

Ο ΗΛΙΟΣ

Εβδομαδιαία Εγκυκλοπαιδική Επεξεύρεση

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΣΟΦΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΠΡΟΪΤΗ ΕΡΕΥΝΗΜΕΝΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΤΟΣ Δ'
ΑΡΙΘ 18

ΑΛΙΕΙΑ ΣΠΑΝΙΩΝ ΙΧΘΥΩΝ ΔΙ' ΕΝΥΔΡΕΙΑ
(Σχετικόν ἄρθρον δημοσιεύεται εἰς τὸ παρὸν τεύχος)

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
ΔΡΑΧΜΑΙ 5

Η ΣΟΓΙΑ ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ

Ἡ σόγια εἶνε ὄσπριον τῆς "Απω-
Ἀνατολῆς ὁμοιάζον κάπως μετὰ το-
λὺ μικρὰ κουκιά. Εἶνε πλουσιώτατον
εἰς ἀζωτούχους οὐσίας, εἰς λίπη, εἰς
ὕδατάνθρακα, εἰς φώσφορικά ὀξεῖα
καὶ εἰς βιταμίνες. Λόγω τοῦ πλῆθους
τῶν θρεπτικῶν τῆς οὐσίαν ἡ σόγια,
ὅταν καὶ δὲν εἶνε εὐπεπτος, προκαλοῦ-
σα ἐνίοτε στομαχικὰς διαταραχάς,
πρόκειται νὰ εἰσαχθῇ ἤδη εἰς τὰ ἐμ-
πόλεμα κράτη τῆς Εὐρώπης, διότι
πλὴν τῶν ἄλλων ἔχει καὶ μεγάλην ἀ-
πόδοσιν. Τὸ ἄλευρόν τῆς εἶνε ὑποκι-
τρινόν, ἀναμειγνύεται δὲ εἰς τὴν Γαλ-
λίαν ὅπου γίνονται ἤδη πειράματα
διὰ τὴν διάδοσίν τῆς με σοκολάταν ἢ
με ζυμαρικά, ὁπότε χάνει τὴν ἐπὶ τοῦ
στομάχου δυσμενὴ ἐπίδρασίν τῆς.

Ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ὁράσεως
τῶν κρυστάλλων τῶν αὐτοκι-
νήτων

Κατόπιν συστηματικῶν πειραμάτων
ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου του καὶ εἰς ἀ-
νοικτὸν χώρον ὁ Ἀμερικανὸς ὀπτικὸς
δόκτωρ Α. Ράουαν ἐκ Σικάγου κατέ-
ληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ χρησι-
μοποίησις εἰς τὰ αὐτοκίνητα κρυστάλ-
λων ἀποτελουμένων ἀπὸ πολλὰ ἐπάλ-
ληλα στρώματα ὕαλου εἶνε ἀνθυγιει-
νὴ διὰ τὴν ὄρασιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ
τοῦ οδηγοῦ. Συγκεκριμένως ἐκ τῶν
πειραμάτων ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὁλόσω-
μον κρύσταλλον εἶνε κατὰ 62 τοῖς ἑ-
κατὸν περισσότερον ἀναπαικτικὸν τοῦ
ἀποτελουμένου ἀπὸ πολλὰ ἐπάλληλα
φύλλα ἰδίας ὁσάκις τὸ κρύσταλλον
δὲν σχηματίζει ὀρθὴν γωνίαν μετὰ τὴν
κατεύθυνσιν τοῦ ὁλόμενου, τοῦτο δὲ
διότι λόγῳ τῆς ταχύτητος ἡ ἐξ ἐπαλ-
λήλων στρωμάτων ὕαλος κάμνει τὰς
εἰκόνας νὰ φαίνονται διπλαῖ. Αἱ ἀρ-
μόδιαι ὑπηρεσίαι τῶν μεγάλων ἀμερι-
κανικῶν ἐταιρειῶν αὐτοκινήτων Φόρντ
καὶ Τζένεραλ Μότορς, μελετοῦν ἤδη
τὰ πορίσματα τοῦ δόκτορος Ράουαν
με σκοπὸν νὰ προβοῦν εἰς ἀναλόγους
τελειοποιήσεις τῶν κρυστάλλων τῶν
αὐτοκινήτων.

Τὸ ἀφλεκτον καουτσούκ

Τὸ κοινὸν καουτσούκ ὑπόκειται,
ὡς γνωστὸν, εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἀ-
ναφλέξεως. Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὴν κα-
τασκευὴν τῶν ἠλεκτρικῶν καλωδίων
χρειάζεται ὕλη ἡ ὁποία νὰ εἶνε κα-
κὸς ἀγωγὸς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, συγ-
κρόνως δὲ νὰ ἀντέχῃ εἰς τὴν μεγάλην
θερμότητα, χρησιμοποιεῖται διὰ τὸν
σκοπὸν αὐτὸν εἰδικὴ σύνθεσις τοῦ κα-
ουτσούκ, περιέχοντος καὶ χλωρίον ἐν
ἀναλογία 66 τοῖς ἑκατόν. Τὸ χλωρι-
οῦχον καουτσούκ παρῶς ἀξίζει καὶ τὴν
ιδιότητα νὰ μὴν ἀπόκειται εἰς διά-
βρωσιν δι' ὃ καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς
τὴν παρασκευὴν βερνικίων ἀντιδια-
βρωτικῶν. Τὸ χρώμα τῆς συνθέσεως
αὐτῆς εἶνε λευκὸν ἀποκλίνον πρὸς τὸ
κρέμ.

ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΟΝ
ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑ

Ὁ Ἀμερικανὸς γεωγράφος Λάσελ
ἐπαυλῶν ἐσχάτως ἐκ τοῦ ἐσωτερι-
κοῦ τῆς Κίνας περιγράφει ἀπλούστα-
τον ἀλλὰ καὶ εὐφύεστατον μηχανήμα
ἀνυψώσεως τοῦ ὕδατος δι' ἀρδευτι-
κοὺς σκοποὺς, τὸ ὁποῖον χρησιμο-
ποιεῖται ὑπὸ τῶν Κινέζων ἀγροτῶν
τῆς περὶ τὸ Τσουνγκ - Κινγκ περιο-
χῆς ἀπὸ δύο καὶ πλέον χιλιάδων ἑ-
τῶν. Τὸ μηχανήμα χρησιμεύει διὰ τὴν
ἀνύψωσιν τῶν ὑδάτων τοῦ μεγάλου
κινεζικοῦ ποταμοῦ Γιανγκτὴ εἰς ὕψος
ἑκατοντάδος μέτρων εἶνε δὲ ἐντελὴς
ἀδάπανον. Ἀποτελεῖται ἀπὸ μέγαν ἑ-
λεῦθερον τροχὸν εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ὕ-
δωρ τοῦ ποταμοῦ δίδει συνεχῆ περι-
στροφικὴν κίνησιν. Εἰς τὸν ἄξονα τοῦ
περιστρεφομένου αὐτοῦ τροχοῦ εἶνε
προσηρμοσμένη ἀτέρμων ἄλυσις με-
ταξὺ (κουδονάκια) ὅπως εἰς τὰ ἐν
χρήσει καὶ παρ' ἡμῶν μηχανήματα.
Ὁ μέγας τροχὸς περιστρεφόμενος
παρασύρει καὶ τὴν δοχεοφόρον ἄλυσ-
σιν καὶ οὕτω ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀνύψω-
σις τοῦ ὕδατος ἐντελὴς ἀδαπάνως.
Φυσικὰ τὸ μηχανήμα δύναται νὰ λει-
τουργήσῃ μόνον ὁσάκις τὸ ὕδωρ τὸ ὁ-
ποῖον πρόκειται νὰ ἀνυψωθῇ προέρ-
χεται ἀπὸ ποταμίων ρεῦμα μετὰ μεγά-
λην ποσότητα ὑδάτων.

Τι εἶνε ὁ βεντονίτης

Εἰς τὸ Φόρντ - Μπέντον τῆς ἀμερι-
κανικῆς πολιτείας Οὐαϊόμινγκ εὐρί-
σκεται ἕνα εἶδος ἀργίλλου, τὸ ὁποῖον
ἔχει σπουδαίας θιομηχανικὰς ἐφαρμο-
γάς. Ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν
λεγόμενων ἀποχρωματιστικῶν γαιῶν,
ἔχει δὲ προέλθει ἀπὸ ἡφαιστειακὰς
τέφρας πολὺ παλαιῶν ἡφαιστειῶν. Τὸ
ὄνομα βεντονίτης ἐδόθη εἰς τὴν ἀρ-
γίλλωδην γῆν τοῦ Οὐαϊόμινγκ ἀπὸ τὴν
πόλιν Φόρντ - Μπέντον παρὰ τὴν ὁποία
εὐρίσκεται. Εἶνε ἀργίλλος ἐξαιρετικὰ
πορώδης καὶ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀ-
πορροφᾷ τὸς μὲν μεγάλην ποσότητα ὕ-
δατος ὥστε θρεγνόμενος καταλαμβάνει
ὄγκον δεκαπλάσιον τοῦ ἀρχικοῦ. Βεν-
τονίτης ἀλλὰ κατωτέρας πάντως ποι-
ότητος ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην
καὶ συγκεκριμένως εἰς τὰς νησίδας
τοῦ παρὰ τὴν ἰταλικὴν Νεάπολιν κόλ-
που τῆς Γαέτας. Ἐπίσης εὐρίσκεται
παρὰ τὰ Ποντίνεια ἕλη τῆς κεντρικῆς
Ἰταλίας τὰ ὁποία ἀπεξηράνθησαν τε-
λευταίως μεταβληθέντα εἰς καλλιερ-
γησίμους γαίας. Ὁ ἰταλικὸς βεντονί-
της εἶνε λευκὸς ἐνῶ ὁ ἀμερικανικὸς
ἔχει χροίαν κιτρινοπρασίνην. Εἰς πα-
λαιότεραν ἐποχὴν ὁ βεντονίτης ἐχρη-
σιμοποιεῖτο εἰς τὴν κεραμοποιίαν καὶ
τὴν ἀγγειοπλαστικὴν ὅπως καὶ αἱ λοι-
παὶ ἀργιλλώδεις γαίαι. Τὰ τελευταῖα
ἔως ἔτη ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ ὕλη αὐτὴ
ἔχει σπουδαίας θιομηχανικὰς ιδιότη-
τας, ἀποδίδουσα λαμπρὰ ἀποτελέσμα-
τα διὰ τὴν διύλισιν τοῦ πετρελαίου
καὶ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν κατα-
σκευὴν ὠρισμένων χημικῶν προϊόντων,
τὴν σαπωνοποιίαν καὶ διὰ τὴν παρα-
σκευὴν χρωμάτων καὶ βερνικίων. Τέ-
λος καὶ εἰς τὴν μεταλλουργίαν χρησι-
μοποιεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τύπων
(καλουπιῶν) καὶ τοῦτο διότι ἔχει ἐκ-
τάκτως πυριμάχους ιδιότητας.

ΤΟ ΠΙΠΕΡΙ
ΕΧΘΡΟΣ ΤΩΝ ΣΚΥΛΙΩΝ

Ἡ ὁσμὴ τοῦ πιπεριοῦ ἡ ὁποία δὲν
εἶνε καθόλου ἐνοχλητικὴ διὰ τὸν ἀν-
θρώπον εἶνε ἀνυπόφορος διὰ τὰ σκυ-
λιά. Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν τῆς τὸ δεδομέ-
νον τοῦτο ἡ σύζυγος Ἀμερικανὸν
γαιοκτήμονος, ἡ ὁποία εἶχεν ἰδιαιτέ-
ραν ἀντιπάθειαν πρὸς τὰ σκυλιά τοῦ
συζύγου τῆς καὶ ἤθελε νὰ τὰ ἀπομα-
κρύνῃ ἀπὸ τὰ δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ,
ἐσοφίσθη νὰ πασπαλίσῃ τὰ χαλὰ καὶ
τὰ καθίσματα μετὰ πιπέρι. Τὰ ἀποτελέ-
σματα ἦσαν ἄριστα, ἡ ἀγαθὴ δὲ νοι-
κοκυρὰ ἔσπευσε νὰ ἀνακοινώσῃ τὴν
ἀνακάλυψιν τῆς εἰς τὰς ἐφημερίδας
διὰ νὰ πληροφορήσῃ καὶ ὅσους ἄλ-
λους ἀντιπαθοῦν τὰ ἄκακα αὐτὰ κα-
τοικίδια.

Ἡ ἀστυνομία τοῦ ἀσυρμάτου

Ἡ θεραπεία πρόδος τῆς ἀσυρμάτου
τηλεγραφίας καὶ τῆς ραδιοφωνίας κα-
τέστησεν ἀναγκαίαν τὴν συστηματικὴν
παρακολούθησιν τῶν ἐκπομπῶν ὥστε
νὰ μὴ συμβαίνειν λάθη εἰς τὰ μήκη
τοῦ κύματος. Πρὸς τοῦτο κατέστη ἀ-
ναγκαία ἡ δημιουργία ἐιδικῶν δι-
εθνῶν γραφείων, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ
ὀνομασθῇ ἀστυνομία τοῦ ἀσυρμάτου
καὶ τοῦ ὁποίου σκοπὸς εἶνε ἡ παρα-
κολούθησις τῶν ἐκπομπῶν ὅλων τῶν
ἀσυρμάτων τοῦ κόσμου. Τὸ γραφεῖον
τοῦτο λειτουργεῖ εἰς τὰς Βρυξέλλας,
πρωτεύουσάν τοῦ Βελγίου. Μόλις δια-
πιστωθῇ ὅτι τὸ μήκος κύματος ἐνὸς
σταθμοῦ ὑπέστη μεταβολὴν τινα ἔστω
καὶ μικράν, τοῦτο δὲ προκειμένου πε-
ρὶ τῶν βραχέων κυμάτων συμβαίνει
συχνά, ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀστυνομίας
τοῦ ἀσυρμάτου ἐπικοινωνεῖ τηλεφω-
νικῶς ἢ διὰ κρυπτογραφημένου τηλε-
γραφήματος μετὰ τῆς διευθύνσεως
τοῦ σταθμοῦ καὶ ὑποδεικνύει τὸ σφάλ-
μα. Ἡ διόρθωσις, ἀφ' ἧς στιγμῆς δια-
πιστωθῇ τὸ σφάλμα, γίνεται ἐντὸς
τριῶν ἢ τεσσάρων ὥρων.

Ἐπιστράτευσις... σκύλων

Αἱ Γερμανικαὶ ἐφημερίδες, ἀποδι-
δουν ἐντελὴς ἐξαιρετικὴν σημασίαν
εἰς τὴν κηρυχθεῖσαν... «ἐπιστράτευσιν»
σκύλων ἀνὰ ὁλόκληρον τὴν Γερμανίαν
καὶ ἐξηγοῦν διὰ μακρῶν τοὺς λόγους
τῆς ἀπολύτου πολεμικῆς ἀνάγκης τοῦ
κατοικιδίου αὐτοῦ ζώου. Θέλου. λοι-
πὸν τοὺς σκύλους, δι' ἀνισχυεῖς,
δι' ἐνίσχυσιν τῶν διπλοσκοπῶν, διὰ πε-
ρισυλλογὴν τραυματιῶν κτλ.
Οἱ σκύλοι θὰ ἐκγυμνασθοῦν ἐπὶ
τρίμηνον. Κατὰ τὰ ἄλλα, ἡ «ἐπιστρά-
τευσις» αὐτὴ εἶναι μάλλον ἐπίταξις,
εἰδὼς οἱ κάτοχοι τῶν ἀποζημιωθέντων.
Ὑπολογίζεται ὅτι οἱ «ἐπιστράτευθέν-
τες» — ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ὕγιεις, ἡ-
λικίας ἀνω τοῦ ἐνὸς ἔτους καὶ κάτω
τῶν 7, ὕψους 50 — 70 ἐκατοστά ἀπὸ
τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς ὠμοπλάτης —
θὰ ἀνέλθουν εἰς πολλὰς δεκάδας χι-
λιάδων.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	
Ἐσωτερικὸν	
ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡΑΧ. 225
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	125
Ἐξωτερικὸν	
ΕΤΗΣΙΑ	£ 1
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	Σελ. 10
ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ: Σταδίου 23	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Γούναρη 48	
Τηλέφωνον: 31-909	

Περιεχόμενα

Εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο γράφουν οἱ κ.κ.

- Σ. ΔΟΝΤΑΣ, Ἀκαδημαϊκός, καθηγη-
τῆς τοῦ Πανεπιστημίου: Ὁ μηχανι-
σμός τῆς διαρρυθμίσεως τῆς βερ-
μότητος Β' (σελ. 214).
Ι. ΜΑΝΙΑΤΑΚΗΣ: Ὁ φιλοτελι-
σμός (σελ. 217).
Μ. ΜΩΥΣΕΙΔΗΣ, ἱατρός, διευθυντῆς
τοῦ περιοδικοῦ «Υγεία»: Ἡ ὑ-
γιεινὴ τῆς ἐγγάμου γυναικὸς Β'
(σελ. 218).
Ν. ΔΙΒΑΔΑΣ, τέως Πανεπιστημια-
κὸς καθηγητῆς: Γλωσσολογία (σελ.
219).
Δ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ, διευθυντῆς τῆς Ἑ-
θνικῆς Βιβλιοθήκης: Τισιανὸς
(σελ. 231).
ΠΕΛ ΝΤΕ ΦΟΡΖ: Ἡ καταπολέμη-
σις τοῦ πυρὸς εἰς τὰ ὑπερκοι-
νεία (σελ. 239).
Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, διδά-
κτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν:
Τὰ διακοσμητικὰ πτηνά, περιστέ-
ρια (σελ. 243).
Ε. ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Βιβλιογραφία καὶ
Βιβλιοκρισία (σελ. 255).

ΕΙΔΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

- Ἐπίσης εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο δημοσι-
εῦνται τὰ ἄρθρα:
Ὁ Σύγχρονος Πόλεμος: (σελ. 216).
Λαοὶ τῆς Σαχάρας καὶ τοῦ Νίγηρος
(σελ. 232).

Θαδδαῖος Κοισιούκω (σελ. 230).

Τετίζε (σελ. 236).

Ἰππόμενοι (σελ. 237).

Πηγαὶ ἀνεξαντλήτου θερμικῆς ἐνερ-
γείας τοῦ Ἡλίου, Β' (σελ. 244).

Νεαὶ ἐφευρέσεις (σελ. 247).

Μάθετε νὰ βάφετε τὸ σπῆτι σας (σελ.
248).

Ὅλα τὰ ὑφάσματα γίνονται ἀδιάβρο-
χα (σελ. 249).

Μαθηματικὰ περίεργα (σελ. 250).

Εἰς τὰς σελίδας 234—235 δημοσιεύ-
ονται Γεωγραφία καὶ Χάρτης τῆς
Κεντρικῆς Ἀμερικῆς.

Ὡσαύτως δημοσιεύονται εἰς τὸ τεῦ-
χος τοῦτο ἄρθρα καὶ μελέται αὐ-
τοτελεῖς ἐπὶ πλείστον θεμάτων.
Ἱστορίας, Ἀρχαιολογίας, Μυθολο-
γίας, Φιλοσοφίας, Οἰκονομικῆς
Ἐπιστήμης, Ἱατρικῆς, Διακρίσεως
γίας, Παλαιοντολογίας, Φυσικῆς,
Γεωλογίας, Ἐθνολογίας, Ζωολο-
γίας, Θερησιολογίας, Κοινωνιολο-
γίας κλπ.

Ο ΗΛΙΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διευθυντής: Ι. Δ. ΠΑΣΣΑΣ ■ Διευθ. συντάξεως: ΣΤ. ΚΑΡΑΒΙΑΣ

Ο ΦΙΛΛΑΝΔΙΚΟΣ ΛΑΟΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ὅτι ἰδιαίτερος ποικαλεῖ τὸ ἐνδιαφέ-
ρον καὶ τὸν θαυμασμὸν ἐκείνου ὅστις με-
λετᾷ τὴν ἱστορίαν τῆς Φιλλανδίας—τῆς
χωρᾶς ἥτις διέρχεται σημερὸν κρίσιν συγ-
κινούσαν ὅλον τὸν κόσμον—εἶνε τὸ γε-
γονὸς ὅτι ὁ λαὸς τῆς ἡδυνητῆς νᾶ προ-
αχθῇ εἰς σημείον τοιοῦτο ὥστε νὰ κατα-
λάβῃ μίαν τῶν ὑψίστων θέσεων, ἀπὸ ἀπό-
ψεως πολιτισμοῦ, μεταξὺ ὅλων τῶν λα-
ῶν, μολοντί, ἀφότου ὑπάρχουν ἱστορικαὶ
πληροφορίαι περὶ αὐτοῦ, οὐδέποτε οὗτος
εἶχε γνωρίσει τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν
μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Παγκοσμίου Πο-
λέμου 1914—1918.

Πράγματι, εὐρισκομένη μεταξὺ γειτό-
νων ἰσχυρῶν, τῆς Σουηδίας, ἥτις ἄλλοτε
ἦτο μία τῶν μεγάλων δυνάμεων τῆς Εὐ-
ρώπης καὶ ἐπὶ αἰῶνας ἐδέετο τῆς Βαλ-
τικῆς ἀνευ ἀντιπάλου, καὶ τοῦ Μοσχοβι-
τικοῦ ὄγκου, ἡ Φιλλανδία ἀπέτελεσε κτῆ-
σιν καὶ ἐξάρτημα τοῦ πρώτου ἐκ τῶν
γειτόνων τῆς κατ' ἀρχάς, τοῦ δευτέρου ἀ-
πὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.
Εἶνε δεδιωγὸς ἀληθὲς ὅτι ὑπὸ τοῖς Σουη-
δοῦς ἡ χώρα ἔτυχε, κατὰ περιόδους, εὐ-
ρείας αὐτονομίας, ὅτι δὲ εἰτα δὲν ἐνεσω-
μυώθη εἰς τὴν Ρωσσίαν, ἀλλ' ἀπέτελεσεν
ἴδιον κράτος, ἐν προσωπικῇ ἐνώσει μετ'
αὐτῆς. Ἐπίσης βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ὁ
πὸ τὴν Σιελβιδίαν ἡ αὐτονομία ἐδίδετο ἐ-
καστοτὲ εἰς τὴν Φιλλανδίαν τῇ ἐλευθερίᾳ
βουλῆσαι τοῦ κυριάρχου, χωρὶς νὰ κε-

δητῇ — χωρὶς νὰ εἶνε δυνατόν καὶ νὰ
κερδητῇ — ὑπὸ τοῦ Φιλλανδικοῦ λαοῦ,
καὶ ἡ κατάλυσις αὐτῆς ὑπῆρξεν ἐπίσης μέ-
τρον λαμβανόμενον τῇ βουλῇ τοῦ κυ-
ριάρχου, χωρὶς ὁ Φιλλανδικὸς λαὸς νὰ
δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ κεκτημένα. Ὁ-
ταν δὲ ἡ χώρα ἀνεγνωρίσθη ὡς κράτος
ἀνεξάρτητον, τυπικῇ ὁλως ὑπῆρξεν ἡ ἀ-
νεξαρτησία, διότι οἱ τσάροι κατὰ τὰς πε-
ριστάσεις ἀνεγνώριζον τὴν προσωπικὴν ἐ-
νωσιν καὶ ἐπανειλημμένως ἐπολιτεύθησαν
ἐναντι τοῦ Φιλλανδικοῦ κράτους ὡς ἐ-
ναντι ρωσικοῦ κυβερνεῖον κατοικουμένου,
ὑπὸ ἀλλογενῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἐκρωσι-
σμός ἐπεδιώχθη διὰ παντός μέσον.

Ταῦτα ἐν προλόγῳ καὶ ἀπλῶς διὰ νὰ
τονισθῇ ὅτι, ὑπὸ συνθήκας τόσον δυσμε-
νεῖς, μόνον λαὸς ζωτικώτατος ἦτο δυνα-
τὸν καὶ τὸν ἐθνισμὸν του νὰ διατηρήσῃ
καὶ τὸν πολιτισμὸν του νὰ ἀναπτύξῃ εἰς
βαθμὸν ἐπὶ ζήλον. Θὰ ἐκτεθῇ δὲ κατωτέρω
ἐν συντομίᾳ ἡ ἱστορία τοῦ Φιλλανδικοῦ
λαοῦ.

Τὸ ὄνομα Φίννοι, ὑπὸ τὸ ὁποῖον εἶνε
γνωστοὶ εἰς τοὺς βορείους λαοὺς οἱ Φιλ-
λανδοί, προεκάλεσε σύγχυσιν, διὰ τὸν λό-
γον ὅτι εἶνε καὶ τὸ ὄνομα κλάδου τῆς
Οὐραλταϊκῆς ὁμοφυλίας τῶν Μογγόλων,
εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουν οἱ Φιλλανδοί. Ἡ
σύγχυσις αὕτη προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι πρῶ-
τος ὁ Τάικτος, τὸν Α' αἰῶνα μ. Χ. ἔ-

Τὰ προηγούμενα τεύχη μας

Ὅσοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας
θέλου. νὰ προμηθευθοῦν προηγού-
μενα τεύχη τοῦ «ΗΛΙΟΥ» δύναται
νὰ ζητήσουν ταῦτα ἀπ' εὐθείας ἀπὸ
τὰ γραφεῖα μας δι' ἐπιστολῆς τῶν
ἐμβάζοντες τὴν ἀξίαν τῶν τευχῶν
(Δραχ. 5 τὸ τεῦχος) εἰς γραμμα-
τίσμα. Τὰ τεύχη τοῦ «ΗΛΙΟΥ» ἀ-
πὸ τὸ 1—13 ἀποτελοῦν τὸν Α' τό-
μον τοῦ «ΗΛΙΟΥ», δύναται δὲ νὰ
ἀποσταλοῦν εἰς τοὺς αἰτούντας
ἀντὶ 65 Δραχ. ἐλευθερὰ ταχυδρομι-
κῶν τελῶν. Ἀπὸ τοῦ 14ου τεύχους
ἀρχεῖται ὁ Β' τόμος τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ὅσοι θέλου. νὰ δέσουν τὰ τεύχη
εἰς τόμους δέον νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν
τὸν ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ 13ου τεύ-
χους ὑπάρχει πλήρης κατάλογος
περιεχομένων καὶ τῶν 13 τευχῶν.
Τὸ αὐτὸ θὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸ 26ον
τεύχος τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι τὸ τελευ-
ταῖον τεῦχος τοῦ Β' τόμου τοῦ
«ΗΛΙΟΥ».

ΤΟ ΔΕΣΙΜΟ ΤΩΝ ΤΟΜΩΝ

Οἱ ἀναγνώσται μας ποὺ θέλου. νὰ
δέσουν τὰ τεύχη τῶν εἰς τόμους

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

Ὅσοι θέλου. νὰ προμηθευθοῦν
τὸν Α' τόμον δεμένον δύνανται νὰ
μᾶς ἀποστείλουν 100 δραχ. καὶ θὰ
τοὺς ἀποστείλωμεν τὸν Α' τόμον
πανόδετον.

Σὰς συνιστῶμεν καὶ πάλιν κρα-
τήσατε καὶ συμπληρώσατε τὰ τεύ-
χη τοῦ «ΗΛΙΟΥ» διὰ νὰ ἀποκτήσα-
τε τὴν πλέον χρησίμην καὶ εὐθηνὴν
βιβλιοθήκην, ποὺ θὰ περιέχῃ συμ-
περικυκλωμένους ὅλους τὰς ἀνθρωπί-
νας γνώσεις.

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ τῆς θερμότητος, τῆς παραγωγῆς τοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς δράσεως τῶν ἀντιπυρετικῶν φαρμάκων

ὑπό ΣΠ. Α. ΔΟΝΤΑ, Ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητοῦ τῆς Πειραματικῆς Φυσιολογίας
ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν

Β'

Ἐφόσον ἡ διεγερσιμότης τῶν θερμικῶν κέντρων παραμένει κανονικὴ, ἡ τοὶ ἡ θαλβίς τοῦ ἐρεθισμοῦ αὐτῶν εἶναι φυσιολογική, τὸ θερμικὸν εὖρος τῆς ταχυπνοίας, καθ' ἑκάστην ἐπανάληψιν τοῦ πειράματος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζώου εὐρίσκεται περίπου τὸ αὐτό, μὲ μικράς τινας μόνον διακυμάνσεις, περίπου ἀπὸ 0,40 — 0,80, ἡ δὲ ταχύπνοια ἀρχεται μετὰ θέρμανσιν τοῦ ζώου διαρκείας 14'—32'.

Ὅταν ὁμως ἡ θαλβίς τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν θερμορρυθμιστικῶν κέντρων μετὰ ἐλθῇ ἐξ οἰσδήποτε αἰτίας, τότε εὐρίσκουμεν καὶ ἀνάλογον χαρακτηριστικὴν μεταβολὴν τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας. Καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐλάττωσιν τῆς διεγερσιμότητος τῶν κέντρων ἡ ταχύπνοια ἐμφανίζεται θραδύτερον καὶ εἰς ἀναλόγως ὑψηλότεραν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος, ὥστε τὸ θερμικὸν εὖρος εὐρίσκεται μεγαλύτερον τοῦ κανονικοῦ.

Ἐὰν δὲ τοῦναντίον ὑπάρχῃ αὐξήσις τῆς διεγερσιμότητος τῶν κέντρων, ἡ ταχύπνοια ἀρχεται πολὺ ἐνωρίτερον καὶ εἰς θερμοκρασίαν τοῦ σώματος μικρότεραν, ὥστε τὸ θερμικὸν εὖρος εὐρίσκεται μικρότερον καὶ παρίσταται διὰ συντεταγμένων μᾶλλον ἢ ἥττον μικρῶν. Παρετήρησαμεν μάλιστα εἰς τινὰς περιπτώσεις, καθ' ὅς ὑπῆρχε πολὺ μεγάλη αὐξήσις τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμικῶν κέντρων, ὅτι ἡ ταχύπνοια ἐνεφανίζετο εἰς θερμοκρασίαν τοῦ σώματος κατωτέραν καὶ αὐτῆς τῆς συνήθους κανονικῆς θερμοκρασίας τοῦ ζώου, ἥτοι ὅτι τὸ θερμικὸν εὖρος ἐγένετο ἀρνητικόν. Τοῦτο εἰς τὰς εἰκόνας παρίσταται δι' εὐθείαν φερόμενων πρὸς τὰ κάτω τῆς γραμμῆς τῶν τετμημένων.

Τὸ θερμικὸν εὖρος τῆς ταχυπνοίας ἐξαρτᾶται πάντοτε ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμορρυθμιστικῶν κέντρων, ἥτις συνάγεται ἐκ τῆς θαλβίδος τοῦ ἐρεθισμοῦ αὐτῶν. Εἶναι εὐνόητον, ὅτι ὅσον μᾶλλον ἐλαττοῦται ἡ διεγερσιμότης τῶν κέντρων τούτων, τόσο μᾶλλον ἰσχυρότερα πρέπει νὰ γίνωνται τὰ ἐρεθίσματα διὰ νὰ προκληθῇ ἡ λειτουργία των καὶ τὰ νάπαλιν.

Διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀντίδρασις τῶν τὰ θερμικὰ κέντρα συνιστῶντων κυττάρων, ἐὰν ταῦτα δι' οἰονδήποτε λόγον ἔχουν καταστῆ ἥττον διεγέρσιμα, πρέπει νὰ ἐπιδράσῃ ἡδη πολὺ ἰσχυρότερον ἐρέθισμα, εἴτε τοῦτο εἶναι αὐτόχθονον (ὡς ἡ θερμοκρασία τοῦ αἵματος), εἴτε εἶναι ἀνταντακτακτικόν (ἐξ ἐρεθισμοῦ κεντρομόλων νεύρων). Εὐθὺς δ' ὡς τὸ ἐρέθισμα γίνῃ ἀρκετὰ ἰσχυρόν, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ὑψηλότερον βαθμὸν τῆς θαλβίδος τοῦ ἐρεθισμοῦ τῶν θερμικῶν κέντρων, ἀρχίζει τότε ἡ λειτουργία τούτων καὶ τίθεται εἰς ἔργον ὁ θερμορρυθμιστικὸς μηχανισμός.

Τὴν στιγμὴν ταύτην βλέπομεν ἐπὶ τινῶν μὲν εἰδῶν ζῶων νὰ ἐμφανίζεται ἡ ἐκ θερμότητος ταχύπνοια. ἐπ' ἄλλων δὲ ἡ ἐκκρίσις ἰδρώτος. Εἰς τὰς τοιαύτας περιπτώσεις τὸ θερμικὸν εὖρος δεικνύει μεγάλας τιμὰς καὶ ἡ τεταγμένη, ὅπως καὶ ἡ τετμημένη, εἶναι πολὺ μεγάλα.

Τὸ ὅλως δὲ ἀντίθετον συμβαίνει κατὰ πᾶσαν αὐξήσιν τῆς διεγερσιμότητος τῶν γαγγλιακῶν κυττάρων τῶν κέντρων τῆς θερμότητος. Ἡ θαλβίς τοῦ ἐρεθισμοῦ αὐτῶν ἐπιτυγχάνεται πολὺ ταχύτερον καὶ εὐκολότερον, διὰ μικροτέρας θερμοκρασίας τοῦ αἵματος. Τὸ θερμικὸν εὖρος τῆς ταχυπνοίας εὐρίσκειται τότε πολὺ μικρόν ἢ καὶ ἀρνητικόν. Αἱ τεταγμέναι εἶναι πολὺ μικροί, ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ περιπτώσει πίπτουσι κάτωθεν τῆς γραμμῆς τῶν τετμημένων.

Ἐκ πολλῶν δὲ πειραμάτων εὐρίσκουμεν, ὅτι πολὺ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν διεγερσιμότητα τῶν θερμικῶν κέντρων ἔχει ἡ ἀναλογία τοῦ ὕδατος τῶν ἰσθμῶν, ὅπως τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν μεγάλων ἀποκλίσεων τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας, τῶν προκαλουμένων ἐκ μεταβολῶν τοῦ ὕδατος τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἐσωτερικοῦ περιβάλλοντος τῶν κυττάρων.

Ἐὰν ἡ ἐν τῷ ὁργανισμῷ ἀναλογία τοῦ ὕδατος ἐλαττωθῇ, ὡς κατὰ τὴν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διαρκούσαν δίψαν, ἐπέρχεται μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλη ἐλάττωσις τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμικῶν κέντρων, ἥτοι νάρκωσις τοῦ θερμικοῦ εὗρους, ὡς δεικνύει ἡ σημαντικὴ ἐπιβράδυνσις τῆς προκαλουμένης ταχυπνοίας καὶ ἡ ἐναρξίς ταύτης εἰς πολὺ ὑψηλότεραν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος, ὥστε τὸ θερμικὸν εὖρος γίνεται πολὺ μεγαλύτερον.

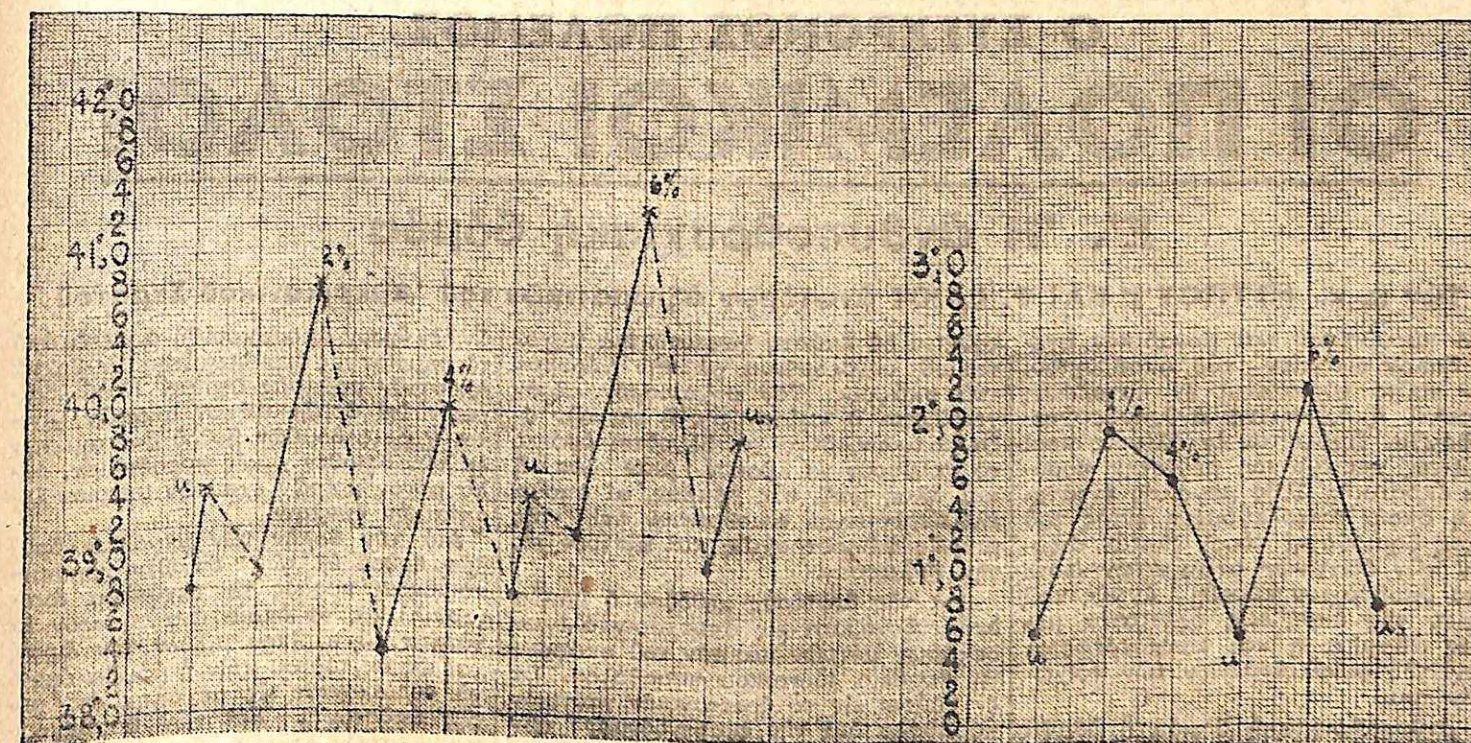
Ἐπὶ κυνῶν, ἀφελθέντων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀνεῦ ὕδατος, εὐρομεν θαυμασίαν αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας, ὅπερ κατὰ τὴν ἐπὶ 15 — 20 ἡμέρας διαρκούσαν δίψαν ὑξάνετο συνήθως κατὰ 2,50 — 3,00. Οὕτως ἐφ' ἑνὸς τῶν ὑποβληθέντων εἰς μακρὰς περιόδους δίψης κυνῶν εὐρομεν τὰς ἐξῆς μεταβολὰς τοῦ θερμικοῦ εὗρους. Τὸ ζῶον τοῦτο, ἔχον πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς δίψης φυσιολογικὸν θερμικὸν εὖρος περίπου 0,60, δεικνύει κατὰ τὴν δευτέραν ἑβδομάδα τῆς δίψης μέγα θερμικὸν εὖρος, ὥστε τὴν 16ην, 17ην καὶ 18ην ἡμέραν τῆς δίψης τοῦτο ἐκυμαίνετο περί τούς 3,00 καὶ ἡ ἐναρξίς τῆς ταχυπνοίας καθ' ἑκάστον πείραμα ἐθράδυνε ἐπὶ 50' περίπου λεπτά. Εὐθὺς δ' ὡς ἐπαυσε ἡ περίοδος τῆς δίψης καὶ τὸ ζῶον ἔλαβε κατὰ βούλησιν μεγάλην ποσότητα ὕδατος, τὸ θερμικὸν εὖρος κατῆλθεν ἀποτόμως, ὥστε ἀμέσως ἐφθασεν εἰς 0,30, τὴν ἐπομένην ἐγένετο ἔτι μικρότερον 0,1, τὴν δὲ μεθεπομένην εὐρέθη ἀρνητικόν — 0,2. Τὰ αὐτὰ φαινόμενα παρατηρήσαμεν καὶ κατὰ πᾶσαν ἐπανάληψιν νέας περιόδου δίψης. Μεθ' ἑκάστην δὲ περίοδον, διαρκείας 15 — 25 ἡμερῶν, τὸ θερμικὸν εὖρος κατήρχετο εἰς τὸ κανονικὸν εὖρος ὡς τὸ ζῶον ἔπινεν ἀρκετὸν ὕδωρ κατὰ βούλησιν.

Ἡ τοιαύτη σημαντικὴ ἐλάττωσις τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμικῶν κέντρων κατὰ τὰς περιόδους τῆς δίψης, μᾶς δίδει σαφῶς τὴν ἐρμηνείαν τῆς παραγωγῆς πολλῶν πυρετῶν τῶν θερμικῶν κλιμάτων, οἵτινες προκαλοῦνται ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ὕδατος τοῦ ὁργανισμοῦ, ὀφειλομένης εἰς ἀφθονον ἀποβολὴν ὕδατος, διὰ τοῦ δέρματος, τῶν πνευμόνων ἢ τοῦ ἐντέρου, χωρὶς ἀνάλογον ἀπορρόφησιν ὕδατος εἰς ποσότητα ἐπαρκῆ διὰ νὰ ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἀπώλειαι (πρετὸς ἐκ δίψης).

Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλης μεθόδου ἐπιστοποιήσαμεν τὸ γεγονός, ὅτι ἐλάττωσις τοῦ ὕδατος καὶ ἰσθμῶν εἶναι πράγματι ἡ αἰτία ἡ προκαλοῦσα ἐλάττωσιν τῆς διεγερσιμότητος, ἥτοι νάρκωσιν τῶν θερμορρυθμιστικῶν κέντρων. Ἐπράξαμεν δηλαδὴ τὰ ἐξῆς. Ἀντὶ νὰ στερήσωμεν τὸ ζῶον ἐντελὲς ὕδατος, ἀφήνομεν μὲν τοῦτο νὰ πίνῃ τὴν συνήθη ποσότητα ὕδατος, ἀλλὰ συγχρόνως εἰσαγόμεν εἰς τὸν στόμαχόν του δόσιν τινὰ μαγειρικοῦ ἁλάτος. Ἡ ἐκ τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος ἀπορρόφησις τοῦ ἁλάτος, αὐξάνουσα παραδίδει τὴν διαπιδυτικὴν πίεσιν τοῦ αἵματος, προκαλεῖ ὁφυστάσιν τῶν ἰσθμῶν. Ἡ κατὰ τὸν χρόνον δὲ τοῦτον διὰ τῆς ταχυπνοίας ἐξέτασις τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμικῶν κέντρων, μᾶς ἐδείξε σταθερὰς νάρκωσιν τούτων. Οὕτω διὰ τῆς εἰσαγωγῆς 20 γρμ. μαγειρικοῦ ἁλάτος εἰς τὸν στόμαχον κυνὸς ἐπετύχουμεν σημαντικὰς αὐξήσεις τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας.

Ἀλλὰ σαφέστερα καὶ ἀκριβέστερα ἀποτελέσματα ἔχομεν δι' ἐνδοφλεβικῶν ἐνέσεων ὑπερτονικῶν διαλυμάτων τοῦ χλωριούχου νατρίου. Ἐπὶ πάντων τῶν κυνῶν, ἐφ' ὧν ἐγένετο τοιαύτη ἐνέσις, εὐρομεν μεγάλην αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους, ἥτοι νάρκωσιν τῶν σχετικῶν κέντρων.

Τοῦτο καθίσταται καταφανὲς ἐκ σειρᾶς πειραμάτων γενομένων δι' ἐπιδράσεως διαλυμάτων NaCl. Ἐπὶ τινος κυνὸς, θάρους 7 χλγρμ., οὗ τὸ φυσιολογικὸν θερμικὸν εὖρος ἦτο 0,60, ἐγένετο κατ' ἀρχὰς ἐνδοφλεβικὴ ἐνέσις 200 κ. ἐκ. διαλύματος τοῦ ἁλάτος 2 % καὶ μετὰ 1 1/2 ὥραν τὸ ἐξετασθὲν θερμικὸν εὖρος τῆς ταχυπνοίας εὐρέθη εἰς 1,90. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν νέα ἐνέσις 200 κ. ἐκ. διαλύματος 4 % προκαλέσεν αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους εἰς 1,60. Τὴν μεθεπομένην ἴσος δόσις διαλύματος 6 % ἐπέφερε μείζονα αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους κατὰ 2,10 καὶ ἡ ταχύπνοια ἐνεφανίσθη μετὰ 600 μανσιν ἐπὶ 1 ὥραν καὶ 10'. Μεθ' ἑκάστον πείραμα ὁ κύων ἔπινεν ὕδωρ κατὰ βούλησιν, ἐκ τούτου δὲ τὸ θερμικὸν εὖρος κατήρχετο ἀναλόγως. Ὡς αὖ ἐγένετο νέα εἰσαγωγή ὑπερτό-

× Βαλβίς ἐρεθισμοῦ κανονικῶς (n.) καὶ κατὰ τὴν ἐπιδράσιν ὑπερτονικῶν (2—4—6%) διαλυμάτων NaCl.

Μεταβολαὶ τῆς διεγερσιμότητος τῶν κέντρων τῆς θερμότητος ἐκ τῆς ἐπιδράσεως ὑπερτονικῶν διαλυμάτων.

νου διαλύματος ἐπῆρχετο μεγάλη αὐξήσις τοῦ θερμικοῦ εὗρους κατὰ 2,00—2,50 καὶ ἡ ταχύπνοια ἐθράδυνε κατὰ 1 — 1 1/2 ὥραν.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων μέχρι τοῦδε συνάγεται ὅτι καὶ ὁ λεγόμενος πυρετὸς ἐξ ἁλάτος, προκαλεῖται ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ὅπως ὁ πυρετὸς ἐκ δίψης, ἀφελόμενος εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμικῶν κέντρων, ἥτοι εἰς μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλην νάρκωσιν τούτων, προκαλουμένην ἐξ ὁσμωτικῆς ἀφυδατώσεως τῆς πυκνότητος τοῦ ἐσωτερικοῦ περιβάλλοντος, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ εὐρίσκονται τὰ γαγγλιακά κύτταρα τῶν εἰρημένων κέντρων.

Τὰ ἀνωτέρω θεβαιοῦνται ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐὰν ἀντὶ ὑπερτονικῶν γίνῃ τοῦναντίον ἐνδοφλεβικὴ ἐνέσις ὑποτονικῶν διαλυμάτων ἁλάτος (0,6 ἢ 0,4 ἢ 0,25), ἐπέρχεται τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα, ἥτοι ἐπιτυγχάνεται διέγερσις τῶν κέντρων ἐκδηλουμένη δι' ἐλάττωσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας, ὅπερ πίπτει εἰς 0,40 ἢ 0,20 καὶ ἡ ταχύπνοια ἀρχεται τάχιστα.

Ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων σαφῶς καταφαίνεται, ὅτι ἐνῶ τὰ ὑπερτονικά διαλύματα φέρουσι μεγάλην αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας, δηλοῦσαν νάρκωσιν τῶν θερμορρυθμιστικῶν κέντρων, τοῦναντίον τὰ ὑποτονικά προκαλοῦσι διέγερσιν τῶν κέντρων τούτων, ὡς δεικνύει ἡ ἐλάττωσις τοῦ θερμικοῦ εὗρους καὶ ἡ ταχύπνοια ἐπὶ τῆς ταχυπνοίας.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν τὰ ἐξῆς ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν γνώσεων τούτων εἰς τὴν θεραπευτικὴν. Ἐπὶ πυρεσσόντων, εἰς οὓς παρίσταται ἀνάγκη ἐνέσεως ὁρροῦ, ἀντενδείκνυται ἡ χρῆσις τῶν ὑπερτονικῶν διαλυμάτων, διότι ταῦτα ἀναμιγδύονται ἐπιδεινώνουσι τὴν πυρετικὴν κατάστασιν, δι' ὃν λό-

γον ἐλέγχῃ. Τοῦναντίον δὲ συνιστᾶται τὴν χρῆσιν ὑποτονικῶν διαλυμάτων, διαπιδυτικῆς πίεσεως ἴσης πρὸς διαλύματα NaCl 0,6—0,5—0,4 %, τὰ ὁποῖα χωρὶς νὰ φέρωσι καταφανῆ τινα θλάσιν τῶν αἰμοσφαιρίων ἢ τῶν λοιπῶν κυττάρων τοῦ ὁργανισμοῦ, διεγείρουσι τὰ κέντρα τῆς θερμότητος, συντελοῦντα οὕτως εἰς ἐλάττωσιν τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος. Διότι καὶ ἂν δὲν καταπέσῃ ὁ πυρετὸς, ἕνεκα τῆς παρατεινόμενης δράσεως τοῦ παθολογικοῦ αἰτίου, πάντως θὰ ἐπέλθῃ μετριασμός τις ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποτονικοῦ διαλύματος, ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, τὰ θερμορρυθμιστικὰ κέντρα εἶνε εἰς κατάστασιν ν' ἀντιδρῶσιν εἰς τὰς διαπιδυτικὰς μεταβολὰς τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ὕδατος τῶν ἰσθμῶν.

Ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἀντενδείκνυται ἡ χρῆσις παντὸς ὑπερτονικοῦ διαλύματος ἐπὶ θρεφῶν εὐρίσκομένων εἰς κατάστασιν ἀφυδατώσεως. Διότι, ὡς παρατηρήσαμεν καὶ ἐπὶ τῶν κυνῶν καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων, ὅσον νεαρώτερος εἶνε ὁ ὁργανισμός, τόσο μείζον εἶνε καὶ ἡ εὐπάθεια τοῦ θερμορρυθμιστικοῦ μηχανισμοῦ εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς διαπιδυτικῆς πίεσεως τοῦ περιβάλλοντος τὰ κύτταρα.

Μεγάλην ναρκατικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν θερμικῶν κέντρων παρατηρήσαμεν ἐκ τῶν ἐνδοφλεβικῶν ἐνέσεων ὁρροῦ αἵματος ἢ ἀνινώδους αἵματος, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἄλλου ὁμοειδοῦς ζώου προερχομένου. Μετὰ τοιαύτην ἐνέσιν παρατηρεῖται μεγάλη αὐξήσις τοῦ θερμικοῦ εὗρους καὶ ἐπιβράδυνσις τῆς ἐναρξέως τῆς ταχυπνοίας. Οὕτως ἐπὶ κυνὸς θάρους 7,5 χλγρμ. ἡ ἐνδοφλεβικὴ ἐνέσις 140 κ. ἐκ. ὁρροῦ αἵματος ἐτέρου κυνὸς προκαλέσεν τσαύτην νάρκωσιν τῶν θερμορρυθμιστικῶν κέντρων, ὥστε τὸ θερμικὸν εὖρος ὑξήθη κατὰ 3,00 καὶ ἡ ταχύπνοια ἐνεφανίσθη μετὰ μίαν ὥραν καὶ 33'.

Κατ' ἄλλα δὲ πείραμα ἐπὶ κυνὸς θάρους 8,3 χλγρμ. ἡ ἐνδοφλεβικὴ ἐνέσις 40 κ. ἐκ. αἵματος ἀνινώδους ἐτέρου κυνὸς ὑξήθη τὸ θερμικὸν εὖρος κατὰ 3,80 καὶ ἡ ταχύπνοια ἐπῆλθε μετὰ 50'. Ἐπ' ἄλλου δὲ κυνὸς 62 χλγρμ. ἡ ἐνέσις ἀνινώδους αἵματος ἐτέρου κυνὸς ἐπέφερεν αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους κατὰ 4,40 (Εὐθ. Παπαντωνίου).

Ναρκατικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν κέντρων τῆς θερμότητος εὐρομεν καὶ διὰ τῶν τοξινῶν. Ἐνδοφλεβικὴ ἢ ἐνδοπεριτοναϊκὴ ἐνέσις ὀλίγων κ. ἐκ. τοξίνης τινὸς πυρετογόνου προκαλεῖ σημαντικὴν αὐξήσιν τοῦ θερμικοῦ εὗρους κατὰ 2,00—3,00.

Ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων ἀποδεικνύεται καταφανῶς, ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ αἵματος, ἕνεκα δράσεως παθολογῶν οὐσιῶν, συνοδεύεται ὑπὸ σημαντικῆς ἐλάττωσεως τῆς διεγερσιμότητος τῶν θερμορρυθμιστικῶν κέντρων. Ἡ τοιαύτη ἐλάττωσις δηλοῦται ἐκ τῶν μεγάλων τιμῶν τοῦ θερμικοῦ εὗρους τῆς ταχυπνοίας.

Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ τούτου δυνάμεθα νὰ ἐρμηνεύσωμεν κατὰ τρόπον ὅλως διάφορον τὴν ὑπερθεμίαν τῶν πειραματοζώων τὴν προκαλουμένην διὰ τοῦ κλασικοῦ θερμικοῦ νυγμοῦ.

Ἐκ τῶν ἡμετέρων πειραμάτων ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ὑπερθεμία αὕτη δὲν ὀφείλεται εἰς διέγερσιν τῶν θερμικῶν κέντρων, ὅπως παραδέχονται μέχρι τοῦδε οἱ πλείστοι τῶν συγγραφέων. Ἀλλὰ τοῦναντίον ἡ διατάραχῃ αὕτης διαρρυθμίσεως τῆς θερμότητος εἶνε φαινόμενον ὀφειλόμενον εἰς παράλυσιν τῶν θερμικῶν κέντρων, ἕνεκα τῶν ἐκ τοῦ τραυματισμοῦ τούτων προκαλουμένων ἀλλοιώσεων τῶν γαγγλιακῶν κυττάρων.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΟΙ ΠΟΛΕΜΙΚΟΙ ΣΤΟΛΟΙ

Ζ'. 'Η άνδυποδρυχιακή βόμβα

ΤΩΝ Κ. Κ. ΝΤΥΠΟΥ'Ι' ΚΑΙ Φ. ΕΛΙΟΤ' ανωτέρων αξιωματικών του 'Αμερικανικού Στρατού

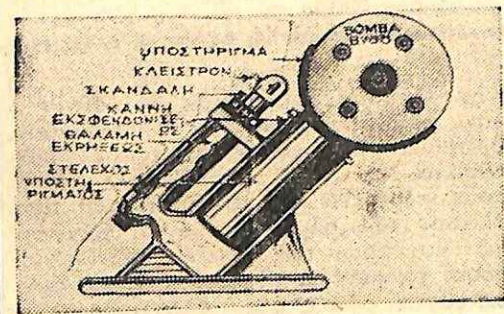
Το κυριώτερον και μοναδικόν σχεδόν όλον έναντιον του υποβρυχίου, όταν τοῦτο εὐρίσκειται ἐν καταδύσει, ἀποτελεῖ ἡ λεγομένη άνδυποδρυχιακή βόμβα. Πρόκειται ἐν ὀλίγοις περὶ βλήματος περιέχοντος μεγίστην ποσότητα ἐκρηκτικῆς ὕλης μεγάλης ἐντάσεως ἡ ὁποία ἀναφλεγόμενη ἐντὸς τοῦ ὕδατος δημιουργεῖ τόσον βίαιαν ἀπώθησιν τῶν ὑδατίνων στρωμάτων ὥστε ἂν τὸ υποβρύχιον εὐρεθῇ ἐγγὺς τοῦ σημείου τῆς ἐκρήξεως ὑφίσταται μεγάλας ἀθαρσίας ἢ καὶ καταστρέφεται ὁλοσχερῶς συνθλιβόμενον τῶν τοιχωμάτων του.

Ἡ άνδυποδρυχιακή βόμβα ἡ βόμβα βυθοῦ ἀποτελεῖται ἐκ δοχείου κυλινδρικοῦ μετ' ἀλλήλων τοιχώματα, ἐν εἴδει μικροῦ βαρελλίου, τὸ ὁποῖον ἐγκλείει ἐκρηκτικὴν ὕλην ἐν ἀναλογίᾳ 75—80 τοίς ἑκατὸν τοῦ συνολικοῦ βάρους του. Αἱ σήμερον ἐν χρήσει εἰς τὸ ἀγγλικόν ναυτικὸν βόμβαι τοῦ βυθοῦ εἶνε κυλινδροὶ ὕψους 84 ἑκατοστῶν, ἔχουν δὲ συνολικὸν βάρος 180 χιλιogramμῶν, ἐξ ὧν τὰ 133 ἀντιπροσωπεύει ἡ ἐκρηκτικὴ ὕλη. Συνήθως διὰ τὴν γόμωσιν τῶν βομβῶν αὐτῶν χρησιμοποιεῖται ἡ τρινιτροτολουόλη ἡ τυλίτις, μία τῶν ἰσχυροτέρων ἐξ ὧν τῶν ἐν χρήσει σήμερον ἐκρηκτικῶν ὕλων. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μεγαλύτεραι άνδυποδρυχιακαὶ βόμβαι ἐγκλείουσαι 200 χιλιόγραμμα ἐκρηκτικῆς γόμωσης, αἱ τελευταῖαι δὲ αὐταὶ δύνανται νὰ καταστρέψουν ἐντελῶς τὸ υποβρύχιον ἂν ἐκραγοῦν εἰς ἀπόστασιν ἐικοσάδος μέτρων ἀπ' αὐτοῦ. Ἡ άνδυποδρυχιακή βόμβα δύναται νὰ ἐκραγῇ εἰς οἶον δήποτε βάρους ἀναλόγως τοῦ τρόπου μετ' ὃν τὸν ὁποῖον εἶνε ρυθμιζομένη. Τὴν ἐκρηκτὴν προκαλεῖ ἐιδικὴ συσκευή λειτουργοῦσα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς πίεσεως τοῦ ὕδατος ὡς ἐξῆς. Εἰς τὴν μίαν ἐκ τῶν πλευρῶν τῆς ὑπάρχει ἡ ρυθμιζομένη θαλβίς, ἡ ὁποία θὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκρηκτὴν ὅταν τὸ θαλάσσιον ῥῥῳρ ἀσκήσῃ ὀρισμένην πίεσιν ἐπ' αὐτῆς. Συγκεκριμένως ἂν ὁ βάλλων τὴν βόμβαν ἐπιθυμῇ νὰ ἐκραγῇ εἰς βάθος 50 μέτρων ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ρυθμίζει τὴν θαλβίδα εἰς τρόπον ὥστε μόλις δεχθῇ αὐτὴ τὴν πίεσιν τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ τὸ ὕδωρ εἰς βάθος 50 μέτρων, νὰ ἀποχωρήσῃ καὶ νὰ προκαλέσῃ οὕτω τὴν πυροδότησιν τῆς ἐκρηκτικῆς ὕλης.

Ἡ άντιποδρυχιακή βόμβα βάλλεται κατὰ δύο τρόπους, ἡ ἀφινόμενη ἀπὸ τῶν εἰς τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὴν πρῶμην τοῦ άνδυποδρυχιακοῦ σκάφους ἢ ἐκ σφενδονιζομένη δι' ἐιδικὸν πυροβόλου ἐλαχίστης ὀκλής. Εἰς τὴν πρῶτην περίπτωσηί αἱ βόμβαι εἶνε ταξιθετημέναι εἰς τὸ ὅπισθιον μέρος τοῦ σκάφους ἐπὶ μικρᾶς σιδηροτροχίᾳ καταληγουσας εἰς τὴν πρῶμην ἀκριβῶς συγκρο-

τοῦνται δὲ ἐκάστη χωριστὰ διὰ μηχανισμό συνδεομένην μετ' ἡν γέφυραν τοῦ σκάφους. Τὸν μηχανισμόν αὐτὸν χειρίζεται ὁ κυβερνήτης ἢ εἰς τῶν ἀξιωματικῶν, δύνανται δὲ οἱ τοὶ δασακίς τὸ θαλήσουν νὰ λύσουν μίαν δύο ἢ καὶ ὅλας μαζί τὰς βόμβας, αἱ ὁποῖαι ἔλευθεροῦμεναι ὀλισθαίνουν ἐπὶ τῆς μικρᾶς σιδηροτροχίᾳ καὶ πίπτουν εἰς τὴν θάλασσαν.

Διὰ τῆς δευτέρας μεθόδου ἡ βόμβα ἐκσφενδονίζεται εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων δεκάδων μέτρων μακρὰν τοῦ σκάφους τῇ βοηθείᾳ ἰδιοτύπου πυροβόλου. Τὰ ἐν χρήσει εἰς τὸ βρετανικόν ναυτικὸν πυροβόλα διὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν τῶν βομβῶν εἶνε τύπου «Θόρνυκροφτ». Διὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν ἡ βόμβα τοποθετεῖται ἐπὶ στελέχους τοῦ ὁποῖου τὸ

Σχηματικὴ παράστασις τοῦ τρόπου λειτουργίας τοῦ ἐιδικοῦ πυροβόλου διὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν τοῦ βομβῶν βυθοῦ.

Ἐν ἄκρον εἰσάγεται εἰς τὸν σωλήνα τοῦ πυροβόλου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φέρει δύο συγκοινωνοῦντας σωλήνας. Εἰς τὸν μικρότερον ἐξ αὐτῶν τίθεται ἡ πρὸς ἀνάφλεξιν ἐκρηκτικὴ ὕλη καὶ εἰς τὸν μεγαλύτερου διαμέτρηματος τὸ υποβαστάζον τὴν βόμβαν στέλεχος, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκσφενδονισθῇ μαζί μετ' αὐτῆς. Ὁ σωλήν εἶνε διπλῶς διὰ νὰ μὴ εἶνε θλαίᾳ ἢ ἐκ τῆς ἀναφλέξεως τῆς ἐκρηκτικῆς ὕλης προώθησις. Τὰ «Θόρνυκροφτ» εἶνε τοποθετημένα σταθερῶς ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν τοῦ άνδυποδρυχιακοῦ σκάφους. Ἡ ἀφείσις τῶν βομβῶν ἐκ τῶν ὀπισθεν χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ ἐιδικοῦ πυροβόλου, δηλαδὴ ἡ κατὰ τὴν πρῶτην μέθοδον, παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἐπιτρέπει τὴν βολὴν ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος μεγάλου ἀριθμοῦ βλημάτων καὶ χωρὶς πρὸς τοῦτο τὸ πλοῖον νὰ ἔχη ἀνάγκην νὰ κάμῃ δυσκόλους χειρισμούς καὶ ἀλλαγὴν πορείας. Ἐπίσης ἡ μέθοδος αὕτῃ δὲν ἔχει ἀνάγκην προσωπικοῦ, δεδομένου ὅτι ἡ ἀφείσις γίνεται ὡς ἐλέγχθη δι' αὐτομάτου μηχανισμοῦ ἀπὸ τὴν γέφυραν τοῦ κυβερνήτου. Παρουσιάζει ὅμως καὶ τὸ μέγα μειονέκτημα ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ βραδῶν άνδυποδρυχιακῶν σκαφῶν διότι ταῦτα διατρέχουν τὸν κίνδυνον

ἂν δὲν ἔχουν ἀπομακρυνθῇ ἀρκετὰ ἀπὸ τὸ σημεῖον τῆς ἐκρήξεως τῆς βόμβας νὰ ὑποστοῦν σοβαρὰς ζημίας, Κατ' ἐξαιρέσιν ἐπὶ βραδυκινήτων σκαφῶν γίνεται χρῆσις βομβῶν βυθοῦ βαλλομένων ἐκ τῶν ὀπισθεν χωρὶς πυροβόλιον, ἀλλὰ μόνον μικρῶν ἔχουσῶν μετρίαν ἐκρηκτικὴν δύναμιν.

Διὰ τὴν βολὴν τῶν μεγάλων βομβῶν βυθοῦ ἐκ τῶν ὀπισθεν χρησιμοποιοῦνται κυρίως τὰ ταχύπλοα άντιτορπιλλικά, τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσουν ταχύτητα 40 περίπου μιλίων τὴν ὥραν, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρὶν ἡ βόμβα ἐκραγῇ εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν. Ἐπὶ τῶν βραδυκινήτων σκαφῶν δηλαδὴ τῶν ἐιδικῶς διασκευασμένων πρὸς συνοδείαν νηοποπῶν καταδιωκτικῶν τῶν ἀλιευτικῶν καὶ λοιπῶν άνδυποδρυχιακῶν γίνεται κατὰ προτίμωσιν χρῆσις τῶν ἐιδικῶν πυροβόλων.

Ἡ βόμβα βυθοῦ εἶνε ἀγγλικὴ ἐπινοήσις, ἐκρησιμοποιήθη δὲ μετ' ἀρίστα ἀποτελέσματα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Τὸ υποβρύχιον μετ' ἡν ἐμφάνισιν τῆς ἡναγκάσθη νὰ ἀμυνθῇ. Ἀπ' ἐνὸς ἤξησε τὸ βάθος μέχρι τοῦ ὁποῖου δύνανται νὰ καταδυθῇ. ἐνῶ δὲ κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἡ κατὰδυσιν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπερβῇ τὰ 30 μέτρα, σήμερον ὑπερβαίνει τὰ ἑκατόν. Ἐκ παραλλήλου τὸ ἐξῶτε ρικόν του περιθλῖμα ἐνισχύθη ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀντέξῃ εἰς τὴν πίεσιν τῶν βομβῶν. Ἡ αὐξήσις τοῦ θάθους μέχρι τοῦ ὁποῖου κατέρχεται τὸ υποβρύχιον ἐμείωσεν αἰσθητῶς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς προσβολῆς του ἀπὸ τὴν βόμβαν βυθοῦ, διότι ναι μὲν αὕτη δύναται νὰ ρυθμισθῇ διὰ νὰ ἐκραγῇ καὶ εἰς μεγάλα ἀκόμη θάθη ἀλλ' ἐφ' ὅσον αὐξάνῃ ὁ ὕδατινος χῳρος ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εἶνε δυνατόν νὰ εὐρίσκειται τὸ υποβρύχιον χρειάζεται μεγαλύτερος ἀριθμὸς βομβῶν διὰ νὰ ὑπάρχῃ πιθανότης νὰ εἶνε ἀποτελεσματικὴ ἡ προσβολή. Σημειωτέον ὅτι ἡ προσβολὴ ἐνὸς υποβρυχίου διὰ βομβῶν βυθοῦ γίνεται εἰς τὰ τυφλά διότι τὸ ἐπιτιθέμενον σκάφος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γνωρίζῃ παρὰ μόνον κατὰ προσέγγισιν τὴν θέσιν τοῦ ἐχθρικοῦ καταδυομένου. Ἐκ παραλλήλου ὅμως αὐξάνει διαρκῶς καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν βομβῶν, ἐνῶ ἀπ' ἑτέρου τελειοποιοῦνται τὰ μηχανήματα ἀνιχνεύσεως ὥστε νὰ εἶνε σήμερον δυνατόν ἡ παρακολούθησις μετ' ἀσφάλειαν ὧν

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΣ ΤΑ ΕΞ ΑΥΤΟΥ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ

Διὰ τοὺς πολλοὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐνδιεφέρθησαν διὰ τὴν συλλογὴν γραμματοσήμων, ὁ φιλοτελισμὸς εἶνε εἶδος ψυχοπαθείας, τὸν ὁποῖον δὲν ἐννοοῦν νὰ ξεχωρίσουν ἀπὸ τὴν νομωμανίαν τῆς συλλογῆς ἄλλων εἰδῶν, πραγματικῶς περιττῶν καὶ ἀδιαφόρων, πολλὰκις μάλιστα καὶ ἀντιπαθῶν ἢ μακαθρίων. Ἡ περὶ τὴν φιλοτελίαν ὅμως ἐνασχόλησις εἶνε ὀχι μόνον μία — ἀς δεχθῶμεν τὴν ἐκφρασιν — μονομανία εὐγενῆς, τερπνῆ καὶ καθαρῶς καλλιτεχνική, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπωφελής, πλουτίζουσα πολλοὺς ἐκ τῶν ἐπιδιδομένων εἰς τὸν φιλοτελισμὸν μεθωδικότητα.

Ὅτε πρὸ 75 περίπου ἐτῶν τὸ πρῶτον, ἐξεδηλώθη ὁ φιλοτελισμὸς, ἡρίθμει ὀλίγας μόνον ἑκατοντάδας φιλοτελιστῶν. Σήμερον ὑπάρχουν ἑκατομμύρια συλλεκτῶν γραμματοσήμων εἰς ὅλον τὸν κόσμον, μεταξύ δ' αὐτῶν θασιλεῖς, μέλη τῆς ἀνωτάτης ἀριστοκρατίας ὧν τῶν χωρῶν, πολιτικοὶ καὶ διανοούμενοι, οἵτινες πάντες, ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ ἀντιλήψεων καὶ ἰσότητι καταγίνονται μετ' ἀναγκαῖον ἐνδιαφέρον εἰς τὸν πλοῦτον τῶν συλλογῶν τῶν, πλουτίζοντες ταυτοχρόνως καὶ τὰς ἱστορικές, γεωγραφικές καὶ ἐθνολογικές των γνώσεις, ἀναπτύσσοντες τὰ καλλιτεχνικά των ἐνστικτα, ἀλλὰ καὶ ἀποκτιντες ἐπίσης τὴν συνήθειαν τῆς τάξεως, τῆς λεπτολόγου παρατηρήσεως καὶ διακρίσεως, ὡς καὶ τῆς συστηματικῆς ἐργασίας καὶ μεθοδικότητος.

Ὁ φιλοτελισμὸς ἔχει πρὸ πολλοῦ εἰσαχθῇ εἰς πλεῖστα τῶν ἐν Εὐρώπῃ σχολείων, εἰς δὲ τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Βαλτιμόρης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἔχει ἰδρυθῇ καὶ ἐιδικὴ ἔδρα γραμματοσημολογίας.

Εἰς τὰ γραμματόσημα εὐρίσκει κανεὶς ἰνικοδομήσαν περιλαμβάνουσαν ὀλόκληρον τὸν κόσμον, μετ' ὅς ἀγροῦς καὶ τὰ ἀνήθη του, τὰ τοπία καὶ τὰ οἰκοδομήματά του, τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα καὶ τὰ ἀξιοθαύμαστα του μέρη, τὴν ποικιλίαν τῶν φυλῶν του μετ' ἡθίμα καὶ τὰς θρησκείας των, τοὺς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διαπρέψαντας ἀνδρας καὶ γυναῖκας, τὰ μεγάλα γεγονότα τῆς ἱστορίας του, τὰ θαυμάσια τῆς συγχρόνου μηχανικῆς καὶ τὰ πολυποίκιλα μέσα μεταφορᾶς, τὴν μυθολογίαν καὶ τοὺς ἐραλδικοὺς καὶ ἀλληγορικοὺς συμβολισμούς. Ἐξ ἄλλου, ἡ ποικιλία τῶν χρωμάτων καὶ οἱ συνδυασμοὶ των ἱκανοποιοῦν τὸ αἶσθημα τῆς πρὸς τὰ χρώματα κλίσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπίσης τὸ ἱστορικὸν ἐνδιαφέρον ἱκανοποιεῖται, διότι πολλὰ χῳρα ἀπεκονίζουσιν ἐπὶ τῶν γραμματοσήμων τῶν μεγάλων γεγονότων τοῦ θίου των. Καὶ ἀκόμη, ἀπὸ τὰς μεταβολὰς τῶν σχεδιασμάτων καὶ ἐπιγραφῶν τῶν γραμματοσήμων μαθαίνομεν καὶ ἱδιαιτηροῦμεν εἰς τὴν μνήμην μας εὐκολώτερον τὰ γεγονότα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Σήμερον ὁ φιλοτελισμὸς κατέστη πλέον δύναμις σοβαρῶς ὑπολογι-

στέα, διότι ἡ κίνησις τοῦ φιλοτελικοῦ ἐμπορίου κατ' ὅλον τὸν κόσμον εἶνε τεραστία. Χιλιάδες ἐμπορῶν, πλεῖστοι οἱκοὶ καὶ ἀνώνυμοι ἐταιρεῖαι με κεφάλαια ἑκατομμυρίων (ἰδίως ἐν Ἀμερικῇ, Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ, Ἑλβετίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ) καταγίνονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν γραμματοσήμων, ἀποκομίζοντες κολοσσιαία κέρδη. Οἱ μεγαλύτεροι δ' ἐξ αὐτῶν ἐκδίδουν τακτικῶς κατ' ἑτος ὀγκώδεις τιμοκαταλόγους, περιλαμβάνοντας τοὺς γνωστοὺς τύπους τῶν γραμματοσήμων ὅλου τοῦ κόσμου ὡς καὶ τὴν τρέχουσαν ἀγοραίαν τιμὴν ἐκάστου. Πολλοὶ ἑκατοντάδες περιειδικῶν ἐκδίδονται ἐπίσης εἰς ὅλας τὰς ὀμιλουμένας γλώσσας, ἀσχολοῦμεναι ἀποκλειστικῶς μετ' ἡν γραμματοσημολογίαν καὶ τηροῦντες τοὺς ἀναγνώστας των ἐνημέρους τῆς παγκοσμίου φιλοτελικῆς κινήσεως, διευκολυνόντων αὐα τὴν διεθνή συναλλαγὴν μεταξύ τῶν συλλεκτῶν. Ἐκτός ὅμως τοῦ ἐιδικοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ τύπου καὶ τὰ σοβαρότερα ἐπίσης φύλλα τοῦ ἡμερησίου τοιούτου, διαθέτουν ἐιδικὰς στήλας πρὸς παρακολούθησιν τῆς παγκοσμίου γραμματοσημολογικῆς κινήσεως. Ἀλλὰ πλὴν τῆς διὰ τὸν τύπου καὶ χιλιάδων ἐιδικῶν θειλίαν ἐμμέσου ἐπικοινωνίας, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸν διεθνή κόσμον τῶν γραμματοσημοφίλων διατηροῦν καὶ ἄλλως ἀμεσον καὶ ἀδιάκοπον μεταξύ των ἐπαφήν.

Ἐτήσια φιλοτελικά Συνέδρια συνέρχονται εἰς διάφορα Κράτη, εἰς τὰ ὁποῖα σφύρηταίτα ὅλον ἐν ἰσχυρότερον ὁ μεταξὺ τῶν συλλεκτῶν σύνδεσμος. Ἐπίσης ὀργανοῦνται κατ' ἑτος μεγάλα Ἐκθέσεις, τὰς ὁποῖας προστατεύουσιν καὶ ἐνθαρρύνουσιν παντοιοτρόπως αἱ Κυβερνήσεις καὶ αἱ ὁποῖαι εἶνε σπουδαιότατοι συντελεστοὶ τουρισμοῦ.

Σημειωτέον πρὸς τοῦτοις ὅτι, αἱ Κυβερνήσεις ὧν τῶν προηγμένων Κρατῶν δὲν παρῆδον τὴν σημασίαν ἡν ἀπέκτησαν ὡς διεθνεῖς παράγοντες αἱ διάφοροι φιλοτελικά ὀργανώσεις, καὶ τὴν ἐπίδρασιν τὴν ὁποῖαν αὐταὶ ἐξασκοῦν ἐν τῇ καλλιτερίᾳ εὐμενοῦς γνώμης ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν χώρας εἰς εὐρύτατον καὶ διεθνή κύκλον διανοουμένων, ὡς εἶνε οἱ φιλοτελισταὶ, φροντίζουν δὲ πάντοτε ὀχι μόνον νὰ παρέχουν ποικιλοτρόπως τὴν ἀρωγὴν καὶ προστασίαν των εἰς τοὺς οἰκείους φιλοτελικούς Συλλόγους, ἀλλὰ καὶ νὰ χρησιμοποιοῦν τοὺτους καὶ ὡς πολυτιμους συμβούλους πρὸ πάσης σχετικῆς μετ' ἡν γραμματόσημα ἀποφάσεως ἢ ἐνεργείας, ὡς ἐκδόσεως νέων τοιούτων, χρησιμοποίησεως παλαιῶν ἀποθεμάτων, ἐκποίσεως νέων κ.λ.π. Καὶ τοῦτο διότι τὸ γραμματόσημον ὡς ἐκ τῆς κολοσσιαίας ἀναπτύξεως τῆς ἀλλογηγογραφίας μεταξύ ὧν τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου, ἀνεγνωρίσθη γενικῶς, ὅτι ἀποτελεῖ ἐν ἀπὸ τὰ ἰσχυρότατα (Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 239)

Εἰς τὸ προσεχές: Ἡ νάρκη.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ε'. - 'Η 'Υγιεινή τής έγγάμου γυναικός

'Υπό του κ. Μ. Μ. ΜΩΥΣΙΔΟΥ, Ιατρού, διευθυντού του περιοδικού «ΥΓΕΙΑ»

Β'.

Σ υ ν θ ή κ α ι ύ γ ε ι α ς σ υ -
ζ ύ γ ω ν. — 'Ο θέσμος του γάμου,
από γενικότερας απόψεως εξέταζο-
μενος, παρουσιάζεται ως ένας νόμι-
μος συνεταιρισμός μεταξύ άνδρός και
γυναικός με δικαιώματα και υπο-
χρεώσεις. Οι σύζυγοι έχουν αμοιβαίαν
την υποχρέωσιν να συνεισφέρουν εις
τον συνεταιρισμόν τὰ απαιτούμενα
στοιχεία σ ω μ α τ ι κ ή ς, ή θ ι -
κ ή ς κ α ι ψ υ χ ι κ ή ς ύ γ ε ι α ς.
'Ο γενικός κανών, τόν οποίον ο-
φείλομεν να έχουμεν ὅτι ὅψιν σέ κάθε
έκλογήν θά εἶνε: σύζυγοι ὑγιεῖς ἀπό
οικογενεῖας ὑγιεῖς. 'Ανδρας καί γυ-
ναίκα ὀφείλουσιν νά εἶνε σωματικῶς καί
ψυχικῶς ὑγιεῖς. 'Υγιᾶ ἀνδρόγυνα ἀπό
ὑγιεῖς οικογενεῖας φέρουσιν μαζί των
εἰς τόν γάμον τήν ἀσφάλειαν διὰ τήν
ὑγείαν τῶν τέκνων των.

Γενικῶς, κατὰ τήν ἐκλογήν, ἀπαι-
τοῦνται δι' ἀμφοτέρω τὰ φύλα προ-
σόντα σωματικά, ἠθικά καί διανοητι-
κά. 'Η ἠθική ποιότης τῶν συζύγων
ἐνέχει μεγίστην σημασίαν διὰ τήν ἐ-
πιτυχίαν τοῦ γάμου. 'Επὶ ἠθικῆς κα-
ταπτώσεως τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων, ἡ
ἐπιτυχία πρέπει νά θεωρῆται ὡς τε-
λείως ἀποκλεισμένη.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς νέους πού πο-
δεῖται νά ἐκλέξουν τήν μέλλουσαν
συμβίαν των, ἔχομεν νά δώσωμεν τὰς
ἐξῆς εὐγονικὰς συμβουλὰς καί ὁδη-
γίας: 'Η νέα διὰ νά γίνῃ σύζυγος ἀ-
φωτισμένη καί μήτηρ οικογενεῖας
τελεία, ὀφείλει νά συγκεντρώνῃ προ-
σόντα σωματικά, ἠθικά καί πνευμα-
τικά.

'Ὡς προσόντα σωματικά ἀναφέρο-
μεν: ὑγείαν ἀτομικὴν καί κληρονο-
μικὴν ἱκανοποιητικὴν, διάπλασιν ἁρ-
μονικὴν, κομψότητα σωματικῶν, κανο-
νικότητα προσώπου, κόμην ὠραίαν καί
πλουσίαν, ἀνάστημα μέτριον, στήθος
καί ἰσχία καλῶς ἀνεπτυγμένα, μέσην
ὄχι πολὺ λεπτήν.

'Ὡς προσόντα ἠθικά καί διανοητι-
κά, ἀξιολογώμενα μεταξύ ἄλλων εἶνε
ἡ εὐφυΐα, ἡ καλωσύνη, ἡ ἠπιότης, ἡ
φιλοκαλία.

'Εχω νά δώσω μίαν καλὴν συ-
μβουλὴν εἰς τὰς νέας διὰ τὸ ζήτημα
τῆς ἐκλογῆς συζύγου:

«Ὅταν, κορίτσια μου, πρόκειται
νά ἀποφασίσετε διὰ τὸ ζήτημα τοῦ
γάμου, μεταξὺ τῶν πληροφοριῶν πού
θά ζητήσετε περὶ τῶν προσόντων τοῦ
ὑποψηφίου, μὴ ξεχνᾶτε νά ζητήσετε
καί μίαν διὰ τὴν συνήθειαν τοῦ πό-
του, μὲ ἄλλας λέξεις ἐὰν ὁ ὑποψή-
φιος συνηθίζῃ νά τσούξῃ.

Εἶνε προτιμότερον νά πάρητε ἕνα
ἀνδρα φτωχόν, ἀρκεῖ νά εἶνε ἐγκρα-
τής καί νοικοκυρῆς.

Μὴν ἐλπίζετε ποτὲ ὅτι θά διορθώ-
σετε τὸν πότην, πρόκειται περὶ ἔργου
δυσχεροῦς, ἐπειδὴ τὸ πάθος εἶνε πιὸ
δυνατὸν ἀπὸ τὴν ἀγάπην.

Μὴ περιμένετε τίποτα ἀπ' ἐκείνων
πού πίνει. 'Η ἐγκράτεια εἶνε τὸ πρῶ-
τον προσόν δι' ἕνα ἄνδρα. 'Η ἀγάπη

δὲν ἀντέχει εἰς τὰς κάποτε θιασίας καί
ἀδυστηράς σκηνὰς πού δημιουργεῖ ὁ
ἀλκοολισμός.

Θὰ ὑποφέρητε ἀπὸ τὸν σύζυγόν
σας, ἀλλὰ θὰ βασανισθῆτε ἐπίσης
καί με τὰ παιδιὰ σας πού θὰ ἔλθουν
στὸν κόσμον με θάρη κληρονομικὰ ἀ-
νιάτα.

Ἐ κ ο υ σ ῖ α σ τ ε ῖ ρ ω σ ι ς. —
Εἰς κάθε γυναίκα ὑπάρχει πόθος ἐμ-
φυτός τῆς μητρότητος. 'Οποία ἡ ψυ-
χοσύνθεσις τῆς σημερινῆς γυναικός ἀ-
νέναντι τοῦ ἐμφύτου αὐτοῦ πόθου τῆς
μητρότητος. Πολλοὶ εἶνε ἀκορη αἱ
νεόφυτοι αἱ παθοῦσαι τὴν μητρότη-
τά. Πολλοὶ ἐπίσης καί αἱ νεαραὶ μη-
τέρες πού ἔχουν καταλάβει τὸ κοινω-
νικὸν των καθήκον καί τὴν ἀνάγκην
μιάς οικογενεῖας, ἡ ὁποία θά εἶνε χα-
ρὰ καί παρηγορία διὰ τὰ γηρατεία
των. Δυστυχῶς εἶνε ἐπίσης πολλοαὶ, ἰ-
δίως εἰς τὰς μεγαλοπόλεις, διὰ τὰς
ὁποίας ὁ φόθος τοῦ παιδιοῦ εἶνε ἐ-
φιδάτης, τὸν ὁποῖον προσπαθοῦν νά
ἀποφύγουν με κάθε τρόπον. 'Η ἐκου-
σία στείρωσις ἔχει συνήθως συνεπείας
διὰ τὸ γεννητικὸν μέλλον καί τὴν κα-
θόλου ὑγείαν τῆς γυναικός. 'Ἰδοὺ τί
γράφει διὰ τὸ ζήτημα αὐτό, ὁ καθη-
γητὴς Μένγκε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγα-
λυτέρους γυναικολόγους τῆς Γερμα-
νίας:

«Διὰ τὰ νεαρά ζεύγη πού ἐπιθυ-
μοῦν νά μὴ διαταραχθοῦν ἀπὸ ἐγκυ-
μοσύνην καὶ ἀπολαύσει τῶν πρώτων
ἐτῶν τοῦ γάμου, εἰμὶ ἀποχρεωμένος
νά δηλώσω ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς
παρκαλώσεως τῆς πρώτης μητρότη-
τος εἶνε ὀλεθριώτατα διὰ τὴν γυναι-
κα. Τονίζω ἐπίσης ὅτι μία ἔλλογος
σωματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν ἐγκυμο-
σύνην με φυσιολογικὴν λεκάνην, ἐξασ-
φαλίζει τοκετὸν σύντομον καί ἀνώ-
δυνον καί ὅτι μία καλὴ περιποίησις
κατὰ τὴν λοχείαν εἶνε ἱκανὴ νά δια-
τηρήσῃ ἀκεραίαν τὴν ρώμην, νεότητά
καί καλλονὴν τῆς γυναικός.»

Πολλὰ νεαρά ζεύγη ἐπιθυμοῦντα νά
ἀπολαύσουν τὰ νεατὰ πᾶν, ἐπιφυ-
λάσσουντα διὰ τὸ μέλλον, με τὴν ἐλ-
πίδα νά ἀποκτήσουν τέκνα ὁπόταν
καὶ ὅπως θέλουν. Δυστυχῶς τὴν ἡ-
μέραν πού θὰ θελήσουν νά ἀποκτή-
σουν τέκνα, αἱ ἐλπίδες των δὲν θά
ἔχουν πολλὰς πιθανότητες ἐπιτυχίας.
Μετά τινα ἔτη ἡ σὺλληψις δὲν εἶνε
δυνατὴ καί ὅλα αἱ προσπάθειαι θά
εἶνε ἀνωφελεῖς. 'Η ἐκουσία στείρω-
σις προδιαθέτει τὴν γυναίκα εἰς τὴν
ἀνάπτυξιν τῶν ὀγκων ἐκείνων τῆς
μήτρας, πού εἶνε γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὀ-
νόμα «ἐνώματα». Μήτρα ἡ ὁποία δὲν
ἐπιτελεῖ τὸν προορισμὸν τῆς διὰ τῆς
ἐγκυμοσύνης, κέκτηται πάντοτε τάσιν
πρὸς ἀνάπτυξιν μυωμάτων.

«Ἐπὶ 100 γυναικῶν, λέγει ὁ κα-
θηγητὴς Πινάρ, τῶν ὁποίων ἠνοιχθῇ
ἡ κοιλία πρὸς ἀφαίρεσιν μυωμάτων,
ὑπάρχουν 95, εἰς τὰς ὁποίας ἔγινεν
ἀνάγκη νά ἀνοιχθῇ ἡ κοιλία, διότι
δὲν ἠθέλησαν νά ἔχουν πλέον τοῦ ἐνὸς
ἢ δύο παιδιῶν.»

Δὲν εἴμεθα ἐκ τῶν ἀρνούμενων ὅτι
ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπι-
βάλλεται ἡ προφύλαξις ἀπὸ ἐγκυμο-
σύνης, ὅταν σοβαροὶ λόγοι ὑγείας τῆς
γυναικός ἀπαιτοῦν τὸ τοιοῦτον. Ἀλ-
λὰ τὰς περιπτώσεις αὐτάς, ὁ ἱατρὸς
μόνον εἶνε ἀρμόδιος διὰ νά καθορί-
σῃ καί συστήσῃ τὰ κατάλληλα προφυ-
λακτικὰ μέτρα.

Π α ῖ δ ο π ο ῖ ῖ α. — Πολλὰ ἢ λί-
γα παιδιὰ; Ποιὸς ὀφείλει νά εἶνε ὁ
ἀριθμὸς τῶν τέκνων ἀπὸ ἀπόψεως ὑ-
γιεινῆς καί εὐγονικῆς; Ζήτημα λε-
πτὸν, πολὺπλοκον καί πολυσύνθετον,
εἰς τὸ ὁποῖον ἐπεμβαίνουν παράγοντες
ἀτομικοί, οικογενειακοί, κοινωνικοί,
ἐθνικοί, φυλετικοί.

Ἀπὸ ἀπόψεως γενικωτέρας, ἡ ἀνά-
πενταξίαν τεκνογονία κάθε ἐγγάμου
γυναικός θεωρεῖται ἀναγκαία καί ἡ
ἀπάρκτησις τριῶν τοῦλάχιστον τέκνων
διατηρουμένων ἐν τῇ ζωῇ ὑπὲρ τὸ 5ον
ἔτος τῆς ἡλικίας ἀποτελεῖ ἀνάγκην ἐ-
πιβεβλημένην πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀν-
θρωπίνου γένους.

Ὁ Ντάσλ, διὰ λεπτομερεστάτων
καί ἐπιμόνων ὑπολογισμῶν ἐξήγησε
νά καθορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν παιδιῶν
πού ὀφείλει νά γεννηθῇ κάθε ἔγγαμος
γυναικα, τὸσον πρὸς διατήρησιν τοῦ
πληθυσμοῦ ὅσον καί τῆς ἀναλογίας
τῶν φύλων καί κατέληξε σὸ συμπέ-
ρασμα ὅτι σὲ κάθε ἔγγαμον γυναίκα
ἀναλογοῦν 3 τέκνα.

Οἱ εὐγονιστὰι ζητοῦν ἀπὸ κάθε
ζεύγος τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τῶν
τριῶν τέκνων.

Γενικῶς, τὸσον διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν
τέκνων ὅσον καί διὰ τὴν συχνότητα
τῆς παιδοποιΐας, ὀφείλομεν νά ἔχω-
μεν ὅτι ὅψιν τὰς ἐξῆς γενικὰς γραμ-
μάς:

'Η πολυτεκνία καί ἡ συχνοτεκνία
ἐπιδρῶν πάντοτε ἐπιβλαβῶς καί διὰ
τὴν ὑγείαν τῆς γυναικός καί διὰ τὴν
ποιοτικὴν ἀξίαν τῶν τέκνων.

Ὅσο μεγαλύτερος εἶνε ὁ ἀριθμὸς
τῶν παιδιῶν, τόσο δυσκολώτερον θά
εἶνε νά ἐξασφαλισθῇ ἀφθονος καί κα-
λὴ τροφή καί νά μεγαλώσουν τὰ παι-
διὰ.

Τόσον διὰ τὸ συμφέρον τῆς γυναι-
κός ὅσον καί τὴν ποιοτικὴν ἀξίαν τῶν
τέκνων αἱ ἐγκυμοσύνη δὲν πρέπει νά
διαδέχωνται ἀλλήλας ἐνωρίτερα ἀπὸ
2 — 2 ½ ἔτη.

'Η γυναικα δὲν εἶνε οὔτε καί πρέ-
πει νά θεωρῆται μηχανὴ παιδοποιη-
τικὴ. Εἶνε ἀνθρώπος καί φέρνουμε στὸν
κόσμον παιδιὰ, ὅταν δὲν μπορούμε οὔτε
νά τὰ νύτσουμε, οὔτε νά τὰ θρέψου-
με, οὔτε νά τὰ μεγαλώσουμε.

«Ἐχετε, λέγει ὁ Μαντεγκάτσα, λί-
γα παιδιὰ, ἀλλὰ δώσατε εἰς αὐτὰ ὅλη
σας τὴν ἀγάπην, ὅλας τὰς δυνάμεις
δώσατε στήν πατρίδα πολίτας χρη-
στούς, ρωμαίλους καί καλοσυνάτους
μένους» μὴ γαμιζετε τὰ ἀνύστα ἀπὸ
ἐπαίτας, τὰς φυλακὰς ἀπὸ ἀλήτας καί
τὰ νοσοκομεῖα ἀπὸ ἀνθρώπους πού
μισοῦν τὴν ζωὴν, ἐνῶ ταυτοχρόνως κα-
τὰ τὴν ἀνάγκην εἰς τὴν σελίδα 227).

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 227).

Η ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΛΛΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΑΣ

ΥΠΟ Μ. ΛΙΒΑΔΑ, ΠΡΩΗΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

Β'.

'Υποστηρίζεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐποικί-
λε τὰς πρώτας κραυγὰς τῶν ζῶων ἀπομιμη-
θεὶς τοὺς φυσικοὺς κρότους καί δημιουρ-
γήσας τὰς ὀνοματοποιίας, μεταχειρισθεὶς
τὴν Μεταφορὰν, ἡ ὁποία ἐκτείνει τὴν
σημασίαν τῶν πρωτογόνων λέξεων, καί
ἐπιβαλὼν τὴν Ἀναλογίαν, ἥτις δημιουρ-
γεῖ νέα γλωσσικὰ στοιχεῖα συμφώνως
πρὸς τὰ παλαιότερα πρότυπα.

Αὕτη εἶνε ἡ τοῖς ἐξελίξεως τῆς γλώ-
σσης θεωρία, ἡ ὁποία ἐμφανίζει πολλὰ
τρωτὰ καί ἀμφισβητήσιμα.

'Επειδὴ ἕκαστος ἄνθρωπος σκέπτεται
ἀπὸ πάντα ἄλλον διαφορετικὰ κατὰ τὸ πε-
ρισσότερον, ὅχι δὲ κατὰ τὸ ὀλιγώτερον,
ἡ γλώσσα φαίνεται δεξαμενὴ συγκεχυμέ-
νων ἐννοιῶν, ἐκφράσεων, ἀντιλήψεων,
σημασιῶν.

Ἡ σύγχυσις αὕτη ἐμφανίζεται μεγαλυ-
τέρα καὶ ἐνεκα τοῦ ὅτι ἰδέα τις συσσω-
ματοῦται εἰς φθόγγον τινὰ ἢ φθόγγους
τινάς, πρὸς τοὺς ὁποίους συγχέεται καί
διὰ τῶν ὁποίων ὑλοποιεῖται, οὕτως εἰ-
πείν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐδημιουργήθη-
σαν:

α') αἱ πολλαὶ σημασίαι τῆς αὐτῆς λέ-
ξεως,

β') κατ' ἔκτασιν αἱ διάλεκτοι καί αἱ
ἀδελφαὶ γλώσσαι, εἰτα δέ, ἐν ἑκάστῃ αὐ-
τῶν ἡ ἐν συμμίξει, αἱ ἐπίγονοι γλώσσαι.

•

'Ενεκα τοῦ περιεχομένου του αὐτοῦ τὸ
σύστημα «Γλῶσσα» ἔχει καταστῆ καί Τέ-
χνη καί Ἐπιστήμη.

Η ΣΧΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

'Η Γλωσσολογία εἶνε καί διδάσκαλος
καί μαθητρία τῆς ἱστορίας καί συνεργά-
τις αὐτῆς. 'Η ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ
φωτίζεται ὑπὸ μόνων τῶν δεσμίδων φω-
τὸς τῆς Γλωσσολογίας, ἥτις σαφηνίζει
καί αἰτιολογεῖ ἱστορικὰ γεγονότα. Αὕτη
παρουσιάζει ἀδιάσειστους τοὺς ἀληθινούς
παράγοντας τῆς ἱστορικῆς ἐρευνῆς.

Ἡ ἐρευνα τῆς ἱστορικῆς ἀναπτύξεως
τῆς γλώσσης ἀποκαθιστᾷ τὴν ἀλήθειαν
περὶ τῆς καθόλου ἱστορικῆς ἀνέλιξεως τοῦ
λαοῦ τῆς γλώσσης καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ
λαοῦ. Σηριζομένη δὲ εἰς ἱστορικὰς μαρτυρίας,
καταδεικνύει τὴν ἀλήθειαν τῶν ἱστορικῶν
γεγονότων, ἐπειδὴ εἶνε ἀδιασπᾶστος συ-
νημμένη πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς ὑπάρ-
ξεως καί τοῦ πολιτισμοῦ τῆς φυλῆς, ἡ ὁ-
ποία τὴν ἀνέπτυξεν.

Αἱ γλωσσικαὶ ἐρευναι ἐξήτασαν ἱστο-
ρικὰ δεδομένα καί πορίσματα, συνήγαγον
δὲ συμπεράσματα (π. χ. περὶ τῆς καταγω-
γῆς καί τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐπικοινωνίας
τῶν λαῶν), ἅτινα ἔχει ἀποδεχθῇ ἡ ἱ-
στορία.

Εἶνε πλέον ἀποδεδειγμένα τὰ ἐξῆς:
α') τὸ ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ Ἀνθρωπί-
νου Λόγου εἶνε τὸ βάθρον τῆς ἐνότητος
τῆς Καθολικῆς ἱστορίας τοῦ πλανήτου
τούτου.

β') τὸ ὅτι, ἀφ' ὅταν, πρὸ ἐνὸς περὶ-
που αἰῶνος, ἤρχισεν εὐρυνόμενος ὁ ὀρί-
ζων τῆς Γλωσσολογίας, ἔκτοτε ἐδημιουρ-
γήθη τεραστία ἱστορικὴ ἀνάπτυξις, ἰδί-
α δὲ διὰ τοὺς λαοὺς τῆς ἡμετέρας γλωσσι-
κῆς ὁμοθετίας, τῆς λεγομένης «Ἰταλι-
κῆς», «Ἰνδοευρωπαϊκῆς», «Ἰνδογερμανι-
κῆς».

Ἡ ἐπιτευχθεῖσα διάγνωσις τῆς φύσε-
ως, τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ἀναπτύξεως καί
τῆς ἐξελίξεως τῆς Μητρὸς ἡμῶν Γλώσσης
καὶ τῶν θυγατέρων τῆς (περὶ τῶν ὁ-
ποίων ἐν τοῖς ἐπομένοις), ἐδημιούργησε
τὸ ὀρθότατον μέσον κατανοήσεως τῆς ἱ-
στορικῆς ἀναπτύξεως τῶν συγγενῶν αὐ-
τῶν λαῶν. Ἡ δὲ πρὸς ἀλλήλας σύγκρι-
σις τῶν γλωσσῶν τούτων ἐδημιούργησεν,
ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, τὴν Συγκριτικὴν
Γλωσσολογίαν, ὅπ' αὕτης δὲ ἐπιστοτοί-
θη ἡ ὁμοθετία καί ἡ ἐθνολογία καί ἡ ἱ-
στορία ἡμῶν.

Ἡ ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟ-
ΓΙΑΝ
'Η Γλωσσολογία ἔσχεν ἐδραῖον στήρι-
γμα τὴν Ἀνθρωπολογίαν, ἵνα ἐξημενύσῃ
τὸ ζητούμενον, μεγάλως δ' ἐσαφηνίσει
τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς Ἀνθρωπογεωγρα-
φίας, τοποθετήσας εἰς τὸν γήινον χώ-
ρον ὁρθῶς καί ἀκριβῶς τοὺς λαοὺς κατὰ
τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, ἥτις ὑπῆρξε μέγα ἀ-
ποδεικτικὸν τῆς ἐθνότητος παρὰ τὴν κα-
τὰ τοὺς χρόνους τῶν Δουλειῶν καί τῶν
Ἀφομοιώσεων τῶν Λαῶν παραβάσιν τοῦ
κανόνος τούτου.

Ἡ ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΝ
Ὁὕτως ἡ Γλωσσολογία κατέστη βάθρον
τῆς ἐθνολογίας.
Ἀνευ τῆς Γλωσσολογίας ἡ Ἐθνολογία
ἐμελλε νά ᾔτο ἀναπόδεκτος θεωρία, ἂν
μὴ ἀνυπόφορος φλυαρία καί ἀποκρουστή
ἀπαίτησις καὶ διεκδίκησις. Ἀλλ' ἡ Γλω-
σσολογία θέτει τὰ ἐθνικὰ καί τὰ φυλετικὰ
σύνορα εἰς τὴν ἱστορικὴν των θέσιν, δηλ.
τὴν πραγματικὴν, ἔχει δὲ καί τὴν δύνα-
μιν νά προσδιορίσῃ ἀκριβῶς καί τὰς στε-
νωποῦς τῆς ἀναγκαστικῆς διαβάσεως τῶν
ἔθνων διὰ τοῦ ἐδάφους τῆς. Δηλαδὴ
προσδιορίζει ἐν ἀκριβείᾳ τὴν εἰσορὴν τῶν
ἔθνων γλωσσικῶν στοιχείων, οὕτως δὲ
βοηθεῖ μεγάλως καί τὴν Ἐθνολογίαν τῶν
ἐπιδρῶν — συνεργατῶν — συμβιω-
τῶν. Ἦτοι: διμερῆς συνεργασία τῶν
δύο τούτων ἐπιστημῶν.

Ἡ ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΘΟΛΟΥ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΝ
'Η Γλωσσολογία ἐμφανίζει ἀπειράριθμα
φαινόμενα τῆς ἐξελίξεως τῶν γλωσσῶν.
'Ο φιλόσοφος ἔργον ἔχει τὸ νά ἐγκρίτῃ
εἰς τὴν μελέτην αὐτῶν, νά γνωρίζῃ τὴν
φύσιν τῶν δυνάμεων, αἵτινες τὰ ἐδημι-
ούργησαν καί τὰ ἐξετέλειαν καί νά τα-
κτοποιῇ εἰς ἀρμονίαν τοὺς νόμους των.
Μὲ τὴν ἐξέτασιν καί τὴν διαλεύκανσιν αὐ-
τῶν φωτίζεται ἡ ἀλήθεια τῶν μεταγενε-
στέρων πάντοτε δὲ ἀναποφεύκτων ἱστο-
ρικῶν γεγονότων.

'Ενεκα τούτων ὁρθῶς ἐσκέφθη καί ἐ-
παξεν ὁ Οὐμβολδτ, ἰδρύσας τὴν «Φιλο-
σοφίαν τῆς γλώσσης».

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΝ
Εἶνε δεδομένα τὰ ἐξῆς: α') τὸ ὅτι ἡ
γλώσσα δὲν εἶνε τι αὐθαίρετον καί τυ-
χαῖον, ἀλλ' ὅτι προήλθεν ἐκ τῆς ἀνθρω-

πίνης ψυχῆς καὶ τῆς ἀντιλήψεως τῆς με-
τὰ προηγουμένως διαμορφωθείσαν πνευ-
ματικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ψυχῆς: β') τὸ ὅτι
ἡ γλώσσα ὑφίσταται συνεχῶς τὰς ἐπ' αὐ-
τὴν ἐνεργείας καί ἐπιδράσεις τῆς ψυχῆς: γ')
τὸ ὅτι ἡ Ψυχολογία ἐρευνᾷ τὰς φυ-
σικὰς καί τὰς ψυχικὰς ιδιότητας καί δυνά-
μεις τοῦ ἀνθρώπου: δ') τὸ ὅτι αὐτὰ
ἀκριβῶς καί ἐδημιούργησαν τὴν γλῶσσαν.

Ἐκ τούτων ἐπεται τὸ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ
γλώσσα ἐκφράζει τὴν ψυχικὴν διάθεσιν
καί τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον ἀπὸ τὰ βαθύ-
τατα αἰτία αὐτοῦ ἕως εἰς τὰς λεπτομε-
ρεστάτας ἀποχρώσεις πάσης ἐνεργείας
του, εἶνε εὐνόητον τὸ νά ἔχῃ συνά-
φειαν — καὶ δι' ἐκ θεμελίων — ἡ ἐπιστή-
μη τῆς γλώσσης πρὸς τὴν ἐπιστήμην τῆς
ψυχῆς, καί τὴν θεωρητικὴν καί τὴν ἐμ-
πειρικὴν. Ἡ δὲ νέα ἐκδήλωσις τῆς Ψυ-
χολογίας, ἡ Πειραματικὴ, ἐξάγει τὰ συμ-
περάσματα τῶν πειραμάτων τῆς ἐκ τῶν
γλωσσικῶν φαινομένων πρώτιστα καί μά-
λιστα.

Κατὰ τὸν ἸΘ' αἰῶνα ἡ Γλωσσολογία ἀ-
νεκαίνισθη ὑπὸ τῆς Ψυχολογίας, ἐπειδὴ
ἐστῆρξε ἐπ' αὐτῆς. Μὲ τὰ ἀδιείσθητον
αὐτὸ θεμέλιον καὶ ἔγινε πραγματικῶς ἐμ-
βριθεστέρα ἡ ὅπως ἦτο προηγουμένως, καί
κατέρωθε νά ἐξημενύσῃ τὰ γλωσσικὰ γε-
γονότα καί «φαινομένα» ἐκ τῶν συμβαι-
νόντων ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου.

Συναφῆ πρὸς τὴν Γλωσσολογίαν ἔργα
τῆς Ψυχολογίας εἶνε τὰ ἐξῆς: α') τὸ κα-
τὰ τῆς ψυχολογικῆς νόμους ὁ πανάρ-
χαιος ἄνθρωπος ἐνόησε τὸν ἦχον, τὸν ὁ-
ποῖον, αὐθορμήτως ἡ κατ' ἀντανάγκαν,
ἐξέτεμψε: β') τὸ πῶς ἠρμήνευσεν αὐτόν:
γ') τὸ πῶς ἐξεφράσθη δι' αὐτοῦ: δ') τὸ
πῶς καί με τῆς διανοητικῆς ἐνεργείας
καί λειτουργίας ἔκαμε γλῶσσαν τὸν ἦχον
αὐτόν: ε') τὸ πῶς, δυνάμει αὐτῶν, συνή-
ψε τὴν ἰδέαν πρὸς τὸν φθόγγον: στ') τὸ
πῶς ἐξέβαλε φθόγγον ἐκ τῆς φωνῆς: ζ')
τὸ πῶς τὸν ἐκ ἀντανάγκας ἐξέβλητον φθόγγον αὐτόν αἰσθάνεται ὁ
ἄνθρωπος: σ υ γ ρ ὁ ν ω ς πρὸς τὴν
παράστασιν: η') τὸ πῶς καί τὰ δύο αὐ-
τὰ, φθόγγος καί παράστασις, συνάπτονται
ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τοῦ: θ') τὸ πῶς
εἰργάσθη ἡ μνήμη τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νά
διατηρήσῃ καί νά ἐπαναλάβῃ τὸν διὰ τὴν
αὐτὴν αἰτίαν ἐκβληθέντα προηγουμένως
φθόγγον: ι') τὸ πῶς ἐπανέρχονται εἰς
τὸν ἄνθρωπον ὅμοια τ

Διατί τὰ πρῶτα ἔργα τέχνης παρίστανον γυναῖκας

Τὰ πρῶτα ἀνθρώπινα καλλιτεχνικά ἔργα, εἶνε ἀγαλμάτια, παριστῶντα κυρίως γυναῖκας. Τὰ πρωτόγονα αὐτὰ γλυπτά ἔχουν γίνε ἐπὶ τεμαχίων λίθων, ὅπου ὁ καλλιτέχνης ἐκτελεῖ ὁλογλύφως ὅλας τὰς πλευράς τοῦ ἀνθρώπινου σώματος.

Εὐθὺς ἐπειτα, τὰ γλυπτά ἐκείνα ἔχουν ὡς πρότυπα τῶν τὰ ζῶα.

Βεβαίως, τὸ ἔργον εἶνε ἀκμὴ χονδροειδής, αἱ γραμμαὶ ἀδραὶ καὶ ὁπωσδήποτε τὸ πρόσωπον ἢ τὸ ζῶον ἐλάχιστα διακρίνεται ἀκόμη ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν ὕλην ἢ ὅποια ἐχρησίμευσε πρὸς παραγωγὴν τῶν. Μετὰ πάροδον περιόδων ὁλοκλήρων, ὅλεπον μὲν νὰ ἀναπτύσσεται ἡ ἱχθυογραφία, ἢ ὅποια ἐπίσης ἀκολουθεῖ βαθμοὺς ἐξελιξέως. Κατ' ἀρχὰς καὶ ἐπὶ πολλὸν καιρὸν, τὰ ἱχθυογραφήματα γίνονται ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τῶν σπηλαίων. Αἱ λεπτομέρειαι τῶν εἰκόνων δὲν εἶνε σαφῶς ἔντονοι, ὥστε νὰ διακριθῇ τὸ ὑπόδειγμα καὶ νὰ διαφοροποιηθῇ πλήρως αὐτὸ ἀπὸ τὸ ὅλον φυσικὸν περιβάλλον. Τὰ ζῶα, οἱ ἄνθρωποι, τὰ ἀντικείμενα, συγχέονται ἀκόμη μὲ τὴν φύσιν. Ὀλίγον ὅμως κατ' ὀλίγον, ἡ σχηματικὴ ἀναπαράστασις γίνεται σαφέστερα, τὸ «μοντέλλο» διαφοροποιεῖται καὶ χωρίζεται ἀπὸ κάθε τι ἄλλο, οὕτως ὥστε νὰ ἀποτελῇ κάτι τὸ αὐτοτελές.

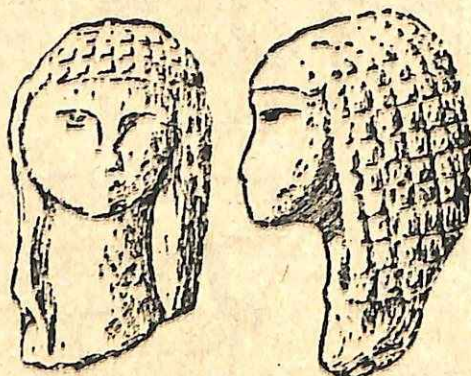
Ἐν τέλει, μετὰ πάροδον πολλοῦ ἀκμῆ καιροῦ καὶ κατόπιν προφανῶν προόδων, ἡ σκιαγραφία δὲν εἶνε πλέον ἀπλὴ ἱχθυογράφησις. Τώρα ὁ καλλιτέχνης προσπαθεῖ νὰ ἀποδώσῃ πολὺ ζωντανότερον τὸ πρότυπον τοῦ μεταχειριζόμενου χρώματα καὶ χρωματίζον τὸ σχέδιόν του.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν συμπεραίνομεν ἀδυστάκτως ὅτι, εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς, ἢ ἀνθρωπίνῃ τέχνῃ ἦτο πραγματικὴ («ρεαλιστική»), τέχνη φυσιοκρατικὴ, θαυτάτα ἐμπνεασμένη ἀπὸ τὸ φυσικὸν περιβάλλον.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποῦ ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως, εἶνε τοῦτο. Πρὶν ἀκόμη τελειοποίησιν ὁ ἄνθρωπος τὴν ρεαλιστικὴν ἢ νατουραλιστικὴν τεχνολογίαν του, τρέπεται πρὸς ἀνωτέρας προσπάθειας καὶ προσπαθεῖ νὰ μὴ σταματήσῃ εἰς τὴν ἀπλὴν ἀντιγραφήν τοῦ «μοντέλλου» του, ἀλλὰ νὰ ἐκφράσῃ κάτι διὰ τῆς ἀντιγραφῆς τοῦ προτύπου, ὡς λόγου χάριν ἐντύπων ὠραιότητος, προκειμένου περὶ ὀνειρευτοῦ θηράματος, ἐντύπων τρόμου, προκειμένου περὶ φοβερῶν θηρίων, ἐντύπων θριάμβου, προκειμένου περὶ ἀναπασταστάσεως νίκης κτλ.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἡ ἀναπαράστασις τῶν ζῶων θὰ ἀποβῇ εἰς τὴν δημιουργίαν «τοτέ» — θρυλικῶν δηλαδὴ προγόνων τοῦ ἀνθρώπου — ἢ ἀναπαράστασις ἀνθρώπων θὰ ἀποβῇ ψη εἰς τὴν ἀπεικόνισιν θεοτήτων. Ἡ τεχνολογία εἶνε ἀκόμη πρωτόγονος, ἢ ἐκτελείσιν χονδροειδής, ἀλλὰ τώρα,

τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα διέπει ἀπ' ἀκροῦ εἰς ἀκρον τὴν δημιουργίαν. Δὲν παράγεται τίποτε πλέον ποῦ νὰ εἶνε «τοτέ». Ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ κοσμήματα τὰ ὅποια φέρει ἐπ' αὐτῶν ἢ εἰς τὴν κατοικίαν του ὁ ἄνθρωπος εἶνε στενῶς συνφασμένα μὲ τὴν θρη-

Κεφαλὴ γυναικὸς ἐξ ἐλεφαντοστοῦ, εὑρεθεῖσα εἰς Μπρασαμποῦ.

σκευτικὴν ἀντίληψιν.

Θὰ χρειασθῇ νὰ παρέλθουν ἀκόμη αἰῶνες ἐπὶ αἰώνων, διὰ νὰ ἀρχίσῃ ὁ καλλιτέχνης νὰ ἐπανέρχεται εἰς τὰ ἀνθρώπινα πρότυπα του. Οὐτε δὲ καὶ αὐτὸ θὰ γίνῃ διὰ μιᾶς. Κατ' ἀρχὰς, θὰ εἶνε ἡμίθεοι, ἐπειτα βασιλεῖς, θρυλικοὶ γενάρχη, ἢ ἥρωες τῆς φυλῆς, νεκροὶ πρόγονοι καὶ τέλος κοινοὶ θνητοὶ. Ἀλλὰ εὐρισκόμεθα ἤδη πάρα πολὺ μακρὰν τῆς παλαιολιθικῆς ἐποχῆς, τὴν ὅποιαν ἐξετάζομεν, ἀνάγκη δὲ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς αὐτήν.

Τὰ κυριώτερα μνημεῖα τῆς τέχνης αὐτῆς ἀνευρέθησαν εἰς τὰ σπήλαια

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἡ ἀεροπορία ἔχει λάβει τόσον τεραστίαν ἀνάπτυξιν, ὥστε τὸ ἀεροπλάνον τείνει νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐν πολλοῖς τὸ αὐτοκίνητον, οἱ πλείστοι δὲ ἄνθρωποι τῶν ὑποθέσεων (ἐπιχειρηματίαι, ἔμποροι, βιομήχανοι κλπ.), μετακινούνται σήμερον ἀπὸ πόλεως εἰς μὲν ἰδιῶν τῶν ἀεροπλάνων κατέστησεν ἐπιβεβλημένην τὴν ἀνάγκην τῆς δημιουργίας ἀστυνομίας τοῦ ἀέρος, ἢ ὅποια νὰ παρακολουθεῖ τὰς μετακινήσεις τῶν καὶ νὰ δώκῃ τὸ ἱπτάμενον ἐγκλημα, διότι πρέπει νὰ προστεθῇ ὁ ἐπὶ τοῦ ἀεροπλάνου κίνουον σήμερον εὐρυτάτην χρῆσιν καὶ οἱ κακοποιοὶ, οἱ ὅποιοι, ἐπωφελοῦμενοι τῆς εὐχερείας μετακινήσεων, διαφεύγουσαν εὐχερέστατα. Ἡ ἀστυνομία τοῦ ἀέρος πλὴν τῆς ἀποστολῆς τὴν ὅποιαν ἐπιτελεῖ διὰ τὴν δῶξιν τοῦ ἐγκλήματος, παρακολουθεῖ συγχρόνως ἂν γίνονται κανονικῶς αἱ πτήσεις τῶν ἐμπορικῶν, ἰδιωτικῶν καὶ διαφημιστικῶν ἀεροπλάνων.

τοῦ Γκριμαλντὶ εἰς τὸ Μονακό, τοῦ Μπρασαμποῦ, εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὸ σπήλαιον τῆς Τρού-Μαργκερίτ, εἰς τὸ Βέλγιον, καὶ εἰς ἐκεῖνο τοῦ Μπρύνν, εἰς Μοραβίαν.

Περὶ τὸν νὰ λεχθῇ ὅτι, κατὰ κανόνα, πρόκειται περὶ ἡρωϊκά ἀνθρώπων λόγῳ τοῦ καιροῦ καὶ τῶν λοιπῶν συνθηκῶν ἔργων. Ἐν τούτοις, εἰς τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνονται καθάρματα οἱ τύποι τοῦς ὁποῖους ἠθέλησε νὰ ἀναπαραστήσῃ ὁ τεχνίτης.

Εἶνε ἐμφανὴς ἡ τάσις τοῦ νὰ ἀναπαρασταθῇ λόγῳ χάριν τύπος γυναικὸς μὲ κανονικὰ χαρακτηριστικά καὶ μὲ σχετικῶς λεπτὴν κατασκευὴν σώματος. Ἐνα ἀγαλμα κόρης μαρτυρεῖ ἀπολύτως ἰδιοφυῶς καὶ γενικωτέρων καλλιτεχνικῶν ἀντίληψιν τοῦ τεχνίτου. Ἡ κόρη φέρει μακρὰν κόμμωσιν καὶ εἶνε πρόδηλον ὅτι ἡ φυσιογνωμία τῆς δὲν εἶνε ψυχρὰ οὔτε ἀδιάφορος. Τμημα γυναικεῖου σώματος, ἐξ ἐλεφαντοστοῦ ἐνθυμίζει κορμὸν ἀρχαίας θεότητος καὶ δι' αὐτὸ ἔχει ὀνομασθῇ «συμβατικῶς» ἡ Ἀφροδίτῃ τοῦ Μπρασαμποῦ. Ἀλλὰ πάλιν ἀγαλμάτια ὅπου δὲν ἔχει σκαλισθῇ τὸ πρόσωπον, διὰ λόγους ποῦ παραμένουν ἀγνωστοί, παρουσιάζουν ἐν τούτοις σαφὴ χαρακτηριστικά γυναικεῖου σώματος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ αὐτῆς τῆς μνημεῖα ταῦτα τῆς παλαιολιθικῆς τέχνης εἶνε καὶ πολὺταιμνα μνημεῖα τῶν μακρῶν μας προγόνων, οἱ ὅποιοι μὲς πληροφοροῦν περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν σωμάτων καὶ τοῦ τύπου τῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Διάφορα ἀπὸ τὰ ἀγαλμάτια αὐτὰ ἐνθυμίζουν τὴν κατασκευὴν τῶν σημερινῶν. Ὅτιενότων γυναικῶν αἱ ὁποῖαι, ὡς γνωστόν, ἔχουν πολὺ ἀνεπτυγμένους τοὺς μαστοὺς, τοὺς μῦς τῶν γοφῶν καὶ τῶν γλουτῶν.

Ἀποσχόλησε τοὺς ἐρευνητὰς τὸ πρόβλημα τοῦ τί εἶνε τάχα τὰ ἀγαλμάτια αὐτὰ καὶ τί ν' ἀναπαριστοῦν. Νὰ εἶνε τάσις τοῦ τότε καλλιτέχνη πρὸς ἀναπαράστασιν ἐρωτικῶν ἱδαιμάτων ἢ νὰ πρόκειται περὶ παραστάσεως θεότητος γυναικείας;

Ἐπὶ τῇ ὑποστήριξιν ὅτι πρόκειται περὶ ἀπαρχῆς τῆς τέχνης, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ γενετησίου ἐνστικτοῦ. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως κατὰ τὴν ὅποιαν ἀνεκαλύφθη παρὰ τὸ Λοσέλ τῆς Γαλλίας, ἔν παρόμοιον ἀνάγλυφον, ἀναπαριστῶν γυναικὴ φέρουσαν κέρα, ἀπὸ τότε ἀποκλίνουν μάλλον οἱ ἐρευνηταὶ εἰς τὸ νὰ πιστεύουν ὅτι πρόκειται περὶ θεότητος. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐξηγεῖ τὸ διατί ἀνευρίσκωμεν γυναικεῖους κατὰ κανόνα τύπους καὶ ὄχι ἀνδρικούς, ἐφ' ὅσον συμπίπτει ἡ ἀπαρχὴ τῆς περιόδου τῆς μητριαρχικῆς κοινωνίας.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τί μὲς ἀφῆκαν οἱ μακρὺν καλλιτέχναι.

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΜΑΡΤΙΑ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ

Σαφὴ ἀντιδιαστολὴν ἀπὸ τῆς Προπατορικῆς Ἀμαρτίας (ὅλεπε προηγούμενα) ἀποτελεῖ ἡ προσωπικὴ Ἀμαρτία.

Ἡ πρώτη, ὡς ἤδη ἐγνωρίσαμεν, μεταδίδεται διὰ τῆς γεννήσεως ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ εἰς τοὺς ἀπογόνους του, εἰς ὅλους δηλαδὴ τοὺς ἀνθρώπους, λυτρουται δὲ τις ἀπὸ αὐτὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος.

Ἡ δευτέρα ὅμως εἶνε σαφῶς προσωπικὴ ὑπόθεσις, δῖχος, φυσικὰ, ὁ καθαρῶς ἀτομικὸς αὐτῆς χαρακτήρ, νὰ μὲν ἔξενος καὶ ἀμέτοχος τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ζῇ κατὰ κοινωνίας καὶ τίποτε ἐξ ὅσων τὸν συμβαίνει, ἀγαθὸν ἢ κακὸν δὲν θίγει αὐτὸν καὶ μόνον, ἀλλὰ ἔχει κατὰ κανόνα εὐρύτερον ἀντίκτυπον.

Ὡς ἤδη ἐγνωρίσαμεν, ἡ προσωπικὴ αὕτη ἀμαρτία δὲν εἶνε ἀπλῶς καὶ μόνον παράθεσις τῶν θείων ἐντολῶν, οὔτε μόνον ἀσέβεια πρὸς τὴν διὰ τῶν ἐντολῶν ἐκφαινόμενην θείαν βούλησιν. Ἡ προσωπικὴ ἀμαρτία, ποῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀνυπακοήν, ὁδηγεῖ μακρύτερα τὸν ἀμαρτάνοντα. Τὸν ὁδηγεῖ εἰς σαφὴ ἀποστροφήν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἔχθραν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ συνεπῶς περιορίζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ἐαυτὸν του. Εἶνε δηλαδὴ τὸ κορυφωμα τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τὸ κατακόρυφον τῆς φιλαυτίας. Τάχα ὁ Ὑψιστος, παντοδύναμος καὶ δημιουργὸς τῶν πάντων, δὲν εἶνε ἐπίσης δημιουργὸς καὶ τῶν ἀμαρτιῶν μας; Ὁχι! Διότι, ἐφ' ὅσον ἡ προσωπικὴ ἀμαρτία ἦτο καὶ ἐκείνη τῶν Πρωτοπλάστον, ἢ ἐξελιχθεῖσα εἰς προπατορικὴν - ἐφ' ὅσον εἶνε σαφὴς ἔχθρα πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ἀμαρτία δὲν δύναται νὰ εἶνε θεῖον δημιούργημα. Ὁχι! διότι, ὁ Θεὸς τὰ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν... Εἶνε δηλαδὴ ἐξοφάλλμας, ὅλα πάρα πολὺ καλὰ. (Γέν. Α' - 31). Συνεπῶς, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐδημιούργησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἀμαρτωλὸν ἢ προσδωρισμένον διὰ τὴν ἀμαρτίαν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ Θεὸν ὑπεύθυνον τῆς ἀμαρτίας, ἥτις ἀντίκειται εἰς τὴν ἀγιότητα Του.

Σαφῶς ἀποφαίνεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Ἰάκωβος (Α' - 13) ὁ ὅποιος καὶ μὲς δίδει τὸν ὅλον «μηχανισμόν» τῆς δημιουργίας τῆς προσωπικῆς ἀμαρτίας... Μηδεὶς πειραζόμενος «σκὰν δαλιζόμενος» δηλαδὴ πρὸς ἀμαρτίαν» λεγέτω ὅτι ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι. Ὁ γὰρ Θεὸς, ἀπειράστος ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. Ἐκαστος δὲ πειράζεται διὰ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας δαλεαζόμενος. Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει τὴν ἀμαρτίαν, (δηλαδὴ ἡ ἐπιθυμία ἐγγυμονεῖ καὶ γεννᾷ τὴν ἀμαρτίαν) ἢ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα (συντελῶσα), ἀποκτεῖ τὸν θάνατον. Ἀπὸ τὸν Θεὸν προέγεται «πᾶσα δόσις ἀναθῇ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον...». Ἐκ Θεοῦ μόνον

«χάριν ἀντὶ χάριτος» ἐλάβομεν, ὡς τονίζει ὁ Ἰωάννης, καὶ ὁλοκλήρως τῆς χάριτος αὐτῆς εἶνε ἡ ἐλευθερία βούλησις μὲ τὴν ὅποιαν μὲς ἐπιοίκαμε τὸ Θεῖον, κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Του, ὡς δεῖγμα τῆς ἀνωτερότητός μας ἐναντὶ ὅλων τῶν ἄλλων πλασμάτων. Θὰ ἦτο δὲ δῶρον ἄδωρον ἢ ἐλευθερία αὕτη τῆς βουλήσεως μας, ἐάν ἦτο περιορισμένη. Ἡμεῖς συνεπῶς εἴμεθα ὑπεύθυνοι ἐάν κάμωμεν κακὴν χρῆσιν τῆς. Ἀντὶ προορισμοῦ ὁ Θεὸς φωτίζει τὸν δρόμον μας διὰ τῶν ἐντολῶν του, διὰ τῶν ρημάτων τοῦ Δωτήρος, τῶν Προφητῶν, τῶν Πατέρων, διὰ τῶν θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας κ.λ.π. Πέραν τούτου, μὲς ἀφίνει ἐλευθέρους νὰ ἐκλέξωμεν μεταξὺ φωτός καὶ σκότους, μεταξὺ φιλίας καὶ ἔχθρας πρὸς Αὐτόν. Τὰ ζῶα μόνον δὲν ἀμαρτάνουν, διότι εἶνε ἀνίκανα νὰ ἔχουν βούλησιν, διακρίσιν, συναίσθησιν καὶ ἐπίγνωσιν τῶν πράξεων τῶν. Αἱ πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀφορμαὶ ὀνομάζονται, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, «πειρασμοὶ» καὶ «σκάνδαλα».

Ἐκεῖ δὲ ὅπου παύει ἡ προσωπικὴ ἀμαρτία, καθαρῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ἀτομικὴ μας ὑπόθεσις εἶνε ὅταν οἱ

ΤΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΜΑΣΣΑΣ

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου τὸ μασάζ πρὸς διατήρησιν τῆς ἀρμονίας τῶν γραμμῶν τοῦ γυναικεῖου σώματος ἔχει εὐρυτάτην διάδοσιν, εἰσέχθη τελευταίως μέθοδος μηχανικοῦ μασάζ. Τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ μέγαν

κύλινδρον με ἄλλους μικροτέρους κύλινδρους ἐξ ἐλαστικοῦ, τὸ ὅλον δὲ σύστημα περιστρέφεται ταχέως μαλίσσον τὸ μυϊκὸν σύστημα. Εἰς τὴν εἰκόνα νεανὶς χρησιμοποιοῦσα τὸν νέον κύλινδρον μασσάζ διὰ τὴν μάλασιν τῶν μυῶν τῶν ποδῶν.

πλείστοι τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν σκανδάλων προέρχονται ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς μας σχέσεις. Τοιοῦτοι πειρασμοὶ καὶ σκάνδαλα εἶνε τὰ κακὰ παραδείγματα, αἱ κακαὶ συμβουλαί, ἡ κακὴ συναναστροφή, ἡ κακὴ ἀνατροφή, καὶ πᾶν ὅ,τι διεγείρει τὴν αἰσθητικότητα καὶ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς παράθεσιν τοῦ ἡθικοῦ νόμου.

Κατὰ τὴν Ἀγίαν Γραφήν, αἱ ἀφορμαὶ πρὸς ἀμαρτίαν προέρχονται ἐνίοτε ἐξ ἐπιρροῆς πονηρῶν πνευμάτων. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει τὴν ἐννοίαν καθολικοῦ φαινομένου, πολὺ περισσότερον, διότι ὁ ἄνθρωπος κατέχει ἐκ Θεοῦ τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς πάλης κατὰ τοῦ πονηροῦ, ἐπιτυχάνει δὲ περιλάμπρον νίκην ὁσάκις κατανικᾷ τὸν πειρασμόν. Κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἡ θαυμαστὴ αἰτία καὶ ἡ πηγὴ τῆς ἀμαρτίας ἐγκτεῖται εἰς τὸ θάθος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, πᾶς τις ἔχει ροπήν πρὸς ἀμαρτίαν, ἢ μάλλον πρὸς τὸ κακόν.

Ἡ ροπή αὕτη, προέρχεται, κατὰ τὸν Παῦλον, ἐκ τῆς σαρκὸς ἢ τῆς αἰσθητικότητος. Αἱ κλίσεις καὶ ροπαὶ τῆς σαρκὸς ἀποτελοῦν αὐτὸ ποῦ ὁ Παῦλος ὀνομάζει «νόμον ἐν τοῖς μέλεσιν», νόμον δηλαδὴ εἰς τὰ ἀνθρώπινα μέλη μας, ἐν ἀντίθεσιν πρὸς τὸν θεῖον νόμον τῆς συνειδήσεώς μας, πρὸς τὸν νόμον τοῦ νοῦς.

Ἐξ αὐτῶν ἐμφαίνεται ὅτι ἡ σὰρξ καὶ ἡ αἰσθητικότης αὕτη καθ' ἑαυτὴν εἶνε διεφθαρμένη, καὶ ἀναγκαστικῶς ἀποτελεῖ πρόσκομμα κατὰ τῆς ἀρετῆς. Ἡ ροπή ἐν γένει πρὸς τὸ κακὸν προῆλθεν ἐκ τῆς ὑπερισχύσεως τῆς αἰσθητικότητος ἐπὶ τοῦ πνεύματος, ἢ δὲ ὑπερισχύσεως αὐτῆς εἰς ἀπότοκος τοῦ προπατορικοῦ ἀμαρτήματος, τὸ ὅποιν διὰ τοῦ Ἀδάμ μετεδόθη εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Πᾶς μὴ ἀναγεννηθεὶς ἄνθρωπος βούλεται βεβαίως τὸ ἀγαθόν, ὅμως εἶνε ἄνθρωπος νεκρὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ρέπει πρὸς τὸ κακόν τὸ ὅποιν πράττει ἀντὶ τοῦ καλοῦ.

Ἐκάστη ἀμαρτία δημιουργεῖ νίκην τῆς αἰσθητικότητος ἐναντίον τοῦ πνεύματος, ἐκ δὲ τῆς ἐπαναλήψεως τοιοῦτων νικῶν, ἐντείνεται ἡ ὅλη ροπή πρὸς ἀμαρτίαν. Ἡ κακία πάλιν ἢ πονηρία ἔχει διαφόρους βαθμοὺς ἀναπτύξεως.

Αἱ ἀμαρτίαι πάλιν διακρίνονται: Α) Γενικαί, ἀμαρτίαι ἐκτελέσεως κακῶν πράξεων. ἢ παραλείψεως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀγαθοῦ. Β) Ἐξ ἀμαρτάνων ἐν φονέσῳ ἄνθρωπον, ἀλλὰ ἀμαρτάνων ἐπίσης ἐάν δύναται νὰ τὸν σώσῃ καὶ δὲν τὸ κάμνῃ. Β) Εἰς ἀμαρτίαν προαιρετικὰ ἢ μὴ. Α. χ. τρώγω κατὰ τὴν νηστείαν ἢ μὲ ἐκδιδάσκω νὰ φάγω κ.λ.π. Γ) Εἰς ἐν γνῶσι ἢ ἐν ἀγνοίᾳ ἀμαρτίας. Καὶ τέλος, εἰς συχωρητὰς ἢ θανασίμους ἀμαρτίας.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ εἰδωλολατρεία καὶ αἱ μορφαὶ τῆς.

Ο ΣΑΡΓΩΝ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ

**Έν τοῖς μέχρι τοῦδε ἐξετέδη ἡ ἱστορία τῶν λαῶν οἵτινες κα-
τώκησαν τὴν Μεσοποταμίαν καὶ ἰδιαίτερος λόγος ἐγένετο διὰ
τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἤσκησαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀσσυρίων
διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν λαῶν, οὓς ἐνίκησαν, εἰς κατάστασιν
ὑποταγῆς, ἐφαρμόζοντες ἰδίᾳ τὸ σύστημα τῆς μετατοπίσεως
τῶν πληθυσμῶν. Εὐρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸν 8ον αἰῶνα π. Χ.**

Ὁ Σαργών, τοῦ ὁποῦ ἡ περιπε-
τειώδης βασιλεία διήρκεσεν ἀπὸ τοῦ
722 μέχρι τοῦ 705 π. Χ. δὲν ἦτο νό-
μιμος διάδοχος τοῦ προκατόχου του
Σαλμανασάρ. Λεπτομέρειαι τῆς ἀ-
νόδου του ἐπὶ τοῦ θρόνου μᾶς εἶνε
ἀγνωστοί, καὶ τοῦτο διότι, ἐφρόντισε
προφανέστατα ὁ ἴδιος νὰ τὰς ἐξα-
φανίσῃ. Γνωρίζομεν ἤδη, ὅτι συνηθέ-
στατα οἱ ξένοι ἢ ἐγγύριοι ἐπιθίτο-
ρες τοῦ Ἀσσυροβαβυλωνιακοῦ θρό-
νου, προσέφευγον εἰς τὴν ἐξαφάνισιν
παντὸς στοιχείου δυναμένου νὰ ὑπεν-
θυμίῃ τὴν καταγωγὴν των καὶ προσ-
επάθουν νὰ ἐμφανισθοῦν ὡς νόμιμοι
διάδοχοι ἐκείνων τοὺς ὁποῖους ἐξε-
θρόνιζον. Παρὰ τὴν θέλησιν του ὁ μὲν
Σαργών θεωρεῖται ὑπὸ τῆς ἱστο-
ρίας ὡς ἰδρυτὴς ἰδικῆς του Δυνα-
στείας τῆς τῶν Σαργωνιδῶν.

Ὡς ἤδη γνωρίζομεν ἐκ τοῦ προ-
ηγούμενου, ὁ Σαργών εἶνε ὁ κατα-
λυτὴς τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ
ὁ διατάξας τὴν ὁμαδικὴν ἐκείνην με-
τοικεσίαν Βαβυλώνας. Ὑπὸ τὸ τρομε-
ρόν του σκῆπτρον, ἐλάχιστοι ἦσαν αἱ
ἀσιατικαὶ χῶραι, αἱ ὁποῖαι διετήρουν
ἀκόμη ποῖαν τινα ἀνεξαρτησίαν. Ἀλ-
λὰ καὶ οἱ βιαίως κατακτηθέντες δὲν ὑ-
πέμενον τὸν ἀσσυριακὸν ζυγόν. Ἡ Αἴ-
γυπτος, ἡ ὁποία συνετῆρει ὅχι μόνον
ἀξιόλογον διπλωματικὸν σῶμα, ἀλλὰ
καὶ ἀρτίως κατηρτισμένην ὑπηρεσίαν
κατασκοπείας καὶ προπαγάνδας, ὑπέ-
θαλπε διαρκῶς τὰς ἐξεγέρσεις τῶν
λαῶν. Ἐν τέλει ὁ μὲν, αἱ ὁργανωμέ-
ναι τῆς προσπάθειαι δὲ ἀπέτρεψαν οὐ-
δὲ ἀπ' αὐτῆς τὸ μοῖραϊον, διότι ἡ ανα-
κάσθη νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ αὐτὴ τὴν
Ἀσσυριακὴν ἐπέκτασιν. Ἀλλ' ὡς καὶ
οἱ ἰδικοὶ τῆς βασιλείας, ἐπαύσαν πλέον
νὰ εἶνε Αἰγύπτιοι, τὴν καταγωγὴν.
Ἐπὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ θρόνου, εὐρί-
σκεται τῶρα ὁ Αἰθίοψ Σαθάκων, εὐ-
φύεστατος καὶ διορατικὸς. Αὐτός, δὲν
τρέφει πλέον αὐταπάτας ὡς πρὸς τὰ
ἀσσυριακὰ σχέδια, κατακτῆσεως τῆς
Ἀφρικῆς καὶ κρίνει φρονιμώτερον,
νὰ ἀναλάβῃ ἐνεργὸν πρωτοβουλίαν ἐ-
ναντι τῶν Ἀσσυρίων.

Καιροφυλακτεῖ λοιπὸν κατάλληλον
στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Σαργών
ἔχει περιπλακῇ εἰς περισπασμούς, καὶ
ἐκστρατεύει κατὰ τῶν Ἀσσυρίων. Οἱ
Ἀσσύριοι, ἰσχυρότεροί του, κερδίζουν
τὴν μάχην. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει

Ὁ Σαργών καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρα-
τοῦ του. (Ἀνάγλυφον).

ἀκόμη, κατάλυσιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ
κράτους. Διότι, ὁ Σαθάκων, ὁπισθο-
χωρήσας, φθάνει εἰς Αἴγυπτον, καὶ
ἀρχίζει μὲ πυρετώδη δραστηριότητα
τὴν ἐγκατάστασιν μεγάλων ὁχυρωμα-
τικῶν ἔργων, προβλέπων ὅτι ὁ Σαρ-
γών, δὲν θὰ ἀποστρέψῃ τὰ θλέμματα
του ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀντιστρόφως ὁ μὲν, ὁ Σαργών, ἡ-
ναγκασμένος τῶρα νὰ πολεμήσῃ εἰς
ἄλλα σημεία, δὲν ἐπέρχεται κατὰ τῆς
Αἰγύπτου, πιστεύων ἄλλως τε ὅτι ἡ
ἡττα τοῦ Σαθάκωνος, ἤθελε τὸν συ-
νετίσῃ.

Ἐν τούτοις ὁ Σαθάκων δὲν εἶνε
διατεθειμένος νὰ ἀναμείνῃ μὲ ἐσταυ-
ρωμέναις τὰς χεῖρας τὸ μοῖραϊον τέ-
λος τῆς χώρας του. Ἐντείνει τὴν Αἴ-
γυπτιακὴν ἀντίδρασιν, καὶ κατορθώ-
νει νὰ ἐξεγείρῃ καὶ πάλιν τὴν Συ-
ρίαν, τῆς ὁποίας βασιλεὺς ἀνακηρύσ-
σεται ὁ ἀρχηγὸς τῆς στάσεως ὀνό-
ματι Ἰάθαν. Αὐτός, σπεύδει νὰ συμ-

μαχήσῃ μετὰ τῶν βασιλέων τοῦ Ἰου-
δα, τῆς Ἰδουμαίας καὶ τῶν Μοαβι-
τῶν, ζητεῖ δὲ καὶ τὴν ἄμεσον βοή-
θειαν τῶν Αἰγυπτίων.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν συνήθειάν του,
ὁ Σαθάκων, ἀργεῖ νὰ κινηθῇ, ὑπολο-
γίζων ὅτι ὁ Σαργών, ἔχει ἀκόμη ἀρ-
κετοὺς περισπασμούς εἰς Ἀρμενίαν
καὶ Μηδίαν. Ἐν τούτοις ὁ Ἀσσύριος
βασιλεὺς, ἐπιτυχάνει κεραυνοβόλους
νίκας καὶ ἀφοῦ κατορθώνει νὰ καθυ-
ποτάξῃ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Μη-
δίαν, ἐισβάλλει εἰς τὴν Συρίαν καὶ
ἐξαναγκάζει τοὺς συμμάχους εἰς πα-
ράδοσιν ἀνευ μάχης. Ὁ Ἰάθαν, κα-
τορθώνει νὰ καταφύγῃ εἰς Αἴγυπτον.
Ἀλλὰ μετὰ τὴν νίκην του, ὁ Σαργών
πλησιάζει τῶρα εἰς τὴν Αἴγυπτον.
Τρομοκρατοῦνται δὲ τὸσον οἱ Αἰγύ-
πτιοι, ὥστε παραδίδουν εἰς τὸν Ἀσ-
σύριον νικητὴν, τὸν ἰκέτην των.

Ὁ Σαργών, δὲν εἰσέρχεται οὐτε
καὶ τῶρα εἰς τὴν Αἴγυπτον, διότι πλη-
ροφορεῖται ὅτι Χαλδαῖος τις ἡγεμὼν
κατ' ὀρθῶς νὰ ἐπιβῇ τοῦ θρόνου τῆς
Βαβυλώνας, ὅπου καὶ σπεύδει ὁ κα-
τακτητὴς. Οἱ κάτοικοι τῆς Βαβυλώ-
νος, ἐγκαταλείπουν τὸν Χαλδαῖον βα-
σιλέα των καὶ τάσσονται παρὰ τὸ
πλευρὸν τοῦ ἐπερχομένου, ὁ ὁποῖος
ἀνακηρύσσεται νόμιμος βασιλεὺς τῆς
Βαβυλώνας καὶ «ἀπόγονος» τοῦ πα-
λαιοῦ μεγάλου Σαργῶν ἄλλοτε βα-
σιλέως τῆς Ἀκκάδης. Ἐν τῷ μεταξῷ,
ὁ ἐκθρονισθεὶς Χαλδαῖος ὀνόματι
Μεροδάχ Παλιδδίν, καταφεύγει εἰς
Χαλδαίαν καὶ συμμαχεῖ μετὰ δημοφύ-
λων ἡγεμόνων, προσεταιρισθεὶς ἐπὶ
σης καὶ τοὺς νομάδας Ἀραμαίους
τῆς Μεσοποταμίας, ἀκόμη δὲ καὶ τοὺς
Ἑλαμίτας.

Ὁ Σαργών, προτοῦ εἰσελθῇ εἰς
Χαλδαίαν, ἔκαμε τὴν θριαμβευτικὴν
εἰσοδὸν εἰς Βαβυλώνα, ἔπειτα δὲ ἐπε-
τέθη κατὰ τῶν συμμάχων τοὺς ὁ-
ποῖους καὶ κατενίκησεν.

Τότε ὁλόκληρος ἡ Χαλδαία ὑπετά-
γη εἰς αὐτόν, τὸ δὲ Ἀσσυριακὸν
κράτος, ἐφθασε καὶ πάλιν μέχρι τοῦ
Περσικοῦ κόλπου.

Εἰς τὸ προσεχές: Τὸ κορύφω-
μα τῆς ἰσχύος τοῦ Ἀσσυριακοῦ
κράτους.

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΦΕΟΥΔΑΛΙΣΜΟΥ

Μετὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς αὐτο-
κρατορίας τοῦ Καρολομάγνου, ἡ δι-
αίρεσις δὲν ἐσταμάτησε εἰς τὸν μέ-
γαν χωρισμὸν, τὸν ὁποῖον ἐπέφερον
ἡ συνθήκη τοῦ Βερντέν, περὶ ἧς ἐ-
γράφη εἰς τὸ προηγούμενον κεφά-
λαιον. Ἡ κάθε μία τῶν τριῶν μεγά-
λων μερίδων τὰς ὁποίας διενεμήθη-
σαν μετὰ τὴν ἐκείνην, οἱ τρεῖς υἱοὶ Λου-
δοβίκου τοῦ Ἀγαθοῦ—Κάρολος ὁ Φα-
λακρός, Λουδοβίκος ὁ Γερμανικὸς
καὶ Λοθάριος—κατενόησαν καὶ αὐ-
ταὶ ἐπίσης εἰς μικρότερα κράτη καὶ
κρατίδια. Ἡ ἀδιάκοπος αὐτὴ καὶ ἀ-
περιόριστος κατανομή, συνετέλεσεν
ὥστε νὰ ἐξαλειφθῇ πᾶσα ἰδέα κεντρι-
κῆς κυβερνήσεως, ἐξ οὗ καὶ προέ-
κυψε μία πρωτοφανὴς διοικητικὴ ἀ-
ποσύρθεσις, οἱ διάδοχοι δὲ τῶν τριῶν
υἱῶν Λουδοβίκου τοῦ Ἀγαθοῦ, ἐν-
τέλθηκαν εἰς πλήρη ἀδυναμίαν νὰ ἐπι-
βληθῶν ἐπὶ ἐκείνων τοὺς ὁποί-
ους ἀρχικῶς εἶχον ὀρῶντες ὡς ἀντι-
προσώπων των κατὰ τόπους, δηλαδὴ
τοὺς δούκας, τοὺς κόμιτας, θαρώ-
νους κ.λπ.

Οἱ διοικητικοὶ αὐτοὶ ἀντιπρόσωποι
τῶν βασιλέων διοικοῦν τῶρα δι' ἑ-
λὸν των λογαριασμὸν καὶ πρὸς ἑα-
λὸν των τὰς περιοχὰς ἐπὶ κεφαλῇς
τῶν ὁποίων ἐτάχθησαν, καρποῦνται
τὰ εἰσδήματα, περιέρχονται εἰς ἐρι-
δας ἀκόμη καὶ πολέμους μετὰ τῶν
ἀξομενίων των καὶ μικρὰς τῶν ἐπικρα-
τείας, προβαίνουν εἰς ἀγοραπωλησίας
ἐκτάσεων μεγάλων, μεταβιβάσκειν τὰς
διοικήσεις των ὡς προικὸς κ.λπ.

Φυσικὰ, οἱ βασιλεῖς ἀντιδρῶντες, ἐξ
αὐτοῦ δὲ προήλθε μακρῶν ἀγών
μεταξὺ βασιλείας καὶ φεουδαλισμοῦ.
Ἐπίσης ὁ μὲν, φυσικὰ, μέσα εἰς τὴν
γενικὴν αὐτὴν ἀνισοκατάστασιν ἐξαφάνι-
ζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἡ ἐν-
νοια τοῦ Κράτους.

Ἀδελφὸς ὑπῆρξεν αἱ πολιτικαὶ αἰτίαι
τῆς διαμορφώσεως καὶ τῆς ἐπικρατή-
σεως τοῦ νέου κοινωνικοῦ συστήμα-
τος, τοῦ φεουδαλισμοῦ.

Ἐν τούτοις, τὸσον τερρατίας σημα-
σίας κοινωνικὸν φαινόμενον δὲν εἶχεν
αἰτία ἀπλῶς καὶ μόνον διοικητικὰ καὶ
πολιτικὰ. Εἶχε τὰ θαυότερα οἰκονο-
μικὰ του αἰτία.

Εὐθὺς μετὰ τὴν Ρωμαϊκὴν παρα-
κμὴν, ἀλλάζουν ἄρδην αἱ συνθήκαι
τῆς παραγωγῆς. Ἄν ἐπιδρομαὶ κατὰ
στίφη καὶ ἀτελεῦτῆτους ὁρδᾶς ἀνέ-
τρεψαν τὸ σύστημα τῆς δουλομπορίας,
ἡ ὁποία διεξήγετο, ὡς γνωστὸν, εἰς
ἐντατικὸν θαμνὸν καθ' ὅλην τὴν Ρω-
μαϊκὴν ἐπικράτειαν. Ἀρκετὸν χρονί-
κὸν διάστημα πρὸ τῆς πτώσεως τῆς
Ρώμης, ἐνεφανίσθη ἀγωνιώδης κρί-
σις ἐκ ἐλλείψεως, ἀλλὰ πληθωρι-
σμοῦ δούλων. Ἡ παναθλία διαίτα τοῦ
δούλου κατήντησε νὰ στοιχίζῃ εἰς
τὸν κύριόν του περισσότερον ἀπὸ ὅτι
ἐστοιχίζεν ὀρισμένη ἀμοιβὴ συνιστά-
μένη εἰς μερικὰ ἀσάφια—πρόκειται
περὶ τοῦ μικροτέρου Ρωμαϊκοῦ νομί-
ματος—ἐναντι τῶν ὁποίων ἐμίσθωνε
τὸν ἑαυτὸν του πολίτης ἐλεύθερος

μὲν ἀλλὰ γυμνητεύων. Ἐξ ἄλλου, ἡ
τύχον ἀσθένεια ἢ ἀπώλεια δούλου ἐ-
στοιχίζεν ὡς ἀπώλεια ἢ ἀδράνεια κε-
φαλαίου καὶ τέλος αἱ συνεχεῖς ἐξε-
γέρσεις τῶν σκλάβων, ἀνεκόπτον πᾶ-
σαν κοινωνικὴν ἡρεμίαν. Ἦτο λοιπὸν
προφανὲς ὅτι τὸ σύστημα τῆς διὰ τῶν
δούλων παραγωγῆς εὐρίσκειτο ἐν
πλήρει χρεωκοπίᾳ. Εἰς τὸ κρίσιμον
αὐτὸ σημεῖον ἐνέσκηψαν τὰ δύο ὑψί-
στης κοσμοϊστορικῆς σημασίας γεγο-
νότα: α) Ὁ κατακλυσμὸς τῆς Εὐ-
ρώπης ἀπὸ τὰ θάρσκα στίφη τὰ ὁ-
ποῖα ἐπεκράτουν καὶ συνεπῶς δὲν ἦ-
το δυνατόν νὰ μεταβληθῶν εἰς δού-
λους καὶ β) Ἡ ἐπικράτης τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ ὁ ὁποῖος κατεπολέμησε
δι' ὅλων τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν
του μέσων τὴν δουλείαν.

Ἐνα ἀκόμη γεγονός συνετέλεσεν
ὅχι ὀλιγώτερον εἰς τὴν πλήρη κατάρ-
ρυσιν τοῦ συστήματος τῆς δουλείας.
Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν θαρσκαρικῶν ἐ-
πιδρομῶν ἡ γῆ εὐρίσκειτο κατὰ με-
γάλας περιοχὰς εἰς χεῖρας μεγάλων
γαιοκτημόνων, Μεγαλειτέρους ὅλων
τῶν γαιοκτημόνων ἦτο τὸ Δημόσιον
Ταμεῖον. Εἴτε ἰδιώτης ὁ μὲν, εἴτε
Κράτος, ὁ γαιοκτήμων δὲν ἠδύνατο
νὰ καλλιεργῇ μόνος τὴν γῆν

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 218)

ταρῶνται ἐκείνους ποὺ τοὺς τὴν ἐ-
δωσαν.

Ἐκ τῶν ὁρίστων.—Ἐν ἀπὸ τὰ
πλέον ἐπικίνδυνα μέσα τοῦ ἐκφυγεῖν
περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων εἶνε ἀναμ-
φισθητῆς ἡ πρῶτος τεχνητὴ δια-
κοπὴ τῆς ἐγκυμοσύνης.

Ἡ ἐκτρωσις, ἀντιθέτως πρὸς
τὸν ὄριμον τοκετόν, ἀποτελεῖ ἐπικί-
νδυνον παθολογικῶν φαινομένων. Ἡ
θνησιμότης τῆς ἐκτρώσεως εἶνε δεκά-
κις περισσότερα ἀπὸ τὴν τοῦ τοκετοῦ.
Βαρεῖαι αἱμορραγίαι, φλογώσεις μή-
τρας καὶ παραλητρίων, ὁ θάνατος πο-
λὺ συχνά ἰδού αἱ λυπηραὶ συνέπειαι
ἐνὸς σκαλίσματος ἢ κεντήματος πα-
ρὰ τὴν μαῖα. Ἐάν ἡ γυνὴ ἢ ὑπάσπασα
τὴν ἐκτρωσιν διαφύγῃ τὸν κίνδυνον
τοῦ θανάτου, εἶνε μοιραῖως καταδικα-
σμένη εἰς τὴν στείρωσιν καὶ καθίστα-
ται ψυχικῶς καὶ σωματικῶς ἀνάπηρος
καθ' ὅλην τὴν ζωὴν. Ὁφείλομεν νὰ
τονίσωμεν ἐδῶ καὶ τὸ ἐξῆς: γυναι-
κες ἔγκυοι, αἱ ὁποῖαι ἐλαφρὰ τῇ συ-
νειδίῃ ὑποβάλλονται εἰς ἐκτακτικὰ
διατρέχοντες τὸν κίνδυνον νὰ γεν-
νήσουν παιδιὰ παρὰ μὲν ὁ μὲν καὶ ὁ
σὰ κατ' ἐν ὅν, ὅταν θεαθῶν ἡ ἐγκληματα
ἀπό-
πειρα δὲν στέφεται ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Εἰς τὸ ἐπόμενον: Ἡ ὑγιεινὴ
τῆς ἐγκύου γυναικός.

Ἐμπίσθους καλλιεργητὰς δὲν ἦτο δυ-
νατὸν νὰ προσλάβῃ διὰ πολλοὺς λό-
γους. οἱ κυριώτεροι τῶν ὁποίων ἦσαν
ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ τεραστία συσσωρεύ-
σις τῶν γυμνητῶν εἰς τὰς πόλεις, ἀφ'
ἐτέρου δὲ ἡ σπάνις τοῦ κοινοῦ ἰσοδυ-
νάμου τῆς ἀνταλλαγῆς, δηλαδὴ τοῦ
χρήματος. Οὕτω, λοιπὸν, προέκυψεν
ἡ ἀγωνιώδης κρίσις τῆς γεωργίας.
Καὶ ἀπὸ τὴν κρίσιν ἐκείνην προέκυ-
ψεν ἕνα νέον ἐντελὲς σύστημα. Ἡ
δουλεία παρεχώρησε τὴν θέσιν τῆς
εἰς τὴν δουλοπαροικίας.

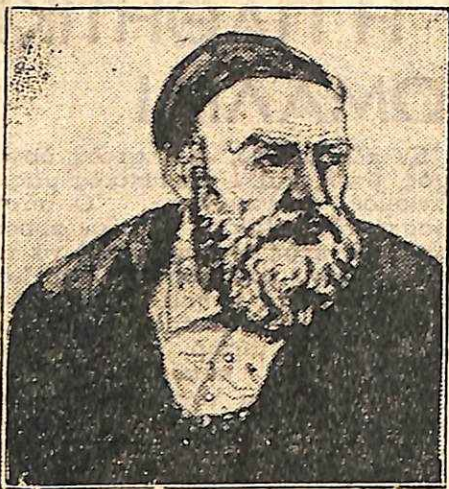
Αἱ τεραστιαὶ μάζαι τῶν μὴ κατε-
χόντων γαίας, ἀνέργων καὶ ἀνευ ἄλ-
λων πόρων ζωῆς ἐζήτουν ἀπὸ τοὺς
κατόχους τῶν γαίων ἐργασίαν ἐναντι
ἀμοιβῆς ἢ ἀμοιβῆς ἢ, τέλος, πληρω-
μῆς εἰς εἶδος ὅπως συντηρηθοῦν. Καὶ
περὶ χρηματικῆς μὲν ἀμοιβῆς, δηλαδὴ
ἡμερομισθοῦ, οὐδὲ σκέψις ἠδύνατο
νὰ γίνῃ ἐκ μέρους τῶν γαιοκτημό-
νων. Τὸ σύστημα πάλιν τῆς ἀμοιβῆς
συνέφερον ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ μέσου αὐ-
τοῦ ὁ ἀμειβόμενος παρέμενε προσδε-
μένος εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν ἐκαλ-
λιέργει μέχρις ἀποπληρωμῆς τῶν
χρεῶν του, τὰ ὁποῖα ὅχι μόνον δὲν ἐ-
τελείωναν ποτέ, ἀλλὰ συνεχῶς ἀπην-
έχοντο. Ἐκ παραλλήλου πάλιν διὰ
τὴν ἐξανατλήσασθαι ὅλα τὰ αἰτία—ἐκεί-
νοι ἀπὸ τοὺς γαιοκτήμονας ποὺ εἶχον
εἰς τὴν διάθεσιν των μέγαν ἀντικει-
μενὸν δούλων ἀντιλήφθησαν ὅτι ἐ-
ζημιώνοντο εἰς τὴν διατροφὴν των,
καὶ ὅτι πολὺ μᾶλλον συμφέρον δι'
αὐτοὺς ἦτο νὰ τοὺς ἐλευθερώσων.

Αἱ ἀπελευθερώσεις αὐταὶ ἠδύνατο νὰ
γίνωνται ὑπὸ μίαν τῶν δύο ὁκλοῦσθων
μορφῶν. Ἡ ὁ δούλος κατὰ κράτος δι'
αἰουδιώτερον μέσον νὰ καταβάλῃ ἢ νὰ
ἀμειβῇ ἕνα ὀρισμένον χρηματικὸν πο-
σόν, ὅποτε ἐχαρίζετο ὀριστικῶς ἀπὸ
τὸν κύριόν του, ὁ ὁποῖος εἰσέπραττε
καὶ δὲν ἐνδιέφερετο πλέον διὰ τὸν
ἀπελεύθερον (ἡ ἐπίσημος πράξις ἐ-
λέγετο «συγκάταξις») ἢ ὁ κύριος
ἐκράτει τὸν δούλον ἀλλὰ ὅχι πλέον
ὡς ἰδιοκτησίαν του, ἐξηναγκασμένος,
ὡς ἄλλοτε, νὰ τὸν διατρέφῃ. Τῶρα ὁ
δούλος ἐγένετο δουλοπαροικός. Δη-
ληδὴ ἔπαυσε νὰ εἶνε ἰδιοκτησία τοῦ
κυρίου καὶ μετεβάλλετο εἰς ἰδιοκτη-
σίαν τῆς γῆς. Τοῦτο δὲ διότι ἡ δὴ
διατροφή του συνίστατο καὶ ἐξηρτά-
το ἀπὸ ἕνα μερίδιον (μερτικὸν) ἐκ τῶν
ὅσων θὰ προσεκομίζεν ἐκ τῆς καλλι-
έργειας τῆς γῆς, ὅποτε ὁ γαιοκτήμων
δὲν εἶχε παρὰ νὰ εἰσπράττῃ μόνον,
ὅταν δὲ μετεβίβαζε τὴν γῆν του μετε-
βίβαζε φυσικὰ καὶ τοὺς δουλοπαροι-
κούς του.

Καὶ τὰ μὲν περὶ τρόπον διαβίω-
σεως τῶν δουλοπαροίκων θὰ ἴδωμεν
ἐν καίρῳ. Ἐν πάσει περιπτώσει, αὐ-
τὰ ἦσαν τὰ πολιτικά, διοικητικά καὶ
οἰκονομικὰ αἰτία τῆς τεραστίας κοι-
νωνικῆς μετατοπίσεως, ἡ ὁποία ἐδημι-
ούργησε τὸν φεουδαλισμὸν ἢ Τιμα-
ριωτισμὸν.

Εἰς τὸ προσεχές: Ἡ φεουδαλικὴ
ζωὴ καὶ κοινωνία.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Αἱ φοβίαι, αἱ
μορφαί των καὶ αἱ ἀνωμαλῖαι πού
προκαλοῦν.

ΤΙΣΙΑΝΟΣ

ὁ διδάσκαλος πού ἐζωγράφιζεν εἰς ἡλικίαν 99 ἐτῶν

ΤΟΥ Κ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΥ

ποῦ ἀνεστάτωναν τὰ πάντα, δὲν ἠμπούσαν οἱ Ἰταλοὺς ζωγράφους ν' ἀφοσιώσωνται εἰς τὴν τέχνην των καὶ νὰ καταβάλουν μεγάλας προσπάθειάς, αἱ ὁποῖαι ἄλλως τε εὐρίσκων ἐνθάδε ἄνευ χάρις εἰς μεγάλας παραγγελίας. Ὁ Ντοντέλλο, ὁ Λεονάρδος ντὰ Βίντσι, ὁ Περουτζίνο, ὁ Μπραμάντι, ὁ Μαντένιο, εἰς ὅλην των τὴν ἀκμὴν τότε, εὐρίσκων προστάτας εἰς τὸ Μιλάνον, εἰς τὴν Βενετίαν, εἰς τὴν Φερράραν. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐκθεσὶν τῶν θαυμασίων σχεδίων πού ἔκαμαν ὁ ντὰ Βίντσι καὶ ὁ Μιχαήλ. Ἀγγελος εἰς τὴν Φλωρεντίαν, ἀφείλονται κατὰ τὸ 1505 αἱ ἐργασίαι πού ἐπέδειξαν εἰς τὴν Βενετίαν ὁ Τζιορτζιόνε καὶ ὁ Τισιανός. Ὁ Τζιορτζιόνε εἶχε περισσοτέραν πείραν, ἀλλὰ κατὰ τὴν διακόσμησιν πού ἔκαμαν καὶ οἱ δύο τῆς ἐκκλησίας τῶν «Φράν» ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν ὁ Τισιανός μετὰ τὰς εἰκόνας του, πού εἶχαν ἐκτελεσθῇ εἰς ὑπερφυσικὸν μέγεθος. Τοῦ ἐδόθησαν τότε παραγγελίαι ἀπὸ τὴν Πάδουαν καὶ ἤρχισε νὰ σχηματίζεται ἡ φήμη του. Κατὰ τὸ 1511 ἀπέθανε ὁ Τζιορτζιόνε καὶ ἀνετέθη εἰς τὸν Τισιανὸν ν' ἀποτελειώσῃ τὰ ἡμιτελῆ ἔργα του, ὅταν δὲ κατὰ τὸ 1515 ἀπέθανε καὶ ὁ Τζοβάννι Μπελλίνι ἀνέλαβε τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀτελειῶτων ἔργων καὶ τούτου. Καὶ συνεπλήρωσε πρᾶγματι τὸ ἔργον πού εἶχε θέμα τὴν συμπιλιώσιν τοῦ Βαρβαρόσσα μετὰ τὸν Πάταν. Ἀλέξανδρον τὸν Ζον, προσθέσας εἰς τὴν σύνθεσιν αὐτὴν περισσότερα πρόσωπα. Ἡ γερούσια τότε τοῦ ἀπένευσε τὸν τίτλον τοῦ ἐπισήμου ζωγράφου τῆς καὶ ἡ φήμη του ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Ἰταλίαν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐξετέλεσε πλείστα ἔργα, εἰκόνας κυρίως ἐπὶ θερησκευτικῶν θεμάτων, ἀλληγορικὰς πίνakas μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ «Ὁ ἄγνος καὶ ὁ βέβηλος ἔρως» μετὰ δύο γυναῖκες παρὰ τὸ χεῖλος μίας πηγῆς, τῶν ὁποίων ἡ πτῖσις καὶ ἡ ἐκφρασις φανερόντων τὰς δύο ἡθικάς καταστάσεις πού ἤθελε νὰ δώσῃ ὁ ζωγράφος. Τὰ ἔργα τῆς δευτέρας περιόδου, τῆς φρίου πλὴν ἐκδηλώσεως τοῦ Τισιανού, ὁρίζονται ἀπὸ ἐκεῖνα πού ἔκαμε ἀπὸ τοῦ 1516 μέχρι τοῦ 1530. Τότε ἐζωγράφησαν τὴν «Ἀνάληψιν», ἡ ὁποία θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ λαμπρότερα ἔργα τῆς Ἀναγεννήσεως, τὸν «Ἅγιον Φραγκίσκον» καὶ πολλὰ ἄλλα ἐπὶ θερησκευτικῶν θεμάτων, ἀλλὰ καὶ πλείστα ἐμπνευσθέντα ἀπὸ τὴν μυθολογίαν καὶ τὰ σύμβολα τῆς φριουλαρίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ περιφημότερα εἶνε «Ἡ βασιλεῖς», ἡ «Λατρεία τῆς Ἀφροδίτης», ὁ «Βάνχος καὶ Ἀριάδνη», ἡ «Ἀφροδίτη», ἡ «Φλόρα». Ἐξέτελεσε ἐπίσης καὶ πολλὰς προσωπογραφίας. Ἡ τρίτη περίοδος τοῦ Τισιανού ἀρχίζει μετὰ τὴν γνωριμίαν του μετὰ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολον. Ἐγνώρισε τὸν ἡγεμόνα τούτου εἰς τὴν Βολωνίαν ὅπου ἐκλήθη διὰ νὰ τὸν ζωγραφίσῃ κατὰ σύστασιν τοῦ Ἀρετίνου, τοῦ ὁποίου ἦτο φίλος. Ἡ προσωπογραφία αὕτη ὑπῆρξε ἐκ τῶν καλυτέρων του ἔργων. Τόση ἦτο ἡ ὁμοιότης μετὰ τὸ πρόσωπον, ὥστε, ὅπως ἔλεγον, ἐκείνου πού τὸν ἐβλεπαν ἀπεκαλύπτοντο διὰ νὰ χαιρετήσουν τὸν μεγάλον αὐτοκράτορα, ὡς ἂν νὰ τὸν εἶχον ἐμπρὸς των. Ὁ Κάρολος δὲν ἠρέσθη μόνον εἰς γενναίαν ἀμοιβὴν διὰ τὸ ἔργον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀπένευ-

με τὸν σταυρὸν τοῦ Ιππότη καὶ τὸ δῶμα τοῦ κόμητος παλατινόν. Κατὰ τὴν συναναστροφὴν, εἶπε ὅταν ἐβάδιζαν μαζί εἰς τὸν δρόμον ἡ ἐπὶ γαίαν εἰς ἐκδρομὴν ἐφίππου ἐφρόντιζε νὰ ἔχη τὸν Τισιανὸν εἰς τὰ δεξιὰ, ὥσάν νὰ τὸν ἀνεγνώριζε ὡς ἀνώτερόν του. Μερικοὶ αὐτικοὶ τὸ παρετήρησαν καὶ ἐκόλλησαν νὰ τὸ εἰποῦν εἰς τὸν αὐτοκράτορα.

— Ἡμποροῦ, ἀπήντησεν ὁ Κάρολος, νὰ δημιουργήσῃ ἕνα δοῦκα, ἀλλὰ πού θὰ εὖρω ἕναν ἄλλον Τισιανόν;

Καὶ ἄλλοτε ὅταν ἔπεσε ἕνα πινέλο ἀπὸ τὸ χεῖρ τοῦ μεγάλου ζωγράφου ἔπευσε νὰ τὸ σηκώσῃ καὶ νὰ τοῦ τὸ δώσῃ ὁ ἴδιος ὁ Κάρολος.

— Ἀξίζει, τοῦ εἶπε, νὰ ὑπερητῆσθῃ ἀπὸ ἕνα αὐτοκράτορα.

Ἐταξίδευσεν ἔπειτα διὰ τὴν Ρώμην. Ἀπὸ παντοῦ ὅπου περνοῦσε ἔβλεπε τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀναγνώρισιν. Ὁ κόμης Οὐρμπίνιο ἐπῆγε νὰ τὸν προῦπαν, τῆς καὶ τὸν ἐδέχθη εἰς τὸν πύργον του, ὅταν δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ρώμην ἐστάλη ἀπὸ τὸν Πάταν ὁ καρδινάλιος Φαρνέζε, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε προετοιμάσει ὡς διαμονὴν τὸ μέγαρον Μπελβενέντε. Εἰς τὴν Ρώμην ἐγνώρισεν ἀμέσως τὸν Μιχαήλ. Ἀγγελον καὶ ἀνεξήγησε τὸν Ραφαήλ, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶχε νὰ ἀποθάνῃ. Μετὰ τὴν Ρώμην ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Φλωρεντίαν, ὅπου ὅμως δὲν ἔμεινε πολὺ. Τὸν κατέλαβε νοσταλγία διὰ τὴν Βενετίαν, ὅπου ἄλλως τε τὸν ἐκάλεισαν καὶ αἱ οἰκογενεακαὶ του ὑποθέσεις. Ὁρμιος ἦδη, ἤθελε ν' ἀναπαυθῇ διὰ παντὸς εἰς τὴν ἰδιαίτην του πατρίδα, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1548 ἠναγκάσθη νὰ μεταβῇ εἰς τὸ «Λονγκμπορν» ὅπου τὸν ἐκάλεσε ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος. Ἐπειτα ἐπῆγε εἰς τὸ Ἰνσμπουργκ. Ἐκεῖ ἐζωγράφησε τὴν περίφημον «Ἀγίαν Τριάδα» του, ἡ ὁποία ἐτελείωσε κατὰ τὸ 1555. Ἦτο τότε ἐβδομήντα ἔττα ἐτῶν. Τίποτε ὅμως δὲν ἐπανεῖρνε τὸν γέροντα, πού εἶχε τὸσον πολὺ ἔργασθῇ. Κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς τὴν Βενετίαν, τοῦ ἀπεδόθησαν πρωτοφανεῖς τιμαί. Ἡθέλησαν νὰ τὸν ἀναθέσουν τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων ἐργασιῶν, ἀλλ' εἶχε νὰ ἀποτελειώσῃ ἔργα τῶν ὁποίων εἶχε δεχθῇ τὰς παραγγελίας, καὶ αἱ ἐργασίαι ἐκεῖναι ἀνετέθησαν καθ' ὑπόδειξιν του εἰς τὸν Τινορέττον, εἰς τὸν Πάalon Βερονέζε καὶ εἰς τὸν νιόν του Ὁράτιον. Ἐξέτελεσε τότε μίαν ἀλληγορικὴν σύνθεσιν διὰ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολον καὶ ἔκαμε ἀκόμη τὰ ἔργα «Ἀρτεμὶς καὶ Ἀκταίον», «Ἀνδρομέδα καὶ Περσεύς», «Μήδεια καὶ Ἰάσων», «Πάν καὶ Σήρυξ», «Ἀφροδίτη καὶ Ἀδωνις». Αὐτὰ τὰ ἔργα χαρακτηρίζονται ὡς ποιήματα. Εἶχε περᾶσει τὰ ἐνενήντα καὶ ἐζωγράφευ ἀκόμη, ὡσάν νὰ εὐρίσκετο εἰς ὅλην τὴν ἀκμὴν του. Ὁ Τισιανὸς ἐφθασε σχεδὸν εἰς ἕνα αἰῶνα ζωῆς. Ἀπέθανε τὸ 1576 ἐν ὁ ἐτελοῦσε ἀκόμη ἕνα μεγάλον πινάκα «Πιετὰ» εἰς ἡλικίαν ἐνενήντα ἐννέα ἐτῶν. Καὶ εἰς τὴν μακρὰν αὐτὴν ζωὴν, ὁφείλεται ἡ μεγάλη παραγωγὴ του, πού δὲν ἔδειξε τὸν κόπον καὶ τὴν παρακμὴν αὐτὴ κατὰ τὸ βαθύ του γῆρας.

ΔΙΟΝ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΘΑΔΔΑΙΟΣ ΚΟΣΙΟΥΣΚΟ

ὁ ἐθνικὸς ἥρως τῆς Πολωνίας πού... δὲν ἦτο πολωνός

Ὁ Θαδδαῖος Κοσιούσκο δὲν εἶνε μόνον ἐθνικὸς ἥρωας τῶν Πολωνῶν. Ἡ δράσις του εἶχε παγκοσμίαν ἐπίδρασιν, συνετέλεσε δὲ εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν νέων ιδεολογικῶν ρευμάτων, πού μετέβαλαν τὸν ροῦν τῆς ἱστορίας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Τέλος, ὁ Κοσιούσκο θεωρεῖται καὶ ὡς θρυλικὸς, αἰσθηματικὸς ἥρωας, ὁ ὁποῖος ἔζησε μέχρι τοῦ 30οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα αἰσθηματικὰ ρομάντσα τῆς ἱστορίας.

Ἡ ἐπίκαιρος σήμερον βιογραφία του, σχετίζεται μετὰ τὸν πρώτον διαμελισμὸν τῆς Πολωνίας. Ὡς γνωστόν, ὁ πρώτος ὑποδαλὼν τὴν ιδέαν τοῦ διαμελισμοῦ ἐκεῖνου, ἦτο ὁ Φρειδερίκος ὁ Μέγας τῆς Πρωσίας, ὁ ὁποῖος κατάρθωσε νὰ πείσῃ καὶ νὰ παρασύρῃ τὴν αὐτοκράτειραν τῆς Αὐστρίας Μαρίαν Θηρεσίαν εἰς τὰ σχέδια του. Εἰς τὴν ιδέαν αὐτὴν σύμφωνος εὐρέθη καὶ ἡ Ρωσία, ἐπετεύχθη δὲ πράγματι ὁ διαμελισμὸς διὰ τῆς Συνθήκης τῆς Πετροπόλεως (1772). Ἡ Πολωνία, κατόπιν τῆς ἀποφάσεως τῶν τριῶν Δυνάμεων ἔχανε 214.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, καὶ παρέμενεν ὡς κράτος σκιδώδες πλὴν.

Εἰς τὸν διαμελισμὸν αὐτὸν τῆς πατρίδος των ἀντετάχθησαν οἱ Πολωνοὶ πατριῶται, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν θρυλικὸν τὸν ἥρωα Κοσιούσκο.

Τὸ περίεργον εἶνε, ὅτι ὁ ἐθνικὸς αὐτὸς ἥρωας τῶν Πολωνῶν δὲν ἦτο ὁ ἴδιος Πολωνός. Ἦτο Λιθουανός καὶ ἐγεννήθη ἀπὸ Λιθουανὸν πατέρα, εἰς Λιθουανίαν, κατὰ τὸ 1746. Προφανέστατα δὲ οὐδὲ καὶ τὸ ὄνομα του εἶνε Πολωνικόν, ἀλλὰ ὑπενθυμίζει σαφῶς τὴν Λιθουανικὴν του καταγωγὴν. Πολωνὸς πραγματικὴ ἦτο ἡ μητέρα του, ἡ ὁποία ἐνεφύσησεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀγάπην καὶ τὸν πατριωτισμὸν πρὸς τὴν Πολωνίαν. Τὸ αὐτὸ περίεργον ἐπαναλαμβάνεται ἀργότερον μετὰ τὸν Πίλσούδσκου.

Ὁυτε ὁ Ἰωσήφ Πίλσούδσκου ἦτο Πολωνός. Ἦτο Λεττονός, ἀπὸ Λεττονὸν πατέρα. Ἦτο ὅμως Πολωνὸς ἡ μητέρα του, ἡ περιφημὸς Πίλσούδσκα, ἡ ὁποία ἀνέθρεψε τὸν νιόν της ὡς Πολωνόν, ἀκόμη δὲ καὶ τοῦ... ἥλλαξε τὸ ὄνομα, διότι τὸ Πίλσούδσκου εἶνε ἰδικόν της πατρικὸν ὄνομα.

Διὰ νὰ ἐπανελάβωμεν καὶ πάλιν εἰς τὸν Κοσιούσκο, αὐτὸς κατήγετο ἐξ εὐγενούς μὲν ἀλλὰ πτωχῆς οἰκογενείας, ἐγνώρισε δὲ διὰ πρώτην φορὰν τὴν Βαρσοβίαν, ὅταν νεαρὸς ἀκόμη εἰσῆλθῃ εἰς τὴν ἐκεῖ σχολὴν τῶν εὐγενεοπαίδων.

Ἀσφαλὲς δὲ δὲν θὰ διεδραμάτιζε τὸν ρόλον πού διεδραμάτισεν ἀργότερον, ἐάν δὲν συνέβαινε νὰ εἶνε διευθυντὴς τῆς σχολῆς αὐτῆς ὁ πρίγκηψ Καρτοβόσκι, ὁ ὁποῖος καὶ διέγνωσε τὴν ἰδιοφυίαν τοῦ νεαροῦ μαθητοῦ καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς Παρισίους διὰ νὰ ἀποπερατώσῃ τὰς σπουδὰς του. Ἡ γνωριμία του μετὰ τὴν Δύσιν ἠνοιξε νέους ὁρίζοντας εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κοσιούσκο. Ἀλλὰ πλὴν τῶν σπουδῶν καὶ τῶν γνώσεων τὰς ὁποίας ἀπέκτησεν ὁ Θαδδαῖος Κοσιούσκο εἰς τὴν Ἑσπερίαν εἶχεν ἀκόμη μίαν περιπέτειαν τῆς ὁποίας ὁ ἀντίκτυπος θὰ γίνῃ αἰσθητὸς εἰς ὅλην τὴν ζωὴν.

Διὰ πρώτην καὶ μοναδικὴν ἄλλως τε φο

ρὰν τοῦ βίου ἠρωτεύθη. Τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ εἶχε θεαίως σημασίαν, ἐάν τὸ ἴνδαλμά του ἦτο συνήθης γυνή. Ἡ νέα ἐκείνη, ὅχι μόνον δὲν ἦτο Παρισινή, ἀλλὰ οὐδὲ καὶ Γαλλίς ὡς θὰ ἦτο φυσικόν. Ἦτο μία Ρωσὶς πρίγκηπισσα, συγγενῆς τοῦ τσάρου. Ὁ Κοσιούσκο εἶχε νὰ εἶδῃ τὸ μῖσος κατὰ τῆς Ρωσίας, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς ὑπαίτιον τοῦ διαμελισμοῦ τῆς Βουλγαρίας. Οὐδέποτε δὲ ἐφαντάζετο ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς χοροῦ τῶν Ἀπόκρων, καὶ ὑπὸ τὴν μεταξίνην προσωπίδα, τῆς λυγρῆς νέας μετὰ τὴν ὁποίαν ἐχόρευσε πολλὰκις θὰ ἐκρύπτετο ἡ Ρωσὶς πρίγκηπισσα. Ὅταν οἱ δύο νέοι ἐγνωρίσθησαν καλύτερον, ἦτο πλέον πάρα πολὺ ἄργα. Ἐγνώριζον ἐν τούτοις οἱ νέοι πολλὰ καλὰ καὶ οἱ δύο των, ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς ἦτο ἀδύνατος. Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀρχίζει ὁ μαρτυρικὸς καὶ περιπετειώδης ἔρως, ὁ ὁποῖος διήρκεσε μέχρι προχωρημένης ἡλικίας τοῦ ἥρωος, ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ θανάτου τῆς πρίγκηπισσας. Τὸ ἐπισπόμενον αὐτὸ τῆς ζωῆς τοῦ Κοσιούσκο ἔχει σημασίαν ὑπερβαίνουσαν τὰ ὅρια τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου, καὶ δι' αὐτὸ ἀναφέρεται, διότι πλείστακις ἡ πολιτικὴ ἠθέλησε νὰ περιπλέξῃ τὸ δυο αἰσθήματα, τὸ ἐρωτικὸν καὶ τὸ πατριωτικόν, καὶ νὰ τὰ ἐκμεταλλεῖται. Ἐν τούτοις ὁ Κοσιούσκο οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐδίστασε καὶ οὐδέποτε ἐθυσίασε τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος του εἰς τὸ προσωπικόν.

Ο ΚΑΤΑΠΕΛΤΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΑΣ ΔΕΞΑΜΕΝΑΣ

Τὸ ὄνομα καταπέλτης ἐξίδετο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἰς μηχανήμα, πολεμικόν, τὸ ὁποῖον, λειτουργοῦν μετὰ ἐλατηριακὸν μηχανισμόν, ἐξεσφενδόνιζε βέλη ἢ ἄλλα ἐλκμάτα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Κατ' ἐπέκτασιν καταπέλται καλοῦνται σήμερον πάσης φύσεως ἀφ' ἑτήρια μηχανήματα διὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν διαφόρων ἀντικειμένων. Συγκεκριμένως εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν καταπέλται ἐκλήθησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ παγκοσμίου πολέμου εἰδικαὶ συσκευαὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐκσφενδονίζονται τὰ πολεμικὰ ἀεροπλάνα ἀπὸ τὸ κατὰστρωμα τῶν πολεμικῶν πλοίων, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη εὐρέως ἐπιπέδου ἀπογειώσεως. Τελευταίως εἰσῆλθῃ καὶ εἰς τὴν κολυμβητικὴν ἀφ' ἧς τοποθετεῖται ὁ κολυμβητὴς καὶ ἀπὸ ἐλατηριακῶν μηχανισμῶν, ὁ ὁποῖος ἐκσφενδονίζει ταυτοχρόνως τὴν σανίδα καὶ τὸν κολυμβητήν, εἰς ἀπόστασιν δεκάδος μέτρων. Μετὰ τὴν ἐκτίναξιν τοῦ σώματος τοῦ κολυμβητοῦ χωρίζεται ἀπὸ τὴν σανίδα, ἡ τελευταία δὲ αὐτὴ εἶνε συνδεδεμένη μετὰ τὸ ἀφ' ἑτήριον μηχανήμα καὶ ἐπανέρχεται εἰς αὐτό.

τοῦ ἐκείνου πάθος. Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Βαρσοβίαν κατετάγη εἰς τὸν στρατὸν μετὰ τὸν βαθμὸν λοχαγοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἤγερσε νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἡ πρὸς περιπέτειας ροπή του, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἱκανοποιηθῇ εἰς τὸ στενὸν ἐκεῖνον περιβάλλον.

Μεταβαίνει εἰς Γαλλίαν καὶ πάλιν, κατὰ τὰς — μ' ὅλον ὅτι... χειρᾶς — εἰς τὸ γαλλικὸν ναυτικόν, καὶ συμμετέχει τῆς ἀποστολῆς τῆς Γαλλίας πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Βορειοαμερικανικῆς Ἐπαναστάσεως. Τραυματίζεται δις ὑπὸ τὰς τεῖχας τῆς Νέας Ὑόρκης, καὶ συνδέεται διὰ φιλίας μετὰ τὸν Γεώργιον Οὐάσιγκτον. Μερικὰ ἔτη ἀργότερον ἡ Αἰκατερίνη συγκλεῖ εἰς Μόσχαν τοὺς δυσχερεστέρους Πολωνούς ἡγέτας καὶ ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς νὰ ἀναγνωρίσωσι δημοσίᾳ ὅτι τὸ ἰσχύον Πολωνικὸν Σύνταγμα εἶνε «ἔργον ἱακωβίνων». 80.000 Ρώσοι καὶ 20.000 Κοζάκοι εἰσβάλλουν εἰς Πολωνίαν διὰ νὰ ἐπιβάλουν τὰς ἐπιθυμίας τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ βασιλεὺς Στανίσλαος δὲν ἔχει νὰ ἀντιτάξῃ παρὰ 4.000 μόλις ἄνδρας ὑπὸ στρατηγὸν τὸν πρίγκηψ Πονιατόφσκου, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποίου τίθεται ὁ Κοσιούσκο, καὶ ἀντιμεταπίπτει τὰς ρωσσικὰς δυνάμεις. Ἡ Αἰκατερίνη ἐπιβάλλεται καὶ ὁ Κοσιούσκο μετὰ 500 ἀξιοματικῶν παραιτεῖται, φεύγει εἰς Λευσίαν ὅπου μανθάνει ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Συνέλευσις τῆς Γαλλίας τὸν ἀνεκήρυξε Γάλλον πολίτην. Ἐν τῷ μεταξὺ προετοιμάζεται ἡ Πολωνικὴ Ἐπανάστασις, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας τίθεται ὁ Κοσιούσκο καὶ εἰσέρχεται εἰς Κρακοβίαν μετὰ 5.000 ἄνδρας οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων δὲν φέρουν ἄλλον ὅπλισμὸν παρὰ μόνον... δόρατα. Ἀπὸ τοῦ Μαρτίου μέχρι τοῦ Νοεμβρίου (1794) ἡ ἐπανάστασις ἐπικρατεῖ, ἐν τέλει ὅμως ὁ Κοσιούσκο ἠττάται καὶ μένει ἀναισθητός ἐπὶ τὸ πτώμα τῆς μάχης, μετὰ τὰς τραυμάτια. Τὸν ἀνευρίσκουν ἡμιθανὴ τὴν ἐπομένην οἱ Ρώσοι, τὸν μεταφέρουν ὡς αἰχμάλωτον καὶ τὸν παραδίδουν εἰς τὴν Αἰκατερίνην πού τὸν φυλάττει. Ὁ τσάρος Παῦλος ὅμως, ὅχι μόνον τοῦ χαρίζεται τὴν ζωὴν ἀλλὰ καὶ τὸν δωρίζει τὸ τασιμὸν τοῦ ἔργου καὶ 15.000 δουλοπαροικίους. Ὁ Κοσιούσκο τὰς περιφρονεῖ ὅλα αὐτὰ καὶ ἀπερχεται πρὸς νέας περιπέτειας. Ἀπορρίπτει τὰς προτάσεις τοῦ Ναπολέοντος ὁ ὁποῖος τοῦ προσφέρει ἀνώτερον θέσιν εἰς τὴν Μεγάλαν Στρατιὰν καὶ ἐγκαθίσταται εἰς Ἑλβετίαν, ὅπου τὸ ἄδελφόν αὐτοῦ ἀτύχημα τῆς πτώσεως ἀπὸ τὸ ἔλλογόν του τοῦ στοιχίζει τὴν ζωὴν. Ἀποθνήσκων ὁ Κοσιούσκο ἀνεφώνησε: — Μόνον τώρα ἀποθνήσκει ἡ Πολωνία!

ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΣΑΧΑΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΙΓΗΡΟΣ

ΟΙ Μουσουλμάνοι Τουαρέγοι πού σκεπάζουν τό πρόσωπόν των καί άφήνουν άκαλύπτους τās γυναίκες των.-Ο μέγας Έμίρης του Κάνο με τās σανδάλια από πτερά στρουθοκαμήλου, ό Σουλτάνος της Γκαρούας, πού έχει πρώτον σύμβουλον τόν δήμιον καί ό Λαρίδος της Ρέϊ-Μπούμπας με τήν μεσαιωνικήν σωματοφυλακήν.

Ο έμίρης του Κάνο φορεί, ως άλλος Έρμής, πτερωτά πέδιλα. Είνε κατεσκευασμένα από πτερά στρουθοκαμήλου. Από τούς πλουσιωτέρους ανθρώπους της Άφρικής καί από τούς ισχυροτέρους μονάρχας της Μαύρης Ήπειρου, έδρευε εις Κάνο της Νιγηρίας, πόλιν έχουσαν 80.000 κατοίκους, των οποίων 300 είνε ευρωπαίοι, σχεδόν όλοι Άγγλοι. Τό σκήπτρον του είνε μακρό καί βαρεία ράβδος με χρυσήν λαβήν. Τό μέγαρόν του κοσμεΐται από άραβουργήματα, δείγματα της εισχωρήσεως του άραβικού πολιτισμού μέχρι της Νιγηρίας

Η ανάπτυξις των μεταφορικων μέσων κατέστηκε δυνατήν τήν διεξοδυσιν του πολιτισμού μέχρι των άπορριτών άλλοτε δάσεων της άπεράντου άφρικανικής Σαχάρας, αλλά δεν κατώρθωσε, επί του παρόντος τουλάχιστον, νά μεταβάλη τās συνθηκάς της ζωής των κατοικούντων εκεί περιέργων λαών.

Άμερικανική έξερευνητική αποστολή, διασχίσασα τελευταίως τήν Άφρικήν από των άκτων της Άλγερίας μέχρι των χωρών του Νίγηρος, έμελέτησε τās ήθη καί τās έθιμα των λαών της Σαχάρας, εκ των σχετικων δε εκθέσεων αποσπώμεν ένταύθα χαρακτηριστικάς τινας συνθηκάς:

Εις τό κέντρον της έρήμου ζή ό λαός των Τουαρέγων, πολεμικός καί υπερήφανος, αποζών κυρίως εκ της ληστείας. ΟΙ Τουαρέγοι είνε ύψηλόςσωμοι, μελαμφοί καί αδύνατοι, διακρίνονται δε διά τό θάρρος, τήν εύκυσίαν καί τήν παροιμιώδη άντοχήν των εις τήν πείναν καί τήν δίψαν. Ταξιδεύουν διαρκώς επιβαίνοντες καμήλων καί έξασκοϋν τό έπάγγελμα του άγωγιάτου. Όσάκις όμως δεν ύπάρχει εργασία, επιτίθενται έναντίον των ξένων καραβανίων. Είνε Μουσουλμάνοι τό θρήσκευμα, αλλά άντιθέτως πρὸς τούς άλλους ομοθρήσκους των δεν επιτρέπουν εις τās γυναίκες των νά καλύπτουν τό πρόσωπόν των. Άντιθέτως οί άνδρες σκεπάζουν τό πρόσωπον διά καλύπτρας (φερτζέ) αφήνοντες νά φαίνωνται μόνον οί όφθαλμοί. Τήν κάλυψιν του προσώπου έδέχθησαν όχι διά θρησκευτικούς λόγους, αλλά διά νά προφυλάσσουν τό στόμα καί τήν ρινά των από τήν άμμον καί πρὸ παντός, από τήν λεπτήν κόνιν της τριμμένης άμμου της έρήμου.

Αί φυλαί των Τουαρέγων ζοϋν κυρίως εις τήν δεσπόζουσαν του κέντρου της έρήμου όρεινήν περιοχήν του Χογκάρ, όπου ό Γάλλος συγγραφεύς Μπενουά τοποθετεί τήν περίφημον Άτλαντίδα του.

Όταν κανείς διασχίση τήν χώραν των Τουαρέγων καί προχωρήσῃ πρὸς νότον, προσεγγίζει τήν επίσης ένδιαφέρουσαν από έθνολογικής άπόψεως περιοχήν του Νίγηρος. Έκεί εύρίσκεται τό μεταίχιμιον μεταξύ των μελαμφοϋ χρώματος χαμιτικών φυλών της βορείου Άφρικής καί των νέγων του μέσου καί νοτίου τμήματος της ήπειρου. Συνεπεία της κατά διαφόρους αναλογίας έπιμείξεως των φυλών ό πληθυσμός του Άνω Νίγηρος παρουσιάζει μεγάλην ποικιλίαν χαρακτηριστικων καί χρώσεων του δέρματος. Γενικώς δύναται νά λεχθῇ ότι οί κάτοικοι της περιοχής αυτής έχουν συγχρόνως τās χαρακτηριστικά των Νέγων καί των Χαμιτών.

Εις τήν βρετανικήν Νιγηρίαν τας

λος επικρατεί πλήρως τό νεγριτικόν στοιχείον. ΟΙ νέγροι της Νιγηρίας φημίζοντα διά τήν ισχυράν των σωματικήν διάπλασιν, κατά τούς αιδώνας δε της δουλεμπορίας προετιμώντο με-

μαύρων οί όποιοι ζοϋν σήμερα εις τās διαφόρους άμερικανικάς χώρας, εκπολιτισθέντες καί έξομοιωθέντες σχεδόν, άφ' ότου κατηργήθη ό θεσμός

κατοίκων αυτής έχει συγχρόνως τήν ιδιότητα του ύπηκόου καί του δούλου.

Περιώνυμος ίδίως διά τόν πλοϋτον του είνε ό έμίρης της περιφέρειας του Κάνο, άπόλυτος δεσπότης καί κύριος χώρας δύο εκατομμυρίων κατοίκων. Ο έμίρης του Κάνο είνε εκ των πλουσιωτέρων ανθρώπων της Άφρικής, διατηρεί ίδιον στρατόν, ένίοτε δε λύει διά των όπλων τās διαφοράς του μετά των γειτονικων τοπαρχων. Παρά ταύτα, είνε πιστός θεράπων της κυρίαρχου Μεγάλης Βρετανίας, έπεσκέφη δε μάλιστα τό 1934 τό Λονδίνον διαδηλώσας τήν νομιμοφροσύνην του πρὸς τόν τότε Βασιλέα της Άγγλίας Γεώργιον Ε'.

Η περιοχή του Κάνο είνε εκ των μάλλον πεπολιτισμένων της Νιγηρίας, ως μαρτυροϋν δε τās έν αυτή άρχιτεκτονικά μνημεία, τās όποία είνε κατακόσμητά εξ άραβουργημάτων, κατά τόν μεσαιώνα είχε εισδύσει έως εκεί ό άραβικός πολιτισμός. Τότε άλλωστε διεδόθη εις τήν χώραν καί ή μουσουλμανική θρησκεία, ή όποία άσκείται καί σήμερα εν συνδυασμῳ πρὸς τόν σαμανισμόν.

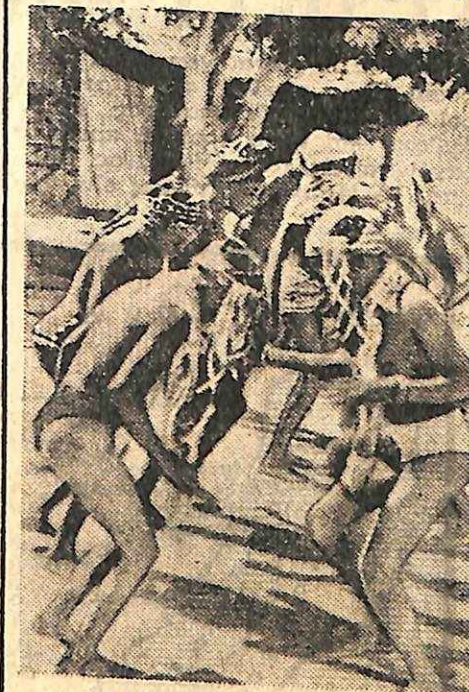
Άλλη γειτονική πρὸς τήν Κάνο περιφέρεια είνε ή Γκαρούα, κειμένη παρά τούς βορείους πρόποδας του ύψιπέδου του Καμεροϋν. Εις τήν χώραν αυτήν ή ζωή είνε έτι μάλλον πρωτόγονος. Αί κατοικίαι αποτελοϋνται από άπλās καλύδας εκ κλάδων καί φύλλων δένδρων. Τό μάλλον άειοσημείωτον χαρακτηριστικόν του έθαγενούς κρατιδίου της Γκαρούας άποτελεί τό ότι τό ύψιστον καί μάλλον τιμώμενον κρατικόν αξίωμα κατέχει ό δήμιος. Οδτος λαμβάνεται μεταξύ των μελών των ισχυροτέρων οικογενειων, άποτελεί δε τόν κυριώτερον σύμβουλον του σουλτάνου, του

Ο δήμιος της Γκαρούας. Άνήκει εις μίαν των έξεχουσων οικογενειων του κρατιδίου τούτου. Άλλως τε, εις τās μεγάλας οικογενείας της χώρας ανήκει τό προνόμιον ν' αναδεικνύουν τόν δήμιον, ή θέσις του όποιου είνε ή ύψηλοτάτη εν τῷ κράτει, θέσις έμπιστου συμβούλου του σουλτάνου.

ταξύ όλων των άλλων μαύρων της Άφρικής. Συνεπεία τούτου ή επί του κάλπου της Γουίνεας άκτή της Νιγηρίας εκκαλείτο τότε άκτή των δούλων, διότι από εκεί οί δουλέμποροι έφόρταναν τό ανθρώπινον φορτίον των, τό όποιον κατηύθυναν κυρίως πρὸς τās άγοράς της Άμερικής.

Υπολογίζεται ότι τό πλείστον των

Ο σουλτάνος της Γκαρούας διατηρεί όλόκληρον «ιπαλλέτο» από νεάνιδας 12 έως 14 ετών. Τό μπαλλέτο αυτό διασκεδάει με τούς ρυθμικούς χορούς του τόν ήγεμόνα, ό όποιος με ύπερηφάνειαν καλεί τούς ξένους έπισκέπτας του κράτους του νά απολαύσουν τό θέαμα.

της δουλείας, πρὸς τούς λευκοϋς, προέρχονται εκ των περι των Νιγηρα χωρών. Ένῳ όμως οί άποικιοι σημειώνουν άξιοσημειώτους προόδους

Ο Λαμίδος της Ρέϊ Μπούμπας εξέχουσαι σπανιότατα του άνακτόρου του. Όταν πρόκειται νά δώσῃ εις τόν λαόν του τήν χαράν νά τόν ίδῇ, τυμπανιστάι καί σαλπικνται προαγγέλλουν τήν μεγάλην έορτήν. Καί ό λαός εκχύνεται εις τούς δρόμους διά νά πανηγυρίσῃ.

εις τόν πολιτισμόν, ή μητρόπολις ζή άκόμη υπό καθεστῶς ελάχιστα διαφέρων της άπολύτου βαρβαρότητος. Η χώρα, τελούσα υπό τήν άγγλικήν κυριαρχίαν, διοικείται κατά περιοχάς υπό Ιθαγενών τοπαρχων, οί όποιοι δεν είνε μόνον κυβερνήται, αλλά καί ιδιοκτῆται της χώρας, τό σύνολον δε των

όποιου τās θανατικές καταδικας εκτελεί ίδιοχείρως. Ο δήμιος της Γκαρούας επέδειξε μεθ' ύπερηφάνειας εις τούς Άμερικανούς περιηγητάς μακάθρια άναμνηστικά των κυριωτέρων του θανατικων εκτελέσεων, μίαν θαλασσωμένην χείρα, αϋτιά καί μάτια (Συνέχεια εις τήν σελίδα 237).

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ἡ Ἀμερική ὡς γνωστὸν χωρίζεται εἰς δύο διακεκριμένα τμήματα, βόρειον καὶ νότιον, τὰ ὁποῖα μάλιστα κατὰ τὴν γνώμην τῶν γεωγράφων ἀποτελοῦν χωριστὰς ἡπείρους. Μεταξὺ τῶν τμημάτων εὐρίσκεται στενὸμακρὸς χώρα ἐν εἰδει ἰσθμοῦ ἀποκαλούμενη κεντρικὴ Ἀμερική. Κατ' οὐσίαν εἶνε συνέχεια τῆς βορείου Ἀμερικής, ἀλλὰ λόγω τῆς ἰδιομορφίας τῆς, τὸσον τῆς ἐδαφικῆς ὅσον καὶ οἰκονομικῆς καὶ ἀνθρώπου γεωγραφικῆς ἐξετάζεται συνήθως ὡς διακεκριμένη γεωγραφικὴ περιφέρεια. Ὡς Κεντρικὴ Ἀμερική λογίζεται καὶ τὸ ἐκτεινόμενον πρὸς βορρᾶν καὶ πέραν τοῦ ἰσθμοῦ κράτος τοῦ Μεξικου, δεδομένου ὅτι καὶ κλιματολογικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πληθυσμοῦ συγγενεῖ μάλλον πρὸς τὰ μικρὰ πρὸς νότον κράτη παρά μετὰ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Ἡ Κεντρικὴ Ἀμερική ἀποτελεῖ τὸ ὑπὸ Λατίνων ἀποίκων κατοικοῦμενον τμήμα τῆς βορείου Ἀμερικής, ἀντιθέτως πρὸς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδὸν ὅπου τὸ κυρίαρχον στοιχεῖον ἀποτελοῦν οἱ Ἀγγλοσάξονες. Οἱ πρῶτοι ἀποίκισαντες τὴν περιοχὴν τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικής ἦσαν Ἰσπανοὶ καὶ σήμερον δὲ ἡ κρατοῦσα γλῶσσα εἶνε ἡ ἰσπανικὴ καὶ τὸ κυρίαρχον θρήσκευμα ὁ καθολικισμός. Ἡ Κεντρικὴ Ἀμερική διαιρεῖται εἰς ἕξ μικρὰ κρατίδια τὴν Γουατεμάλαν, τὴν Ὀνδούραν, τὸ Σαλβαδόρ, τὴν Νικαράγουαν, τὴν Κостаρίκαν καὶ τὸν Παναμᾶν, εἰς ἕν μὲν κατ' ἑκάστην κράτος, τὸ Μεξικὸν καὶ εἰς μίαν μὲν κράν ἀποικίαν, τὴν Βρετανικὴν Ὀνδούραν. Ἡ ὅλη περιοχὴ βρέχεται ἀπ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ἀπ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς θαλάσσης τῶν Ἀτλαντῶν καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, τμημάτων τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Τὸ στενότερον σημεῖον τοῦ ἰσθμοῦ εὐρίσκεται εἰς τὸν Παναμᾶν, ἔχον πλάτος 100 περίπου χιλιομέτρων, δι' αὐτοῦ δὲ διέρχεται ἡ συνδέουσα τοὺς δύο ὠκεανούς μεγάλη διώρυξ τοῦ Παναμᾶ, μέγιστον καὶ σημαντικώτερον ἔξ ὅλων τῶν τεχνικῶν ναυτιλιακῶν ἔργων τῆς Γῆς. Συνεχῆς ἀλλ' ὄχι πολὺ ὑψηλὴ ὄρεσις, τῆς διασχίζει τὴν κεντρικὴν Ἀμερικήν καθ' ὅλον τὸ μήκος αὐτῆς σχηματίζουσα τὸν σκελετὸν τρόπον τινά τοῦ ἰσθμοῦ. Ἡ ὄρεσις αὕτη διχάζεται εἰς τὸ Μεξικὸν εἰς δύο κλάδους, ἀκολουθοῦντας περίπου τὴν διεύθυνσιν τῆς παραλίας. Τὸ κλίμα εἶνε τροπικὸν καὶ ἐλάχιστα ὑγιεινόν, τοῦτο δὲ ὑπῆρξε μίαν τῶν κυριωτέρων ἀφορμῶν εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλεται ἡ ἀποτυχία τῶν Γάλλων, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι ἀπεπειράθησαν νὰ διανοίξουν τὴν διώρυγαν τοῦ Παναμᾶ, διότι οἱ λευκοὶ ἐργάται οἱ ὁποῖοι ἐκρησιμοποιήθησαν εἰς τὰ ἔργα ἠσθένουν, οἱ δὲ ἐντόπιοι οἱ ἀντέχοντες εἰς τὸ κλίμα δὲν ἀπέδιδον διότι ἐστεροῦντο τεχνικῆς ἐξασκήσεως. Ἡ διώρυξ διηνοίχθη βραδύτερον ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ ὁποῖοι πρὸ παντὸς ἀλλοῦ ἐξυγίαναν τὴν περιοχὴν, ἐτέθη δὲ ἐν λειτουργίᾳ τὸ 1914. Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως τὰ μικρὰ κράτη τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικής παρουσιάζουν μικρὸν σχετικῶς ἐνδιαφέρον, πλὴν τοῦ

Μεξικου. Εἶνε χώρα γεωργικὴ παρά γουσαι δὲ τὰ εἶδη τῶν τροπικῶν προϊόντων, ἰδίως δὲ μπανάνας, καφέν, βάμβακα καὶ ἄλλα τροπικὰ προϊόντα ἐξαγόμενα εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Τὸ Μεξικὸν ἀντιθέτως εἶνε χώ-

ρα πλουσία μετὰ πηγὰς πετρελαίου, μετὰ μεγάλα μεταλλεῖα ἀργύρου, τὰ κυριώτερα τοῦ κόσμου καὶ μετὰ ἀνεπτυγμένην κτηνοτροφίαν. Εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ Μεξικου ἀνεπτύχθη καὶ πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικής σπουδαῖος πολιτι-

σμός, ὁ κυριώτερος ἐκ τῶν ἰθαγενῶν πολιτισμῶν τῆς Ἀμερικής. Φορεὺς τοῦ ὑπῆρξεν ὁ λαὸς τῶν Ἀζτέκων ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὰς τέχνας καὶ τὴν κρατικὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐκυρίαρχησεν ἐπὶ σειρὰν αἰῶνων τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικής.

Εἰδικώτερον τὰ κράτη τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικής εἶνε ὅλα δημοκρατίαι, ἔχουν δὲ τὰ κατωτέρω στοιχεῖα ἐκτάσεως καὶ πληθυσμοῦ : Μεξικὸν ἑκτάσις 1.969.365 τετραγ. χιλιομέτρα (δε-

καπενταπλασία τῆς Ἑλλάδος), κάτοικοι 17 ἑκατομμύρια. Πρωτεύουσά του εἶνε ἡ πόλις Μεξικόν, μέγιστη τῶν πόλεων τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικής ἀριθμοῦσα πληθυσμὸν ἐνός ἑκατομμυρίου. Γουατεμάλα, ἑκτάσις 109.724 τετραγ. χιλιομέτρα, κάτοικοι 2.200.000, πρωτεύουσα Γουατεμάλα. Ὀνδούρα, ἑκτάσις 154.305 τετρ. χιλιομέτρα, κάτοικοι 850.000, πρωτεύουσα Τεγκουσιγκάλια. Σαλβαδόρ, ἑκτάσις 34.126 τετρ. χιλιομέτρα, κάτοικοι 1.500.000, πρω-

τεύουσα Σάν Σαλβαδόρ. Νικαράγουα, ἑκτάσις 118.453 τετρ. χιλιομ., κάτοικοι 750.000, πρωτεύουσα Μανάγουα. Κостаρίκα, ἑκτάσις 58.000 τετρ. χιλιομέτρα, κάτοικοι 550.000, πρωτεύουσα Σάν Χοσέ. Παναμᾶς, ἑκτάσις 74.522 τετρ. χιλιομέτρα, κάτοικοι 500.000, πρωτεύουσα Παναμᾶς. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ Παναμᾶ αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι κατέχουν τὴν ἐκατέρωθεν τῆς διώρυγος ἐδαφικὴν ζώνην τὴν ὁποίαν καὶ ἔχουν ὀχυρώσει.

ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ο ΤΕΤΤΙΞ

«ΗΛΙΟΣ»

‘Ο ακούραστος τραγουδιστής των κυνικών καυμάτων, πού εἶνε ἀναίσθητος εἰς τὸν ἔρωτα, τὸν βαρύνεται μάλιστα καὶ ἀποφεύγει τὸ θῆλυ καὶ μόνον διὰ τὴν ἡσυχάσῃ ἀπὸ τὴν καταδύειν... ὑποκύπτει

‘Ο τέττιξ, γνωστὸς εἰς ὅλους τζιτζίκας, ὁ τραγουδιστής τῆς ζέστης, ἀπασχόλησε ὅλους τοὺς φυσιοδίφας καὶ συγγραφεῖς ὅλων τῶν χρόνων καὶ ὅλων τῶν χωρῶν.

Κατὰ τὴν μυθολογίαν οἱ τέττιγες ἦσαν ἄλλοτε ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι τὸσον ἐνεθουσιάζοντο ἀπὸ τὴν μελωδίαν τῶν Μουσῶν, ὥστε ἐμειναν κάποτε νηστικοὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ ἀπέθανον ἀπὸ τὴν πείναν. Αἱ Μοῦσαι συγκινηθεῖσαι ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτῶν ἀφοσίωσιν, μετεμόρφωσαν αὐτοὺς εἰς τὰ γνωστά ἔντομα, τοὺς τέττιγας.

Σχετικὰ μὲ τὸ ἔντομον αὐτὸ ἀναφέρουν ὅλοι σχεδὸν οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ὅπως ὁ ‘Ησίοδος, ὁ ‘Ανακρέων, ὁ Πλάτων, ὁ ‘Ομηρος, ὁ Θεόκριτος, ὁ Αἰλιανὸς καὶ ἄλλοι πολλοί. ‘Ο Θεόκριτος ἀναφέρει ὅτι πολλοὶ διετῆρουν τοὺς ἄρρενας τέττιγας ἐντὸς εἰδικῶν κλωθῶν καὶ ἔτρεφον αὐτοὺς μὲ διάφορα χόρτα διὰ τὴν ἀπολαυθάνουσαν τὸ σῶμα τῶν.

‘Ο τέττιξ ἦτο τὸ σύμβολον τῶν γηγενῶν Ἀθηναίων καὶ ὁ Θουκυδίδης ἀναφέρει ὅτι οἱ πλούσιοι γέροντες τῶν Ἀθηνῶν ἔφερον εἰς τὴν κεφαλὴ τῶν χρυσῶν τέττιγας διὰ τὴν δεικνύουσαν ὅτι ἡσαν γνήσιοι Ἀθηναῖοι καὶ τοῦτο διότι ἐνόμιζον ὅτι ὁ τέττιξ ἐγεννᾶτο ἀπὸ τὴν γῆν.

Ἀπὸ τὰ πολλὰ εἴδη τῶν τεττίγων γνωστότερον εἰς τὸν τόπον μας εἶνε τὸ τέττιξ ὁ κοινὸς ἢ Εὐρωπαϊκός, ὁ ὁποῖος ἔχει κεφαλὴν πεπλατυσμένην, ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ τέσσαρας πτέρυγας ἐκ τῶν ὁποίων αἱ δύο πρόσθιαι εἶναι στεναὶ καὶ διαφανεῖς.

Ἀπαντᾷ κατὰ τὸ θέρος εἰς τοὺς κήπους καὶ τοὺς ἀγρούς, παραμένων κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῶν κορμῶν καὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων, ὅπου μὲ τοὺς μεγάλους καύσωνας ἀρχίζει τὸ ἰδιόρρυθμον καὶ μονότονον τέρτισμά του, τὸ ὁποῖον διαρκεῖ καθ’ ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ἐνίοτε καὶ κατὰ τὴν νύκτα.

Μόνον οἱ ἄρρενες τέττιγες τερετίζουν διὰ τῆς ἰδιόρρυθμης φωνητικῆς συσκευῆς τῶν. ‘Η συσκευὴ αὕτη εἶναι τοποθετημένη ἐντὸς κοιλότητος μεταξὺ θώρακος καὶ κοιλίας καὶ διὰ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ ἐντόμου τίθεται εἰς παλμικὴν κίνησιν ἢ τεταμένη μεμβράνη ἢ καλύπτουσα τὴν φωνητικὴν συσκευὴν καὶ οὕτω παράγεται ὁ ἦχος.

Ἐπὶ τῶν κορμῶν ἢ κλάδων τῶν δένδρων παραμένον τὸ ἔντομον δὲν τραγουδᾷ μόνον, ἀλλὰ συγχρόνως μὲ τὸ αἰχμηρὸν ρύγχος του διατρύφει τὸ ξύλον καὶ ἀπομυζᾷ τοὺς χυμούς, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ τρέφεται.

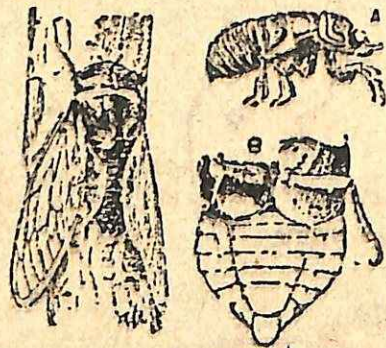
‘Η ἀμεριμνησία τοῦ τέττιγος εἶναι παροιμιώδης. Τὸ ἔντομον δὲν φροντίζει παρὰ διὰ τὸ παρὸν, ἀδιαφορῶν τελείως διὰ τὸ μέλλον. Τοιοῦτοτρόπος ἀπασχολούμενον μὲ τὸ τραγοῦδι κατὰ τὸ θέρος ὑποφέρει ἀπὸ τὴν πείναν καὶ πολυλάκις ἀποθνήσκει κατὰ τὸν χειμῶνα.

Ὅπως διὰ τὴν τροφὴν του, τοιοῦτοτρόπος καὶ διὰ τὰς ἄλλας πράξεις τῆς

ζωῆς του, δεικνύει τὴν ἰδίαν ἀδιαφορίαν καὶ στωικότητα.

‘Ο ἔρως, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ζῶα, μικρὰ καὶ μεγάλα, τέλεια ἢ ἀτέλη, παίζει τὸν σπουδαιότερον ρόλον εἰς τὴν ζωὴν τῶν, διὰ τὸν τέττιγα δὲν ἀποτελεῖ ἀνάγκη, ἀλλὰ ἀσήμαντον ἐπιπόδιον τῆς ζωῆς του.

Τὸ τραγοῦδι ἀπασχολεῖ τὸσον τὸν ἄρρενα τέττιγα, ὥστε δὲν θὰ ἐσκέπτετο περὶ διακρίσεως τοῦ εἶδους του, ἀνδρὸς τοῦ ἐνθουμίζε τὸ θῆλυ, τὸ ὁποῖον, ἐπειδὴ δὲν ἔχει τὸ χάρισμα τῆς φωνῆς διὰ τὴν ἀσκαδεύει, ζητεῖ τὴν ποικίλην τὴν ζωὴν του μὲ τὰς ἐρωτικὰς περιπε-

Τέττιξ.

Α-Πύλας, Β-Τὸ προξενούμενον τὸν τετρασπύρον ὄργανον τοῦ ἄρρενος.

τείας. Καὶ πραγματικῶς ὁ ἔρως τοῦ θήλεως τέττιγος εἶναι ἐρωτικὴ περιπέτεια.

Καθὼς τραγοῦδᾷ τὸ ἄρρεν, τὸ θῆλυ πλησιάζει δειλὰ - δειλὰ, στέκει ἀρκετὴν ὥραν ἀπέναντί του καὶ προσπαθεῖ νὰ κινήσῃ τὴν προσοχήν του. ‘Ο τραγουδιστὴς δὲν δίνει προσοχήν, δὲν αἰσθάνεται καμμίαν συγκίνησιν καὶ ἐξακολουθεῖ τὸ μονότονον τραγοῦδι του. Τὸ θῆλυ ἀνυπομονεῖ, στενοχωρεῖται, κινεῖται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, διὰ τὴν κίνησιν τὴν προσοχήν του, ἀλλὰ δὲν καταρθάνει τίποτε. Τέλος χάνει τὴν ὑπομονὴν του, πλησιάζει, τὸν ἐκτοπίζει ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ ἀρχίζει νὰ ροφᾷ τὸν χυμὸν τοῦ δένδρου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἄρρεν ἔκαμεν ἀνοιγμὰ. Αὐτὸς, δὲν θυμῶν καθελοῦ, ἀπομακρύνεται, τρυπᾷ παραπέρα τὸ ξύλον καὶ ροφῶντας τὴν τροφὴν του ἐξακολουθεῖ τὸ διακοπὴν τραγοῦδι του. Τὸ θῆλυ ἐπαναλαμ-

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΜΠΑΝΟΥ

Τὸ τύμπανον ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι θὰ ἐνόμιζε κανεὶς δὲν εἶνε ἐπινόησις τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Τὸ ἀπλούστατον αὐτὸ μουσικὸν ὄργανον εἶνε ἐφευρεσις τῶν Ἰνδῶν, εἰσῆχθη δὲ εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τῶν Σαρρακηνῶν καὶ τῶν Μαυριτανῶν τὸν 7ον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα.

θάνει τὰ ἴδια, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄρρεν ἐξακολουθεῖ τὴν τακτικὴν του. Αὐτὸ γίνεταί ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν ἡμέραν καὶ μόλις δὴσῃ ὁ ἥλιος ὅποτε τὸ ἄρρεν προσπαθεῖ νὰ εὕρῃ κάποια κατάλληλον θέσιν εἰς τὰς μασχάλας τῶν κλάδων διὰ νὰ ἀναπαυθῇ, τὸ θῆλυ τὸ ὁποῖον διαρκῶς τὸν παρακολουθεῖ συμμαζεῦεται κοντὰ του καὶ θέλει νὰ τὸν ἐκτοπίσῃ. Τότε, καὶ μόνον τότε, τὸ ἄρρεν, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰς θασανιστήρια, ὑποκύπτει εἰς τὸν ἐρωτικὸν ὀργασμὸν τοῦ θήλεως. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὁρξέων του. Διὰ τὴν θασανιστὴν περισσότερον τὸν ἀναίσθητον τραγουδιστὴν, ὅδη γεῖ ἐκεῖ ὅσα θήλεα εὕρη καὶ αὐτὰ μὲ τὸν ἴδιον τρόπον κατορθώνουν νὰ ἀπολαύσουν τὰς ἐρωτικὰς θωπείας τοῦ ἄρρενος, ὁ ὁποῖος ἀναγκάζεται νὰ ὑποκύψῃ, διότι βαρύνεται νὰ ἀλλάξῃ θέσιν.

‘Ο Γάλλος φυσιοδίφης Μαρέν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πολλὰ ἔτη παρηκολούθησε τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἦθη τῶν ἐντόμων αὐτῶν, γράφει σχετικῶς εἰς τὸ ἔργον του: «Ἐντομολογικὰ σημειώματα».

«...Οἱ τέττιγες εἶνε ἀπὸ τὰ πλεόν ἐνδιαφέροντα ἔντομα διὰ τὰ ὁποῖα πολλοὶ φυσιοδίφαι καὶ γενικῶς ὁ ἄνθρωπος δὲν τρέφει καμμίαν συμπάθεια καὶ ἐνδιαφέρον καὶ αὐτὸ ἐπειδὴ τὰ ἔχει τελείως παρανοήσει. Λέγουν ὅτι εἶνε τεμπέλης. Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι. Ἀλλὰ εἶναι συγχρόνως ἐξαιρετικὰ καλὸς καὶ φιλάλλος. Ἀφ’ ἧται τὰ διάφορα μικρότερα ἔντομα πού τὸν περιτριγυρίζουν νὰ ροφῶν τοὺς χυμούς τοῦ δένδρου, διὰ τοὺς ὁποίους αὐτὸς ἐκτοπίασε νὰ τοὺς ἀνακαλύψῃ. Καὶ ὅχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ, ἅμα ἰδῇ ὅτι ἔχουν μαζεῦσῃ γύρω του πολλὰ ἔντομα καὶ ὅτι οἱ χυμοὶ εἶναι λιγοστοί, αὐτὸς ἀποσύρεται διὰ νὰ τραφῶν οἱ πεινασμένοι. Καὶ ὁ μεγαλύτερος σύγχρονος ἀλτρουϊστὴς δὲν θὰ τὸ ἔκαμινεν αὐτὸ. Τὸν παρουσιάζουν ὡς ἀναίσθητον εἰς τὸν ἔρωτα Δὲν φέρω καμμίαν ἀντίρρησην. Ὅπως ὁ κάθε ἄνθρωπος, καὶ τὸ κάθε ζῶον εἶναι ἐλεύθερον νὰ κανονίζῃ τὰς ἐρωτικὰς του σχέσεις, ὅπως νομίζει καὶ ἀναλόγως τῶν σεξουαλικῶν ἀναγκῶν του. Γιατὶ δὲν τὸν παραδέχεσθε ὡς μισογύν, ἀλλὰ τὸν χαρακτηρίζετε ὡς ἀναίσθητον; Γιατὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον παρὰδεχέσθε τὸν μισογυνισμό καὶ εἰς τὴν τζιτζίκαν ὅχι; Ἀλλ’ ὅμως, ἀμφιβάλλω ἐάν δι’ ἐξαναγκασμοῦ ἐνδίδῃ εἰς τὰς ἐρωτικὰς περιπτύξεις τοῦ θήλεως καὶ ὑποθέτω ὅτι αὐτὸ τὸ κάμνει ἀπὸ ρωμαντισμόν, συγκρατεῖ δὲ τὸν ἐρωτισμόν του ἕως ὅτου νυκτώσῃ, καὶ ἐπὶ τῆς διαλέγει μίαν κρυφὴν γωνίαν κατὰ κάποιαν μασχάλην τῶν κλαδίων τῶν δένδρων διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν ἔρωτα τὴν νυκτερινὴν δροσίαν Δι’ αὐτὸν ὁ ἔρως εἶναι ἀνακούφισις ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας καὶ ὅχι καταναγκαστικὸν ἔργον, διότι τί ἄλλο μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ ἔρως κατὰ τὰς ἀποπνεκτικὰς ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου;»

«ΗΛΙΟΣ»

ΙΧΘΥΟΛΟΓΙΑ

Ο ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ

Τὸ περίφημον θαλάσσιον ζῶον πού ἔχει κεφαλὴν ἵππου καὶ οὐρὰν ὄφως καὶ ἐκίνησε ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος τὸ ἐνδιαφέρον τῶν λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπλάσαν περὶ αὐτοῦ πολλοὺς μύθους

‘Ο ἱπποκάμπος, κοινῶς ἁλὸς ἁλὸς, εἶνε τὸ περιεργότερον ψάρι καὶ τὸ μοναδικὸν γένος τῆς κατηγορίας τῶν λοφοβραχίων ἰχθύων.

‘Ο παράδοξος αὐτὸς ἰχθύς ἦτο γνωστότατος ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἀναφέρεται ὑπὸ πολλῶν ἀρχαίων συγγραφέων. Οὕτω ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Διοσκορίδης ἀπέδιδον εἰς τὸν ἱπποκάμπον, θεραπευτικὰς ιδιότητας, ὁ δὲ Αἰλιανὸς ἐθεώρει τὸ κρέας του ὡς δηλητηριώδες. Σήμερον οἱ ἀλιεῖς τὸν μεταχειρίζονται μόνον ὡς δόλωμα διὰ τὴν ἀλιεῖαν ἑτέρων ἰχθύων.

‘Ο ἱπποκάμπος ἐπαιεῖ σπουδαιότατον ρόλον εἰς τὴν φαντασίαν πολλῶν ἀρχαίων λαῶν καὶ σχετικῶς μὲ τὴν ὑπαρξίν του ἐδημιουργήθησαν οἱ πλεόν περιέργοι καὶ ἀπίστευτοι μύθοι.

‘Ο ἱπποκάμπος ἐθεωρεῖτο ὡς τρομερὸν θαλάσσιον τέρας καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπεικονίζετο εἰς γλυπτὰς καὶ ζωγραφικὰς παραστάσεις ὡς ζῶον, τὸ ὁποῖον εἶχε κεφαλὴν ἵππου καὶ οὐρὰν ἰχθύος.

Ἐκ τούτου ἐδημιουργήθη παράδοξις περὶ ὑπάρξεως ζώου ἔχοντος κεφαλὴν ἵππου καὶ οὐρὰν θαλάσσιου ὄφως ἢ καὶ κεφαλὴν δράκοντος μὲ κέρατα ἢ κεφαλὴν περρωτοῦ ἵππου, τὸ ὁποῖον, φυσικῶς, δὲν ἦτο ὁ ἱπποκάμπος. Ἐκ τῆς περιέργου φυσιογνωμίας τοῦ ζώου, πολλοὶ λαοὶ ὑπέθετον ὅτι προήρχετο ἐκ διασταυρώσεως ἰχθύος μὲ ἐπίγειον ἢ θαλάσσιον ὄφιν ἢ τῆς ἐπιμειξίας διαφορῶν δευτερευούσης σημασίας θαλασσίων θησίων μὲ ἰχθύν.

‘Ο ἱπποκάμπος εὐρέθῃ ἀπείκονισεν εἰς πλείστα ἀρχαῖα ἀγγεῖα, εἰς σφραγιδολίθους, εἰς τοιχογραφίας καὶ νομίσματα.

Εἰς ἀττικὰ ἀγγεῖα ἀναπαρίσταται ὁ ἱπποκάμπος ὡς θαλάσσιον τέρας, περὶ τοιοῦτον δὲ ὑπὸ διαφορῶν θαλασσίων ζώων.

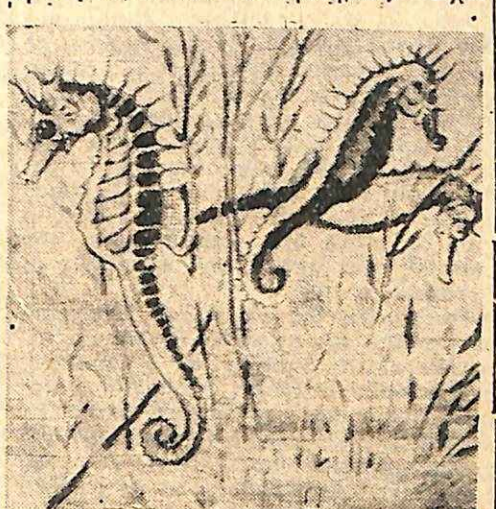
Ἐπίσης εἰς πλάκας πολλῶν Τυρρηνικῶν μνημείων εὐρέθησαν γλυπτὰι παραστάσεις τοῦ ζώου μαχομένου μὲ δφιν.

Μεταξὺ τῶν ἀναγλύφων παραστάσεων τοῦ θωμοῦ τῆς Περγάμου ἀναφαίνεται καὶ ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ ἀρματός συρμένον ὑπὸ ἱπποκάμπου.

Γνωστότερον εἶδος, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς μας εἶναι ὁ ἱπποκάμπος ὁ βραχύρρυνχος, μήκους 12 — 13 ἑκατοστομέτρων, μὲ ρύγχος βραχὺ καὶ ἀκανόνιστον, κυλινδρὸν κατὰ τὴν ρινὴν καὶ προεξοχόν. Τὸ χρῶμα του εἶναι καστανοφαιὸν καὶ σκοτεινὸς καστανὸν κυανίζον μὲ ὑπολεύκους κηλίδας.

Τὸ ὅλον εἶδος, ὁ ἱπποκάμπος ὁ στικτός ἀπαντᾷ εἰς τὴν Βόρειον Θάλασσαν καὶ σπανιότερον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ παράλια. Τὸ μήκος του κυμαίνεται μεταξὺ 12 καὶ 16 ἑκατοστομέτρων. ‘Ο χρωματισμὸς του εἶναι ἐρυθρόφαιος καὶ κατὰ τὰς πλευρὰς φέρει κηλιδωμένους διακεκομμένους ραβδῶσεις. ‘Η κεφαλὴ του εἶναι ἀρκετὰ μακρά, σχητικῶς μὲ τὸ μήκος τοῦ σώματος του, κυρτὴ κατὰ τὸν λαϊμόν. Τὰ μάτια του εἶνε μεγάλα καὶ στρογγύ-

λα, τὸ δὲ σῶμα του βραχὺ, σχηματίζον ἀκανόνιστους προεξοχὰς καὶ καλύπτεται ἀπὸ σαρκώδεις διογκώσεις, κοιλότητος καὶ φυμάτια. ‘Η οὐρὰ εἶνε ἀρκετὰ μακρὰ καὶ συληπητήριος. Ἐχει

ἑν ραχιαῖον περὺγιον, δύο στηθιαῖα ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένα καὶ ἑνὰ ἑδραῖον. Οὐραῖον περὺγιον δὲν ἔχει. Κατὰ τὴν κολῦμβοσίην του διαρκῶς κινεῖ κυκλικῶς τὴν οὐρὰν του. Διὰ τὴν ἀναπαυθὴν περιτυλίγει τὴν οὐρὰν του ἐπὶ διαφό-

ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΣΑΧΑΡΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 233)

ἀκόμη τῶν θυμάτων του, τὰ ὁποῖα διατρεῖ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

‘Ολίγον νοτιώτερον τῆς Γκαρούα, εἰς τὸ χωρίον Ρεῖ-Μπούμ, τῆς Γαλλικῆς Ἰσημερινῆς Ἀφρικής, ἐδρεῖται ὁ Λαρίδος, ἰσχυρὸς ἡγεμὼν μεγάλῃς περιοχῆς. ‘Οι φρουροὶ τοῦ ἀνακτόρου του, μίαν μεγάλην καλύβην, χίλιοι περίπου, ἱππεῖς καὶ πεζοί, φοροῦν στολὰς παλαιῶν Ἀράβων πολυμορφῶν ἐξέρχονται μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ ζωντανὸν αὐτὸ καταφύγιον καὶ κολυμβοῦν ἐλεύθερα εἰς τὴν θάλασσαν. Μέχρις οὗτο το νεογνὸν ἱπποκάμπος λάθῃ τὴν τελειωτικὴν του μορφήν ὁφίσταται πλείστας ὥρας μεταμορφώ-

σας. Κατ’ ἀρχὰς ἔχει σῶμα κυλινδρικόν, λεπτόν καὶ ἐπίμηκες, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν διακρίνονται σχεδὸν καθόλου ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ οὐρὰ. Κατόπιν ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν κεφαλὴν του, ὅποτε ὁμοιάζει μὲ μικρογραφίαν ἀποκομμένης κεφαλῆς ἵππου, τὸ δὲ ὅλον σῶμα μένει ἀτροφικόν. Εἴτα ἀναπτύσσεται ἡ οὐρὰ ἐνὸς σταματᾷ ἡ ἀνάπτυξις τῆς κεφαλῆς καὶ τέλος ἀναπτύσσεται τὸ ὅλον σῶμα. Ἐπίσης κατὰ τὰς διαφορὰς μεταμορφώσεις ἀλλάσσει καὶ ὁ χρωματισμὸς, ὁ ὁποῖος κατ’ ἀρχὰς εἶνε θαυὸς πράσινος, κατόπιν γίνεται κίτρινος, εἴτα ἐρυθρόφαιος καὶ τέλος καστανὸς ἢ ἐρυθρόφαιος, ἀναλόγως τῶν διαφορῶν εἰδῶν τοῦ γένους.

Τὰ ἄρρενα δὲν διακρίνονται οὔτε ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ σώματος οὔτε ἀπὸ τὸν χρωματισμὸν ἀπὸ τὰ θήλεα.

ρων θαλασσίων ἀντικειμένων, θράχων, φυτῶν κτλ.

Ὅπως τὸ σῶμα του, τοιοῦτοτρόπος καὶ τὰ ἦθη τοῦ ἱπποκάμπου εἶναι παρὰ ξένα. Συνήθως περιπλανᾶται μόνος κατὰ μήκος τῶν ἀκτῶν, σπανίως δὲ μόνον σχηματίζονται ὁμάδες ἐκ 15 — 20 ζώων. Ἀμα προαισθανθῇ κίνδυνον, πλησιάζει εἰς τοὺς θράχους ἢ τὰ θαλάσσια φυτὰ κολουριάζει εἰς αὐτὰ τὴν οὐρὰν του καὶ μένει ἀκίνητος μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω.

Εἶναι εἰρηνικὸν ζῶον καὶ οὐδέποτε ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ὁμοφύλων του, ἀλλὰ συμμαχεῖ μὲ αὐτοὺς ὅταν πρόκειται νὰ ἐπιτεθῇ ἐναντίον κοινῷ ἐχθροῦ.

Τρέφεται ἀπὸ διάφορα μικρὰ θαλάσσια ζῶα καὶ ἰδίως πλαγυτά, ἦτοι διαφόρους μικροσκοπικοὺς θαλασσίους ζωῖκους ἢ φυτικούς ὁργανισμούς, οἱ ὁποῖοι κατὰ ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων εἶναι διασκορπισμένοι εἰς τὸ θαλάσσιον ὕδωρ.

Οἱ ἔρωτες τῶν ἱπποκάμπων εἶναι ἰδιόρρυθμοι. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναπαραγωγῆς οἱ ἄρρενες ἱπποκάμποι παρακολουθοῦν τοὺς θήλειους. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνεταί ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας χωρὶς νὰ ἀπελπισθοῦν ἢ νὰ κουρασθοῦν οἱ ἄρρενες. Ὅταν τὰ θήλεα πιστεύουν ὅτι ἀρκετὰ τοὺς ἐκούρασαν καὶ τοὺς ἐδασάνισαν, στέκονται, ἀναποδογυρίζουν τὸ σῶμα τῶν καὶ περιμένουν.

Τὸ θῆλυ δὲν γεννᾷ τὰ γονιμοποιηθέντα αἰγὰ του, ἀλλὰ τὰ κρατεῖ εἰς ἰδιαιτέρον σάκκον, ὁ ὁποῖος εὐρίσκειται παρὰ τὸν λαϊμόν, μέχρις τῆς ἐκκόλλεως τῶν, ὅποτε ὁ σάκκος αὐτὸς διασχιζεται καὶ ἐξέρχονται ἐξ αὐτοῦ τὰ ζωντανὰ ἰχθυῖα τῶν ἱπποκάμπων.

Μόλις ἐξέλθουν τὰ παραλαμβάνουν τὰ ἄρρενα, τὰ ὁποῖα καθ’ ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἐξακολουθοῦν νὰ παρακολουθοῦν τὰ θήλεα, τὰ τοποθετοῦν δὲ εἰς σάκκον εὐρισκόμενον παρὰ τὴν κοιλίαν τῶν καὶ ὅταν μετὰ 10-12 ἡμέρας ὑποστοῦν τὴν πρώτην αὐτῶν μεταμόρφωσιν ἐξέρχονται μόνον τὰ ἀπὸ τοῦ ζωντανὸν αὐτὸ καταφύγιον καὶ κολυμβοῦν ἐλεύθερα εἰς τὴν θάλασσαν. Μέχρις οὗτο το νεογνὸν ἱπποκάμπος λάθῃ τὴν τελειωτικὴν του μορφήν ὁφίσταται πλείστας ὥρας μεταμορφώ-

σας. Κατ’ ἀρχὰς ἔχει σῶμα κυλινδρικόν, λεπτόν καὶ ἐπίμηκες, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν διακρίνονται σχεδὸν καθόλου ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ οὐρὰ. Κατόπιν ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν κεφαλὴν του, ὅποτε ὁμοιάζει μὲ μικρογραφίαν ἀποκομμένης κεφαλῆς ἵππου, τὸ δὲ ὅλον σῶμα μένει ἀτροφικόν. Εἴτα ἀναπτύσσεται ἡ οὐρὰ ἐνὸς σταματᾷ ἡ ἀνάπτυξις τῆς κεφαλῆς καὶ τέλος ἀναπτύσσεται τὸ ὅλον σῶμα. Ἐπίσης κατὰ τὰς διαφορὰς μεταμορφώσεις ἀλλάσσει καὶ ὁ χρωματισμὸς, ὁ ὁποῖος κατ’ ἀρχὰς εἶνε θαυὸς πράσινος, κατόπιν γίνεται κίτρινος, εἴτα ἐρυθρόφαιος καὶ τέλος καστανὸς ἢ ἐρυθρόφαιος, ἀναλόγως τῶν διαφορῶν εἰδῶν τοῦ γένους.

Τὰ ἄρρενα δὲν διακρίνονται οὔτε ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ σώματος οὔτε ἀπὸ τὸν χρωματισμὸν ἀπὸ τὰ θήλεα.

Σελίς 237

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΕΛΤΑΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η κυκλοφορία γενικώς

Είς τὸ προηγούμενον σημείωμά μας καθορίσθη ὅτι ἡ οἰκονομία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τομεῖς: τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἐμπορευμάτων, ἐδόθησαν δὲ καὶ οἱ γενικοὶ χαρακτηρισμοὶ περὶ τῆς παραγωγῆς. Ἡ δὲ θὰ ὁμιλήσωμεν γενικῶς περὶ τῆς κυκλοφορίας, διὰ νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πιν ἀναλυτικῶς τὰ στοιχεῖα ἐκ τῶν ὁποίων συνίστανται οἱ διάφοροι κλάδοι αὐτῆς.

Ὅταν λέγωμεν κυκλοφορίαν τῶν ἐμπορευμάτων, νοοῦμεν τὸ σύνολον τῶν λειτουργιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποσκοποῦν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐμπορευμάτων, μέχρι τῆς καταναλώσεως καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν προσδίδουν οὔτε ἀξίαν εἰς τὰ ἐμπορεύματα, οὔτε μεταβάλλουν τὴν μορφήν τῶν.

Ἱστορικῶς ἡ κυκλοφορία ἐμπορευμάτων ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν παραγωγὴν, διότι αἱ προϋποθέσεις τῆς ὑπάρξεως τῆς συμπύκνωσης μὲν τῶν σχηματισμῶν μιᾶς πρωτογενούς οἰκονομίας. Ἐφόσον ἡ παραγωγὴ εὐρίσκειτο εἰς τὸ στάδιον τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἰδίων ἀναγκῶν τοῦ παραγωγῶ, ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἀνταλλαγὴ καὶ συνεπῶς κυκλοφορία, δεδομένου ὅτι ἐν ἐκ τῶν ἐκ κυριωτέρων συστατικῶν τῆς κυκλοφορίας εἶναι ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐμπορευμάτων.

Ὁ τομεὺς τῆς κυκλοφορίας ἐμφανίζεται εἰς τὴν οἰκονομίαν, μετὰ τὴν μετατροπὴν τοῦ προϊόντος εἰς ἐμπόρευμα, ὅποτε κατὰ πρῶτον ἐπίσης ἐμφανίζεται καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ, ὑπὸ τὴν σύγχρονον σημασίαν τοῦ ὅρου. Τοῦτο δὲ συνετελέσθη κατὰ στάδιον, μεταγενέστερον πάντως τῆς κολλεκτιβιστικῆς παραγωγῆς.

Ἐν τοῦτοις στοιχεῖα μιᾶς ὑποτυπώδους κυκλοφορίας ἔχομεν καὶ κατὰ τὸ στάδιον αὐτὸ τῆς κολλεκτιβιστικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κοινοκτημοσύνης. Αὕτη ἐν ἀρχῇ δὲν ἐμφανίζεται ὡς ἐν οἰκονομικὸν γεγονός, ἀλλὰ ὡς πρᾶξις ἐνισχύσεως τοῦ πάσχοντος, διὰ διαφόρους λόγους, μέλους τῆς ἰδίας κοινότητος. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὅμως καθ' ἣν ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας περὶ τοῦ ὁποίου θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς ἄλλα σημειώματα, ἐξηλθε τῶν περιωρισμένων ὁρίων τῆς οἰκογενείας, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν, διὰ λόγους γεωγραφικῶς καὶ περιβάλλοντος, αἱ διάφοροι πρωτόγονοι κοινότητες ἐφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ παράγουν προϊόντα, μὴ παραγόμενα ὑπὸ ἄλλων, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ τομεὺς τῆς κυκλοφορίας ἐνεφανίσθη καὶ ἔκτοτε ἀνεπτύχθη, καταλάθων εἰς τὴν οἰκονομίαν τὴν αὐτὴν θῶν μετὰ τὴν παραγωγὴν. Πρέπει μάλιστα νὰ τονισθῇ ὅτι ὅσον μίση οἰκονομία παράγει περισσώτερα ἐμπορεύματα διὰ τὴν ἀγοράν, ἐπὶ τοσοῦτον ἀναπτύσσεται ὁ σύνδεσμος τῶν δύο τομέων τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας. Ἀντιθέτως ὅσον περισσότερον τὰ παραγόμενα ἔχουν χαρακτηριστὰ προϊόντων καὶ ὅχι ἐμπορευμάτων, τόσο μικρότερος εἶναι ὁ σύνδεσμος καὶ ἡ ἀλληλοεξάρτησις τῶν δύο τομέων τῆς οἰκονομίας, τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας.

Σήμερον, κατόπιν τῆς ἐξαιρετικῆς σημαντικῆς ἐξελίξεως, ὑπὸ τὴν ὁ-

ποῖαν τελοῦμεν, ἡ κυκλοφορία ἀποτελεῖ ἐξ ἰσοῦ συστατικὸν καὶ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς οἰκονομίας, δεδομένου ὅτι ὅλα τὰ παραγόμενα εἶδη ἔχουν τὸν χαρακτήρα τῶν ἐμπορευμάτων καὶ προορίζονται ὁλοσχερῶς διὰ τὴν ἀγοράν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνταλλάσσονται σήμερον τῇ μεσολαβήσει τοῦ χρήματος, ἄλλοτε μὲ τὸν ἀντιπραγματισμὸν, δι' ἄλλων δὲ ληνοῦν ἐμπορευμάτων, καταλλήλων δι' ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τῆς παραγωγῆς. Οὕτω διὰ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας συμπληροῦται ἕκαστος οἰκονομικὸς κύκλος.

Προελέχθη ὅτι ἡ κυκλοφορία ἀπὸ τελεί τὸ σύνολον τῶν οἰκονομικῶν λειτουργιῶν πρὸς διάθεσιν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὴν καταναλώσιν, αἱ λειτουργίαι δὲ αὗται δὲν μεταβάλλουν τὴν μορφήν, οὔτε προσθέτουν ἀξίαν εἰς τὸ ἐμπόρευμα.

Πράγματι, διὰ νὰ φθάσῃ ἕνα ἐμπόρευμα ἀπὸ τὴν παραγωγὴν εἰς τὴν καταναλώσιν, ἡ ὁποία εἶναι ὁ σκοπός, μεσολαβοῦν διάφορα στάδια καὶ παρεμβαινόντων πλείστοι παράγοντες. Ἐν πρώτοις, μεσολαβεῖ ὁ ἐμπορὸς (ὁ τοῦ χονδρικοῦ ἐμπορίου καὶ κατόπιν ὁ τοῦ λιανικοῦ). Ἀκολουθοῦν αἱ μεταφοραὶ αἱ ὁποῖαι χωρίζονται εἰς διάφορα στάδια: μεταφορὰν ἀγορασθέντων ἐμπορευμάτων ἀπὸ τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ἢ τὸν λιμένα, μεταφορὰ ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ἀφ' ἑξῆς ἢ τοῦ λιμένος ἀφίξεως εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ ἐμπορίου, μεταφορὰ ἀπὸ αὐτῆς εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιανικοῦ ἐμπόρου καὶ ἐκεῖθεν τὸ ἀγοραστοῦ. Εἰς ὅλα αὗτα τὰ στάδια τῆς μεταφορᾶς ἐπεμβαίνει ἡ τράπεζα, εἴτε διὰ τῆς πίστης (γραμμάτια, συναλλαγμῶν καὶ), εἴτε διὰ τῶν ἄλλων ἐργασιῶν τῆς (ἐξόφλησις ἢ εἰσπραξις τῆς φοροτωτικῆς). Κάθε μίση ἀπὸ τὰς μεσολαβήσεις ἢ τὰς παρεμβάσεις αὐτὰς ἀποτελεῖ καὶ ἕνα ἰδιαίτερον κλάδον τῆς κυκλοφορίας.

Ἡ κυκλοφορία δὲν ἀπετελεῖτο πάντοτε ἀπὸ τούτους κλάδους, ὅσους σήμερον. (Εἰς τὴν ἑλλάδα ἔχομεν διάφορον ὁργανῶν τοῦ τομεῖς τῆς κυκλοφορίας, ἀπὸ τὴν ἰσχύουσας εἰς Κράτῃ περισσότερο ἀνεπτυγμέναν οἰκονομικῶς, π.χ., εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας κλπ.). Ἀρχικῶς δὲν ἐμεσολαβεί διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ὁ ἐμπορὸς, ἀλλὰ δύο παραγωγοὶ προϊόντων ἤρχοντο εἰς ἀπ' εὐθείας ἐπαφὴν καὶ ἀντὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν προϊόντων. Μόνον ἀργότερον, ὅταν αἱ ἀνταλλαγαὶ τῶν προϊόντων ἐγένοντο ὁ κανὼν καὶ ὅχι ἡ ἐξαιρεσις, ἐνεφανίσθη, χάρις εἰς τὸν ἐν τῷ μεταξύ ἀναπτυχθέντα καταμερισμὸν τῶν ἐργῶν, ὁ μεσολαβητὴς ἐμπορὸς, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκονομικὴ λειτουργία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐξακριβῶν τὰς ἀνάγκας τῆς ἀγορᾶς, νὰ ἀγοράζῃ τὰ ἀναγκαῖα εἰς τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἀγοράν αὐτὴν καταναλωτὰς ἐμπορεύματα καὶ νὰ τὰ πωλῇ εἰς αὐτοὺς.

Ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἐμπορίου ἐδημιούργησε κατόπιν τὴν ἀνάγκην τῶν μεταφορῶν, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν παλαιάν ἐποχὴν οἱ ἐμποροὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ προμηθεύωνται τὰ διάφορα εἶδη, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀναγκαῖα εἰς μίαν ἀγοράν, ἀπὸ μακρινὰς χώρας. Ἀρχι-

κῶς αἱ μεταφοραὶ περιορίζοντο εἰς τὴν ἐξῆς, ἐνωρὶς ὅμως ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐν τῷ μεταξύ μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀνταλλαγῶν, ἔχομεν τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν κατόπιν ἀνάπτυξιν τοῦ χρήματος, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλήσαμεν διεξοδικῶς εἰς τὸ προηγούμενον σημειώματά μας. Τέλος σημειοῦται ἡ δημιουργία καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν Τραπεζῶν, ἀρχικῶς ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν «κολλιβιστῶν», δηλαδὴ γραφείων, τὰ ὁποῖα προέβαινον εἰς δανεισμοὺς ἢ πιστωτικὰς εὐκολίας πρὸς τοὺς ἐμπόρους καὶ κατόπιν, ἀπὸ τοῦ μεσαιωνοῦ κυρίως, τῶν συγχρόνων Τραπεζῶν, ὑπὸ τὸν ἑλεγχον τῶν ὁποίων τελεῖ σήμερον παραγωγὴ καὶ ἐμπόριον.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων, ὅστις ἀσχολεῖται σήμερον εἰς τὸν τομεῖ τῆς κυκλοφορίας, δὲν εἶναι μικρότερος μὲ τὸν ἀσχολούμενον εἰς τὴν παραγωγὴν, ἀν ληφθῶν ὅτι ὅσιν ὅχι μόνον οἱ ἐμποροὶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐργάται τῶν παντοίων μεταφορῶν, οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν διαφόρων ἐταρειῶν, (ἀσφαλιστικῶν κλπ.), καὶ τὰ ἐκατομύρια τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀπασχολοῦνται μὲ «δουλείας τοῦ ποδαριού», κατὰ τὴν καθιερωμένην φράσιν.

Ὅλαι ὅμως αὗται αἱ οἰκονομικαὶ λειτουργίαι καὶ οἱ ἀσχοῦντες τὰς λειτουργίας αὐτάς, οὐδεμίαν προσέθετον ἀξίαν προσδίδουν εἰς τὸ ἐμπόρευμα, οὔτε τοῦ μεταβάλλουν τὴν ὑπὸ τῆς παραγωγῆς δοθεῖσαν εἰς αὐτὸ μορφήν. Ἄς ἐξετάσωμεν μίαν πρὸς μίαν τὰς περιπτώσεις αὐτάς, ἀρχίζοντες ἀπὸ τῆς δευτέρας. Κατόπιν μακρᾶς ἐπεξεργασίας ὥρισμένων ὕλων, προέκυψεν ἐκ τῆς παραγωγῆς ἕνα ἐμπόρευμα, π.χ. μίση ραπτομηχανή. Ὁ ἐμπορὸς τὴν ἀγοράζει ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιον καὶ τὴν μεταφέρει εἰς τὸ κατάστημά του. Τὴν πωλεῖ μετὰ πέρσον μερικῶν ἡμερῶν ἢ μηνῶν. Ἡ μηχανή, καθ' ὅλα αὗτα τὰ στάδια, κατ' οὐδὲν μετεβλήθη. Ὅπως ἀκριβῶς παρελήφθη, οὕτω καὶ εὐρίσκειται. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ κάθε ἄλλο ἐμπόρευμα, εἴτε ἐκ τοῦ κλάδου τῆς βιομηχανίας προερχόμενον, εἴτε ἐκ τοῦ κλάδου τῆς γεωργίας. Οὕτε ὁ ἐμπορὸς οὔτε ὁ μεταφορέας, οὔτε ἄλλος οἰοσδήποτε, μεσολαβῶν μετὰ τὴν παραγωγὴν καὶ καταναλώσεως, μεταβάλλει τὴν μορφήν οἰοδήποτε ἐμπορεύματος. Τοῦτο δὲν συμβαίνει μόνον σήμερον, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐμφανίσεως τῶν προϊόντων καὶ τῶν ἐμπορευμάτων. Καὶ ἡ νοθεία ἀκόμη δὲν ἀποτελεῖ μεταβολὴν μορφῆς, διότι ὁ νοθεύων τὸ ἄλφα ἢ ὀρθῶς ἐμπόρευμα, ἐμφανίζει τὸ ἐμπόρευμα ὅφ' ἦν μορφήν παρήχθη.

Δὲν προσδίδει ὅμως εἰς τὸ ἐμπόρευμα, οὔτε προσέθετον ἀξίαν, διὰ τὴν λειτουργίαν αἰτίνες ἀσχοῦνται κατὰ τὰς διάφορα στάδια τῆς κυκλοφορίας. Ὁ ἐμπορὸς ἀγοράζει ἀπὸ ἕνα ἐργοστάσιον διάφορα ἐμπορεύματα καὶ τὰ μεταφέρει εἰς τὸ κατάστημά του διὰ νὰ τὰ πωλῇ εἰς τὴν καταναλώσιν. Κατὰ τὰ στάδια αὗτα δὲν μετέβαλε τὴν μορφήν τῶν ἐμπορευμάτων. Προϋπόθεσις τῆς μεταβολῆς τῆς μορφῆς τῶν εἶναι ὅτι θὰ μεσολαβῇ ἡ ἐπεμβάσις τῆς ἐργασίας. (Τὸ σιδηρομετἀλλευμα, τῇ ἐπεμβάσει τῆς ἐργασίας μετατρέπεται εἰς σίδηρον καὶ ὁ σίδηρος, τῇ ἐπεμβάσει

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 248)

Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΑ

ΤΟΥ Κ. ΠΕΛ ΝΤΕ ΦΟΡΖ

Ἐν τῶν κυριωτέρων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει ἡ ναυπηγικὴ εἶναι καὶ τὸ τῆς καταπολέμησης τῆς πυρκαϊᾶς εἰς τὰ μεγάλα ἰδίως ὑπερωκεάνεια, πολλὰ τῶν ὁποίων ἔπασαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη θύματα τῆς καταστρεπτικῆς δυνάμεως τοῦ πυρός. Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται ὅτι πρὸ τινος ἀκόμη μηνῶν κατεστράφη ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Χάβρης τὸ μέγα γαλλικὸν ὑπερωκεάνειον «Παρίσιον», μολοντό ὁ λιμὴν διέθετε πλῆθος μέσων πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πυρός. Ἐπίσης πρὸ τινος ἐτῶν ἐπυρπολήθησαν ἐντὸς τοῦ ὠκεανοῦ τὰ «Ἀτλαντικὰ» καὶ «Ζώρζ Φιλίππάρ». Εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς προστασίας τῶν ὑπερωκεανείων ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ πυρός, ἐπετεύχθησαν τὰ τελευταῖα ἔτη σημαντικῶς προόδου, πρότυπον δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποτελεῖ τὸ νεότερον γαλλικὸν ὑπερωκεάνειον «Παστέρ» τὰ ὁποῖον μολὶς ἀποπερατῶν ἐπρόκειτο κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα τοῦ Σεπτεμβρίου νὰ ἀναλάβῃ τὸ παρθενικὸν του ταξείδιον εἰς Νότιον Ἀμερικὴν, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀνεστῆλθε συνεπεία τοῦ πυρός. Τὴν θάσιν τῆς προστασίας τοῦ «Παστέρ» ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ πυρός ἀποτελοῦν τὰ στεγανὰ αὐτοῦ διαμερίσματα. Ὡς γνωστὸν τὰ νεώτερα σκάφη διὰ νὰ μὴν ὑπόκεινται εἰς τὸν κίνδυνον θυθίσας ἀν τὰ τοιχώματα τῶν διαρραγῶν εἰς ἕν σημείον καὶ ἐιρεῦσιν τὰ ὕδατα ἐντὸς τοῦ κύτους διαίρουσιν εἰς πολλὰ στεγανὰ κεκλιμένα ἀπ' ἀλλήλων διαμερίσματα. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὰ ὕδατα κατακλύζονται μόνον τὸ διαμέρισμα ὅπου εὐρίσκειται ἡ ὀπή καὶ οὕτω τὸ σκάφος δὲν χάνει τὴν πλευστότητά του. Τὸ ὑπερωκεάνειον «Παστέρ» διαίρειται εἰς ἕξ στεγανὰ, τὰ ὁποῖα ταυτοχρόνως χρησιμοποιοῦν καὶ ὡς χωρίσματα κατὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς πυρκαϊᾶς, ἔχουν δηλαδὴ ληφθῇ μέτρα ὥστε ἀν ἐκδηλωθῇ πυρκαϊὰ εἰς ἕν διαμέρισμα νὰ ἀπομονωθῇ τοῦτο καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ φόβος πυρπολήσεως ὁλοκλήρου τοῦ σκάφους. Εἰδικῶς καὶ ἐνδεκάμετρον χωρίζεται εἰς δύο καὶ δι' ἐνδιαμέσου χωρίσματος πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πυρός. Οὕτω ἐνῶ τὰ στεγανὰ διαμερίσματα κατὰ τὸν πυρὸς εἰναι δώδεκα. Τὰ χωρίσματα εἰναι ἐκ μεταλλοῦ καὶ φέρουν ἐπένδυσιν ἐξ ἀμιάντου, ἢ καὶ ἐξ ὀξὴν πυριμάχου, εἰς τὸν ὅσον ὥστε ἐνῶ ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἡ πυρκαϊὰ προκαλεῖ σφοδρὰν ὕψωσιν τῆς θερμοκρασίας εἰς τὴν ἄλλην ἡ θερμότης εἶναι σχετικῶς μικρά. Τὰ χωρίσματα τοῦ «Παστέρ» εἶναι δύο εἰδῶν. τὰ τύπου Α καὶ τὰ τύπου Β. Τὰ πρῶτα ταυτίζονται μὲ τὰ χωρίσματα τῶν ἑξ στεγανῶν καὶ τὰ δεύτερα εἶναι τὰ ἐνδιάμεσα, δηλαδὴ τὰ διχοτομοῦντα ἕκαστον στεγανὸν διαμέρισμα. Τὰ τύπου Α ἔχουν μεγαλύτεραν ἀντοχὴν εἰς τὸ πῦρ, φέρουν δὲ θύρας αἱ ὁποῖαι κλείνουν αὐτομάτως καὶ ἐρμητικῶς. Τὰ δεύτερα εἶναι ὀλιγώτερον ἀποτελε-

σματικά, τινὲς δὲ ἐκ τῶν θυρῶν τῶν ἀνοίγουν αὐτομάτως μόλις ἀσκηθῇ πίεσις ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ κλείουν αὐτομάτως ἐπίσης μόλις ἡ πίεσις παύσῃ ἐξασκουμένη. Τὰ χωρίσματα τοῦ τύπου Α ἔχουν τὴν ἱκανότητα ἐάν ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἡ θερμοκρασία φθάσῃ τοὺς 815 βαθμοὺς νὰ μὴ τὴν ἀφήσουν ἐπὶ μίαν περίπου ὥραν νὰ ὑπερβῇ τοὺς 150 βαθμοὺς εἰς τὴν ἄλλην πλευράν. Τὰ χωρίσματα τύπου Β δύνανται νὰ ἀναστῇσιν εἰς τὸν 150ν βαθμὸν τὴν ὕψωσιν τῆς θερμοκρασίας ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Ὁ καθεὶς ἐκ τῶν ἑξ κυρίων τομέων τοῦ σκάφους διαθέτει χωριστὰς ἐγκαταστάσεις διὰ τὴν κατάσβεσιν τοῦ πυρός.

Αἱ συσκευασιαὶ διὰ τὴν ἀνοδὸν ἀπὸ τοῦ κύτους τοῦ σκάφους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν γίνονται δι' εἰδικῶν ἀνελκυστῶν καὶ κλιμάκων περιβαλλομένων διὰ φρεατίων ἐκ πυριμάχων τοιχωμάτων, ὥστε καὶ ἐν ἀκόμῃ ἡ πυρκαϊὰ ἐκτραγῇ εἰς τὸν ἐξωτερικόν. Ἐνδεκάμετρον αὐτῶν εὐρισκόμενοι ἐπιβάται ἢ ἄνδρες τοῦ πληρώματος νὰ δύνανται νὰ διαφύγουν ἀκινδύνως. Ὑπευθυμίζεται ὅτι κατὰ τὴν πυρπολήσιν τοῦ ὑπε-

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 217)

τερα καὶ πλεον τελεσφόρα μέσα φυσικῆς καὶ αὐτομάτου, τρόπον τινά, ἐθνικῆς προπαγάνδας.

Ἐν ἑλλάδι ὁ φιλοτελισμὸς, ὁ ὁποῖος ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ροῦθς-ὕπρηρς σχεδὸν σύγχρονος μετὰ τὴν χρῆσιν τῶν πρώτων γραμματισμῶν εἰς τὰ ἑλληνικά ταχυδρομεία, ἐπετέλεσε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μετὰ τὴν ἐκδηλωθῇ πυρκαϊὰ θὰ ἀνασφορηθῶν καὶ καπνοῦ καὶ θὰ γίνῃ ἀμέσως ἀντιληπτὸν περὶ τίνος πρόκειται. Αἱ πωληνῶσεις ὅμως δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν διάνυσιν ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως πυρκαϊᾶς ἀλλὰ συντελοῦν συγχρόνως καὶ εἰς τὴν κατάσβεσιν τῆς, διότι δι' αὐτῶν ἐκπέμπεται εἰς τὸ φλεγόμενον διαμέρισμα μεγάλη ποσότης ἀνθρακικοῦ ὁξέος ὑπὸ πίεσιν, ὡς γνωστὸν δὲ τὸ ἀέριον αὐτὸ παρεμποδίζει τὴν καυσίν.

Ἐξ ἄλλου αἱ ἐξαεριστικαὶ ἐγκαταστάσεις τοῦ πλοίου εἶναι διατεταγμέναι εἰς τρόπον ὥστε μόλις ἐκδηλωθῇ πυρκαϊὰ παύει ὁ ἀερισμὸς τοῦ φλεγόμενου διαμερίσματος, σταματοῦν δηλαδὴ τὰ μηχανήματα διὰ τὴν ἀνανάευσιν τοῦ ἀέρος. Συγχρόνως διὰ νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν οἱ σωλήνες τοῦ ἀερισμοῦ ὡς καπνοδόχοι διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ πυρός, μόλις παύσουν λειτουργοῦντες οἱ ἀνεμιστήρες, εἰδικὰ πώματα τὰ ὁποῖα, μόνον αὐτὰ ἐστοίχισαν 800.000 φράγκων κλείουν κατ' ἀποστάσεις τοὺς σωλήνας. Γενικῶς αἱ πρὸς καταπολέμησιν τῆς πυρκαϊᾶς ἐγκαταστάσεις τοῦ «Παστέρ» θεωροῦνται ὡς αἱ τελειότεραι τοῦ κόσμου, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ὅχι μόνον πλοῖον ἀλλ' αὐτὸς ὁ πλοῖον ἡ ἄλλη τις ἐγκαταστάσις χερσαία ἢ θαλασσία, ἡ ὁποία νὰ προστατεύεται τόσον ἀποτελεσματικῶς.

Ι. Σ. ΜΑΝΙΑΤΑΚΗΣ

ΠΕΛ ΝΤΕ ΦΟΡΖ

ΛΑΙΜΟΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ μήκους 25 εκατοστούμετρων

Θιβετανοί την καταγωγήν, οί Παντάμα, φυλή ειρηνική, κατοικούν από αιώνων εις τὸ Ἀσάμ, τὴν ἀνατολικωτέραν ἐπαρχίαν τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν. Τὸ κύριον ἐπάγγελμά των εἶνε ἡ καλαθοπλεκτική.

Ὅτι ἰδιαιτέρως χαρακτηρίζει τὸν λαὸν αὐτὸν εἶνε ὁ μακρὸς λαιμὸς τῶν γυναικῶν. Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας, τὰ κορίτσια τῶν Παντάμων φοροῦν εἰς τὸν λαιμὸν κρίκους χαλκίνους, οἱ ὅποιοι κρατοῦν ὀρθίαν τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἐπιτρέπουν τὸ σκύψιμο. Ὁ λαιμὸς μακραίνει. Προτίθεται ἄλλος κρίκος καὶ ἄλλος ἄλλος ἕως ὅτου ὁ λαιμὸς

φθάνει εἰς τὰ 20 καὶ τὰ 25 εκατοστὰ τοῦ μέτρου. Ἐννοεῖται ὅτι συμβαίνει πολλὰ δυστυχήματα. Ἀπὸ ἐξοιδήσεις καὶ ἐκχυμώσεις προκαλοῦνται δηλητηριάσεις λόγῳ τῆς ὀξυδώσεως τοῦ χαλκοῦ, προκαλοῦνται δὲ δηλητηριάσεις καὶ θάνατοι. Ἡ ἐπιμήκυνσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ ἡ ἀγωνιώδης στάσις τῆς κεφαλῆς δίδουν εἰς τὸ πρόσωπον ἐκφράσιν μελαγχολικὴν. Αἱ Παντάμαι δὲν φθάνουν εἰς μεγάλην ἡλικίαν. Δὲν περνοῦν καν τὰ πενήντα χρόνια.

Αἱ Παντάμαι ἔχουν ὅλα ὅσα μέλη καὶ ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκτετατά. Ὁ λαιμὸς αὐτῶν ἐκτετατὸς ἐστὶν ἐξ ἰσχυρῶς ἐκτετατῶν νωτιαίων μυελῶν.

Παντάμα νέα ὁμοιωμένη.

Αἱ Παντάμαι γυμνάζουν τὰ κοσμήματα των με βρεγμένα ἄμυρα.

ΤΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ ΤΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Ταῦ κ. Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ. Διδάκτορος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν

Ἀπὸ τὰ ὀραϊότερα κατοικίδια πτηνὰ εἶναι τὰ περιστέρια, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν τῶν κομψῶν καὶ πολυχρῶμον ἐμφάνισιν μᾶς δίνουν καὶ τὰ πιτσούνια τους, ποὺ εἶνε ἀπ' τὴς ἐκλεκτότερες τροφῆς.

Τὸν ἐρασιτέχνη πτηνοτρόφο, ποὺ θέλει νὰ διατηρῇ μερικὰ περιστέρια, κυρίως γιὰ διακόσμησι παρὰ γιὰ τροφή, τὸν συμβουλεύω νὰ διαλέξῃ μὴ ἀπ' τὴς ράτσες, ποὺ σύντομα περιγράφω ἀμέσως παρακάτω:

Βεντάλια ἢ παγῶνι.—Τὰ περιστέρια αὐτὰ κατάγονται ἀπὸ

τὴς ἄλλης ράτσας τῶν περιστεριῶν καὶ νὰ ζευγαρώνωνται τὰ θηλυκὰ μετὰ τὰς ξανθὰς ἀρσενικάς. Τὰ περιστέρια αὐτὰ διατηροῦνται περισσότερο ὡς διακοσμητικὰ παρὰ ὡς ἀναπαραγωγικά.

Μιλανέζικο κατσαρό.—Εἶνε ἀπὸ τὰ ὀραϊότερα καὶ κομψότερα διακοσμητικὰ περιστέρια καὶ εἶνε ὁμοιόχρωμοι σ' ὅλο τὸ σῶμά του. Τὰ φτερά του εἶνε κατσαρωτὰ, στὴν ἄκρην τοῦ κεφαλοῦ φέρει σκούφια καὶ στὰ πόδια μεγάλα φτερά. Ὑπάρχουν κάτσαπρα, κατάμαυρα καὶ κατακόκκινα Μιλανέζικα. Κοινότερα

οὐρὰ μετὰ πολυχρῶμες ἀνταύγειες καὶ ἄσπρα φτερά στὰ πόδια. Ἀντέχει εἰς ὅλας τὰς καιρικὰς μεταβολὰς καὶ τρέφεται καθὼς καὶ τὰ κοινὰ περιστέρια.

Μοντωμπάν.—Εἶνε ράτσα, ποὺ προήλθε ἀπὸ τὴν διασταύρωσιν κοινῶν γαλλικῶν περιστεριῶν μετὰ τὰ μαϊκό ἢ μαλτέζικα περιστέρια.

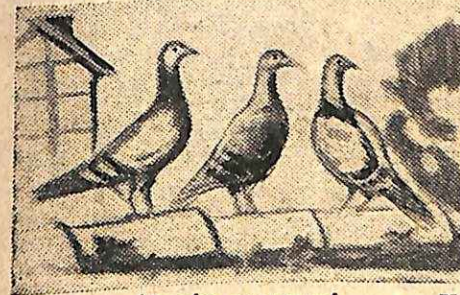
Τὸ μήκος τῆς φθάνει τοὺς 57 πόντους καὶ τὸ βάρος τοῦ ἀρσενικοῦ 700—900 γραμμάρια, δηλαδὴ 220—270 δράμια, τοῦ δὲ θηλυκοῦ 580—680 γραμμάρια.

Τὸ θηλυκὸ γεννᾷ πέντε φορές τὸ χρόνο.

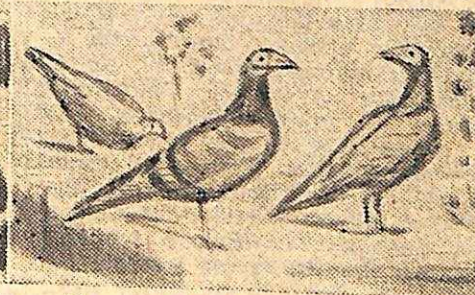
Προτιμότερον εἶνε τὰ περιστέρια αὐτὰ νὰ διατηροῦνται εἰς κλειστὸν χώρον, ἐπειδὴ τὸ πέταγμα τους εἶνε βαρὺ. Οἱ φωνῆς τους πρέπει νὰ τοποθετοῦνται σὲ μικρὸ ὕψος ἀπὸ τῆς γῆς.

Μπαγκαντέ.—Εἶνε ράτσα γαλλικὴ. Εἶνε ὀραῖο, μεγαλόσωμο καὶ βαρὺ περιστέρι καὶ ζυγίζει 800—900 γραμμάρια τὸ ἀρσενικὸ καὶ 675—800 τὸ θηλυκὸ. Τὸ θηλυκὸ γεννᾷ πολλὰς φορές τὸ χρόνο, ἀλλ' ἀδέξια περιποιεῖται τοὺς νεοσσούς του. Τὸ μέρος ποὺ διατηρεῖται, πρέπει νὰ εἶνε ὑγιεινὸ, ξηρὸ, εὐάερο καὶ φωτεινὸ. Πρέπει νὰ τῆς δίνετε ἀφθονο φαγητὸ, γιὰτὶ εἶνε ἀδηφάγο πουλὶ καὶ ἀφθονο καθαρὸ νερό.

Μπιζέ.—Ἡ ράτσα αὕτη εἶνε γνωστὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρό-

Ἀγρία περιστέρα.

Κατοικίδιος περιστέρα.

τὴν Ἀσίαν καὶ εὐρίσκονται στὰ δάση τῶν Ἰνδιῶν, ἀκριβῶς ἐκεῖ ποὺ θρίσκονται καὶ τὰ παγῶνια καὶ ἔχουν τελειῶς ἐγκληματισθῇ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης.

Τὸ μέγεθος των εἶνε μέτριον. Τὸ θηλυκὸ γεννᾷ πολλὰς φορές τὸ χρόνο καὶ ἀνατρέφει καλὰ τοὺς νεοσσούς του. Καμμιὰ ἐξαιρετικὴ φροντίς δὲν χρειάζεται γιὰ τὴν τροφή των καὶ μποροῦν νὰ διατηροῦνται μετὰ ἄλλης διάφορες ράτσες στὸ ἴδιο διαμέρισμα τοῦ περιστερεῶνος.

Δράκων.—Εἶνε ἄγνωστο ἀκόμα ἀπὸ ποῦ κατάγεται αὕτη ἡ ράτσα τῶν περιστεριῶν. Εἶνε ειρηνικὴ καὶ μπορεῖ νὰ διατηρῇται μαζὶ μετὰ ἄλλες ράτσες περιστεριῶν. Τὸ θηλυκὸ δὲν γεννᾷ πολλὰ αὐγά, ἀλλὰ διατρέφει καλὰ τοὺς νεοσσούς του. Τρέφεται ὅπως καὶ τὰ κοινὰ περιστέρια.

Καπουτσίνο ἢ μπουά.—Εἶνε ἀπ' τὴς ὀραϊότερας καὶ κομψότερας ράτσας περιστεριῶν καὶ ἔχει μέτριον ἢ μικρὸ μέγεθος. Τὸ θηλυκὸ γεννᾷ πολλὰς φορές τὸ χρόνο καὶ ἀνατρέφει μετὰ σπορὴν τοὺς νεοσσούς του. Δὲν εἶνε καθόλου λαιμαργὴ καὶ τρέφεται μετὰ ὅ,τι δῆποτε σπόρους. Μπορεῖ νὰ τὴν τοποθετήσῃτε μαζὶ μετὰ ἄλλας ράτσες τῶν περιστεριῶν σας, γιὰτὶ εἶνε ειρηνικὴ καὶ καλόβολη.

Καρριέ.—Εἶνε ἡ περιεργότερη ράτσα τῶν περιστεριῶν, ὅχι τόσο γιὰ τὸ σύνολον τῶν σωματικῶν του χαρακτηριστικῶν, ὅσο γιὰ τὰ ἰδιόρρημα μάτια του.

Γιὰ νὰ διατηρῇται τὸ ὀρισμένον χρῶμα τους, καλὸ εἶνε νὰ ζοῦν σὲ ἰδιαιτέρου διαμερίσματος χωριστὰ ἀπὸ

εἶνε τὰ κάτσαπρα, σπανιότερα τὰ κατακόκκινα καὶ ἀκόμη σπανιότερα τὰ κατάμαυρα.

Γιὰ τὴν ἀνατροφή του καὶ τὴν διατήρησίν του, δὲν χρειάζεται καμμιὰ ἰδιαιτέρη φροντίδα.

Μονταίν.—Ἡ ράτσα αὕτη πε-

Βελγικὰ ταχυδρομικὰ περιστέρα.

Περὶ τὸν τοῦ εἶδους δράκων.

ριλαμβάνει μετρίον μεγέθος πολὺ εὐρωστὰ περιστέρια, τὰ ὅποια διατρέφονται παντοῦ ὅπως καὶ στὸν τόπο μας, ἐπειδὴ ἀντέχουν σ' ὅλες τὴς καιρικὰς μεταβολὰς, γιὰ τὰ πολλὰ αὐγά ποὺ γεννᾷ τὸ θηλυκὸ καὶ γιὰ τὸ ἀφθονο καὶ νοστιμώτατον κρέας του.

Εἶνε παραγωγικὸ καὶ διακοσμητικὸ συγχρόνως περιστέρι.

Τὰ περιστέρια αὐτὰ ἔχουν διάφορον χρῶμα, ὅπως κόκκινον, ροζ, καφετὶ, στακτὶ, μαῦρον πράσινον μετὰ ὅλες τὴς ἀποχρώσεις τῆς ἱρίδος. Ἀπὸ τὰ ὀραϊότερα εἶνε τὸ σκαλτσόυ νάτο μονταίν, ποὺ ἔχει χρῶμα ἀσπροσταχτοασμὶ στὴ ράχη, καφετὶ πρὸς τὸ πρᾶσινον στὸ λαιμὸ, τὸ στήθος καὶ τὴς ἄκρες τῶν πτερύγων του, καφετὶ στὸ στήθος καὶ τὴν

των καὶ θεωρεῖται ὡς ὁ ἐνδιάμεσος τύπος μεταξὺ ἀγρίου καὶ κοινῶν περιστεριῶν καὶ διατρέφεται σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, μαζὶ μετὰ τὰ κοινὰ περιστέρια, ἀπὸ τὰ ὅποια σχεδὸν καθόλου δὲν διαφέρει.

Πολὺ κακῶς νομίζουν, ὅτι ὑπάρχουν πολλὰς ποικιλίας αὐτῆς τῆς ράτσας· μὴ καὶ μόνη ποικιλία ὑπάρχει, τῆς ὁποίας τὰ διάφορα πουλιὰ ἔχουν διάφορον χρῶμα.

Τὸ χρῶμα του εἶνε στακτὶ, ἀνοιχτὸ ἢ σκούρο, μαῦρον μετὰ χρυσογαλάζιες ἀποχρώσεις, κατάμαυρον, ἄσπρον ἢ καὶ κόκκινον.

Τρέφει ὅ,τι τρᾶνε καὶ τὰ κοινὰ περιστέρια καὶ δὲν χρειάζεται καμμιὰ ἰδιαιτέρη περιποίησι.

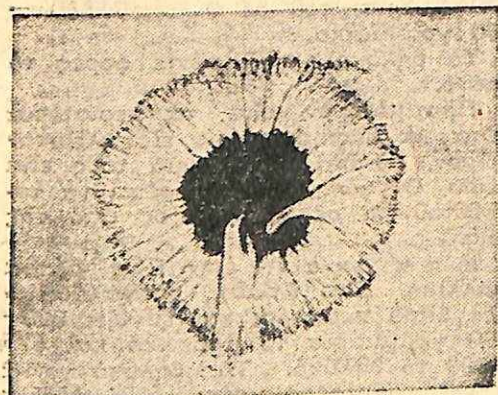
Μπουλάνα.—Εἶνε γαλλικὴ ρά-

ΑΙ ΠΗΓΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΝΤΛΗΤΟΥ ΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

B'

Εάν δεχθώμεν ως αναντίρρητον προϋπόθεσιν — και σημειούμεν, ότι ούδεμία έν προκειμένω διευτύωθ έν τη επιστήμη αντίθετος γνώμη — ότι ο Ήλιος προϋπήρξε της Γης, δέν δύναται άρα νά έχη ήλικίαν μικροτέραν εκείνης, τότε ο άνωτέρω ύπολογισθείς αριθμός άφίσταται τά μέγιστα της πραγματικότητος.

Εάν ο Ήλιος κείται μακράν ή μών και αι δυνατότητες της περί αυτού έρευνής είνε φυσικώς περιωρισμένα, τά δέ κατ' αυτήν παρουσιάζόμενα προσκόμματα, έστιν ότε άνυπέρβλητα, δέν συμβαίνει τό αυτό διά την Γην,

Κανονική ήλιακή κηλίς. (Διακρίνεται ή σκιά και τό περισκίασμα).

δποκειμένην εις την άδιάκοπον και έν δελεχθή παρατήρησιν του έπιστήμονος.

Διάφοροι θεβαίως μέθοδοι προϋτάθησαν και έδώ διά τόν προσδιορισμόν της ήλικίας της Γης, τουλάχιστον διά τό στάδιον εκείνο κατά τό όποιον ή τετηκυία αυτή μάζα, τό μάγμα, έπως λέγεται εις την Γεωλογίαν, ήρξατο καλυπτόμενον από στερεόν επίπαγον, έξελιχθέντα με την πάροδον του χρόνου εις τόν σημερινόν φλοιόν της Γης.

Αί μέθοδοι αὐταί, έναντίον τών όποιων ποικιλία ήγέρθησαν, κατά τό μάλλον ή ήττον όρθαί, άντιρρήσεις, έχουν βλαι τοῦτο τό χαρακτηριστικόν ότι διδουν έξαγόμενα συμπίπτοντα εις αξιόλογον βαθμόν.

Ενας τρόπος προσδιορισμού της ζητουμένης ήλικίας θασιζεται εις την παρατήρησιν της ταχύτητος μεθ' ής έσχηματίσθησαν τά ίζηματογενή στρώματα τών βυθών τών ώκεανών. Διά τάς σημερινόν ύφιστάμενας συνθήκας, ύπελογισθίς ο χρόνος πού άπαιτείται πρὸς σχηματισμόν τοιούτου στρώματος πάγους ένός μέτρου. Στοιχειώδης δέ ύπολογισμός επί τη θάσει του γνωστοῦ έξ άλλης θεωρίας πιθανού πάγους του γήινου φλοιού διδαι τόν άπαιτηθέντα πρὸς τοῦτο χρόνον ως κυμαινόμενον μεταξυ δύο και έξ έκατομμυρίων αιώνων.

Τά κατά της ορθότητος της ύποθέσεως ταύτης άντιτασσόμενα έπιχειρήματα είναι θεβαίως λίαν αξιόλογα, διότι ή εκ τών όμβρίων ύδάτων διάβρωσις του έδάφους κατά τάς γεωλογικάς εκείνας έποχάς, ήτο πολλαπλάσια της σημερινής, όφειλομένη εις τάς

αδιακόπους κατακλυσμιαίας θροχάς τάς όποιας προεκάλει ή κατά τό διάστημα της ήμέρας Ισχυρά έξάτμισις λόγω της ύψηλής θερμοκρασίας πού έπεκράτει επί της γήινης έπιφανείας, χάρις εις τάς τεραστίας ποσότητες της άκτινοβολουμένης τότε γηγενούς θερμότητος. Η κατά τό διάστημα της νυκτός άπότομος πτώσις της θερμοκρασίας είνε ως άποτέλεσμα την ψύξιν τών κολοσσίων μαζών τών αλωρουμένων ύδρατμών και τούς χειμαρρώδεις όμβρους, τών όποιων άμυδράν ιδέαν παρέχουν αι θροχαί τών τροπικών χωρών.

Η μάλλον άνταποκρινόμενη πρὸς τά σημερινά δεδομένα της έπιστήμης μέθοδος ύπολογισμού της διαρκείας της περί ής πρόκειται χρονικής περιόδου, θασιζεται επί της ιδιότητος τών άκτινεργών λεγομένων στοιχείων, καθ' ήν ταῦτα μεταστοιχειούνται, εις μακρότατα χρονικά διαστήματα, άριθμούντα έκατομμύρια ετών, εις άλλα στοιχεία με έντελώς διαφόρους φυσικάς και χημικάς ιδιότητες. Εκ της συγκρίσεως δέ τών ποσοτήτων του ύπολειπομένου άκτινεργού σώματος άφ' ένός και του έξ αυτού προκύψαντος νέου στοιχείου άφ' έτέρου, είναι άπολύτως δυνατός ο ύπολογισμός του διαρρευσαντος χρόνου, όστις άπητήθη διά την τοιαύτην μεταστοιχείωσιν.

Πάντως τά έξαγόμενα τών διαφόρων αὐτῶν μεθόδων ύπολογισμού πείθουν, ότι, άφ' ής έποχής, έσχηματίσθη ο πρώτος στερεός επίπαγος μέχρι σήμερον διέρρευσαν περί τά είκοσιν έκατομμύρια αιώνων.

Κατά λογικήν έπομένως συνέπειαν, ή ήλικία του Ήλιου δέν δύναται νά είναι μικρότερα του χρονικού αὐτοῦ διαστήματος.

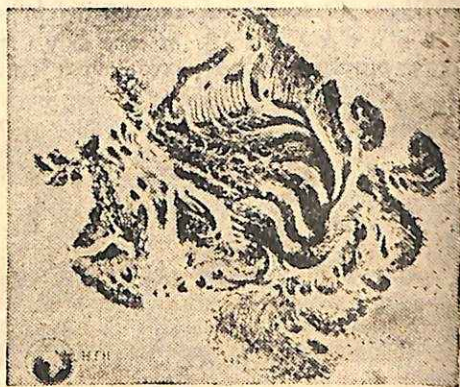
Αλλ' ως είδομεν άνωτέρω, κατά την θεωρίαν του Χέλμολτς, ή έπιφάνεια του Ήλιου θά είχε ψυχθή ήδη εις τό τεσσαράκοντον μόλις του χρόνου τούτου. Έντεῦθεν ή ανάγκη νά άναζητηθώσιν άλλα, πλην της συστολής, γενεσιουργά αίτια της επί τοσοῦτο τόν διάστημα, συντηρουμένης αδιαπτῶ του ήλιακής θερμότητος.

Μίαν Ικανοποιητικήν λύσιν του προβλήματος θά παρείχεν ή παραδοχή της ύπάρξεως έστω και έλαχίστου ποσοστοῦ ραδίου κατά μονάδα της ήλιακής μάζης. Υπελογισθίς ότι ποσοστόν ίσον πρὸς τά δύο έκατομμυριοστά της μονάδος θά ήτο Ικανόν πρὸς συντήρησιν της ήλιακής θερμότητος επί πολλά έκατομμύρια αιώνων. Αλλ' ή φασματική άνάλυσις δέν άπεκάλυψε ενσέτι ούτε ίχνος ραδίου μεσεξυ τών άποτελούντων την ήλιακήν μάζαν χημικών στοιχείων. Διευτύωθ έν τοῦτοις ή ύπόθεσις ότι τό στοιχείον ήλιν, τό έποῖον άποτελεί έν τών συστατικών του Ήλιου, δυνατόν νά όφείλη την προέλευσιν του εις ραδιενεργά στοιχεία εύρισκόμενα έντός της ήλιακής μάζης.

Η μάλλον πιθανή έν τοῦτοις και πληρέστερον πάσης άλλης άνταποκρινόμενη πρὸς τά πράγματα ύπόθεσις πρὸς εξήγησιν της διατηρήσεως της ήλιακής θερμότητος όφείλεται εις τόν Σουηδόν Αρρένιους.

Κατά την θεωρίαν ταύτην, έντός της ήλιακής μάζης υπό πιέσεις και θερμοκρασίας άφαντάστως Ισχυράς, έξικνουμένης μέχρι δύο δισεκατομμυρίων άτμοσφαιρών και έξ έκατομμυρίων βαθμών, συντελούνται χημικάί δράσεις εκ τών λεγομένων ένδοθερμίων. Αι αὐτω προκύπτουσαι ένώσεις άπορροφῶσι μεγάλας ποσότητας θερμότητος κατά τόν σχηματισμόν αὐτῶν, την όποιαν, εύρισκόμεναι υπό διαφόρους συνθήκας ήλαττωμένης πίσεως και θερμοκρασίας άποδίδουν, διασπόμεναι εις τά συστατικά των στοιχεία.

Οὕτω, ένώσεις τοιαύται, σχηματίζόμεναι εις τό έσωτερικόν της ήλιακής μάζης και άγόμεναι εις την έπιφάνειαν,

Ακανόνιστη ήλιακή κηλίς. (Αι διαστάσεις αὐτῆς έν συγκρίσει με την Γην).

ναιαν, συνεπεία θαιών εκρήξεων εις τά έγκατα του άστρου, τάς όποιας μαρτυροῦσιν αι ήλιακαί κηλίδες, άπελευθεροῦσι κολοσσίασας ποσότητες θερμότητος άπολύτως Ικανάς νά άντίσταθίσωσι την άπώλειαν εκ της άκτινοβολουμένης εις τό διάστημα ήλιακής θερμότητος.

Ο επί της ύποθέσεως ταύτης θασιζόμενος ύπολογισμός παρέχει ως δυνατόν διάρκειαν της διατύπου καταστάσεως του Ήλιου διάστημα ίσον πρὸς τεσσαράκοντα έκατομμύρια αιώνων.

Οσοῦν ήτοτε Ισχυράί έπομένως και άν είναι αι δυνάμεις πού συντηροῦν την ήλιακήν θερμότητα, συντελείται πάντως μία, έστω και πολύ μικρά, άλλ' αδιάκοπος άπώλεια, έχουσα ως άποτέλεσμα την θαθμιαίαν πτώσιν της θερμοκρασίας του Ήλιου.

Θά έλθη άρα έποχή, κατά την όποιαν ή άκτινοβολουμένη θερμότης δέν θά είναι πλέον Ικανή νά συντηρή την ζώην τών οργανικών όντων επί της Γης, ή όποιαν έν τούτοις φαίνεται ότι πολύ πρὸ της έποχής αὐτῆς θά περιέλθη έξ άλλων αιώων, ως ή έξαφάνισις του ύδατος και του άτμοσφαιρικού άέρος συνεπεία χημικών ένώσεων με άλλα στοιχεία, εις την κατάστασιν του αὐχηροῦ θράχου, πού είναι σήμερον ή Σελήνη.

Βραδύτερον και αὐτή ή ήλικία έπιφάνεια θά καλυφθί από στερεόν επίπαγον και ο σκοτεινός πλέον όγκος της ήλιακής σφαίρας πού είχε κάποτε ύπάρξει, τό σημερινόν φωτοδόλον άστρον θά έξακολουθί την άτέρμονα πορείαν του μέσα εις τό χάος του διαστήματος με την θλιβεράν συνοδείαν

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΨΩΡΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΡΕΩΣ

Η ψώρα, ή όποία κακώς συγχίζεται από τόν πολύν κόσμον, με την ψωρίασιν — περί ής θά άσχοληθώμεν εις τό έπόμενον φύλλον του «Ηλίου» — είνε άσθένεια της έπιδερμίδος ανθρώπων και ζώων. Προκαλείται από παρσίτον λεγόμενον άκαρι ή σαρκοκόπτης. Η μετάδοσις της νόσου από άσθενούς εις υγια γίνεται δι' όλων τών μέσων, τών δυνάμεων νά μεταφέρουν τό παρσίτιον από έπιδερμίδος εις έπιδερμίδα. Η μετάδοσις δύναται νά είνε: Α) Έμμεσος, διά κλινιστωμάτων, σκεπασμάτων κτλ. και πρὸ παντός διά τών κακῶς πλυνομένων σινδονίων, τά όποια μάλιστα δέν σιδηροῦνται έπιμελώς: τά πλεκτά κυρίως γάντια ή τά «γούνινα», μεταφερόμενα από χειρός εις χείρα, θεωροῦνται επίσης σπουδαίος φορέας του παρσίτου. Β) Άμεσος, έξ έπαφῆς με ψωριῶντα. Συνήθεις περιπτώσεις είνε ή συμβίωσις και ο συνικνισμός με ψωριῶντα, ή λόγω άσυνειδησίας ψωριῶντων έπαφή με υγιείς. Η έπαφή αὐτή δύναται νά είνε άπλή χειραψία. Αλλά και... χορός εις δεξιώσεις με ψωριῶντα «καθαλλίερον» ή ψωριῶσαν «ντάμα», μεταδίδουν τό δυσάρεστον αὐτό νόσημα.

Η συμπτωματολογία της ψώρας, χαρακτηρίζεται από δύο κατηγορίων φαινόμενα: α) φαινόμενα άντικειμενικά και β) φαινόμενα ύποκειμενικά. Αὐτά άλλως τε δημιουργοῦν πολυμορφίαν της νόσου, όφειλομένην εις τόν τρόπον της αντίδράσεως εκάστου άτόμου. Διότι όλα τά άτομα, δέν άντιδρῶν κατά τόν αὐτόν τρόπον.

Είς τινας άσθενείς, εμφανίζονται μόνον φυσαλίδες και βλατιδώδεις εκθύσεις, ένῳ εις άλλους παρουσιάζονται πάσης φύσεως φλύκταιναι, φλεγμοναί, άποστήματα, δοθίηνες (καλόγεροι), άλλα και άλλα συμπτώματα δευτερογενών μολύνσεων. Άλλοι πάλιν ψωριῶντες δέν αϊσθάνονται παρά ελαφρόν μόνον κνισμόν, άλλα δέν παῖσιν θεβαίως νά είνε περισσότερον άκόμη έπικίνδυνον τών θαρέως άσθενώντων, έφ' όσον τά συμπτώματα δέν είνε εμφανή. Της κατηγορίας αὐτῆς οι νοσοῦντες είνε και οι πλέον άσυνειδητοί. Η άσυνειδησία αὐτή, περιεστέρον εκδηλος εις την προκειμένην

τῶν επίσης κατεψυγμένων και νεκρῶν περί αὐτό πλανητῶν του, μέχρις έτου, τίς οίδε μετά πόσον άπροσμέτρητον χρόνον, θά συγκρουσθί πιθανῶς πρὸς άλλον περιπλανώμενον γίγαντα.

Και από την φοβερήν αὐτήν σύγκρουσιν, όπου ή τεραστία κινητική ένέργεια θά μετατραπῇ λόγω της κρούσεως εις θερμικήν, ή παραχρησμένη θερμότης θά είναι τόση, ώστε νά μετατρέψῃ εις αερίωδεις τάς στερεάς μάζας τών δύο άστρον, νά δημιουργήσῃ ένα νέον νεφελοειδή, και νά επαναληφθί και πόλιν κατά την αὐτήν, γνωστήν εκ της κοσμογονικής ύποθέσεως, διαδοχικήν σειράν ή εξέλιξις ένός νέου ήλιακοῦ συστήματος.

περίπτωσιν, όφείλεται κατά μέγα μέρος εις τό ότι ο άσθενής δέν τολμᾷ νά μαρτυρήσῃ τό νόσημά του. Άλλη περίεργος περίπτωσις, άκόμη πλέον έπικίνδυνος, είνε εκείνη κατά την όποιαν ο άσθενής δίχως μάλιστα νά ψεύδεται, βεβαίον ότι δέν αϊσθάνεται κνισμόν, άν και έξακολουθί νά ξεέται. Αὐτό όφείλεται εις τό ότι, λόγω τοπικής ή γενικής άνασθησίας, ο κνισμός, δέν είνε ένσυνειδητος, άλλα ή έξέσις γίνεται άσυναισθητως.

Αὐτά έν γένει είνε τά ύποκειμενικά συμπτώματα, ποικίλλοντα από άτόμου εις άτόμον.

Τά άντικειμενικά συμπτώματα είνε γενικώτερα, κατά τό μάλλον ή ήττον δέ όμοιομορφα.

Η ψώρα εκδηλοῦται από της στιγμής από της όποιας τό θήλυ άκαρι εισδύει εις τό δέρμα. Από της στιγμῆς αὐτῆς και επί τινα χρόνον, ο μολυνθείς αϊσθάνεται άλλως ελαφρόν μόνον κνισμόν, κυρίως την έσπέραν επί της κλίνης, εμφανίζει δέ ολίγας βλατιδας ή φυσαλίδας πλησίον του σημείου όπου έγινεν ή μόλυνσις. Κατά την περίοδον αὐτήν ή θεραπεία είνε εύχεραστή, δέν χάνει δέ κανείς άπολύτως τίποτε εάν προβῇ εις τά δέοντα λόγω ήμαρτημένης διαγνώσεως. Κατά κανόνα όμως, άκόμη και άνθρωποι έχοντες αξιώσεις νά θεωρῶνται καθαροί, παραμελοῦν τά πρώτα αὐτά συμπτώματα και αφήνουν επί έβδομάδας τό κακόν νά προχωρήσῃ. Όταν πολλαπλασιασθῶν και άναπτύχθῶν τά παράσιτα, πολλαπλασιάζονται, φυσικά, και τά ένοχλήματα, δυνάμενα νά προκαλέσουν τάς έπιπλοκάς περί τών όποιων άνεφέραμεν. Τό άκαρι έγκαθίσταται μεταξυ έπιδερμίδος και δέρματος, ελγχωρεί εις τό δέρμα και σχηματίζει «στοάς» και αὐλάκια, τά όποια φαίνονται ως σιγμοειδείς ή κυκλικαί γραμμαί, λεπταί και φαίόχροοι κατά κανόνα, χαρακτηριστικώτατα άλλωστε. Ακόμη χαρακτηριστικώτερα σημεία παρουσιάζουν αι αὐλακες αὐταί εις τάς μεταξυ τών δακτύλων πτυχάς, εις την παλαμιαίαν έπιφάνειαν του καρπού της χειρός, εις τούς μαπούς, εις τάς μασχάλας και εις τά άνδρικά πρὸ πάντων γεννητικά όργανα. Αφού σχηματίσῃ τάς αὐλακας αὐτάς, τό άκαρι, γεννᾷ τά ὡά του και έγκαταλείπει τά περιττώματά του.

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΦΑΙΡΙΣΤΗΡΙΟΥ

Οι Άμερικανοί Βίλλι Χόπ, πρωταθλητής του μπιλλιάρδου, και Φόεντ Ουάρινγκ, διευθυντής ορχήστρας εισήγαγον νέου τύπου Τράπεζαν σφαιριστηρίου (μπιλλιάρδου) έχουσαν κυκλικήν έπιφάνειαν αντί της ήδη έν ύςιον με ψήκτραν. Αλλά τό λουτρόν δέν άρκει. Ένδεικνύται άμέσως έπειτα δεύτερον λουτρόν, χλιαρόν με 500 περίπου γραμμάρια αμυλόκολλας, όπου θά παρասυρθί ο περιττός σάπων ο έπικαθήσας επί της έπιδερμίδος. Κατόπιν τούτου, συνιστάται ή έπάλειψις του σώματος διά της γνωστής αλοιφῆς Χέλμερχ, ή μάλλον τροποποιημένης διά της μεθόδου του Χάρντυ. Δέν χρειάζονται περισσότεραι οδηγίαι εις τόν πρώτον τυχόντα φαρμακοποιόν, όπως προμηθεύσῃ την αλοιφήν αὐτήν.

Αὐτά όλα θεβαίως δέν άποτρέπουν διόλου την προσφυγήν εις συμβουλὰς ιατροῦ, της περιπτῶν μάλιστα κατά την όποιαν αρχίζουν νά εκδηλοῦνται έπιπλοκαί.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΕΧΕΣ: Η ψωρίασις, έντελώς άλλη άσθένεια, διάφορος της ψώρας, και πολύ χειρότερα αὐτῆς.

Εφ' όσον, παρά τά διάφορα όχλήματα, ο άσθενής άμελεί νά λάθῃ τά έντονα ένδεικνύμενα μέτρα, εμφανίζονται τά έξανήματα της ψώρας. Γώρα ή νόσος έχει πλέον προχωρήσει, πλην δέ όλων τών άλλων δύναται νά έπακολουθήσουν νέαι έπιπλοκαί, ως λ. χ. άποστήματα, δοθίηνες, λεμφαδενίτις κτλ. Ο ψωριῶν, από της στιγμῆς αὐτῆς, είνε... δημόσιος κίνδυνος. Απλή έπαφή, χειραψία ή κατάκλισις επί κλίνης όπου έκοιμήθῃ ο ψωριῶν, άρκει νά μεταδώσῃ τό παρσίτιον. Τό άκαρι δύναται νά ζήσῃ επί τρεῖς και περισσότεράς ήμέρας εκτός του δέρματος και επί της έπιφανείας της έπιδερμίδος.

Η διάρκεια της ψώρας είνε άπεριόριστος. Εἰς προχωρημένον στάδιον, είνε άπαραίτητος ή συμβουλή και καθοδήγησις από μέρους έμπείρου ιατροῦ. Τότε μόνον ή πλήρης ίασις έπιτυγχάνει έντός έλαχίστων ήμερῶν.

Τά άντιψωρικά φάρμακα είνε πολλά και διάφορα. Κοινόν πάντως προσκαρκινικόν μέσον καταπολεμήσεως της άσθενείας, είνε τά τακτικά λουτρά, με μαῦρον σάπωνα και Ισχυρόν ύςιον με ψήκτραν. Αλλά τό λουτρόν δέν άρκει. Ένδεικνύται άμέσως έπειτα δεύτερον λουτρόν, χλιαρόν με 500 περίπου γραμμάρια αμυλόκολλας, όπου θά παρասυρθί ο περιττός σάπων ο έπικαθήσας επί της έπιδερμίδος. Κατόπιν τούτου, συνιστάται ή έπάλειψις του σώματος διά της γνωστής αλοιφῆς Χέλμερχ, ή μάλλον τροποποιημένης διά της μεθόδου του Χάρντυ. Δέν χρειάζονται περισσότεραι οδηγίαι εις τόν πρώτον τυχόντα φαρμακοποιόν, όπως προμηθεύσῃ την αλοιφήν αὐτήν.

Αὐτά όλα θεβαίως δέν άποτρέπουν διόλου την προσφυγήν εις συμβουλὰς ιατροῦ, της περιπτῶν μάλιστα κατά την όποιαν αρχίζουν νά εκδηλοῦνται έπιπλοκαί.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΕΧΕΣ: Η ψωρίασις, έντελώς άλλη άσθένεια, διάφορος της ψώρας, και πολύ χειρότερα αὐτῆς.

ΔΙ ΒΙΤΑΜΙΝΑΙ Δ ΚΑΙ Ε

‘Η αντίρραχτική καὶ ἡ παραγωγική

‘Εν συνεχείᾳ πρὸς ὅσα ἐγράψαμεν διὰ τὰ τρία εἶδη βιταμινῶν, καιρὸς νὰ γνωρίσωμεν μὲ τὴν σειράν της — σειράν ἀνακαλύψεως της — τὴν λεγομένην Βιταμίνην Δ, ἡ, ἀκόμη παραστατικώτερον, βιταμίνην «ἀντίρραχτικήν».

‘Η παροχὴ τροφῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας λείπουν αἱ βιταμίναι Δ, ἡ ἀκόμη ὅπου αἱ βιταμίναι αὗται σπανίζουσιν ἢ εἶνε ἀνεπαρκεῖς, προκαλεῖ ραχίτιδα ἢ καὶ ἄλλας ἀσθενείας τῶν ὀστέων. ‘Ο κίνδυνος τῆς ἐλλείψεως ἢ τῆς ἀνεπαρκείας της εἶνε ἀκόμη μεγαλύτερος κατὰ τὴν διατροφήν τῶν νηπίων, τῶν παιδίων καὶ ἐν γένει τῆς νεολαίας κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀναπτύξεως. ‘Η πολὺτιμος αὕτη βιταμίνη ἐναρμόζει τὴν πρόσληψιν τοῦ φωσφορικοῦ ὀξέος καὶ τὴν ἐναπόθεσιν ὀσσεοτίου εἰς τὰ ὀστά. Δι’ αὐτὸ καὶ ἡ ἀβιταμίνωσις ἐμποδίζει τὴν ὁστέωσιν τῶν νεαρῶν ὀργανισμῶν.

‘Η βιταμίνη Δ εὐρίσκεται κυρίως εἰς τὸ μωρυνέλαιον, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ εἶνε νωπὸν καὶ ἀνόθευτον. Εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τοὺς κροκοῦς τῶν αὐγῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τρύγυνται αὐτὰ κατὰ προτίμησιν ὠμά, ρουφηχτά ἢ κτυπητά, ἢ τὸ πολὺ ὡς αὐγολέμονο, δίχως νὰ ἐπακολουθῇ θρασμός μετὰ τὸ «αὐγόκομμα». Εὐρίσκεται ἐπίσης εἰς τὰ πράσινα φυτά, — ραδικία, θροῦβες, θλαστάκια κτλ., κτλ. ‘Ατυχῶς, ὅμως, ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον παρασκευάζομεν τὰ φυτὰ αὐτά, — θραστές σαλάτες, σπανακόπητες κτλ. — ἐλαχίστην μᾶς παρέχει πιθανότητα ἐισαγωγῆς εἰς τὸν ὁργανισμόν παρνομίας βιταμίνης, ἢ ὁποία καταστρέφεται διὰ τοῦ θρασμοῦ. ‘Ικανὰς παρότητα βιταμίνης Δ, εἰσάγομεν εἰς τὸν ὁργανισμόν μας μὲ ὠμάς πρασίνας σαλάτας, ὡς τὰ μαρούλια, τὰ κάρδαμα, τὰ ρεπανάκια καὶ ἰδίως τὰ πράσινα φύλλα των. ‘Ακόμη εὐρίσκεται εἰς τοὺς ζωϊκοὺς ἰστούς, εἰς ἰστούς ζώων, τὰ ὁποία κατὰ τὴν θόσκησιν των παρέμειναν εἰς τὸν ἥλιον. Τὰ πάσης φύσεως «ἡλιαστά» κρέατα ζώων ἢ ἰχθύων περιέχουν πλουσίαν δόσιν βιταμίνης Δ, ὑπὸ τὸν ὅρον πάντοτε νὰ μὴ θράζωνται, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἔχουν παραμείνει πάρα πολὺ εἰς τὸν ἥλιον — ἐπὶ μεγάλα δηλαδὴ χρονικὰ διαστήματα, μηνῶν λ. χ.

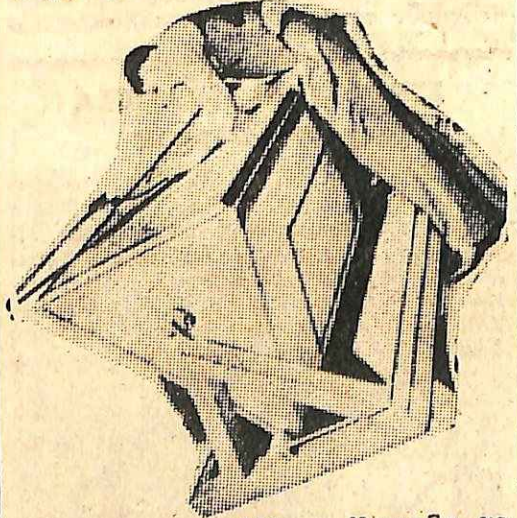
‘Απαραίτητος ἐπίσης τὰ «ἡλιαστά» αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ εἶνε καπνιστά. Τέλος, βιταμίνης Δ ἀνευρίσκομεν εἰς πλουσίαν μάλιστα παρότητα εἰς τὸ ὠμὸν ἔλαιον καὶ εἰς τὸ ὠμὸν γάλα, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἔχουν προηγουμένως ἡλιασθῇ. Τὸ ἡλίσμα αὐτό, δυνάμεθα νὰ τὸ ἐπιτύχωμεν φυσικὰ μόνοι μας, εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀμφιβόλλομεν περὶ τοῦ ἐξ ἑαυτοῦ γίνεσθαι ἄλλως πως. Πρέπει ὅμως νὰ προσέχωμεν εἰς τοῦτο τὸ βασικὸν καὶ ἀπαραίτητον. Δὲν ἀρκεῖ νὰ τοποθετῶμεν εἰς τὸν ἥλιον κλειστὸν ἀδιαφανὲς δοχεῖον, μέχρις ὅτου πεισθῶμεν ὅτι ἐθερμάνθη. ‘Εκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει,

δὲν εἶνε αἱ θερμαὶ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ αἱ ὑπεριώδεις ἀκτίνες του. Διὰ τοῦτο δὲν ὠφελεῖ τὸ νὰ τοποθετήσῃμεν τὸ ἔλαιον ἢ τὸ γάλα μας ἐντὸς ὑαλίνης ἔστω φιάλης, μὲ πώμα. ‘Η ὑαλὸς, ὡς γνωστὸν, δὲν ἀφήνει τὰς ὑπεριώδεις ἀκτίνες νὰ διέλθουν τῶν τοιχωμάτων της.

‘Η καλύτερα μέθοδος τοῦ ἡλίσματος εἶνε ἡ ἀπλουστερά ἔλων. Τοποθετοῦμεν τὸ γάλα ἢ τὸ ἔλαιόν μας ἐντὸς οἰουδήποτε δοχείου μὲ ἀνοικτὰ χεῖλη, — ἐντὸς κατασάρου, λόγου χάριν, — ἀπὸ 15 τοῦλάχιστον λεπτὰ καὶ περισσότερον — ἐκτεθειμένον εἰς τὸν ἥλιον. Εἶνε περιττὸν νὰ ἀναταράσσωμεν τὸ ὑγρὸν, διὰ νὰ ἡλιασθῇ ὁ ἥθεν

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕ ΤΡΙΠΛΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΝ

Πολλάκις οἱ σχεδιασταὶ εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διακόψουν τὴν ἐργασίαν των ἐπὶ ἐνὸς σχεδίου διὰ νὰ ἐργασθῶν ἐπὶ ἄλλου, ἢ ἐργάζονται ταυτοχρόνως ἐπὶ δύο ἢ τριῶν σχεδίων. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσιν των τόσας τραπέζας ὅσας καὶ τὰ σχέδια ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐργάζονται. ‘Εξ ἄλλου εἶνε μίαν ἐργασίαν ἢ τράπεζα πρέπει νὰ εἶνε ἄλλοτε ἐντελῶς

ὀριζόντιος καὶ ἄλλοτε ἐλαφρῶς κεκλιμένη πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην πλευράν. ‘Ο ‘Αγγλος σχεδιαστὴς Γκράου κατάρθωσε νὰ κατασκευάσῃ τράπεζαν σχεδιαστικὴν λύουσιν ἀποτελεσματικῶς ὅλα τὰ προβλήματα τὰ ὁποία δημιουργοὺν αἱ συνθήκαι ἐργασίας τοῦ ἐπαγγέλματος. ‘Η ἐν λόγω τράπεζα ἔχει σχῆμα πρίσματος καὶ περιλαμβάνει τρεῖς ἐπιφανείας, στρέφεται δὲ περὶ κεντρικὸν ἄξονα εἰς τρόπον ὥστε ὁ κάτοχός της δύναται νὰ φέρῃ πρὸς τὰ ἄνω οἰκονομικὰ τῶν τριῶν ἐπιφανειῶν,

ὅλον. Αἱ ὑπεριώδεις ἀκτίνες, εἰσερχόμεναι διὰ τῆς ἐλευθέρας ἐπιφανείας, εἰσχωροῦν παντοῦ. ‘Αλλὰ καὶ κάθε τι, καρπὸς ἢ χόρτον, ἢ κρέας, ἀφιέμενον ἐπ’ ὀλίγον εἰς τὸν ἥλιον, ἰδίως κατὰ τὸν χειμῶνα, ὁπότε δὲν συντρέχει φόβος ἀποτόμου ἀποσυνθέσεως, συντελεῖ εἰς τὸν πλοῦτισμόν της τροφῆς μας διὰ βιταμινῶν. ‘Ακόμη καὶ μαγειρευμένα φαγητὰ ἐπιτιθέμενα εἰς τὸν ἥλιον, δύνανται πιθανώτατα νὰ πλοῦτισθῶν μὲ βιταμίνης Δ. ‘Η βιταμίνη Δ, εἶνε διαλυτὴ εἰς λίπη.

Τελευταία κατὰ σειράν ἀνακαλύψεως, εἶνε ἡ βιταμίνη Ε, ἡ λεγομένη ἐπίσης καὶ παραγωγικὴ βιταμίνη. Αὐτὴ εὐρίσκεται εἰς τὰ σπέρματα τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἰδίως εἰς τὸ ἔμβρυον καὶ εἰς τὰ πράσινα φύλλα, ἐπίσης δὲ εἰς τὸν κροκὸν τοῦ ὠμοῦ αὐγοῦ, καθὼς καὶ εἰς τὸ φρέσκον βούτυρον. Δὲν περιέχεται ὅμως εἰς τὸ μωρυνέλαιον.

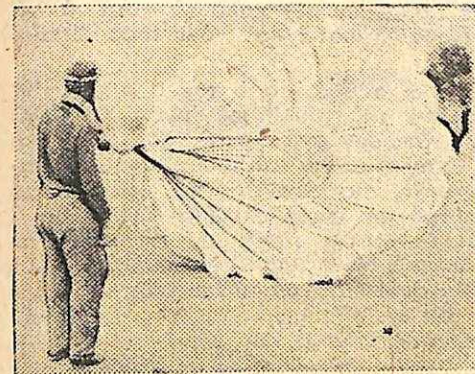
Συνεπῶς, εἶνε ἐσφαλμένη ἡ ἀντίληψις ὅτι πρέπει νὰ γίνεταί εἰς νεαροὺς ὁργανισμοὺς ἀφθονωτάτη καὶ πέραν τοῦ δέοντος παροχὴ μωρυνελαίου, καὶ ὅτι ἀκόμη, ὅταν παῖρην κανεὶς μωρυνέλαιον, δὲν εἶνε τάχα ἀνάγκη νὰ «δυναμώσῃ» μὲ ἄλλο τίποτε.

‘Η ἐλλείψις τῆς βιταμίνης ἐπιφέρει εἰς τὸν ἄρρενα κατὰπτωσιν καὶ μαρασμόν τῶν σπερματικῶν ἀδένων, εἰς τὰς γυναῖκας, πλὴν τῆς λοιπῆς καταπτώσεως, ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν τῆς ἱκανότητος πρὸς ἐγκυμοσύνην. ‘Αλλὰ τὸ πολὺ χειρότερον εἶνε ὅτι δύναται νὰ ἐπιφέρῃ καὶ διακοπὴν ἀκόμη τῆς ἐγκυμοσύνης, μὲ ὅλας τὰς ἐπικινδύνους συνεπειάς. Κατωρθώθη νὰ ληφθῇ ἡ βιταμίνη αὕτη εἰς σχετικῶς καθαρὰν κατάστασιν, ὁπότε ἀποτελεῖ παχύρρυνον κίτρινον ἔλαιον, μὴ περιέχον φωσφόρον οὔτε ἰόν. ‘Εξ αὐτῆς, πέντε μόλις χιλιογράμματα κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐγκυμοσύνης, ἐξαφαιρίζουν τὴν κανονικὴν ποσὴν αὐτῆς καὶ τὴν γέννησιν ὑγιῶς νεογνοῦ. ‘Υπάρχουν «σπεσιαλιτέ» διάφοροι εἰς τὴν ἀγοράν, ἀλλὰ δὲν ἀναλαμβάνομεν τὰς εὐθύνας συστάσεως οὐδεμιᾶς ἐξ αὐτῶν. ‘Η ὡς ἄνω παρασκευὴ εἶνε εὐχερὴς, ἀλλὰ χρειάζεται ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν φαρμακοποιὸν ποὺ θὰ τὴν κάμῃ. Τὸ ἀσφαλέστερον εἶνε νὰ τρώγῃ ἡ ἔγγυος γυνὴ συχνὰ ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερθέντων εἰδῶν. Εἶνε δὲ πρόδηλον ὅτι ἡ ἐπιτυχία εἶνε ἐξισφαλισμένη, διότι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἄλλας βιταμίνες, ἡ βιταμίνη Ε, δὲν εἶνε τόσο ἐυπαθὴς. ‘Αντέχει εἰς τὸ φῶς, τὸν ἀέρα καὶ εἰς ἀρκετὴν θερμότητα. Εἶνε δὲ ἀνθεκτικὴ ἐπίσης μέσα εἰς δξυνον καὶ ἀλκαλικὸν περιβάλλον. Τέλος, εἶνε καὶ αὕτη διαλυτὴ μέσα εἰς τὸ βούτυρον, τὸ ὁποῖον τὴν περιέχει εἰς ἀξιολόγους ποσότητας.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : ‘Η περιεκτικότης τῶν κυριωτέρων τροφῶν μας εἰς βιταμίνες.

ΜΙΑ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟΥ

‘Ο ‘Αμερικανὸς ἀερομηχανικὸς ‘Ο. Μπαίκερ ἐξ ‘Ελυμόντης τῆς Καλιφορνίας, ἐπενόησε νέον τύπον τηλεσκοπίου, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀνοίγῃ ἀμέσως. Συγκεκριμένως τὸ ἐν χρήσει μέχρι τοῦδε σύστημα ἀλεξιπτῶν ἦτο διπλοῦν. Διότι πλὴν τοῦ μεγάλου ὁμβρῆλλοειδοῦς ἀλεξιπτῶν, τὸ ὁποῖον ἐπιβραδύνει τὴν πτώσιν τοῦ ἀεροπόρου ὑπάρχει καὶ δεύτερον μικρότερον, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἀέρος ἀνοίγει προηγουμένως καὶ ὑποβοηθεῖ τὸ ἀνοίγμα τοῦ μεγάλου. Τὸ παλαιὸν αὐτὸ σύστημα ἔχει τὴν ἰδιότητα ὅτι ἀνοίγει θραδῶς, ὅταν δὲ τὸ ὕψος εἶνε μικρότερον τῶν 25 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, τὸ ἀλεξιπτῶν δὲν ἔχει τὸν καιρὸν νὰ ἀνοίξῃ. Τὴν ἀτέλειαν αὐτὴν συμπλῶνει τὸ νέον ἀλεξιπτῶν τοῦ κ. Μπαίκερ, τὸ ὁποῖον χάρις εἰς ἐιδικὸν ἀνεμιστήρα εὐρίσκει

νὰς καὶ ὑποβοηθεῖ τὸ ἀνοίγμα τοῦ μεγάλου. Τὸ παλαιὸν αὐτὸ σύστημα ἔχει τὴν ἰδιότητα ὅτι ἀνοίγει θραδῶς, ὅταν δὲ τὸ ὕψος εἶνε μικρότερον τῶν 25 μέτρων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, τὸ ἀλεξιπτῶν δὲν ἔχει τὸν καιρὸν νὰ ἀνοίξῃ. Τὴν ἀτέλειαν αὐτὴν συμπλῶνει τὸ νέον ἀλεξιπτῶν τοῦ κ. Μπαίκερ, τὸ ὁποῖον χάρις εἰς ἐιδικὸν ἀνεμιστήρα εὐρίσκει

ΔΙΠΛΟΥΝ ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟΝ

Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀστρονομίας εἰσήχθη εἰς τὰ ‘Ελβετικὰ σχολεῖα νέου τύπου διπλοῦν τηλεσκόπιον, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου παρακολουθοῦν δύο ταυτοχρόνως ἄτομα, ὁ δι-

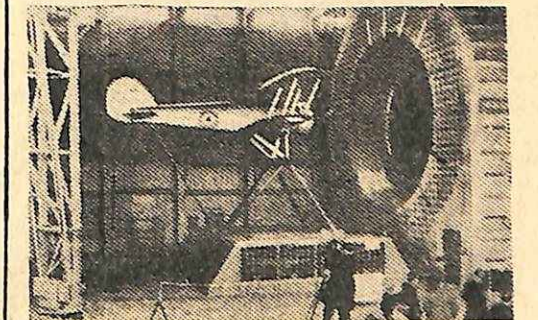
δάσκαλος καὶ ὁ μαθητής. Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς ἡ ἐκμάθησις ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε κατὰ πολὺ εὐχερεστέρα καὶ ἡ διδασκαλία περισσότερον ἐπαγωγὸς, διότι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρατηρήσεως ὁ μαθητής δύναται νὰ υποβάλλῃ ἐρωτήσεις καὶ νὰ λύῃ τίς ἀπορίες του.

μενον εἰς τὴν λαθὴν ἀνοίγει ἀμέσως. Διὰ τοῦ νέου ἀλεξιπτῶντος ἡ πτώσις καθίσταται ἀκίνδυνος καὶ εἰς ὕψος μικρότερον τῶν 25 μέτρων. ‘Ο ἐφευρέτης εἶχε τὸ θάρρος νὰ πέσῃ ἀπὸ ὕψους 10 μέτρων μὲ τὸ ἀλεξιπτῶν τὸν τοῦ ὁποῖον ἐλειτούργησε περίφημος.

Η ΔΟΚΙΜΗ

ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

Εἰς τὰ μεγάλα ‘Αγγλικά ἐργοστάσια ἀεροπλάνων τοῦ Φαίρνμπορω Χάντς χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν δοκιμασίαν τῆς ἀντοχῆς τῶν ἀεροπλάνων νέα μέθοδος μὲ ἀρίστα ἀποτελέσματα. ‘Εντὸς τοῦ ἐργοστασίου ἔχει ἐγκατασταθῇ πελώριος σωλὴν μὲ ἐσωτερικὴν διάμετρον 10 περίπου μέτρων, εἰς τὸν σωλὴνα δὲ αὐτὸν κυκλοφορεῖ ρεῦμα ἀέρος μὲ τὴν τεραστίαν ταχύτητα τῶν 200 μιλίων (320 χιλιομέτρων) τὴν ὥραν. Τὸ πρὸς δοκιμασίαν ἀεροπλάνον εἰσάγεται εἰς τὸν σωλὴνα καὶ δο-

κιμάζεται ἡ ἀντοχή του εἰς τὴν πίεσιν τοῦ ἀέρος. ‘Αν ἔχουν γίνει σφάλματα εἰς τὴν κατασκευὴν, τὰ διάφορα τμήματα τοῦ σκελετοῦ δὲν ἀντέχουν. Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς ἀποφεύγονται τὰ δυστυχήματα τὰ ὁποία συμβαίνουν συνήθως κατὰ τὰς τελικὰς δοκιμὰς τῶν ἀεροπλάνων εἰς τὸν ἀέρα.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

‘Ο ‘Αρίστιππος εἰς τὸν καυχόμενον ὅτι ἐδιάβαζε πολλὰ ἀπήντησεν ὅτι δὲν εἶνε ὑγιέστεροι οἱ περισσότερον τρώγοντες, ἀλλὰ οἱ καλλίτερον χωνεύοντες.

Τῷ 1703 ἡ Πετρούπολις ἦτο ἀκόμη ἀκάθαρτος καὶ βαλτώδης περιοχή, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχαν μερικαὶ καλὶβαι ἀλίεων.

‘Η ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦτο ποτὲ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζον «εὐτυχίαν». Δὲν ἦτο κἀν δυνατόν νὰ εἶναι. Καὶ ὅμως οἱ ἄνθρωποι παρεδόθησαν πάντοτε εἰς ἓνα ὄνειρον παραδείσων, ἀνευρέοντο πάντοτε ἓνα ὁποιοῦνδήποτε ἡδονικὸν σαρδαναπάλειον τόπον, ὅπου ὁ ὀίνος ρεεῖ εἰς ποταμούς καὶ ἀπὸ τὰ δένδρα κρέμονται λουκάνικα καὶ ψητά. ‘Αλλὰ αὐτὸ ἦτο ὄνειρον, ἀνέφικτον ὄνειρον! (Καρλόλ).

‘Η ἀρχαιοτάτη ἀτμάμαξα τῶν ‘Ηνωμένων Πολιτειῶν, φέρουσα τὸ ὄνομα «Τζὼν Μπούλ», εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς τὸ ‘Εθνικὸν Μουσεῖον τῆς Οὐασινγκτόν. ‘Εχει θάρος περίπου ἑνδεκα τόνων καὶ διάμετρον τῶν τροχῶν 1 μ. 35.

‘Ο Κοραῖς εὐρίσκειτο εἰς τὴν οἰκίαν του μὲ πολλοὺς ‘Ελληνας σπουδαστὰς τῶν Παρισίων πανεπιστημιακῶν σχολῶν, ὅταν τοῦ ἀνηγγέλη ἡ λαμπρὰ εἰδησις τῆς ναυμαχίας τοῦ Ναυαρίνου.

‘Αποτεινεται τότε πρὸς τὸν ἐπισκέπτην του Κωνσταντῖνον Καραθεοδωρὴν καὶ τοῦ λέγει νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην τὸν Αἰσχύλον. ‘Επὶ τῇ ὁ Κοραῖς τὸ βιβλίον, ἡδρε τὴν σελίδα ποὺ ἠθελε καὶ εἶπεν εἰς τὸν Καραθεοδωρὴν νὰ διαβάσῃ ἀπὸ τὸν Προμηθεὺς Δεσμώτην τοὺς στίχους:

Εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης ἐμπλεχθήσεσθ’ ὑπ’ ἀνοίας. Καὶ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Καλοσύρου: «...στῆς συμφορᾶς τὸ δίχτυ τ’ ἀεπέραστο, ἀπ’ ἀγνοσίᾳ δική σας θὰ μπλεχθῆτε».

‘Ο Κάτων ἤρchiσε νὰ σπουδάξῃ τὴν ‘Ελληνικὴν γλῶσσαν ὅταν ἦτο 80 ἐτῶν. ‘Ο Σωκράτης εἰς τὰ γηρατεῖα του ἔμαθε νὰ παῖλῃ μουσικὸν ὄργανον. ‘Ο Πλούταρχος ἔμαθε τὰ λατινικὰ εἰς προθεβηκυῖαν ἡλικίαν. ‘Ο δόκιμος Τρόνσον ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του εἶχεν ἀρχίσει νὰ καταγίνεται μὲ τὴν ἐκμάθησιν τῆς Γερμανικῆς γλώσσης. ‘Ο ‘Ογκιλθες, ὁ περίφημος

μεταφραστὴς τοῦ ‘Ομήρου καὶ τοῦ Βιργιλίου εἰς τὴν ‘Αγγλικήν, μέχρι τοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους ἠγνόει τελείως καὶ τὴν ‘Ελληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν. Κατόπιν ἔμαθε καὶ τὰς δύο γλώσσας θαυμάσια. ‘Αλλὰ καὶ ὁ Φραγκλῖνος ἤρchiσε τὰς φιλοσοφικὰς του σπουδὰς μετὰ τὸ πεντηκοστόν.

‘Αφηγεῖται περὶ τοῦ Κολοκοτρώνη ὁ Τερτσέτης: «‘Επὶ ‘Αντιβασιλείας ἐκρίθη, ἐκαταδικάσθη εἰς θάνατον ὡς προδότης τοῦ θρόνου καὶ τῆς πατρίδος, καὶ εἰδε τὸ τρομερώτερον θέαμα, ὡς παραλογία ὄνειρον, εἶδε ἀναβαίνοντας τὸν ἀνήφορον τοῦ ‘Ιτζ - Καλέ, τὸν δῆμιον νὰ τροχίξῃ τὸ σίδερο ποὺ ἔμειλε νὰ πάρῃ τὴν κεφαλὴν του καὶ τοῦ ἐξαδέλφου του. Εἶναι ἱστορικόν. «‘Οταν ἔπειτα ἀπὸ τὴν καταδίκην του τοῦ ἐδόθη εἰδησις ὅτι ὁ Βασιλεὺς τοῦ χαρίζῃ τὴν ζωὴν καὶ μόνον τὸν ἀφήνει εἰκοσι χρόνους φυλακὴν, εἶπει: —Θὰ γέλῳ τὸν Βασιλέα, δὲν θὰ ζήσω τόσους». —‘Οταν, ἔπειτα ἀπὸ ἑξήμισιν μυστικὴ φυλακὴ, ἦλθε ὁ Μάσων καὶ μοῦ ἐδιάβασε ὅλην ἡμετέραν τὴν ἀρμαθίαν τῶν ἐγκλημάτων ποὺ βεβαίωσεν πῶς ἔκαμα, ἔλεγα: — ‘Εγὼ εἶμαι ἡ ἀλλοί; ‘Αμφεβάλλα διὰ τὸν ἑαυτὸν μου».

Η ΤΟΥΛΙΠΗ

Ἡ τουλίπη, εἶνε πόα βολβοφόρος καὶ ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν λειρι-
σειδῶν.

Ἡ Τουλίπη ζῇ πολλὰ χρόνια καὶ ἔχει φύλλα ποὺ θγαίνουσι πολὺ χαμη-
λὰ στὴ θάσι τοῦ θλαστοῦ, μακρόστε-
να ἢ ὠσειδῆ, ἀναλόγως τῶν διαφό-
ρων ποικιλιῶν. Ἀπὸ τὸ κέντρον τῶν
φύλλων φαίνεται ὁ θλαστός τοῦ φυ-
τοῦ ποὺ διευθύνεται ἴσα πρὸς τὰ ἐ-
πάνω καὶ στὴν κορυφὴ φέρει ἕνα μόν-
ο ἄνθος μὲ ἕξ πέταλα. Οἱ βολβοί

δυσάρεστες συνέπειες ἢ Ὀλλανδικὴ
κυβέρνησις, ἐψήφισεν νόμον ποὺ ἐτιμω-
ροῦσε μὲ πρόστιμον καὶ φυλάκιον ὁ-
ποιον, χωρὶς νὰ εἶνε δουλειὰ τοῦ, ἀ-
νακατεῦσταν μὲ τὴν καλλιέργειαν καὶ
τὸ ἐμπόριον τῶν τουλιπῶν. Κι' ἔτσι
σιγὰ-σιγὰ ἡ τρέλλα τῶν ἀνθρώπων
γι' αὐτὸ τὸ φυτό ἐπέρασε, ὅπως περ-
νοῦν ὅλα τὰ πράγματα σ' αὐτὸν τὸν
κόσμον.

Κ α λ λ ι ε ρ γ ι α.—Ἡ καλλιέρ-
γεια τῆς τουλίπης εἶνε εὐκόλος, διότι

θαθέα ἐδάφη, παρὰ εἰς τὰ ἀργιλλώ-
δη. Ἀμα τὸ ἔδαφος εἶνε πτωχὸν εἰς
θρεπτικὰς οὐσίας, νὰ τὸ λιπαίνετε
μὲ κοπριά ἀγελάδος καλὰ χωνεμένην
καὶ ἀνακατευσμένη μὲ φυλλόχλωμα
(χῶμα ποὺ προέρχεται ἀπὸ σάπια
φύλλα τῶν δένδρων).

Πρὶν φυτέψετε τὴν τουλίπην, πρέπει
νὰ σκαλίσετε καλὰ τὸ χῶμα καὶ νὰ
τὸ καθαρίσετε ἀπὸ τῶν πέτρων καὶ τὰ
ζιζάνια. Δὲν εἶνε πρακτικὸ νὰ φυτεύ-
ετε τὴν τουλίπην σας σὲ πολὺ πλούσιον
σὲ θρεπτικὰς οὐσίας ἔδαφος, ὅπως
κάνουν πολλοὶ ἑρασιτέχναι, γιὰ τὴν
αὐθάνουν μὲν πολὺ τὰ φυτὰ, ἀλλὰ
δίνουν λίγιστα καὶ ὄχι τόσο ὠραῖα
ἄνθη.

Σ πο ρ ᾶ, φ ὕ τ ε υ σ ι ς.—Ἡ
σπορὰ τῆς τουλίπης γίνεται κατὰ τὸ
φθινόπωρον καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα.
Ὅταν ὁμως κάνει πολὺ κρύον ἢ πα-
γωνιές, σκεπάζονται τὰ φύλλα τοῦ
φυτοῦ μὲ λεπτὸ στρώμα ἀπὸ ἄνθος ἢ
ξερὰ χόρτα. Κατὰ τὴν ἀνοιξὴν ἔχει
ἀρκετὰ ἀναπτυχθῆ ἡ τουλίπη ἀλλὰ
δὲν ἀνθίζει παρὰ μόνον ἀπὸ τοῦ πέμ-
πτου ἔτους τῆς ἡλικίας τῆς.

Συνήθως τὴν τουλίπην σπείρουσι
μόνον ὅταν θέλουν νὰ δημιουργήσουν
νέες ποικιλίας. Ἐφ' ὅσον ὁμως πρό-
κειται νὰ καλλιέργηθον τὰ γνωστὰ
εἶδη, τότε εἶνε προτιμότερον νὰ φυ-
τεύωνται. Ἡ φύτευσις τῆς τουλίπης
γίνεται διὰ βολβῶν. Τοὺς βολβοὺς
φυτεύουν εἰς ἀπόστασιν 12-15 πόντων
τὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλον (ἀναλόγως
ἂν εἶνε μικρὸς ὁ βολβὸς ἢ μεγάλος)
καὶ εἰς βάθος 8-10 πόντων (πάλι
ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῶν βολβῶν).
Μετὰ δύο ἔτη ἡ τουλίπη ἀνθίζει.

Ἀ σ θ ἑ ν ε ι ς π ο ὺ π ρ ο -
σ θ ᾶ λ λ ο υ ν τ ῖ ς τ ο υ λ ῖ π ε ς .
—Ἀπὸ τῆς συνηθέστερης ἀσθένειας ποὺ
προσβάλλουν τὴν τουλίπην εἶνε ἡ σή-
ψις τῶν βολβῶν τους. Ὁ προσβληθεὶς
βολβὸς ξεφλουδίζει καὶ πληγώνει.

Αὐτὸ μποροῦμε νὰ τὸ καταλάβωμε,
γιὰ τὸ φύλλον ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὸ
πληγωμένον μέρος τοῦ βολβοῦ σκεπά-
ζεται ἀπὸ μαύρην κηλίδαν καὶ ἀργότε-
ρα σαπίζει τὸ μέρος ἐκεῖνον. Οἱ κηλί-
δες ἐπάνω στὰ φύλλα φανερόνται
συνήθως κατὰ τὸ τέλος Φεβρουαρίου.
Γιὰ νὰ γιαιτρώσωμε αὐτὴ τὴν ἀρρώ-
στειαν σκάβωμε γύρω ἀπὸ τὸν βολβὸν
μὲ προσοχὴ ὅμως νὰ μὴν τὸν πληγώ-
σωμε καὶ χωρὶς νὰ πάρουν ἀέρα οἱ
ρίζες του, κόβωμε μ' ἕνα κοφτερό
σοῦγιά τὸ πληγωμένον μέρος τοῦ βολ-
βοῦ καὶ τὸ ἀλείβωμε μὲ λάσπη ἢ καλ-
λίτερα μὲ ἀργιλλώμα κι' ὕστερα σκε-
πάζωμε πάλι τὸν βολβὸν μὲ χῶμα. Ἐ-
πίσης κόβωμε καὶ τὸ φύλλον ποὺ φέρει
κηλίδες.

Ἡ Τουλίπη, ποὺ ἀρρώστησε, τὸν ἐ-
πόμενον χρόνον δὲν θὰ θγάλλῃ ἄνθη.
Μὴ γελασθῆτε καὶ τὴν ξεριζώσετε
νομίζοντας πὺς κατεστράφη, γιὰ τὴν
ἀνθιστὴν τὸν δεύτερον χρόνον.

ΤΟΥΛΙΠΑΙ

Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: Φλαμανδική. Τόλειος. Γκρέγκιος.

τῶν φυτῶν αὐτῶν εἶνε δηλητηριώδεις
ἐξ αἰτίας τῶν ἀλκαλικῶν οὐσιῶν τῶν.
Ὑπάρχουν 70 περίπου ποικιλίες του-
λιπῶν.

Ἡ Τουλίπη εἶνε φυτὸν ἰθαγενὲς τῆς
Ἀνατολῆς καὶ γιὰ πρώτη φορὰ πε-
ριεγράφη ἀπὸ τὸν Γκέσνερ τῷ 1599,
ὁ ὁποῖος μετέφερε καὶ μερικὸς βολ-
βοὺς στὴν Ὀλλανδίαν, ὅπου καὶ τὸ
πρῶτον ἐκαλλιέργηθη καὶ ἀργότερα
ἀπ' ἐκεῖ διεδόθη ἡ καλλιέργειά τοῦ
σ' ὅλοκληρὴν τὴν Εὐρώπην. Τόσος ἦ-
το ὁ ἐνθουσιασμός τῶν Ὀλλανδῶν γι'
αὐτὸ τὸ φυτό, ὥστε κατὰ τὰ μέσα
τοῦ 17ου αἰῶνος τὸ ἐμπόριον τῶν βολ-
βῶν τοῦ γινόνταν σὲ χρηματιστήριον,
ὅπου γιὰ 2-3 βολβοὺς τουλιπῶν
πληρωνόνταν 3 καὶ 4 χιλιάδες φιορί-
νια. Μέσα σὲ μιὰ τριετία ἕνα μικρὸ
Ὀλλανδικὸ χωρὶ εἰσέπραξε ἀπὸ τὴν
ἐξαγωγή τῶν βολβῶν 11 εκατομμυ-
ρια φιορίνια.

Ἐνας φιλανθῆς στὴ
Λίγη τῆς Γαλλίας ἐπλήρωσε γιὰ ἕνα
βολβὸν τουλίπης 30.000 φράγκα χρυ-
σᾶ. Πολλοὶ ἔμποροι καὶ βιομήχανοι
ἐγκατέλειψαν τὴν δουλειάν τους καὶ
ἐπεδόθησαν στὴν καλλιέργειαν τουλι-
πῶν. Ἐνας πτωχὸς μπαλωματῆς τῆς
Ὀλλανδικῆς πόλεως Ἀρνεμ κατάρ-
θωσε καὶ ἔβγαλε μιὰ μαύρη τουλίπα
καὶ ἡ ἔταιρία τουλιπῶν τῆς ἰδίας
πόλεως τὴν ἀγόρασε γιὰ 1.500 φιο-
ρίνια. Ὁ πράκτωρ τῆς ἔταιρίας τὴν
ἐπῆρε σὲ χερί του, τὴν ἐκύτταξε πει-
ραχτικὰ καὶ πέταξε κάτω τὴν τουλί-
πην καὶ πῶντας τὴν μὲ τὸ πόδι τοῦ
τοῦ εἶπε: «Ἐχομε καὶ ἐμεῖς μαδρες
τουλίπες, μὰ τὴν ἀγόρασα καὶ τὴν
κατέστρεψα γιὰ νὰ μὴ μάς συναγω-
νίζεταί κανεὶς ἄλλος» ἂν μοῦ ζητοῦ-
σε 10.000 φιορίνια θὰ ἦταν πάλι δι-
κή σου...». Δὲν πρόφθασε νὰ τελειώ-
σῃ τὰ λόγια του καὶ ὁ κακόμοιρος ὁ
μπαλωματῆς ἔμεινε νεκρὸς ἀπὸ τὴν

λύπη του. Γιὰ νὰ προλάβῃ αὐτὲς τὴς
εἶνε ἀπὸ τὰ φυτὰ ποὺ ἀντέχουν εἰς
ὅλας τὰς καιρικὰς μεταβολάς, ἀρ-
κεῖ μόνον νὰ φυτεύωνται εἰς εὐάερο
καὶ εὐήλιο μέρος. Προτιμότερον εἶνε
νὰ φυτεύωνται εἰς τὸ νοτιοανατολικόν
ἢ νοτιοδυτικὸν μέρος τοῦ κήπου σας.
Εὐδοκίμου εἰς ὅλα τὰ ἔδαφη καὶ
περισσότερον εἰς τὰ ἀμώδη καὶ

Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 238)

πάλιν τῆς ἐργασίας, μετατρέπεται εἰς ἑ-
ξαετήριον μὴδ μηχανὴς καὶ τὰ ἐξα-
ετήρια μὲ τὴν σειρὰν τῶν, διὰ τῆς ἐρ-
γασίας τῆς συνθέσεως, εἰς τὴν ἄλφα ἢ
ἑστὰ μηχανήν. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ
εἰς τὴν γεωργίαν. Ὁ γεωργός, τῇ ἐ-
πεμβάσει τῆς ἐργασίας τοῦ, δημιουργεῖ
τὰς προϋποθέσεις μεταβολῆς τῶν ἀνορ-
γάνων χημικῶν οὐσιῶν ποὺ ὑπάρχουν
εἰς τὸ ἔδαφος, εἰς ὁργανικὰς οὐσίας,
οἷτον, ἀραβόσιτον, γεώμηλα, ὁπώρας
κλπ., ὅπως ἐπίσης τῇ ἐπεμβάσει τῆς ἐρ-
γασίας τοῦ, συγκομίζει τὰς πραχθει-
σας ὁργανικὰς οὐσίας ὑπὸ τύπον δια-
φόρων ἐμπορευμάτων. Δεδομένου ὅ-
μως ὅτι οὐδεμία τοιαύτη ἐργασία με-
σολαβεῖ, μεταβάλλουσα τὴν μορφήν
τοῦ ἐμπορεύματος, εἰς ὅλα τὰ στάδια
ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ ἐμπορεύματος
τελειοποιήμένου ἀπὸ τὸ ἐργαστάσιον
μέχρι τῆς διαθέσεώς του εἰς τὴν κατα-
νάλωσιν, ἔπεται ὅτι κατὰ τὴν κυκλοφο-
ρίαν δὲν προστίθεται ἀξία εἰς τὰ ἐμπο-
ρεύματα. Θὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τὰ ἐπόμε-
να σημειώματα τὸ διατί.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὰ διάφορα
στοιχεῖα τῆς παραγωγῆς. Κεφά-
λαιον.

Υφάσματα αδιάβροχα

ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΥΚΟΛΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Εἶναι, εὐκόλο νὰ καταστήσετε μόνον
νοὺ σας τὰ διάφορα εἶδη τῶν ὑφασμά-
των αδιάβροχα. Φυσικὰ, δὲν πρόκει-
ται νὰ ἐφαρμόσετε σ' αὐτὰ διαλύσεις
καουτσούκ, οὔτε νὰ ἀπομιμηθῇ τὰ
καουτσουτὲ ὑφάσματα, τὰ ὁποῖα κα-
τασκευάζονται μόνον ἀπὸ εἰδικευμέ-
νων.

να ἐργοστάσια. Ἡμποροῦν ὁμως τὰ
κοινὰ ὑφάσματα νὰ γίνουν αδιάβρο-
χα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι διὰ κάθε
εἶδος χρειάζεται καὶ διαφορετικὴ μέ-
θοδος. Αἱ μέθοδοι αὗται ἐκτίθενται
κάτωθεν τῶν δημοσιευμένων εἰκό-
νων.

1: ΔΙΑ ΤΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ.—Βυθί-
σετε τὸ ὑφασμα σὲ χλιαρὴ σαπουνάδα
(50 γραμ. σαποῦνι κατὰ λίτρα νεροῦ)
ἀποσύρατέ το, ἀφήστε το νὰ σταγγί-
σῃ τεταμένον, δίχως νὰ τὸ πλύνετε
ἢ νὰ τὸ στεγνώσετε. Τὸ ὑφασμα πρέπει
νὰ μείνῃ ὑγρὸ.

ΠΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Προτοῦ καταστήσετε ἕνα ὑφασμα
αδιάβροχον, πρέπει φυσικὰ νὰ γνωρί-
ζετε τὸ εἶδος του. Ἰδοὺ διαφοροὶ τρό-
ποι διὰ νὰ γνωρίζετε τὴν φύσιν τῶν
ὑφασμάτων:

ΕΙΝΑΙ ΜΑΛΛΙΝΑ:

1ον) Τὰ ὑφάσματα τῶν ὁποίων ἡ
κλωστή καλεῖται ἀργὰ ἀφήνοντας μιὰ
δυσάρεστη ὁσμή.

2ον) Ἄν πάρετε ἀπὸ τὸ ὑφασμα
λίγες κλωστὲς τὴς βρέξετε καὶ σχη-
ματίσετε ἕνα μικρὸ σφαιρίδιον, τὸ
σφαιρίδιον αὐτὸ ἀρχίζει νὰ φουσκώ-
νῃ καὶ οἱ κλωστὲς νὰ ξεχωρίζουν.

ΕΙΝΑΙ ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ:

1ον) Τὰ ὑφάσματα τῶν ὁποίων ἡ
κλωστή καλεῖται γρήγορα καὶ δὲν ἀ-
φήνει διόλου στάχτη.

2ον) Ἄν πολλὰς κλωστὲς τοῦ ὑφά-
σματος θρεγμένους σχηματίζουν ὅταν
τὴς πιέσετε ἕνα σφαιρίδιον ποὺ δὲν
φουσκώνει καὶ δὲν ξεφτά.

ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΗ ΜΕΤΑΞΑ

Τὰ ὑφάσματα τῶν ὁποίων ἡ κλω-
στή καλεῖται μόνον ἐπὶ μερικὰ χυλι-
στά καὶ ἔπειτα σχηματίζει στὴν ἀκρὴ
ἕνα μικρὸ μαυράδι, σὰν κάρβουνο.

ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΕΧΝΗΤΗ ΜΕΤΑΞΑ:

Τὰ ὑφάσματα τῶν ὁποίων ἡ κλω-
στή, ὅταν τὴν πλησιάσετε στὴν φλό-
γα, καλεῖται γρήγορα, δίχως νὰ ἀφή-
νῃ στάχτη.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Δὲν πρέπει νὰ διπλώνετε ποτὲ τὰ
αδιάβροχα ὑφάσματα, ἀλλὰ νὰ τὰ
κρεμάτε, εἰ δυνατόν, στὸν ἀέρα. Μὴ
τὰ ἐκθέτετε ποτὲ στὸν ἥλιον ἢ στὴν φω-
τιά.

Ὅταν λεκιάζουν ἀπὸ λάσπη, πλύν-
ετε τοὺς λεκέδες μὲ ἕνα σφουγγάρι
βουτηγμένον σὲ νερὸ ποὺ περιέχει λι-
γὸ εὐδι καὶ στραγγισμένον. Νὰ μὴ τὰ
βουρτσίζετε, ἀλλὰ μόνον νὰ τὰ σκου-
πίζετε.

2: Βυθίσατε ἔπειτα
τὸ ὑφασμα, σὲ μιὰν
κρύαν διάλυσι θεϊκοῦ
σ' ἕνα τελάρο. Περᾶστε
το μὲ μιὰ φανέλλα βου-
τηγμένη σὲ ὠμό λινέ-
λαιο. Κρεμάστε το σὲ
δροσερὸ μέρος ἐπὶ τρεῖς
ἑβδομάδες. Ἐπαναλά-
βετε τὴν ὁδηγίαν δύο
φορὰς.

3: ΔΙΑ ΤΑ ΛΙΝΑ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΟΤΑ.—
Τεντώνετε τὸ ὑφασμα
σ' ἕνα τελάρο. Περᾶστε
το μὲ μιὰ φανέλλα βου-
τηγμένη σὲ ὠμό λινέ-
λαιο. Κρεμάστε το σὲ
δροσερὸ μέρος ἐπὶ τρεῖς
ἑβδομάδες. Ἐπαναλά-
βετε τὴν ὁδηγίαν δύο
φορὰς.

ὑφάσματα.—Τρίψατε
δυνατὰ τὸ ὑφασμα μὲ
λάδι ἀνακατεμένον μὲ
στεγνωτικό. Στεγνώ-
στε το σὲ δροσερὸ μέ-
ρος μερικὰς ἡμέρας.
Ἀκολουθεῖτε τὴν ἴδια
μέθοδον γιὰ τὴν ἀνάπο-
δον τοῦ ὑφάσματος. Τὸ
ἀφίνετε νὰ στεγνώσῃ
μερικὰς ἡμέρας. Βάζετε
καὶ τρίτον στρώμα λα-
διοῦ ἀπὸ τὴν καλὴν τοῦ
ὑφάσματος.

5: ΔΙΑ ΤΑ ΧΟΝΔΡΑ
ΜΑΛΛΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑ-
ΤΑ.—Ζυμώνετε
λίπος ἀνύδρου λανολί-
νης μὲ 20% θεϊκοῦ ἂν
θρακος καὶ διαλύετε τὸ
σύνολον ἐντὸς βενζί-
νης. Βυθίζετε εἰς τὸ
ὑγρὸν τὸ ὑφασμα. Ἀ-
πλώσατέ το μετὰ εἰς
τὸν ἀέρα διὰ νὰ στραγγί-
σῃ. Προσοχὴ μὴν
πλησιάζετε τὴν διάλυ-
σιν σὲ φωτιά.

6: ΔΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥ
ΛΕΠΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ
—Ἀναμίξτε ὀξυγὸν
ἀργίλλιον μὲ νερὸ, (¼
τῆς λίτρας ἐντὸς 10 λι-
τρῶν νεροῦ). Ἀφού ἂ-
νακατέψετε καλὰ τὴν
διάλυσιν, βυθίσετε τὸ
ὑφασμα, καὶ τὸ ἀφίνε-
τε ἐπὶ δέκα ὥρας. Τὸ
ἀποσύρατε μὲ μεγάλην
προσοχὴν, φροντίζον-
τας νὰ μὴν τὰ τσαλα-
κώσετε.

7: Τὸ ἄπλωμα τοῦ
λεπτοῦ ὑφάσματος ἀ-
παιτεῖ μεγάλην προσο-
χήν. Δὲν πρέπει νὰ
σχηματίζῃ βλάβες διό-
τι τὸ στεγνύσιμον δὲν
θὰ γίνῃ κανονικὸ καὶ
τὸ ὑφασμα θὰ κατα-
στραφῇ. Ἀς σημειω-
θῇ ὅτι τὸ ὀξυγὸν ἀρ-
γίλλιον προστατεύει
τὸ ὑφασμα καὶ ἀπὸ
τοὺς σκόρους.

ΟΙ ΙΧΘΥΕΣ ΤΩΝ ΕΝΥΔΡΙΩΝ

Τά ένυδρεϊα ή βιβάρια είνε ειδικαί έγκαταστάσεις εις τας όποιας τη-
ρούνται, έφ' όσον είνε δυνατόν, αί ά-
ναγκαΐαι συνθήκαι διά τήν διατήρη-
σιν καί έκθεσιν εις τήν κοινήν θέαν
μικρών ζώντων όργανισμών, όπως
έντόμων, βατραχίων, έρπετών καί Ι-
δίως Ιχθύων καί άλλων θαλασσίων
ζώνων καί φυτών. Τά ένυδρεϊα έχουν
περισσότερον θεαματικόν παρά έπι-
στημονικόν σκοπόν, αντίθετως πρός
τούς βιολογικούς σταθμούς, οί όποι-
οι κυρίως έχουν έπιστημονικόν σκο-
πόν. Περί αυτών έγράφη ειδική μελέ-
τη εις προηγούμενον τεύχος του «Η-
λίου».

Τά ένυδρεϊα ήσαν γνωστά καί υπό
των Ρωμαίων παρά των όποιων έκ-
αλούντο βιβάρια καί έκόσμουιν
τάς αίθουσας καί τούς κήπους των.

Τά πρώτα ένυδρεϊα ήσαν άπλά
ύάλινα δοχεία διαφόρου μεγέθους
καί σχήματος καί έντός αυτών διετή-
ρουν οί Κινέζοι από άμνημονεύτων
χρόνων τούς κυπρίνους (κ.
χρυσόψαρα). Εις τήν Εύρώπην ή χρή-
σις τοιούτων ένυδρείων ήρχισε μόλις
κατά τό 1680, όποτε καί έγενικεύθη
ή μόδα νά διατηρούν οί πλούσιοι εις
τάς αίθουσας των πολυτελή κρυστάλ-
λινα δοχεία περιέχοντα σπάνια είδη
Ιχθύων καί υδροβίων φυτών. Σήμε-
ρον υπάρχουν εις πολλά μέρη τής
Εύρώπης ειδικαί έγκαταστάσεις βι-
βαρίων καί ένυδρείων εις τά όποια
διατηρούνται, σπανιώτατα είδη χερ-
σαίων καί θαλασσίων ζώνων. Τελειότε-
ρον θεωρείται τό βιβάριον του βοτα-
νικού κήπου των Παρισίων.

Η άλιεία των υδροβίων ζώνων, μι-
κρού σχετικώς θάθους, γίνεται διά
των κοινών άλιευτικών όργάνων, διά
τήν άλιείαν όμως ζώνων των μεγάλων
βαθών, γίνεται χρήσις άλιευτικών όρ-
γάνων καταλλήλων διά νά λειτουργή-
γουν εις τά βάθη, άλλα καί μη κα-
ταστρεφόντων τά άλιευόμενα ζώα,
εκ των όποιων τά περισσότερα είνε
πολύ εύπαθη.

Η άλιεία εις τας άθύσσους διενερ-
γείται κυρίως με είδικούς βυθοκό-
ρους καί κύρτους. Η βυθοκόρος των
άλιευτικών πλοίων άποτελείται από
άνθεκτικόν καί λεπτόν δίκτυον, τό ό-
ποιον προσαρμόζεται επί σιδηρού σκε-
λετοϋ. Τό έσωτερικόν καί τό έξωτε-
ρικόν του δικτύου περιβάλλεται με
τεμάχια σχοινίων τά όποια χρησι-
μεύουν εις τό νά εμπλέκονται εις αυ-
τά οί λεπτότατοι θαλάσσιοι όργανι-
σμοί οί όποιοι είνε δυνατόν νά έκφεύ-
γουν από τας μικράς όπάς του δικτύ-
ου. Η βυθοκόρος σύρεται εις τόν θυ-
θόν με μακρότατα συρματόσχοινα
μεγάλης άντοχής καί συλλέγει πάν
ό,τι ήθελε συναντήσει εις τόν θυθόν.
Ο κύριος είνε κυλινδρική ή σφαιρι-
κή δίκτυα, τά όποια προσομοιάζουν
πρός καλάθιον. Ο πρίγκιψ Άλθέρ-
πος του Μαγακού μετεχειρίσθη τό
πρώτον τούς τριέδρους κύρτους κατά
τάς έπιστημονικάς άλιείας του, κατά
τό 1866 καί δι' αυτών άνέσχευεν εις
τήν έπιφάνειαν θαλασσίους όργανι-
σμούς από βάθους 6000 μέτρων.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Περίεργος τρόπος ταξιδίου

Δύο φίλοι έχουν ένα μόνον ποδήλα-
το διά νά διανύσουν μιάν απόστασιν
20 χιλιομέτρων. Ο πρώτος φεύγει με
τό ποδήλατο με ταχύτητα 15 χλμ. τήν
ώραν, τήν ίδιαν στιγμήν που ό δεύτε-
ρος ξεκινά πεζή με ταχύτητα 4 χλμ.
500 τήν ώρα. Αφού διήνυσε αρκετήν
άπόστασιν ό πρώτος φίλος, άφίνει τό
ποδήλατο κοντά σε κάτι θάμνους του
δρόμου καί φθάνει εις τό τέρμα τής
διαδρομής πεζή με ταχύτητα 5 χλμ. τήν
ώραν. Ο δεύτερος φίλος εύρίσκει τό
ποδήλατο καί τερματίζει τήν διαδρομήν
με ταχύτητα 12 χλμ. τήν ώρα. Οί δύο
φίλοι φθάνουν τήν ίδιαν στιγμήν εις
τό τέρμα.

Υπολογίσατε τήν απόστασιν μεταξύ
του σημείου τής έκκινήσεως καί του
μέρους όπου έγκατελείφθη τό ποδήλα-
τον καί τήν συνολικήν διάρκειαν τής
διαδρομής.

Ας υποθέσωμεν Χ τήν εις χιλιό-
μετρα απόστασιν τήν περιλαμβανομέ-
νην μεταξύ του σημείου τής έκκινή-
σεως καί του μέρους όπου έγκατελεί-
φθη τό ποδήλατον. Έχομεν τότε, αφού
οί ταξιδιώται έκκινούν ταυτόχρονως
καί τερματίζουν ταυτόχρονως :

$$\frac{X}{15} + \frac{20 - X}{5} = \frac{X}{4,5} + \frac{20 - X}{12}$$

Απλοποιούμενον :

$$X = 8 \text{ χλμ. } 571.$$

Διάρκεια τής διαδρομής :

$$\frac{8,571}{15} + \frac{11,429}{5} = 2 \text{ ώραι, } 51$$

λεπτά, 25 δευτερόλεπτα.

Μονά ή ζυγά

Ένας φίλος σας έχει στο ένα χέρι
ένα ζυγόν αριθμό αντικειμένων (νομί-
σματα λ. χ.) καί εις τό άλλο χέρι έ-
να μόνον αριθμό από τά ίδια αντικείμε-
να. Μαντεύσετε σε πού χέρι εύρίσκον-
ται τά ζυγά.

Πολλαπλασιάσατε τόν αριθμόν των
αντικειμένων τής δεξιάς χειρός με έ-
να όποιονδήποτε ζυγόν αριθμόν, καί τόν
αριθμόν των αντικειμένων τής άριστε-
ράς χειρός με ένα όποιονδήποτε μόνον
αριθμόν καί προσθέσατε τά δύο άθροί-
σματα.

Εάν τό άθροισμα τής προσθέσεως
είνε αριθμός μονός τά ζυγά εύρίσκον-
ται στο δεξιό χέρι.

Εάν τό άθροισμα τής προσθέσεως είνε
ζυγός αριθμός, τά ζυγά εύρίσκον-
ται στο άριστερό χέρι.

Τό άποτέλεσμα εξηγείται εύκόλως :
Τό προϊόν ενός αριθμού δι' ενός ζυ-
γοϋ αριθμού είνε αριθμός ζυγός.
Εάν ό αριθμός που άναποκρίνεται
εις τό άριστερό χέρι είνε μονός, τό

προϊόν του δι' ενός μονού αριθμού είνε
μόνo καί τό άθροισμα των δύο προϊ-
όντων είνε αριθμός μονός.

Αντίθετως εάν ό αριθμός που άν-
ταποκρίνεται εις τό άριστερό χέρι είνε
ζυγός, τό προϊόν του διά του μο-
νού αριθμού είνε μόνo καί τό άθροι-
σμα των δύο προϊόντων είνε αριθμός
ζυγός.

Υπάρχει, βέβαια, καί μιá άπλου-
στέρα λύσις :

Πολλαπλασιάσατε τόν αριθμόν που
άναποκρίνεται εις τό δεξιό χέρι με έ-
να οιονδήποτε ζυγόν αριθμόν, καί
προσθέσατε εις τό προϊόν τόν άλλον
αριθμόν. Εάν τό άποτέλεσμα είνε ζυ-
γός, ό ζυγός αριθμός των αντικειμέ-
νων εύρίσκεται εις τό άριστερό χέρι.
Εις τήν αντίθετον περίπτωση, εύρί-
σκεται εις τό δεξιό χέρι.

Τό πρόβλημα λύεται επίσης καί εις
τήν περίπτωσην που υπάρχουν δύο ά-
τομα, εκ των όποιων τό ένα κρατά τά
ζυγά καί τό άλλο τά μονά. Αντί πολ-
λών αντικειμένων, ήμπορεί νά υπάρ-
χουν δύο μόνον νομίσματα, εκ των ό-
ποιων τό ένα θα άντιπροσωπεύη τά
μονά, καί τό άλλο τά ζυγά.

Ένας άγνωστος αριθμός

Εύρετε ένα όλόκληρον αριθμόν που
νά είνε ίσος πρός 9 φορές τόν αριθ-
μόν των μονάδων του.

Ο αριθμός αυτός δέν θα έχη παρά
δύο ψηφία. Εάν Α είνε τό ψηφίον
των δεκάδων καί Β τό ψηφίον των
μονάδων, ό αριθμός θα είνε 10α+β
καί έχομεν τότε :

$$10\alpha + \beta = 9\beta, \text{ ή } 10\alpha = 8\beta, \text{ ή } \alpha = \frac{4}{5}\beta$$

Η εξίσωσις αυτή καταλήγει εις
α=4 καί β=5, αφού α καί β είνε μι-
κρότερα του 10.

Ο ζητούμενος αριθμός είνε 45.

Ένας άλλος άγνωστος αριθμός

Εύρετε ένα διψήφιον, που νά είνε
ίσος πρός 7 φορές τό άθροισμα των
ψηφίων του.

Εάν Α είνε τό ψηφίον των δεκά-
δων του ζητούμενου αριθμού καί Β τό
ψηφίον των μονάδων, έχομεν

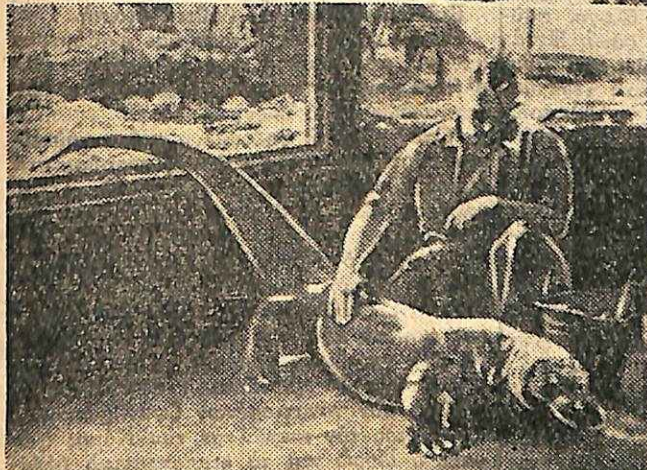
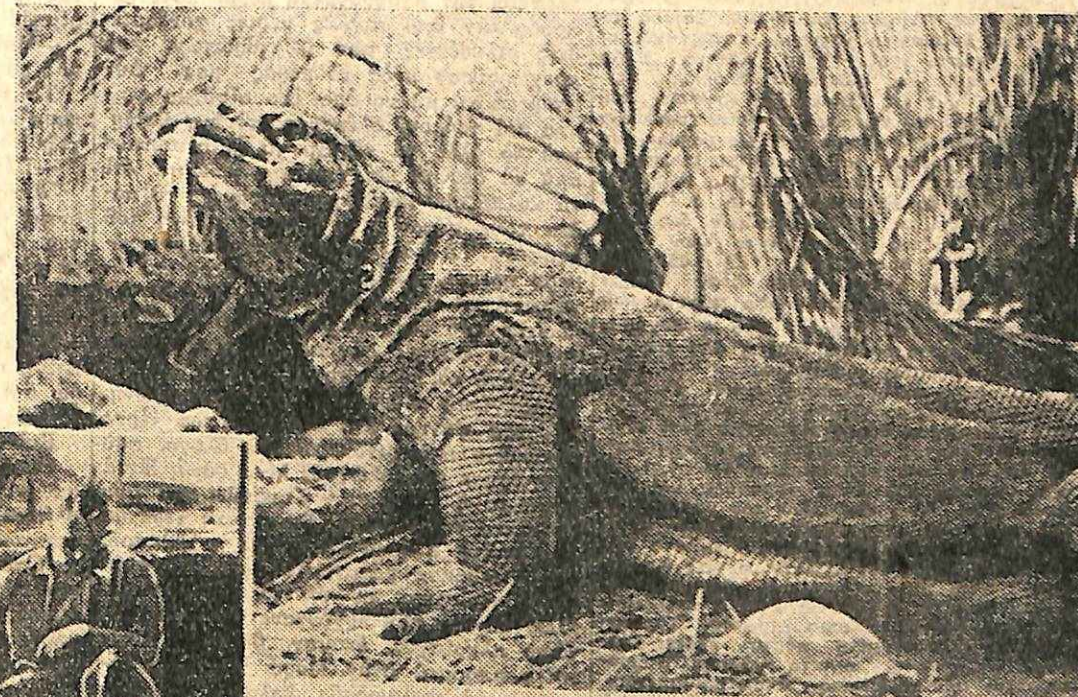
$$10\alpha + \beta = 7(\alpha + \beta) \text{ ή } 3\alpha = 6\beta$$

$$\alpha = 2, \beta = 1, \alpha = 4, \beta = 2$$

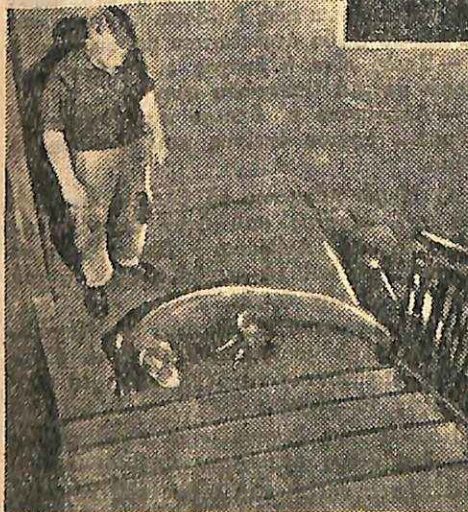
Οί αριθμοί 21, 42, 63, 84 άναπο-
κρίνονται πρός τήν λύσιν του προβλή-
ματος.

Βάρανος, τό μέγα έρπετόν Ο ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΤΟΥ ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΟΥ

Τό φοβερόν τήν όψιν έρπε-
τόν τής εικόνας που παρατίθε-
ται εδώ είνε ό Βάρανος, ό θεο-
ρούμενος κατ' εύθειαν απόγονος
του δεινοσαύρου, του γιγαντι-
αίου έρπετου, που εξέλιπε από
πολλών χιλιάδων έτών. Ο βά-
ρανος είνε κατ' ουσίαν έκφυλι-
σμένος δεινόσαυρος ή δεινόσαυ-
ρος έν σμικρύνσει. Καί με τό
σημερινόν του όμως ανάστημα
είνε, μαζί με τόν κροκόδειλον,
τό μεγαλύτερον σαυροειδές. Ζή
εις τά παρθένα δάση των Σουν-
δαίων νήσων τής Μαλαισίας καί
ήτο άγνωστος έως τό 1911.

Καί σήμεραν ακόμη δύο
μόνον Βάρανοι υπάρχουν
εις Ζωολογικούς Κήπους.
Τό ζώον αυτό δέν άντέχει
εις τήν αιχμαλωσίαν. Πα-
ρά τήν φοβεράν έντύπω-
σιν που προσεχει είνε
ζώον ειρηνικόν, συνηθίζει
δέ εις τήν συναναστροφήν
των ανθρώπων.

Ανεβαίνει σκαλοπάτια,
δέν φοβείται τήν καθαρί-
στριαν, μολοντι κρατεί
μακρόν ξύλον, επειδή καί
άλλοτε τήν συνήνησε.
Πρό των άγνώστων, έν
τούτοις, τρέπεται εις φυ-
γήν. Μετά τόν περίπατον,
έπιστρέφει εις τό σπιτάκι
του, όπου τόν υποδέχεται
με θωπείας ό φύλαξ.

Έρπετά όμοιάζοντα πρός τόν Βάρανον
καί καλούμενα με τό αυτό όνομα ζουν καί
εις άλλα μέρη, έντός των Σουνδαίων
νήσων, εις τας Ινδίας καί τήν Κεντρι-
κήν Αφρικήν. Πρόκειται όμως περί άλλ-

ου είδους σαυροειδών, τό όποιον πιθα-
νώς κατάγεται, από άλλο έκλείψαν είδος,
ποικιλία του όποιου ήσαν τά θαρανοσαν-
ροειδή του παλαιολιθικού αιώνα. Μόνον
εις τήν Αυστραλίαν υπάρχει είδος θαρά-

νου όμοιάζοντος πολύ με τόν απόγονον
των δεινοσαύρων, φαίνεται δέ ότι τό εί-
δος τουτο προέκυψε εκ διασταυρώσεως
δεινοσαύρων καί άλλου τινός μεγάλου
σαυροειδούς.

Η ΝΗΣΟΣ ΤΟΥ

Μυθιστόρημα του μεγάλου άγγλου

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ο Πρέντικ, ένας Άγγλος έπιστήμων, ύστερα από ένα δραματικό ναυάγιο, κατοικεί σ' ένα άγνωστο νησί, όπου κατοικεί ο Δρ Μορώ, περίφημος άλλότε σ' ολόκληρη την Άγγλία για τις ζωοτομικές εργασίες του και τις θεωρίες του περί νοσηρών ζυμώσεων του αίματος. Ο Μορώ έχει ως βοηθόν του τον Μοντγκόμερυ, και συνεχίζει μυστηριώδη πειράματα σ' ένα εργαστήριο απομονωμένο. Από το εργαστήριο αυτό, ο Πρέντικ που φιλοξενείται σ' ένα διπλανό δωμάτιο, ακούει παράξενα ούρλιασματα ζώων που προφανώς τα βασανίζουν. Έξω άλλου ο Πρέντικ μένει κατάπληκτος όταν βλέπει κάτι παράξενα ανθρώπινομορφα τέρατα που κυκλοφορούν στο νησί, που η ασχήμια τους είναι άποκρουστική και η όλη εμφάνισή τους προκαλεί τόν τρόμο.

Κ' ν' αποφυγή τα ούρλιασματα που ακούονται από το εργαστήριο—και που κατά πιθανότητα προέρχονται από έναν πούμα—ο Πρέντικ έκ'ευρισμένος, φεύγει απ' το δωμάτιο και περιπλανιέται στο νησί, όπου συναντά και άλλα παράδοξα και φοβερά ζώα. Ένα απ' αυτά τον παρακολουθεί μέσα στη νύχτα και κατατρομαγμένος, ο Πρέντικ, κατορθώνει να γυρίση στο δωμάτιό του, όπου τον περιμένουν νέες εκπλήξεις. Από μίαν πόρτα που έμεινε κατά λάθος ανοικτή, ο Πρέντικ θγαίνει στην αυλή, όπου βλέπει αούλκια αίματος. Ύστερα από μία μισανοιγμένη πόρτα βλέπει ένα σώμα αιμόφυρτο, φρικτά πελεκημένο που φαίνεται σαν άνθρωπος ακρωτηριασμένος. Ο Πρέντικ υπομιάζεται ότι ο Δρ Μορώ με διάφορες χειρουργικές επεμβάσεις μεταβάλλει τους ανθρώπους σε ζώα και για να μην υποστή την ίδια τύχη φεύγει τρεμάμενος προς το δάσος. Σε λίγο βρίσκεται στις σπηλιές των τεράτων, εύτυχως όμως σπεύδει να τον σώση από τόν κίνδυνο που διατρέχει ο Μορώ, ο οποίος, από έτών ασχολείται με πειράματα ζωοτομίας και προσπαθεί να δημιουργήση από ζώα ανθρώπους. Ομοιογενή όμως ότι μέχρι της στιγμής δεν έπέτυχε ακόμα, διότι εις τα νέα πλάσματα που δημιουργεί ένοπάρχει πάντα το ζώον με τα ένστικτά του που άργα ή γρήγορα έσπνουν. Έλπίζει όμως ότι με τόν ποίμα που έγχείρησε τελευταίως δεν θα συμβή το ίδιο).

Έν τώ μεταξύ συμβαίνουν στο νησί δυσάρεστα πράγματα. Άνευρισκονται κάποιες σκοτωμένα κοινέλια, φαίνεται δε ότι σε κάποιο από τα τέρατα έχει έσπνθη ή θηριώδης δίψα του αίματος. Ο Μορώ αποφασίζει να τιμωρήση παραδειγματικά τόν ένοχο που παρέβη τόν Νόμο του νησιού.

11ον

Διασχίσαιμε τόν στενό φαράγγι, που στο βάθος του έτρεχε τόν καυτό νερό, κι' ύστερα πήραμε τόν φιδωτό μονοπάτι άνάμεσα στα καλάμια, ώσπου φθάσαμε σε μίαν άνοιχτωσία όπου τόν χώμα ήταν κιτρινωπό και μύριζε θειάφι. Στο βάθος, πέρα από ένα κυματισμό του έδάφους, λαμποκοπούσε καταγάλανη στο ήλιόφους ή θάλασσα. Φθάσαμε σ' ένα είδος φυσικού άμφιθεάτρου όπου σταματήσαμε. Τότε ο Μορώ φύσηξε δυνατά στο βούκινό του, που ο ήχος του αντίλαλνεν δυνατός μέσα στην βαθειά ήρεμία του τροπικού άπογεύματος. Έπρεπε νάχη πολλή γερούς πνεύμονας. Ο ήχος από τόν βούκινό άπλώθηκε ένα γύρω και ή ήχώ τόν επανέλαβε και τού έδωσε μίαν ένταση έκωφαντική.

—Α! έ! έκαμε ο Μορώ αφήνοντας τόν βούκινό να πέση στο πλευρό του.

Σχεδόν την ίδια στιγμή, τα καλάμια άρχισαν να σαλεύουν και να παραμερίζουν από πολλές μεριές και άκουστήκανε βουητά και φωνές απ' τη μεριά της πυκνής πράσινης ζούγκλας που βρισκόταν ένα γύρω από τόν έλος όπου είχα περι-

πλανηθή την προηγούμενη μέρα. Τότε ξεπρόβαλλαν από πολλές μεριές χονδροειδείς σιλουέτες των ζωνθρώπων, που προχωρούσαν προς τόν μέρος μας. Δεν μπόρεσα να μη νοιώσω ένα αίσθημα φρίκης και τρόμου, βλέποντας τόν ένα ύστερ από τόν άλλο τα τέρατα να ξετυπώνουν από τα δέντρα και από την καλαμιά και να καλπάζουν περίεργα, σέρνοντας τα πόδια τους πάνω στην κίτρινη σκόνη του έδάφους. Άλλά ο Μορώ και ο Μοντγκόμερυ ήρεμοι, περίμεναν ασάλευτα και άναγκαστικά έμεινα και γώ κοντά τους. Ο πρώτος που ξεπερδύαλε ήταν ο Σάτυρος, που μου φάνηκε σαν πλάσμα φανταστικό μόλο που τόν κορμί του έριχνε σκιά και τα τραγίσια πόδια του ξεσήκωναν σκόνη. Ύστερα φάνηκε ένα άλλο φοβερό τέρας καμωμένο από ρινόκερω και άλογο, που προχώρησε μασουλώντας λίγο σανό. Μετά φάνηκαν ή Γυναίκα - Γουρούνη και δύο Γυναίκες - Λύκαινες, ύστερα τόν τερατώδες εκείνο θηλυκό Αρκούδα - Άλεπού, με τα κόκκινα μάτια στο πανούργο σουβλερό πρόσωπο, κι' έπειτα φάνηκαν κι άλλα τέρατα που έχονταν τρεχάτα. Ένώσφ πλησίαζαν, έκαμαν θαυιές μετανοίες μπροστά στον Μορώ και καταπαίνονταν να ψαλμωδούν άνάκατα τις διάφορες έντολές του Νόμου.

—Αυτός έχει τόν χέρι που πληγώνει. Αυτός έχει τόν χέρι που πληγώνει. Αυτός έχει τόν χέρι που γιατρέυει κλπ.

Όταν έφθαναν σε καμιά τριανταριά μέτρα απόστασι, γονάτιζαν, άκουμπούσαν τούς άγκώνες στο χώμα, κι' έρχιναν σκόνη στο κεφάλι τους. Φαντασθήτε, άν μορηγήτε, για μία στιγμή την σκηνή αυτή. Έμεις ντυμένοι με μπλε ρούχα, με τόν δόμορφο και μαυριδερό ύπνρήτη μας όρθιοι σε μίαν πλατειά άνοιχτωσία γεμάτη κίτρινη σκόνη που άστραφτε στον πυρό ήλιο και τριγυρισμένοι απ' αυτά τα τέρατα που χειρονομούσαν, ξεφώνιζαν και χειρονομούσαν σαν μανιασμένα και που άλλα έμοιαζαν με ανθρώπους φρικτά παραμορφωμένους, άλλα με ζφα έφιαλτικά που έρχονται και μας δρίσκουν στα πιο άπαισια όνειρά μας. Απ' τη μία μεριά άπλωνόταν ή κνημιστή, παράταξή της καλαμιές, απ' την άλλη ένα πυκνό δάσος με φοινικόδεντρα και προς τα βόρεια φάνταζε τόν βάθος ο άμυχλώδης όρίζοντας του Ειρηνικού.

—Έξήντα δύο, έξήντα τρεις, μέτρησε ο Μορώ. Δέ λείπουν παρά τέσσερις.

—Δέ βλέπω τόν Άνθρωπο - Λεοπάρδαλι, είπα.

Ξαφνικά ο Μορώ ξαναφύσησε δυνατά στο βούκινό του και σ' αυτό τόν ήχο όλοι οι ζωνάνθρωποι οροβόλησαν προς τόν μέρος μας και κυλίσθηκαν μέσα στην σκόνη προσκυνώντας. Τότε, έφροντας σιγά σιγά και προσπαθώντας να φθάση κοντά στα άλλα τέρατα, φάνηκε απ' τόν μέρος όπου ο Μορώ είχε γυρισμένη την πλάτη του ο Άνθρωπος - Λεοπάρδαλι. Τελειωταίος ήθε ο μικρός Πιθηκάνθρωπος. Οί άλλοι, κουρασμένοι απ' τις χειρονομίες και τα χοροπηδήματα, τού έρεξαν θυμωμένες ματιές.

—Άρεκέ! φώναξε ο Μορώ με τη σταθερή και ήχηρή φωνή του.

Όλα τα τέρατα σταμάτησαν άμέσως,

και ή ταραγμένη εκείνη συγκέντρωσι ήρέμισε ξαφνικά.

—Πού είναι αυτός που διδάσκει τόν Νόμο; ρώτησε ο Μορώ.

Τό τέρας με τόν γκιριζωπό τρίχωμα έκαμε ένα είδος ύποκλισι και σχεδόν άγίγισε τόν χώμα.

—Πες τα λόγια, πρόσταξε ο Μορώ.

Άμέσως όλοι γονάτισαν και ταλαντεύοντας ρυθμικά τα κορμιά τους, σκορπώντας τη θειούχο σκόνη του έδάφους πότε με τόν δεξί και πότε με τ' άριστερό χέρι, άρχισαν ξανά να ψαλμωδούν τις παρέρχουσες έντολές.

Όταν έφθασαν στη φράσι : «Μην τρώς κρέας ούτε ψάρι, είναι ο Νόμος», ο Μορώ άπλωσε τόν μακρύ λευκό χέρι του.

—Σταθήτε, φώναξε.

Και έγινε μονομιές θαυεία σιωπή.

Θαρώ πώς όλοι ήξεραν και φοβόντουσαν γι' αυτό που έμελλε να γίνει. Τό βλέμμα μου παρακολούθησε τόν κύκλο των τερατωδών προσώπων.

Όταν είδα τη φοβισμένη στάσι που είχαν πάρει τόν τρόπο που κυριαρχούσε στα λαμπερά τους μάτια, άπόρησα για τόν μπόρεσα άλλότε να τούς νομίσω για ανθρώπους.

—Αυτός ο Νόμος έχει παραβιασθή! είπε ο Μορώ.

—Κανείς δε γλυτώνει! έκραξε τόν τέρας που τόν πρόσωπό του ήταν σκεπασμένο στο γκιριζωπό του τρίχωμα.

—Κανείς δε γλυτώνει! επανέλαβε ο κύκλος των γονατισμένων ζωνθρώπων.

—Ποιός τόν παρεβίασε τόν Νόμο; ρώταξε ο Μορώ και τόν διαπεραστικό βλέμμα του έρευνеше τόν πρόσωπο, ένθ τόν μαστίγιο του σφύριζε άπειλητικά στον άέρα.

Η Ύαινα - Γουρούνη μου φάνηκε πολύ τρομαγμένη και πανικόβλητη και την ίδια έντύπωσι σχημάτισα για τόν Άνθρωπο - Λεοπάρδαλι. Ο Μορώ γύρισε προς τόν μέρος τού τελευταίου αυτού, που μαζεύθηκε με την χαρακτηριστική κίνησι των αϊλουροειδών μπροστά του. Στο φοβισμένο και ύποπτικό ύφος τού τέρατος μου φάνηκε πως διάβασα την άπάντησι και τόν φόβο άτελείωτων μαρτυριών.

—Ποιός είναι ο ένοχος; κραύγασε ο Μορώ με μία βροντώδη φωνή.

—Αλλοίμονο σ' όποιον παραβαίνει τόν Νόμο!... άρχισε εκείνος που διδάσκει τόν Νόμο.

Ο Μορώ κάρφωσε τόν βλέμμα στα μάτια τού τέρατος που ήταν έμπρός του και είδα τόν Άνθρωπο - Λεοπάρδαλι να συστρέφεται και να σφαδάζη σαν να τού ξεριζώναν την ψυχή.

—Εκείνος που παραβαίνει τόν Νόμο... είπε ο Μορώ γυρίζοντας άλλου τόν βλέμμα και αφήνοντας τόν θύμα του, για νάγθη προς τόν μέρος μας.

Νόμισα πως ξεχωρίζω σ' αυτά τα λόγια ένα είδος περιέργου έρεθισμού.

—...Ξαναγυρίζε τόν σπίτι τού πόνου! φώναξαν όλοι... Ξαναγυρίζε τόν σπίτι τού πόνου, ο Κύριε!

—Στό σπίτι τού πόνου... στό σπίτι τού πόνου!... Ξανάπε ο Πιθηκάνθρωπος, ώσαν αυτή ή ιδέα να τού ήταν εύχρηστη.

—Τ' άκους, είπε ο Μορώ γυρίζοντας

ΙΑΤΡΟΥ ΜΟΡΩ

συγγραφέως ΟΥΕΛΛΣ

προς τόν ένοχο. Τ' άκους;... Έ, λοιπόν;

Ο Άνθρωπος - Λεοπάρδαλι, λυτρωμένος από τόν βλέμμα τού Μορώ, είχε όρθωθή, και ξαφνικά, με τα μάτια φλογισμένα, δείχνοντας άπειλητικά τόν κοφτερό του δόντια, ώρησε προς τόν δήμιό του. Είμαι βέβαιος πως μόνο ή παραφροσύνη ενός άπεραντου τρόμου, τόν έσπρωξε σ' αυτήν την επίθεσι. Ολόκληρος ο κύκλος των τεράτων άνασκήθηκε κι' αύτός ολόγυρά μας. Έβγαλα τόν περιστροφικό μου. Ο Άνθρωπος και τόν τέρας συγκρούσθηκαν. Είδα τόν Μορώ να τρικλίζει. Είμασταν τριγυρισμένοι από άγρια μουγκρίσματα και ούρλιασματα. Μέσα στη γενική σύγχυσι πίστεψα πως έπρόκειτο για μία γενική έξόρμησι.

Με τόν τρομέρο του πρόσωπο άγριεμένο, ο Άνθρωπος - Λεοπάρδαλι πέρασε από δίπλα μου, ένθ ο Μ'λίγκ τόν άκούλουσε από κοντά. Είδα τα κίτρινα μάτια ενός θηρίου — ήταν θαρώ ή Ύαινα - Γουρούνη — να σπιθοβολούν από τόν έρεθισμό και για μία στιγμή νόμισα πως θωτούς θάμνους με κίτρινα λουλούδια. Ο Μ'λίγκ βρισκόταν μισοδρομής άνάμεσα στον φυγάδα και σε μας.

Οι περισσότεροι από τούς διώκτες είχαν χάσει τώρα την πρώτη γρηγοράδα τους κι' έτρεχαν σιγώτερα άλλα με πιο κανονικό βήμα. Σε λίγο διεπιστώσα ότι τρέχαμε όλοι σε μία ευθεία γραμμή, σχηματίζοντας ένα ευρύ μέτωπο. Η Ύαινα - Γουρούνη έτρεχε πάντα δίπλα μου, ολόενα κροφουκταζόντάς με. Κάπου - κάπου ή μουσούδα τού τέρατος έζωνε σ' ένα μορφασμό που μου φαινόταν άπειλητικός.

Όταν έφθασε στην άκρη των βράχων, ο Άνθρωπος - Λεοπάρδαλι είδε πως τραβούσε κατ' ευθείαν προς τόν μέρος της παραλίας, όπου με είχε κυνηγήσει τόν βράδυ εκείνο τού έρχομού μου, και έκαμε μίαν άπότομη στροφή προς τούς θάμνους. Άλλά ο Μοντγκόμερυ άντελήφθη αυτή τη μανούβρα και τρέχοντας προς τόν μέρος τού φυγάδος τόν έξανάγκασε να πάρη πάλι τόν δρόμο προς την άκρογιαλιά.

Έτσι, λαχανιασμένος, ξεθεωμένος, τρεκλίζοντας πάνω στους μυτερούς βράχους γλυστρώντας στις κατηφορίες, ξεσχισμένος από τ' άγκάθια, χτυπημένος από τα κλαδιά, κατεδίωκα και γώ τόν Άνθρωπο - Λεοπάρδαλι που είχε παραβιάσει τόν Νόμο, και ή Ύαινα - Γουρούνη με τούς επιφόβους μορφασμούς έτρεχε από δίπλα μου. Έξακολούθησα, μ' όλο που ένοιωθα τις δυνάμεις μου να με προδίδουν, την καρδιά μου να χοροπηδά, τα πόδια μου να λυγούν, τόν κεφάλι μου να γυρίζει, έξακολούθησα να τρέχω, μην τολμώντας να άπομακρυνθώ από τούς άλλους και να μείνω μόνος με τόν φρικτόν εκείνο σύντροφο. Έτρεχα, έτρεχα, μ' όλο που έβλεπα πως δεν μπορούσα άλλο, μουσκέμενος στον ιδρώτα, άποκαμωμένος από την πνιχτική ζέση τού τροπικού άπογεύματος.

Τέλος, ο ρυθμός της καταδιώξεως άρχισε να επιβραδύνεται. Είχαμε περιυλώσει τόν άθλιο τέρας σε μίαν γωνιά τού νησιού. Ο Μορώ, με τόν μαστίγιο στο χέρι, μας έβαλε στη γραμμή, και προχωρούσαμε τώρα με προφύλαξι, περισφίγοντας ολόενα τόν κύκλο γύρω από τόν θύμα μας που κρυβόταν τώρα αιώτηλο

όλο που προχωρούσαμε μαζί, τα κλαδιά των χαμόδεντρων μας χτυπούσαν τόν πρόσωπο, τα άγκάθια μας έξοκίζαν, τα χαμηλά κλαριά και οι ρίζες μπερδεύονταν στα πόδια μας.

—Έκαμε όλο αυτό τόν δρόμο με τα τέσσερα, είπε ο Μορώ, που βρισκόταν τώρα κριβώς μπροστά μου.

—Κανείς δε γλυτώνει! μου φώναξε ο Λύκος - Αρκούδα, έρεθισμένος από την καταδίωξι.

Καναβήκαμε και πάλι σε μίαν άνοιχτωσία κι' άνάμεσα στους βράχους διακρίναμε τόν ζώο που έτρεχε γρήγορα με τα τέσσερα. Κάθε τόσο γύριζε να κυττάξη δείχνοντας άπειλητικά τα δόντια του. Στη θέα του, ή παρέα των Λύκων ούρλιαζε από ευχαρίστησι. Τό τέρας ήταν άκόμα ντυμένο, και από μακριά τόν πρόσωπό του έμοιαζε ακόμη ανθρώπινο, όμως τόν περπάτημά του με τα τέσσερα μαρτυρούσε τόν αϊλουροειδές όταν εύκλιντο πηδά δάθε - κείθε για να ξεφύγη απ' την καταδίωξι. Τό είδαμε σε λίγο να χάνεται μ' ένα σάλτο μέσα σε κάτι άγκαθωτούς θάμνους με κίτρινα λουλούδια. Ο Μ'λίγκ βρισκόταν μισοδρομής άνάμεσα στον φυγάδα και σε μας.

Οι περισσότεροι από τούς διώκτες είχαν χάσει τώρα την πρώτη γρηγοράδα τους κι' έτρεχαν σιγώτερα άλλα με πιο κανονικό βήμα. Σε λίγο διεπιστώσα ότι τρέχαμε όλοι σε μία ευθεία γραμμή, σχηματίζοντας ένα ευρύ μέτωπο. Η Ύαινα - Γουρούνη έτρεχε πάντα δίπλα μου, ολόενα κροφουκταζόντάς με. Κάπου - κάπου ή μουσούδα τού τέρατος έζωνε σ' ένα μορφασμό που μου φαινόταν άπειλητικός.

Όταν έφθασε στην άκρη των βράχων, ο Άνθρωπος - Λεοπάρδαλι είδε πως τραβούσε κατ' ευθείαν προς τόν μέρος της παραλίας, όπου με είχε κυνηγήσει τόν βράδυ εκείνο τού έρχομού μου, και έκαμε μίαν άπότομη στροφή προς τούς θάμνους. Άλλά ο Μοντγκόμερυ άντελήφθη αυτή τη μανούβρα και τρέχοντας προς τόν μέρος τού φυγάδος τόν έξανάγκασε να πάρη πάλι τόν δρόμο προς την άκρογιαλιά.

Έτσι, λαχανιασμένος, ξεθεωμένος, τρεκλίζοντας πάνω στους μυτερούς βράχους γλυστρώντας στις κατηφορίες, ξεσχισμένος από τ' άγκάθια, χτυπημένος από τα κλαδιά, κατεδίωκα και γώ τόν Άνθρωπο - Λεοπάρδαλι που είχε παραβιάσει τόν Νόμο, και ή Ύαινα - Γουρούνη με τούς επιφόβους μορφασμούς έτρεχε από δίπλα μου. Έξακολούθησα, μ' όλο που ένοιωθα τις δυνάμεις μου να με προδίδουν, την καρδιά μου να χοροπηδά, τα πόδια μου να λυγούν, τόν κεφάλι μου να γυρίζει, έξακολούθησα να τρέχω, μην τολμώντας να άπομακρυνθώ από τούς άλλους και να μείνω μόνος με τόν φρικτόν εκείνο σύντροφο. Έτρεχα, έτρεχα, μ' όλο που έβλεπα πως δεν μπορούσα άλλο, μουσκέμενος στον ιδρώτα, άποκαμωμένος από την πνιχτική ζέση τού τροπικού άπογεύματος.

Τέλος, ο ρυθμός της καταδιώξεως άρχισε να επιβραδύνεται. Είχαμε περιυλώσει τόν άθλιο τέρας σε μίαν γωνιά τού νησιού. Ο Μορώ, με τόν μαστίγιο στο χέρι, μας έβαλε στη γραμμή, και προχωρούσαμε τώρα με προφύλαξι, περισφίγοντας ολόενα τόν κύκλο γύρω από τόν θύμα μας που κρυβόταν τώρα αιώτηλο

όλο που προχωρούσαμε μαζί, τα κλαδιά των χαμόδεντρων μας χτυπούσαν τόν πρόσωπο, τα άγκάθια μας έξοκίζαν, τα χαμηλά κλαριά και οι ρίζες μπερδεύονταν στα πόδια μας.

—Έκαμε όλο αυτό τόν δρόμο με τα τέσσερα, είπε ο Μορώ, που βρισκόταν τώρα κριβώς μπροστά μου.

—Κανείς δε γλυτώνει! μου φώναξε ο Λύκος - Αρκούδα, έρεθισμένος από την καταδίωξι.

Καναβήκαμε και πάλι σε μίαν άνοιχτωσία κι' άνάμεσα στους βράχους διακρίναμε τόν ζώο που έτρεχε γρήγορα με τα τέσσερα. Κάθε τόσο γύριζε να κυττάξη δείχνοντας άπειλητικά τα δόντια του. Στη θέα του, ή παρέα των Λύκων ούρλιαζε από ευχαρίστησι. Τό τέρας ήταν άκόμα ντυμένο, και από μακριά τόν πρόσωπό του έμοιαζε ακόμη ανθρώπινο, όμως τόν περπάτημά του με τα τέσσερα μαρτυρούσε τόν αϊλουροειδές όταν εύκλιντο πηδά δάθε - κείθε για να ξεφύγη απ' την καταδίωξι. Τό είδαμε σε λίγο να χάνεται μ' ένα σάλτο μέσα σε κάτι άγκαθωτούς θάμνους με κίτρινα λουλούδια. Ο Μ'λίγκ βρισκόταν μισοδρομής άνάμεσα στον φυγάδα και σε μας.

και άθέατο άνάμεσα σε κάτι άγκαθωτούς θάμνους.

—Προσοχή! φώναξε ο Μορώ, καθώς μας έκαμε νοήματα να προχωρούμε βήμα προς βήμα λιγοστεύοντας ολόενα τόν έλεύθερο χώρο γύρω από τόν τέρας.

Οί θάμνοι όπου είχε κρυφθή ο δράπέτης, βρισκόνταν σε μίαν έλαφρή κατηφορία. Από τόν ύψος της όπου βρισκόμουν, έβλεπα τόν Μορώ και τόν Μοντγκόμερυ που βρισκόντανε απ' τόν αντίθετο μέρος τού κύκλου, προς τόν άκρογιαλί. Τό τέρας δε σάλευε.

—Στό σπίτι τού πόνου, στό σπίτι τού πόνου, έλεγε κάθε τόσο με τη στριγγιά φωνή του ο Πιθηκάνθρωπος που δρισκόταν σε καμιά εικοσαριά μέτρα δεξιά μου. Άκούοντας αυτά τα λόγια, συχώρεσα τόν φτωχό πλάσμα για όλο τόν φόβο που έδωσε την προηγούμενη μέρα.

Δεξιά μου, άκουσα έ βαρεία βήματα τού Αλόγου - Ρινόκερω, που έψαχνε άνάμεσα στα χαμόδεντρα για τόν φυγάδα. Έπειτα ξαφνικά, άνάμεσα στην πυκνή σκιά των φυλλωμάτων διέκρινα τη λεία που κυνηγούσαμε. Έσταμάτησα. Τό ζώο ήταν συμπαγές όσο μπορούσε, και τα πρόσωπα λαμπερά μάτια του με κύτταζαν με άπερίγραπτο τρόπο πάνω απ' τόν καμπαριασμένο ώμο του.

Δεν μπορώ να ξεγήσω τόν πως και τόν γιατί — θα φανή άλλως τε από μέρους μου μία παράξενη αντίθεσι — αλλά βλέποντας αυτό τόν πλάσμα, σε εκείνη την τελείως ζωώδη στάσι του, με τόν πράσινο φως στα μάτια και την μισοανθρώπινη μορφή του κυριευμένη από την τρομάρα, ένοιωσα πως είχα να κάνω με ένα ζωοποιημένο ανθρώπινο όν. Σε λίγες στιγμές, κάποιος άλλος απ' τούς διώκτες θα έφθανε εκεί κοντά, και τόν φτωχό πλάσμα σκαλωμένο και πάλι θα μεταφερόταν σφιχτοδεμένο στο εργαστήριο για να υποστή τα άβάσταχτα βασανιστήρια των πειραμάτων. Με μίαν άπότομη κίνησι, έβγαλα τόν περιστροφό μου και σκοπεύοντας άνάμεσα στα περίεργα μάτια του, πυροβόλησα.

Την ίδια στιγμή ή Ύαινα - Γουρούνη άωρησε, με μία κραυγή επάνω στο σκοτωμένο τέρας και βόησε στον λαίμο του τα κοφτερά της δόντια. Ολόγυρά μου, τα κλαδιά έτρίζαν και παραμείζαν στο πέραςμα των ανθρώπιμομορφων τεράτων που ένα - ένα πλησίαζαν.

—Μην τόν σκοτώνετε, Πρέντικ, μην τόν σκοτώνετε! φώναξε ο Μορώ.

Τόν είδα νάρχεται τρέχοντας προς τόν μέρος μου. Με ένα χτύπημα τού μαστίγιου άπομακρύνει άμέσως την Ύαινα - Γουρούνη, κι' έπειτα με τη βοήθεια τού Μοντγκόμερυ κρατеше σε απόστασι τα άλλα σαρκοβόρα δίποδα και ιδιαιτέρως τόν Μ'λίγκ, που βρισκόταν σε μίαν άνησυχτική ύπερδιέγερσι. Δίπλα μου, τόν γκιρίζω τριχωτό τέρας έσπνθη τόν άπαισιό κεφάλι του και άρχισε να γυρίζει στον άέρα προς τόν μέρος τού σκοτωμένου.

—Ο διάβολος να σας πάρη, Πρέντικ! φώναξε ο Μορώ. Έπρεπε να τόν πιάσουμε ζωντανόν.

—Λυποίμαι, άποκοιθήκα, μ' όλο που ήμουν κατά βάθος ευχαριστημένος, δεν μπόρεσα να άντισταθώ σε μίαν ένστικτώδη παρόρμησι.

Ήμουν άρρωστος, άρρωστος από την

έξάντλησι και την υπέρτασι. Με το κεφάλι σκυφτό, νοιώθοντας μίαν άδυστη και άνεξήγητη ντροπή για τόν έαυτό του, άνδρjκα μόνος την άνηφορία, πού έβλεπε πρjς τo άκρογιάλι. Ο Μορώ έδω-σε κατί διαταγές και άκουσα τούς τρεις Άνθρώπους - Ταύρους νά σέρνουν τo θύμα πρjς τή θάλασσα.

Αισθανόμενι εύχαρίστησι πού ήμουν μόνος. Τά τέρατα εκδηλώνανε μίαν έντε-λώς άνθρώπινη περιέργεια για τo φόνι του συντρόφου των και τά δίκρινα σέ λίγο νά ρίχνωνται στόν τόπο όπου είχε δοη τo θάνατο ο Άνθρωπος - Λεοπαρ-δαίς. Υστερα τά είδα πού ακολουθού-σαν από κοντά τούς Άνθρώπους - Ταύ-ρους πού μετέφεραν τo πτώμα στήν πα-ραλία. Από την άνηφορία, όπου θρισκό-μουν, παρακολουθούσα την σκηνη της άλ-λόκοτης κηδείας. Τά τρία τέρατα είχαν άνασκηώσει τόν σκοτωμένο ως τόν ωμο-τους για νά τόν μεταφέρουν στή θάλασ-σα. Τότε, σάν ένα ξαφνικό κύμα, πού κα-τακλύζει παρθένα άμμουδιά, εκυρίευσαν τo μυαλό μου θλιβερός σκέψεις. Κατάλαβα πόσο άκαρπες και πόσο άνώφελες ήταν οι προσπάθειες του Μορώ και πόσο παράλο-γα, άπάνθρωπα, άντιφυσικά ήταν όλα σ' έκεινο τo νησί. Λίγο πiς πάνω από τo άκρογιάλι, στήν άρχή της άνηφορίας, ά-νάμεσα στα βράγια, ο Πιθηάνθρωπος, ή Ύαινα - Γουρουνί και πλήθος άλλα δί-ποδα στεκότανε δίπλα στόν Μονγκόμε-ρι και στόν Μορώ. Ήταν όλα κυριεύ-μένα από μίαν παράξενη ταραχή και ή άνήσυχη διέγερσι των εκδηλωνόταν με διάφορες διαμαρτυρίες για την καταπάτη-σι του Νόμου. Ωστόσο είχα την άπόλυ-την βεβαιότητα πως ή Ύαινα - Γουρουνί ήταν κι' αυτή ένοχη, κι' ότι είχε λάθει μέρος στόν διαμελισμό του κοινωλιου. Υστερα, σκέφθηκα πως άνεξάρτητα από τη δυσμορφία του σχήματος των και την τερατώδη τους εμφάνισι, τά πλάσματα αυ-τά έζούσαν, μίαν ζωή πρωτόγονη ίσως και κτηνώδη, άλλα ύποταγμένη στούς ά-ναλλοίωτους νόμους πού διεδικούν ο κα-θένας για τόν έαυτό του την άπόλυτη κυ-ριαρχία, στούς νόμους του ένστικτου, της λογικής, της ήθικής άντιλήψεως.

Φτωχή ζωή! Τώρα άρχίζα νά βλέπω την άλλην όψη του νομισματος. Δεν είχα ποτέ σκεφθί τούς πόνους και τά βάσανα πού έπαίδευαν τά δύστυχα εκείνα θύματα, όταν έβγαιναν απ' τά χέρια του Μορώ. Είχα φρικιάσει μονάχα στήν ιδέα των βασανιστηρίων σά όποια τά υπέβαλαν, μέσα στό πειραματικό εργαστήρι. Όμως τά μαρτύρια αυτά ήταν τά λιγώτερα. Προ-σπορευμένοι, ήταν ζωα, με τά ένστικτά τους προσέκρινε διαρκώς στά έμπόδια της άνθρωπίνης των μεταμορφώσεως, ο ήλιος της συνθήκης εύτυχισμένα, όπως μπορεί νάνε κάθε ζωντανό πλά-μα. Τώρα, ή ζωή τους προσέκρινε διαρκώς στά έμπόδια της άνθρωπίνης των μεταμορφώσεως, ο ήλιος της συνθήκης εύτυχισμένα, όπως μπορεί νάνε κάθε ζωντανό πλά-μα. Τώρα, ή ζωή τους προσέκρινε διαρκώς στά έμπόδια της άνθρωπίνης των μεταμορφώσεως, ο ήλιος της συνθήκης εύτυχισμένα, όπως μπορεί νάνε κάθε ζωντανό πλά-μα.

Εάν ο Μορώ είχε κάποιον νοητό άντι-κειμενικό σκοπό, θά τόν δικαιολογούσα, θά του συγχωρούσα όλα τά μαρτύρια πού υπέβαλε στά άτυχα ζωα. Ακόμη και αν τόν καθοδηγούσε στις πράξεις του τo μίσος, θά τόν καταλάβαινα. Άλλα δέν είχα καμ-

μιά δικαίωσι και τo χειρότερο απ' όλα δέν νοιαζόταν διόλου γι' αυτό. Τόν πα-ρέσυραν ή περιέργεια του, οι παράφο-ρες και άσκοπες έρευνές του, και χάρις σ' αυτές δημιουργούσε τά αξιολύτητα πλάσματα, πού τά έρχιχνε εκεί στό νησί για νά ζήσουν έτσι ένα ή δυο χρόνια, για νά παλαίψουν, για νά ύποκύψουν και νά θρουν τέλος ένα φοβερό θάνατο. Ή-ταν σι' άλληθια άξια συμπόνιας αυτά καθ' έαυτά, τά τέρατα, πού τo παλιό ζω-δες μίσος τά έσπρωχνε στόν άλληλοπα-ραγμό, πού ο Νόμος τά άπηγόρευε νά ρι-χθούν σέ μίαν μανιασμένη αλλά στυν-μη πάλη πού θά σήμαινε τo όριστικό τέ-λος της ζωώδους των ύποστάσεως...

Κατά τις έπόμενες μέρες ο φόβος μου για τά τερατόμορφα όντα είχε την ίδια τύχη με τόν τρομό πού μου είχε εμπνεύ-σει ο Μορώ. Βρέθηκα σιγά - σιγά σέ μίαν κατάσταση θαθείας άφοβίας και στωϊκι-σμού, μιá κατάσταση άσυναισθησίας, έντε-λώς άντίθετη πού τo πνεύμα του πανικου πού με κατείχε λίγες μέρες πριν και πού φαινόταν όλoτετα άξερήσιμο. Όμολογώ έξ άλλου ότι έχασα όλη την πίστι πού είχα στήν εύφύια και στή λογική του κόσμου, βλέποντας τη λυπηρή άταξία και τόν παραλογισμό πού βασίλευαν σέ κείνο τo νησί. Μία μοίρα τυφλή, ένας άπέραν-τος άνοικτήριμος μηχανισμός, έπελεκούσε θαρρείς, και έφτιαχνε τις ζωντανές ύ-λurεις, και ο Μορώ με τo πάθος του για τις έπιστημονικές έρευνες, ο Μοντ-γκόμερι με τo πάθος του για τo πιστό, έγώ ο ίδιος, τά άνθρωποποιημένα ζωα με τά ένστικτά τους, τις άντιδράσεις του, ά-ναπότρεπτα και μοιραία είμασταν μπλεγ-μένοι και βασανιζόμενοι και συντριβόμε-στε άνάμεσα στούς άπειράριθμους άστα-μάτους τροχούς και τά περίπλοκα γε-νάρια του μηχανισμού αυτού. Άλλα ή εικόνα αυτή δέ μου παρουσιάσθηκε έτσι άμέσως. Νομίζω μάλιστα πως είσθην κάπως μιλώντας για άδύτην από τώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XI Μία συμφορά

Πέρασαν άπάνω - κάτω έξη εβδομάδες και σ' όλο αυτό τo διάστημα δέν ένοιω-θα παρά έχρηότητα και άποτροπισμό γι' αυτά τά άποτέλεσματα των άτίμων πειρα-μάτων του Μορώ. Η μόνη μου άπασχόλη-σις ήταν νά φύγω μακριά από τήν φρικια-λέες εκείνες γελοιογραφίες της εικόνας του Δημιουργού και νά ξαναγυρίσω στήν εύχάριστη και σωτηρία κοινωνία των ά-ληθων άνθρώπων. Οι όμοιοί μου, από τούς όποιους θρισκόμουν χωρισμένοι, άρ-χιζαν νά φαντάζων στες άναμνήσεις μου, σάν πλάσματα ειδυλλιακής όμορφίας και άρετής. Η πρώτη μου φίλια με τόν Μοντ-γκόμερι δέ σημείωσε καμμία πρόοδο. Ο πολύχρονος άποχωρισμός του από την ύ-πολοιπή άνθρωπότητα, τo κρυφό του πά-θος πρjς τή μέθη, ή όλοσάνερή του συμ-πάθεια πρjς τά άνθρωπομόρφα ζωα τόν καθιστούσαν ύποπτο στά μάτια μου. Πολ-λές φορές, τόν άφηνα νά πάη μόνος στό έσωτερικό του νησιού, γιατί άπέφραγα με κάθε τρόπο νάχω όποιαδήποτε σχέση με τά τέρατα. Σιγά - σιγά συνήθισα νά περ-νών τόν περισσότερο καιρό μου στό άκρο-γιάλι, άναζητώντας με τά μάτια κάποιο άπολυτρωτικό πανί πού δέ φαινόταν πο-τέ, όταν μία μέρα, μάς θρήκε μία φοβε-ρή συμφορά, πού έμελλε νά έχη άνυπολό-γιστες συνέπειες για όλοκληρο τo νησί και τούς κατοίκους του.

Όταν έπτά ή όκτώ εβδομάδες περίπου μετά τόν έρχομό μου — ίσως και περισ-σότερες γιατί δέν έλαβα τόν κόπο νά με-

τρώ τόν καιρό — πού έγινε ή καταστρο-φή αυτή. Συνέβη ένα πρωί, σχεδόν στες έξη ή ώρα. Είχα ξυπνήσει νωρίς ά-πό τόν θόρυβο πού έκαμαν τρία δίποδα, πού μετέφεραν προμήθειες ξύλων στήν αυλή.

Όταν προγεμνίστα, όγνηκα έξω και ά-κουμπισμένος στόν τοίχο της αυλής άνα-ψα ένα τσιγάρο, άπολαμβάνοντας την πρωινή δροσιά. Σε λίγο ο Μορώ έμφανί-σθηκε στή γωνία της αυλής και άνταλ-λάσαμε μίαν καλημέρα. Πέρασε από μπρjς μου δίχως νά σταματήσει και δέν άκουσα πίσω μου ν' άνοίγη κι' έπειτα νά ξανα-κλείνη την πόρτα πού έργαστηρίου του. Είχα πιά τόσο συνήθισα στις οίμωγες και τά ουχλιάσματα των έγχειρίσεων, ώς-τε άκουσα δίχως την παραμικρή συγκίνη-σι, τo θύμα του, τόν θηλυκό πούμα, νά ύποδέχεται προτού άρχισή ή νέα ήμέρα των βασανιστηρίων του, τόν βασανιστή του με ένα μούγκρισμα φοβερής όργης.

Και τότε συνέβη κατί άφάνταστο. Α-κουσα πίσω μου μίαν όξυτατη κραυγή, τo γδούπο μίας πτώσεως, και γυρνώντας, εί-δα νά έρχεται ίσια κατ' έπάνω μου, μιá μορφή φρικαλέα πού δέν ήταν ήθε ζωώ-δης μήτε άνθρώπινη αλλά σατανική, σκο-τεινή, γεμάτη διασταυρωμένους νυστεριές απ' όπου κυλούσαν κόκκινοι θρόμβοι, με τά μάτια δίχως βλέφαρα και φλοισμένα. Ύψωση τo μπράτσο για νά άποφύγει τo κτύπημα, με τo καταπληκτικό δν με έ-σπρωξε τόσο δυνατά ώστε κυλίσθηκα με τo μπράτσο σπασμένο πέντε τοις άχίσιτον μέτρα μακριά απ' όπου θρισκόμουν, κι' ύστερα τυλιγμένο καθός ήταν σέ αίμο-σταγείς επιδέξιμους πλjδες από πάνω κι' άρχισα νά τρέχη. Κυλώντας σάν ένα θα-ρέλι, βρέθηκα στά χαλίκια της παραλίας, δοκίμασα νά σηκωθώ, με ξανάπεσα πάνω στό πληγμένο μου μπράτσο. Τότε φράν-ξε ο Μορώ, με τo μεγάλο του πρόσωπο κατάχλωμο, τρομερότερος άκόμη με τo αί-μα πού έτρεχε από τo μέτωπό του. Με τo περιστροφή στό χέρι, δίχως νά δώση καμ-μία προσοχή σέ μένα, ρίχθηκε στήν κατα-δίωξη τού πούμα.

Άκουμπώντας με τo άλλο μου χέρι κα-τώρθωσα νά σηκωθώ. Τd ζωο, φασκω-μένο μέσα στούς ματωμένους επιδέξιμους, έτρεχε με μεγάλα άκρόνοστα πλjματα στό μακρος της παραλίας και ο Μορώ τo ακολουθούσε. Κάποτε γύρισε τo κεφάλι του και άντελήθη τόν δίκωκτη του. Τότε, με ένα άπότομο στρίψιμο, προχώρησε πρjς τόν Μέγαν Άλέξανδρο, εν τω προσώπω πρjς τόν όποιον ο Δρόυζεν, ο Ιστορικός του «Ελληνισμού» και μαθητής εν τη φιλοσο-φία της Ιστορίας του Έγελου και του Διλτάυ, συνδιήλλαξε τόν στρατηλάτην πρjς τόν εκπολιτιστήν κοσμοκράτορα.

Είς των έξjχων τούτων συνεργατών του Άλέξανδρου και Νεάρχου ο Κρής. Λαμπρός ναυτικός, ναύαρχος του Άλε-ξάνδρου, άπέβη διάσημος διά τόν πλουν-τόν όποιον έπραγματοποίησαν από τόν εκ-βολών του Ύδάσπου μέχρι τού Εύφρα-του, παραπλέον την Γεδροσίαν, την Καρ-μανίαν και την Περιοίδα. Διά πρώτων φο-ράν Έλληνικής στόλος έπλεεν επί του Ινδικού άκεανού. Τd δέ έγχείρημα τούτο ύπηρεσε και ως πρjς την διεξαγωγήν του θαυμαστόν, άλλα και άσυνήπτου σημα-σίας, ως πρjς τά έπιτεύγματά του, διά τούς πολιτικούς, στρατιωτικούς και οί-κονομικούς σκοπούς του Άλέξανδρου. Ο Άλέξανδρος, είς την διάνοιαν τού όποιου εκυκλείτο τo σχέδιον της παγκοσμίου μο-ναρχίας, εν πλήρει συνειδήσει των κο-λοσσιαίων άναγκών τού τοιούτου άπεράν-του κράτους διατελών, έπεζήτη διχί μό-νον νά εγκαταστήση άσφαλείς και απ' εύ-θείας συγκοινωνίας μεταξύ Βαβυλώνας

—Θεέ μου! Πρέντικ! φώναξε, δίχως νά άντιληφθί πως ήμουν πληγωμένος. Ο πούμα έξέφυγε. Ξερρίζωσε την άλυσίδα πού ήταν κτισμένη στόν τοίχο. Τους εί-δατε; Μα τί σας συμβαίνει; πρόσθεσε ξαφνικά παρατηρώντας πως βαστούσα τo μπράτσο μου.

—Ημουν εκεί, στήν πόρτα..., άρχισα νά λέω.

Προχώρησε και με πήρε από τo χέρι. —Αίμα! είπα σηκώνοντας τo μανίκι μου.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΒΟΛΟΝΑΚΗ ΜΙΧ. Δ., Άνέκδοτα Έγγραφα περί διπλωματικών ένεργει-ών πρjς διάσωσιν των μνημείων των Άθηνών κατά την Έλληνικήν Έπα-νάστασιν. Άθήναι 1939. Σελ. 8, σχ. 8ον. (Άνάτυπον εκ του Τόμου Έκα-τονταετηρίδος του Πανεπιστημίου Ά-θηνών).

ΘΡΑΚΙΚΑ. Σύγγραμμα περιοδι-κόν εκδιδόμενον υπό του έν Άθήναις Έθρακικού Κέντρου. Τόμ. ΙΒ'. Έν Άθήναις 1939. Σελ. 422, σχ. 8ον.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ Πολιτικά. Εισαγωγή, έρμηνεία και σημειώσεις Κ. Δ. Γεωρ-γούλη. Άθήναι - Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 142+590 σχ. 8ον.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΕΣΤΙΑ» Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥ-ΡΗ. Κατάλογος των εκτυπωθέντων έν αύτj διβλίον από της ίδρύσεως του ήτοι από του έτους 1892 μέχρι του έτους 1935. Μετά προλόγων Γ. Δροσίνη και Ν. Α. Βέη. Άθήναι 1939. Σελ. ΙΕ'+512 σχ. 8ον.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΝΙΚ. Δ. ΚΑΡΥΔΑΚΗ, Νεάρχος ο Κρής ναύαρχος του Μεγάλου Άλεξάν-δρου. Άθήναι 1939. Σελ. 351 σχ. 8ον.

Είς τις την μοίραν των «Καισάρων» —δ' ά νά περιορισθώμεν μόνον εις αυτούς —νά εμφανίζον εις τo προσκήνιον της Ιστορίας τούς άφανείς κατ' άρχάς και κατόπιν, παρά τούς πjδας των, μεγα-λουργούς συνεργάτας των. Οι «δεκανείς» του Ναπολέοντος, οι νικηταί του Βαγ-κεράμ και του Άουστερλιτς, έχουν την προίστορίαν των: θά τούς συναντήσω-μεν επί παραδείγματι εις την Βυζαντια-κήν έποποιάν και εις τούς χρόνους της θρησκούς εν Ρώμη Έλευθέρας Πολι-τείας και της γενέσεως της αυτοκρατορι-κής κοσμοπολιτείας. Άλλά τούς υπό την σκιάν του Μεγάλου μεγαλουργού στρα-τιώτατος άά συναντήσωμεν κατ' έξοχήν εις τόν Έλληνικόν εκείνον κόσμον όστις, πέ-ρα του ιδεώδους κλειστού και αυτάρκους α σ τ ε ω ς κινούμενος, χαρακτηρίζε-ται υπό της νέας Ιστορικής άναγκαιότη-τος, της ή γ ε μ ο ν ί ας και κορυφούται εις τόν Μέγαν Άλέξανδρο, εν τω προσώπω τού όποιου ο Δρόυζεν, ο Ιστορικός του «Ελληνισμού» και μαθητής εν τη φιλοσο-φία της Ιστορίας του Έγελου και του Διλτάυ, συνδιήλλαξε τόν στρατηλάτην πρjς τόν εκπολιτιστήν κοσμοκράτορα.

Είς των έξjχων τούτων συνεργατών του Άλέξανδρου και Νεάρχου ο Κρής. Λαμπρός ναυτικός, ναύαρχος του Άλε-ξάνδρου, άπέβη διάσημος διά τόν πλουν-τόν όποιον έπραγματοποίησαν από τόν εκ-βολών του Ύδάσπου μέχρι τού Εύφρα-του, παραπλέον την Γεδροσίαν, την Καρ-μανίαν και την Περιοίδα. Διά πρώτων φο-ράν Έλληνικής στόλος έπλεεν επί του Ινδικού άκεανού. Τd δέ έγχείρημα τούτο ύπηρεσε και ως πρjς την διεξαγωγήν του θαυμαστόν, άλλα και άσυνήπτου σημα-σίας, ως πρjς τά έπιτεύγματά του, διά τούς πολιτικούς, στρατιωτικούς και οί-κονομικούς σκοπούς του Άλέξανδρου. Ο Άλέξανδρος, είς την διάνοιαν τού όποιου εκυκλείτο τo σχέδιον της παγκοσμίου μο-ναρχίας, εν πλήρει συνειδήσει των κο-λοσσιαίων άναγκών τού τοιούτου άπεράν-του κράτους διατελών, έπεζήτη διχί μό-νον νά εγκαταστήση άσφαλείς και απ' εύ-θείας συγκοινωνίας μεταξύ Βαβυλώνας

και των πλέον άπομακρυσμένων επαρ-χιών του άχανούς κράτους, άλλα προσέτι νά συνδέση την Ινδικήν και σύνολον την Άνατολήν μετά της Εύρώπης.

Δι' ο και ο μέχρι τού Εύφρατου πλούς του Νεάρχου είχε, εν τη Ιστορία της ναυ-σιπλοίας, τo πρώτον μέγα κατόρθωμα παγ κοσμίου σημασίας. Εάν δέ ή μεγαλοφυία του Άλέξανδρου συνέλαβε τo σχέδιον, ή εκτέλεσις όμως αυτού είχε ένδειξεις της ιδιοφυίας του άνδρος εις τόν ίσοιον τo ένέπιστευθη.

Άλλ' εάν διά τo μέγα τούτο έπιτευ-γμα και διά την άλλην δράσιν έκτακτος είχε ή θέσις του Νεάρχου εν τη καθόλου ναυτική Ιστορία και ειδικώτερον εν τη Ι-λαμπροτέραν περίοδον, — σύχ ήττον ση-μαίνουσα είχε ή θέσις του άνδρος εν τη γεωγραφική γραμματείς. Είς γνωστόν, ότι μεθ' έκαστον έπιτεύγμα εν τη γνώσει της γής άναπτύσσεται γεωγραφικός ή γεωγραφική έπιστήμη. Τούτ' αυτό συνέ-βη και κατά την επί Άλέξανδρου και την μετ' αυτόν περίοδον, ότε πολλά και ση-μαντικά κατά θάλασσαν έπεχειρήθησαν: συγγράφονται οι π ε ρ ι π λ ο ι ή π α ρ ε λ λ ο ι. Έν τω πλαίσιο των συγγραφών τούτων διακρίνονται του Κρη-τός ναύαρχου «Τά άμφι τω παράλλω», ή-τοι τά κατά τόν περίπλουν της Πεερικής και Ινδικής θαλάσσης, — τo παρατηρη-τικώτατον ήμερολόγιον της πορείας του. Άνυστυχώς ο π α ρ ε λ λ ο ι ο υ ς ο υ τ ο ς ά-πολέσθη, εις δέ εύτύχημα ότι πλείστα ή-ρύσθησαν έξ αυτού ο Στραβών και μάλι-στα ο Άρριανός. Ούτω δυνάμεθα νά άνα-συστήσωμεν όπωσδήποτε του Νεάρχου τo έργον, τo όποιον ήκολούθησαν εις την ά-

τυχίαν της άπωλείας και τo έργον του Όνιοκρίτου, του έρχικυδεργήτου του στόλου του Νεάρχου, περί των υπό του Άλέξανδρου διενειχθεισών χωρών της Άσίας, και ο Πλωτάκιος της Ινδικής, όπου έτερος ναύαρχος του Άλέξανδρου, ο Θύσιος Άνδρυσθένης, περιέγραψε την θάλασσαν της Αραβίας.

Τά κατά τόν έξοχον τούτον άνδρα πε-ριγράφει ο συγγραφέας. Σηριζόμενος έ-πί των πηγών, τας όποιās συστηματικώς έμελέτησε, και επί εύρείας σχετικής δι-βλιογραφίας, μάς προσφέρει τo ύλικόν του άπρηκρίδωμένον εις ύφος σαφές και έπαγωγόν. Η στρατιωτική όργάνωσις των Μακεδόνων, τά παιδικά και νεανικά έτη του Νεάρχου, ή στρατιωτική και ναυ-τική δράσις του, ή ζωντανή έξιστόρησις τού περίπλου, τά θαυμάσια όσα οι έκπλη-κτοι Μακεδόνες συνήντησαν εις την κατά θάλασσαν ιδία πορείαν των, — ίδού τo περιεχόμενον του ώραιου διβλίου διά τo όποιον πρέπει νά είμεθα εύγνώμονες εις τόν συγγραφέα, θύοντα, κατά παμπάλαιαν —άπό τού Σόλωνα — Έλληνικήν παρα-δοσιν, εις τε τόν Κερδών και τόν Δό-γιον Έρμήν.

Σ η μ ε ί ω σ ι ς: Άναφερόμενος παρεκβατικός ο συγγραφέας εις τόν πε-ριφήμον Έλληνα θαλασσοπόρον Πυθέαν τόν Μασσαλιώτην, μνημονεύει την τελευ-ταίαν (1936) περί αυτού έργασίαν του Gesta E. Broche. Άλλά πρjς είκοσάε-τίας περίπου έξεδόθη Έλληνική έργασία σχετική, όφειλονένη εις τόν καθηγητήν κ. Κ. Σφυρη, Ιωάνη άν μη άνωτέρα της μνημονευθείσης Γαλλικής.

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Η ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΑΛΛΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 219)

ουδέμιν έσχε ποτέ δύναμιν νά εκφράση κ.ωορισμένον τι και κοινώς παραδεδε-μένον, δι' έτέρας, διαφόρου κινήσεως ή στάσεως τού σώματος ή μέλους. Ούτω ά-πό της πρώτης στιγμής του βίου του ά-νθρώπου υπάρεξασα, γενόμεναι και παραδε-δεγμένα έκδηλώσεις εκείναι παρέμειναν άμετάβλητοι καθ' όλοκληρίαν. Άνέκαθεν έ-κάστη δηλοί τo αυτό, ούδέποτε δέ θά δώ-ση άλλο.

Βασικών δόγμα εις τo ότι ή Γλώσσα εις τo κυριώτατον προίον της κοινο-νίας των ανθρώπων και ο συνεκτικός αυ-της δεσμός και τo κίνητρον πρjς δια-μόρφωσιν, εξέλιξιν, θελίωσιν.

Άλλ' όμως πρέπει νά λεχθί ότι εις τά άπότατα εκείνα μέσα εις τά βάθη του χρόνου όρια έρευνής και εύρέσεως συμ-πίπτουν πρjς άλλαλα των δύο τούτων έ-πιστημών, όπως εις αυτόν όπον.

Η ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΝ

Η φυσιολογία εις συνεργάτις της Γλωσσολογίας διά την συλλογήν και την σύνδεσιν γεγονότων, τά όποια καθορι-σθύν την συλλήπιν και την εκφρασιν της έννοιας περί της άρχής της γλώσσης.

Ο άνθρώπος ίσταται και διαδίζει όρ-βιος δι' ο και έχει: α') έλευθέρας τούς βοηθητικώτατους πρjς τo λαλείν πρjς των πλευρών και τού θόρυβος β') την γλωσ-σοπλαστικήν δύναμιν της έλευθέρας άνα-πονής γ') την δημιουργικήν της γλώσσης έξουσίαν τόν επί των φωνητικών χορ-δών δ') την μορφώτριαν ενάθρον λό-γου άνάπτειν τού εκκεφάλου ε') την σύνδεσιν τού αισθητηρίου και τού κινή-

τηρίου γλωσσικού κέντρου σ') την διά της άκοής παραδοχήν τού ήχου των λέ-ξεων και την τά των φωνητικών όργά-νων παραγωγήν των φθόγγων. Εξ αυτού προήλθεν ή τού άνθρώπου δύναμις νά μι-μήται φθόγγους. Τd τελευταίον τούτο ά-παντάται και εις τά πτηνά, έπειδή ταύτα εκ των λοιπών ζώων έχουσι τινα κυριό-τητα επί των φωνητικών όργάνων των και τινα όξυτητα και βαρύτητα ήχων.

Επομένως αι φυσιολογικά λειτουργίαί έρμηνεύουσι γλωσσικά φαινόμενα, άπο-δεικνυνται δέ γενόμεναι δι' αυτά.

Η ΣΧΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΙΟΤΙΚΗΝ

Επειδή ο όρος «βιολογία» έχει προσ-λάβει άλλην κατεύθυνσιν και σημασίαν, άς είπωμεν «Βιολογία» την έρευναν τού βίου των όμογλώσσων.

Η γλώσσα, έρευνημένη, άπαδεικνυνται ότι έχει μεγίστην και σχέσιν και προσαρ-μογήν πρjς τας έκάστοτε παρουσιαζόμε-νας διανοητικές και έπομένως φραστικές άνάγκας τού άνθρώπου. Καί ένδοι έκά-στην αυτών τo κατάλληλον γλωσσικόν έν-δυμα και προσαρμόζει αυτήν πρjς τo κα-θόλου περιβάλλον.

Ούτως επεκτείνονται τά όρια τά ειρη-μένα εν τη Έθνολογία άνωτέρω, θά δια-πλατυνθούν δέ τά ένταύθα λεγόμενα δι' ά-ναλύσεως και παραδειγμάτων έν τοίς έ-πομένοις.

ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΠΑΣΑΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ

Διά τούς όρους αύτης. Επειδή, άν μη έπεμβή ο γλωσσολόγος, εμφανίζονται υπό γλωσσικώς κακοδιόκτων άρχημοσύναι περί την εκφρασιν των όρων.

'Αντιμέτωπος με τὰ θηρία τῆς Βραζιλιανῆς ζούγκλας

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.

Ο συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου μαζί με τὸν ξυμπρωταγωνιστὴν Τζάκ Μέρλοπ, ξεκινῶν ἀπὸ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀμαζονίου διὰ νὰ ἐξερευνήσουν τὴν παρθένην περιοχὴν ποὺ ἐκτείνεται ἐκατέρωθεν τοῦ παραποτάμου Κασκουέτο. Ὑστερὰ ἀπὸ πολλὰς περιπετειὰς ἀλλοτρύων δρομολόγιον καὶ κατευθύνονται πρὸς τὸ Παρά, μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ πλεύσουν κατὰ μήκος τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἀτλαντικοῦ, νὰ κάμνουν τὸ ἀκρωτήριο Χορν καὶ νὰ ἀνέλθουν τὴν ἀκτὴν τοῦ Εἰρηνικοῦ μέχρι τοῦ Καλλάο, ἐπινείου τῆς Λίμας).

18ον

Τὸ κυνήγι τοῦ πιθήκου εἶνε ἀπὸ τὰ πιὸ εὐχάριστα, ἀλλὰ καὶ τὰ πιὸ δύσκολα. Ὅταν ὁ κυνηγὸς κατορθώσῃ νὰ μὴ γίνῃ ἀντιληπτὸς ἀπὸ τοὺς σκοποὺς καὶ πλησιάσῃ πρὸς τὰ δέντρα ὅπου εἶνε συγκεντρωμένη μία μεγάλη ὁμάς, ἡμπορεῖ νὰ σκοτώσῃ δύο τὸ πολὺ τρεῖς πιθήκους, ποτοῦ οἱ γεροντότεροι τετραχεῖρες προφθάσουν νὰ δώσουν τὸ σύνθημα τοῦ διασκορπισμοῦ. Συνήθως ὅμως ἡ ἐγκαίριος προσέγγις τοῦ κυνηγοῦ εἶνε ἀδύνατος, διότι οἱ πιθήκοι παρὰ τὴν φασαρίαν ποὺ κάμνουν, ἀντιλαμβάνονται, χάρις εἰς τὴν ὁξύτατην ἀκοὴν τὸν κίνδυνον ποὺ πλησιάζει καὶ τρέπονται εἰς φυγὴν. Ἐξ ἄλλου, ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ρίψῃ πολλὰ πολλὰ φυσίγγια ἄνευ ἀποτελέσματος διότι τὸ ζῖον, ποὺ ἔχει παρομιώδη ἀντοχὴν, καίτοι πληγωμένον, ἐξακολουθεῖ νὰ φεύγῃ. Ἀν ἔχῃ κυνηγηθῇ σοβαρὰ, πάνεταί, ὅπως ἦδη εἶπα, ἀπὸ τὴν οὐρανὸν θοῦ καὶ μένει κρεμασμένον σὲ κάποιο κλωνί. Πρέπει ἐπομένως ὁ κυνηγὸς νὰ πυροβολήσῃ τὸν πιθήκον τὴν στιγμὴν ποὺ τηρᾷ ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον, καὶ ποτὲ ὅταν εἶνε πιασμένον ἀπὸ κάπου, γιατί τὸ ζῖον ἀπὸ τὴν κλονίαν, μένει κρεμασμένον ἐκεῖ ποὺ τὸ βοῦκε ἡ σφαῖρα, ἕως ὅτου ἀποσυντεθῇ τελείως.

Οἱ μικροὶ πιθήκοι μένουν κοντὰ στὴ μητέρα τους ἡ ὁποία τοὺς μεταφέρει στὴν εἰρήνην, ἰδίως ὅταν πρόκειται νὰ τοὺς κοιθήσῃ νὰ σωθῶν. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο ὅταν σκοτῶν κανεὶς μὴ θηλυκὴν πιθήκον ἡμπορεῖ νὰ πιάσῃ ζωντανὸν τὸ μικρὸν τῆς. Ἀν ὅμως ἡ μητέρα εἶχε τὸν καιρὸ νὰ κρεμασθῇ ποτοῦ πέση, τότε τὸ πιθηκάκι μένει καὶ κείνο γαντζωμένον στὴν εἰρήνην, ἕως ὅτου ἔλθῃ νὰ τὸ παραλάβῃ ὁ πατέρας. Ἀν τὸ μικρὸν εἶνε ἀρκετὰ μαθημένον, ἐγκαταλείπει ἀμέσως τὴν πληγωμένην ἡ νεκρὴν μητέρα του, ὅποτε τὸ παραλαμβάνουν ἄλλοι καλόδοχοι γείτονες, μέχρις ὅτου ἔλθῃ ὁ πατέρας. Ὑπάρχει μία περίεργος ὁργάνωσις ἀλληλεγγύης εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν πιθήκων, οἱ ὁποιοὶ, δὲν νὰ σημειωθῇ, εἶνε οἱ στοργικώτεροι γονεῖς τοῦ ζωικοῦ βασιλείου.

Πολλοὶ Ἰνδοὶ κυνηγοὺν τοὺς πιθήκους μετὰ τὸν καὶ δὲλν ποὺ φέρουν τριπλὴν αἰκμήν. Τὸ ὄπλον αὐτὸ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ εἶνε ἀθρόνον. Ἐξ ἄλλου τὸ βέλος μετὰ τὸ βάρος του καὶ λόγῳ τοῦ μεγέθους του δυσχεραίνει τὴν φυγὴν τοῦ πληγωμένου ζώου, τὸ ὁποῖον συνήθως χάνει τὴν ἰσορροπίαν του καὶ πέφτει. Ἀλλὰ περισσότερο ἀποτελεσματικὸν εἶνε ἕνα ἄλλο ὄπλον ποὺ μεταχειρίζονται αἱ φυλαὶ τοῦ βορείου Ἀμαζονίου, ἰδίως οἱ ἐρυθρόδε-

Τοῦ Βέλγου ἐξερευνητοῦ

μαρκησίου ΝΤΕ ΒΑΒΡΕΝ

μοι Οὐβάρος καὶ Νάπος καθὼς καὶ οἱ Πιαράς καὶ Μακουρίταρις. Πρόκειται περὶ τῆς «σαρμπανάνιας», ὅπλου ἀθροῦδου καὶ ἐπιφόδου, τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις ἀπαιτεῖ εἰδικὴν ἐξάσκησιν. Ἡ «σαρμπανάνια» εἶνε ἕνα μακρὸν καλάμι, εἰς τὸ ἄνω στόμιον τοῦ ὁποίου οἱ ἰθαγενεῖς τοποθετοῦν ἕνα μεγάλο ἀγκάθι μήκους 10 περίπου ἐκατοστῶν. Τὸ ἀγκάθι αὐτὸ ἔχει τὴν αἰκμήν του χαραγμένην στὰ δύο, καὶ μέσα εἰς τὴν λεπτήν αὐτὴν χαραμίδα οἱ κυνηγοὶ τοποθετοῦν ἐπιδεξιῶς σαγόναις δραστηκὸν δηλητηρίου. Εἰς τὴν ἄλλην ἀκρὴν τοῦ ἀγκάθι εἶνε ἐφωδιασμένον μετὰ μίαν τοῦφα ἀπὸ πετρεῖ, ποὺ ἔχουν διπλοῦν ποσορισμὸν. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐξασφαλίζουν τὴν ἀκριβὴ κατεύθυνσιν τοῦ ἀγκυθίου, ἀφ' ἑτέρου σφίγγουν τὸ βῆμα μέσα εἰς τὸ καλάμι καὶ ἐμποδίζουν τὴν ἀπώλειαν τοῦ προωθητικοῦ ἀέρος. Ὁ ἐρυθρόδερος τοποθετεῖ εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τῆς «σαρμπανάνιας» τὸ μικρὸν βέλος, τὸ ὁποῖον λόγῳ τῆς τοῦφας τῶν πτερῶν σφίγγεται εἰς τὸν σωλήνα τοῦ καλαμιού. Ἐπειτα φυσᾷ δυνατὰ ἀπὸ τὸ ἀντίθετον ἄκρον, καὶ ὁ ἀῖρ ποὺ συγκεντροῦται ἀποτόμως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καλαμιού, δίδει ὠθησιν εἰς τὸ δηλητηριώδες ἀγκάθι, τὸ ὁποῖον ἐκτινάσσεται ἐναντίον τοῦ στόχου.

Ἡ χρῆσις τοῦ ὅπλου αὐτοῦ ἀπαιτεῖ βεβαίως μεγάλην ἐπιδεξιότητα, καὶ ἐξαιρετικὴν δύναμιν πνευμόνων. Ἀφ' ἑτέρου πρέπει κανεὶς νὰ γνωρίζῃ καλὰ τὴν ζούγκλαν, νὰ ἔχῃ τὴν εὐκίνησιν, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν εὐλυγισίαν τῶν ἐρυθροδέρμων, διὰ νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶνε συγκεντρωμένοι οἱ πιθήκοι, ἐρπονὶ σιγὰ - σιγὰ, διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἀντιληπτὸς. Ὅταν ὅμως κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ ὁ κυνηγὸς κοντὰ εἰς τὰ ὑψηλὰ δένδρα ὅπου εἶνε στρατοπεδευμένοι οἱ πιθήκοι, ἡμπορεῖ νὰ σκοτώσῃ πάρα πολλοὺς χρησιμοποιοῦν τὴν «σαρμπανάνια» του. Τὸ ζῖον ποὺ πληγνύεται, δὲν ἀντιλαμβάνεται τί τοῦ συμβαίνει. Νομίζει ὅτι ἐμπήχθηκε ἀπλῶς στὸ σῶμα του ἕνα ἀγκάθι καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ βγάλῃ. Ἡ αἰκμὴ ὁμως τοῦ βέλους σχισμένη καθὼς εἶνε στὰ δύο σπάζει καὶ μένει εἰς τὸ τραῦμα, ὁποῦ τὸ δηλητήριο ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς λοιποὺς πιθήκους δὲν μαντεύει τὸ δράμα. Ἐτεῖ, ὁ κυνηγὸς, ἀθέατος, ἡμπορεῖ μετὰ τὸ ἀθρόνον ὄπλον του νὰ συνεχίσῃ τὸ κυνήγι.

Τὰ εἶδη τῶν πιθήκων ποὺ ζοῦν εἰς τὴν νοτιοαμερικανικὴν ἥπειρον εἶνε ἀναρίθμητα. Μετὰ διεβεβαίωσαν ὅτι μεγάλοι πιθήκοι, ποὺ ἔχουν κάποιαν ἀναλογίαν μετὰ τοὺς ἀφρικανικοὺς γορίλλας ἀπαντοῦν εἰς τὰ ἀπέραντα δάση βορείως τοῦ Μάττο - Γκρόσσο μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Παραγουάη καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Ἀμαζονίου. Δὲν τοὺς εἶδα. Οἱ ἐρυθρόδεροι τῆς περιοχῆς τοῦ Νάπο ἱσχυρίζονται ἐπίσης ὅτι μεγάλοι πιθήκοι ζοῦν καὶ εἰς τὰ μέρη

των, ἀλλὰ τοὺς συναντᾷ κανεὶς σπανίως. Τοὺς ὀνομάζουν «μαριμπούντας». Τὸ ἀνάστημά των, ὅταν στέκονται ὀρθοί, καὶ περπατοῦν μετὰ τὰ δύο πόδια εἰς τὸ ἔδαφος, φθάει περίπου 1,50 μέτρα. Ὁ μόνος πολιτισμένος, ποὺ κατοικοῦσε μαζί μετὰ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὸν Ἀνω Γκουαβιάρε, ποὺ διηγῆθ' ὅτι εἶχε ἀναθρεφθῇ ἕνα μικρὸν «μαριμπούντα». Ὁ πιθήκος αὐτὸς εἶχεν ἐξοικειωθῇ, ἦταν ἡμερος καὶ πολλὸν διασκεδαστικὸς μετὰ τὰ καμώματά του. Ὅταν ὅμως ἐμεγάλωσε, ὁ κύριός του ἠναγκάσθη νὰ τὸν σκοτώσῃ, γιατί τοῦ προξενούσε μεγάλας καταστροφὰς στὰ φυτεῖες του.

Ἡ κραυγὴ τοῦ μαριμπούντα ὁμοιάζει καταπληκτικὰ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὸν Ρίο Γκουαβιάρε, μᾶς συνέβη κατ' ἐπαναλήψιν νὰ γελασθῶμε καὶ νὰ νομίσωμε πὼς ἀκούσαμε φωνὰς ἐρυθροδέρμων. Ἀλλὰ τὸ πιὸ χαρακτηριστικὸν ἐπεισόδιον ἐν προκειμένῳ μᾶς συνέβη εἰς τὸν Ἀνω Ὀρενόμον.

Ἦταν περίπου ἡ ὥρα πέντε τὸ ἀπόγευμα. Προκειμένου νὰ κατασκηνώσωμεν, ἐδιείξαμε ἕνα κατάλληλον ἄδενδρον χωρὶς κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, τὴν περὶ τοῦ ὁποίου νέμονται προνομικῶς οἱ Γκουαχαρίμπος, ἄγριοι καὶ αἰμοδόροι ἐρυθρόδεροι, ποὺ ἀποτελοῦν τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον τῶν γειτόνων των. Ὁ Τζάκ ἀφοῦ ἔβαλε τοὺς τέσσαρας Ἰνδοὺς ποὺ εἶχαμε μαζί μας νὰ καθάραιον τὸν χώρον τῆς κατασκηνώσεως, τοὺς διέταξε νὰ μαζέψουν φρούτα καὶ ξερά ξύλα γιὰ τὴν φωτιά. Τὴν ἰδίαν σχεδὸν στιγμὴν ἀντήχησαν στὸ δάσος περιέργως κραυγές, ποὺ τίς ἐπανελάμβανε ἡ ἡχώ καὶ τίς ἐφερνε κοντὰ μας. Οἱ ἰθαγενεῖς ποὺ ἐμάζευαν ξύλα, ἦρθαν πίσω τρέχοντας. Ἦσαν ἐγκαλοὶ ἀπὸ τὸν τρόμον.

—Οἱ Γκουαχαρίμπος! Οἱ Γκουαχαρίμπος! ἐφώναζαν.

Ὁ πανικός τῶν ἀνθρώπων μας ἄρχισε νὰ ἐπηρεάζῃ καὶ μᾶς, ἰδίως διότι οἱ κραυγὲς ἐπληθύναν, καὶ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ τὶς ἐκλάβῃ ὡς πολεμικὰς λαχρὰς καὶ ὡς συνθήματα ἐξορκίσεως.

—Γρήγορα! Οἱ Γκουαχαρίμπος ἔρχονται! ἐπέμεναν οἱ ἐρυθρόδεροι, σὰν νὰ ἔλυν διὰ τὰ μάτια των τοὺς ἀγρίους πολεμιστὰς νὰ τοὺς κυνηγοῦν.

Ὁρμησαν καὶ οἱ τέσσερις πρὸς τὴν πύργον, μετὰ τὴν διάθεσιν νὰ κόψουν τίς πριμάτσας καὶ νὰ μᾶς τὸ σκάσουν, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἦταν τραγικὸν εἰς μᾶς, γιατί θὰ μέναμε ἐγκαταλειμμένοι δίχως προστασίας καὶ πυρομαχικὰ σὲ μίαν τόσο ἐπικίνδυνον καὶ ἀποκαρσιμένην περιοχὴν. Ἀναγκασθήκαμε νὰ ὑψώσωμε τὸς ὅπλα καὶ νὰ ἀπειλήσωμε τοὺς Ἰνδοὺς μας, οἱ ὁποῖοι ἔκριναν φρόνιμον νὰ ὑποκύψουν. Συμμερίζομενοι ὅμως τὸν φόβον τοὺς δὲν ἐξεφορτώσαμε τὰ πράγματά μας. Δὲν θὰ ἦτο φρόνιμον νὰ κατασκηνώσωμε ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων τοὺς ὁποίους δὲν ἐγνωρίζαμε καὶ διὰ τὴν ὑπολότητα τῶν ὁποίων εἶχαμε ἀκούσει πολλά. Ποτοῦ ἀποφασίσωμε ἀκόμη ἂν ἔπρεπε νὰ συνεχίσωμε τὸ ταξίδι καὶ τὴν νύχτα, ἀκούσαμε τίς ἰδίαις κραυγὰς πολλὴν κοντὰ μας, καὶ μόνον τότε ἀντελήφθημεν ὅτι προήρχοντο ἀπὸ τίς κο-

ρυφὰς τῶν δένδρων. Ἦσαν μαριμπούντας ποὺ ἐκαλοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ ποὺ μόλις ἀντελήφθησαν τὴν παρουσίαν μας ἐπευσαν νὰ ἐξαφανισθοῦν. Οἱ ἄνθρωποι μας καθυστάσαν ἀμέσως. Δὲ νείχαμε τότε νὰ φοβηθῶμε τὴν ἐπιδρομὴν τῶν ἀγρίων εἰς τὴν κατασκήνωσιν μας. Εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην, οἱ μεγάλοι πιθήκοι ποὺ εἶνε πολυάριθμοι, εἶνε ἐξαιρετικὰ ἄγριοι, καὶ τοῦτο διότι οἱ Γκουαχαρίμπος τοὺς κυνηγοῦν διαρκῶς. Ἡ παρουσία τῶν πιθήκων ἀπεδείκνυε, ὅτι δὲν ἡμπορούσαν νὰ ὑπάρχουν οἱ ἐπικίνδυνοι ἐρυθρόδεροι ἐκεῖ κοντὰ μας.

Δύο - τρεῖς φορὲς ἀκόμη, ἀκούσαμε ἡ εἶδαμε ἀπὸ μακρὰ μαριμπούντας, εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην. Δοκίμασαμε νὰ σκοτώσωμε κανένα, τὸσον διὰ νὰ ποικίλωμεν τὰ γεύματά μας, ὅσον καὶ διὰ νὰ μελετήσωμε τὴν σωματικὴν σύστασιν τοῦ ζώου αὐτοῦ. Ἀλλὰ ὁ φόβος τῶν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἔχει καταστήσει τοὺς πιθήκους αὐτοὺς τόσο προσεκτικούς, ὥστε ἔχναμε ἀπὸ τὰ μάτια μας. Δὲν νὰ σημειωθῇ ὅτι εἰς τὰς περιοχὰς ὅπου οἱ μαριμπούντας δὲν φοβοῦνται τόσο τὸν ἄνθρωπον εἶνε ἐπιθετικοὶ καὶ ἐκσεκτονίζον ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν δένδρων ξερά κλαδιά, καὶ ὅτι ἄλλο θροῦν πρόχειρο, γιὰ νὰ ἀμυνθοῦν ἢ νὰ ἐκδικηθοῦν.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα εἶδη τετραχειρῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶνε ὁ πιθήκος ποὺ οὐρλιάζει. Ὑπάρχουν ἀρκετὲς ποικιλίαι τοῦ εἴδους αὐτοῦ. Οἱ ἄρρενες εἶνε σχεδὸν διπλάσιοι εἰς μέγεθος τῶν θηλέων, ἔχουν δὲ ἕνα ἡχηρότατον καὶ ὑπόφωνον οὐρλιάσμα, ποὺ ἀκούεται πολλὴν ἄγριον μέσα στὴν νύχτα. Οἱ πιθήκοι αὐτοὶ οὐρλιάζουν ἐπίσης τὰ χαράματα καὶ ἐπίσης ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε θρο-χερὸς ἡ πλησιάζει καταιγίς. Τὰ ὁμαδιακῶν οὐρλιάσματα ἀκούονται σὰν μὴ τρομακτικὴ συναυλία στὴ ζούγκλα, ὅταν ἀντιληφθῶν ἕνα φίδι, ἕνα λαγούραρον ἡ ὁποιοδήποτε ζῖον ποὺ φοβοῦνται. Οἱ πιθήκοι ποὺ οὐρλιάζουν, ἔχουν γενικῶς πλούσιο κοκκινωπὸ τρίχωμα. Εἶδαμε ὅμως εἰς τὸ Μάττο - Γκρόσσο τετράχρους τῆς κατηγορίας αὐτῆς μαῦρους καὶ γκριζοὺς. Τὸ κρέας τοὺς εἶνε νοστιμώτατον, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ καλοκαιριοῦ. Ὅποτε τρέφονται μετὰ ἕνα εἶδος πικρῶν καρπῶν —τὰ «μαλιάνια» — ποὺ ἔχουν ἰδιότροπον —καὶ μᾶλλον δυσάρεστον ὁσμὴν. Τότε τοὺς καὶ μᾶλλον δυσάρεστον τὴν ἀρθρία.

Εἰς τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Ρίο Νάπο ἀπαντοῦν ἐν ἀφθονίᾳ οἱ «θιοβίλος», πιθήκοι χρώματος γκριζοῦ, μετὰ πλούσιον τρίχωμα, τῶν ὁποίων ἡ δορὰ ὕστερα ἀπὸ πρῶτονονον κατεργασίαν χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ὡς στολίδι. Εἶδα γουναρικά «θιοβίλος» ποὺ μοῦ ἐφάνησαν ἐξαιρετικῶς ὥραια, ποὺ εἶπαν δὲ ὅτι οἱ ἐρυθρόδεροι ἤρχισαν νὰ ἐπιδίδονται συστηματικῶς εἰς τὸ κυνήγι τῶν πιθήκων αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὰ δέρματα ἀγοράζον ἀπεσταλμένοι μεγάλων βοραιοαμερικανικῶν ἐταιρειῶν ἐγκατεστημένων εἰς τὴν συμβολὴν τοῦ Ρίο Νέγκρο. Δὲν γνωρίζω ἂν τὰ γουναρικά ποὺ προέρχονται ἀπὸ τοὺς «θιοβίλος» πωλοῦνται ὡς τέτοια ἢ ἂν αἱ κομμάτι κυρία τῶν πέλων τὰ ἀγοράζουν ὡς «ἐπὶ-γκρι» ἢ «βιζόν». Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὀφείλω νὰ τονίσω ὅτι αἱ κυρία τῶν ἐρυθροδέρμων, αἱ ὁποῖαι στολίζονται μετὰ αὐτὰ, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐπισήμων τελετῶν, δὲν φαίνονται νὰ

στενοχωροῦνται καὶ πολὺ διὰ τὴν ταπεινὴν τὸν προέλευσιν.

Ἐνας πύθκος ἐξαιρετικὰ εὐκίνητος καὶ ἔξυπνος εἶνε ὁ «μασίν» ποὺ ἀπαντᾷ εἰς περσιδιανὸν καὶ ἰσμερινὸν τμήμα τοῦ Ἀνω Ἀμαζονίου. Εἶνε τόσο χαριτωμένο καὶ ἀξιαγάπητον αὐτὸ τὸ μικρὸ ζῖον, ὥστε οἱ ἰθαγενεῖς τὸ ἀνατρέφουν στὰ σπιτία τους ὅπου μετὰ τὰ καμώματα καὶ μετὰ τὴς πονηρίας τοῦ διασκεδάζει μικροὺς καὶ μεγάλους.

Ἐνας ἄλλος πύθκος εἶνε γνωστὸς μετὰ τὴν ὀνομασίαν «μακροχέρης». Ἐχει μόνον τέσσερα δάκτυλα στὰ χέρια. Οἱ ἐρυθρόδεροι ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ διηγούνται θρύλους καὶ ἱστορίας ποὺ ἀφηγήθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μὴ πολλὴ νύστιμη ἱστορία. Μοῦ ἐξήγησαν ὅτι ὁ πύθκος «μασίν» γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν «μακροχέρη» ποὺ ἦταν ἐραστής τῆς γυναίκας του, τὸν ἐπέισε ὅτι θὰ εἶνε ὠραιότερος ἂν ἔκοβε ἕνα δάκτυλον ἀπὸ τὸ κάθε του χερί. Ὁ «μασίν» «μακροχέρης» ἐπέισθη, ἀλλὰ μόνον παρουσιάσθημεν τετραδάκτυλος στὴν γυναῖκα τοῦ «μασίν» ἐκείνην τὸν ἐδιώξε...

Μεταξὺ τῶν διαφόρων εἰδῶν πιθήκων ποὺ ζοῦν εἰς τὸν Ἀμαζόνιον, θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρω τοὺς «οὐστισίους» οἱ ὁποῖοι εἶνε οἱ ἐξυπνότεροι καὶ οἱ συμπαθέστεροι. Πολλὰ εἶδη τῶν τετραχειρῶν αὐτῶν εἶνε τόσο μικρὰ, ποὺ χωροῦν μέσα στὴν χούφτα. Ἀλλὰ ἔχουν τόσο εὐπαθὴ ὄργανον νὰ λήσουν ἕξω ἀπὸ τὸ φρικτὸν περὶβάλλον τους. Ἡ παραμικρὰ κλιματολογικὴ ἀλλαγὴ ἐπηρεάζει τὴν ὑγείαν τους, ἀντέχουν ἐλάχιστα στὸ ταξίδι, καὶ συνήθως φοβοῦν μόνον ἀλλήλους περιβάλλον.

Δὲν πρέπει τέλος νὰ ξεχάσωμε τοὺς νυκτοβίους πιθήκους, ποὺ μένουν κρυμμένοι ὅλην τὴν ἡμέραν στὶς κορυφὰς τῶν δένδρων καὶ στὴ σκιά τῶν πυκνῶν φυλλωμάτων ποὺ τοὺς προστατεύουν ἀπὸ τὸν ἥλιο. Οἱ πιθήκοι αὐτοὶ ἀποτελοῦν συνήθως φοβερὴ μάλιστα διὰ τοὺς ἀποίκους εἰς τὰς φυτεῖας τῶν ὁποίων προκαλοῦν ἀνυπολογίστους καταστροφὰς. Ἐνῷ οἱ ἄλλοι πιθήκοι ἐπισκεπτόνται τοὺς ἀγρούς καὶ προσπαθοῦν νὰ κλέψουν καρποὺς κατὰ τὴν ἡμέραν, οἱ νυκτοβιοὶ ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὰ λημέρια τῶν μόνον μὲν βραδυάων, ἐπιτίπτουν ἀνεξήγητον καὶ ἀθέατον καθ' ὁμάδας ἰδίως εἰς τὰς φυτεῖας τοῦ κακάο, ὅπου εἰσέρχονται καὶ ποὺς διὰ νὰ φάγουν τοὺς σπόρους. Εἶδα φυτεῖες ποὺ ὑπέστησαν ἐπιδρομὰς νυκτοβίων πιθήκων, καὶ ποὺ ἦσαν κυριολεκτικῶς ῥημαγμένες.

Οἱ πιθήκοι ἀνατρέφονται ὡς κατοικίδια ζῖα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἰθαγενεῖς. Ἀκόμη καὶ οἱ ἄγριοι ἐρυθρόδεροι ἔχουν στίς καλύβες των ἀπὸ ἕνα πιθήκον, καὶ φαίνεται ὅτι ἐκτιμῶν καὶ διασκεδάζουν πολὺ μετὰ τὴν ἐξυπαδὰ του. Ὅταν βγαίνουν σὲ κυνήγι πιθήκων, ἡ χαρὰ τους εἶνε μαζί μετὰ τοὺς σκοτωμένους νὰ φέρουν καὶ κανένα μικρὸν ζωντανόν, ποὺ τὸν ἀνατρέφουν ἀμέσως μετὰ ἀπρόβλεπτον στοργήν. Μάλιστα, οἱ ἰθαγενεῖς ὅταν τύχῃ νὰ σκοτώσων μίαν ἐτοιμόγεννη πιθήκιναν, κατορθώνουν συχνὰ νὰ γβάλουν ζωντανόν τὸ μικρὸν ἀπὸ τὴν κοιλία τῆς. Τότε αἱ ἰθαγενεῖς γυναῖκες ἀντικαθιστοῦν τὴν μητέρα. Εἰς διαφόρους φυλάς, εἶδα ἐρυθρόδερους νὰ βυβαίνον μικροὺς πιθήκους, ἰδίως εἰς τοὺς Νάπος, Γιβάρους καὶ τοὺς Ἰνδοὺς Μοτιλόνας. Εἶδα μίαν φορὰν ἕνα πιθήκον ἀρκετὰ μεγάλο, ποὺ ἔτρεχε καὶ χοροπηδοῦσε ἀνάμεσα στοὺς πυγμάτους Μοτιλόνας, ποὺ ἦσαν κατασκηνωμένοι στὸ δάσος. Περπατοῦσε πολλὰς φορὰς ὀρθος, καὶ ἔπαιζε μετὰ τὰ παιδιὰ. Ὑστερὰ ἐρχόταν κοντὰ σὲ μίαν γυναῖκα ποὺ κρατοῦσε

ἕνα μικρὸ καὶ ἄρχισε νὰ θηλάξῃ καὶ αὐτὸς.

Ὅταν μεγαλώσουν, παρὰ τὴν ἐξημέρωσιν των, οἱ κατοικίδιοι πιθήκοι γίνονται συχνὰ ἐνοχλητικοί. Κλέβουν τὰ τρόφιμα, τὰ ἀνασκαλεύουν ὅλα, ἀναποδογυρίζουν καὶ σπάζουν τὰ πλῆθνα σκευῶν. Τότε οἱ Ἰνδοὶ εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ τοὺς δέσουν. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν τρώγουν ἕναν πιθήκον ποὺ ἀντετράφῃ μετὰ γάλα γυναικὸς, διότι τὸν θεωροῦν κατὰ κάποιον τρόπον, μέλος τῆς οἰκογενείας.

Οἱ μικροὶ πιθήκοι «οὐστισίους» ποὺ ἐξημερώνονται ἐπίσης, γίνονται πολὺτιμοι σύντροφοι τοῦ ἀνθρώπου. Ἀφροσίωνονται στοὺς κυρίους των καὶ τοὺς ἀρέσει νὰ ἀνεβαίνουν στὸν ὦμον τους ἢ νὰ μαζεύονται στὴν ἀγκυλιά τους καὶ νὰ δέχονται χάδια. Δὲν κάνουν ζημιὰς. Τεγνυρίζουν ὅλην τὴν ὥρα στὴν καλὴ ὕπνιν, δοῦν ἔδω καὶ κει καὶ ἐπισκεπτόνται ἰδίως τὴν στέγη τὴν ὁποία καθαρίζουν ἀπὸ τοὺς ἐνοχλητικὸς κατοίκους τῆς. Τὸ μικρὸν τοὺς μέγεθος τοὺς ἐπιτρέπει νὰ χώνονται παντοῦ, νὰ κυνηγοῦν τοὺς ποντικίους καὶ τίς νυχτερίδας καὶ νὰ πιάνουν ἰδίως τίς «κουκαράτσες» (μεγάλας κατσαρίδες) ποὺ τίς καταβροχθίζουν μετὰ πολλὴν ὀρεξί.

Οἱ «οὐστισίους» ποτὲ δὲν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν καλύβα, ἐκτὸς μόνον ὅταν πρόκειται νὰ συνοδεύσουν τίς γυναῖκες εἰς τοὺς ἀγρούς. Ὅταν ἡ οἰκογενεὰ μετατοπίζεται τὴν ἀκολουθοῦν. Μᾶς συνέβη νὰ συναντήσωμε ἰθαγενεῖς εἰς τριῶν καὶ τεσσάρων ἡμερῶν πορείαν ἀπὸ τῆς καλύβης των καὶ νὰ ἴδομε ἕναν μικρὸν «οὐστισίους» ποὺ τοὺς ἀκολουθοῦσε πηδώντας ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο, σταματώντας ὅπου σταματοῦσαν, δίχως ποτὲ νὰ ἀπομακρυνεταὶ ἀπὸ τοὺς κυρίους του καὶ δίχως νὰ τοὺς χάνῃ ἀπὸ τὰ μάτια.

Οἱ βορῆς ἐξημερώθησαν ἀκατάπαυστα καὶ τίς ἐπόμενες ἡμέρας μετὰ μερικὰ μόνον φευγαλέα διαλείμματα καλωσύνης. Ὁ ἥλιος φαίνονταν γιὰ λίγο στὸν γαλακτὸν οὐρανὸν ἄλλ' οἱ ἀκτίνες του, ἀσυνήθως καυστικές μόνον ἐπρόλαβαν νὰ διαπεράσουν τὸ μουσκεμένον δάσος. Κατὰ τὰ διαστήματα αὐτὰ τίς συντόμων καλοκαιρίας ἡ ἀτμόσφαιρα ἐγίνετο πνικτικὴ, ζεστοὶ ὕδατοι ἀνέβαιναν ἀπὸ τὴν γῆ καὶ ἐκάνε μίαν ἀφόρητη ὕψη ζέστη. Ἐπειτα ξαφνικὰ, ὁ οὐρανὸς ἐσκοτεινίναξε ἀπτότομα, γκριζὰ σύννεφα ἐξαπλώσαν πρὸς τὴν γῆ καὶ ἡ πόρα ἐξέσπασε μετὰ τὸ σήμα ἕνα ἐνός δυνατόν ἀνέμου καὶ μετὰ μίαν καταρρακτωδὴ καὶ μαστιγωτικὴ βροχή. Ἡ πληγὴ τοῦ Τζάκ ἐπῆλθεν καλύτερα. Ἦδη τὸ πόδι του ἄρχισε κάπως νὰ κινῆται δίχως πόνους, καὶ μετὰ συγκίνην ἐδίεπα τὸν καλὸν μου σύντροφον νὰ ἀνακτᾷ σιγὰ - σιγὰ τὸ κέφι καὶ τὸ χιούμορ του. Μᾶς ἦταν καὶ τὰ δύο ἀπαραιτήτα στίς μακρὰς ὁδὸς τῆς μονοτονίας μας, ὡς ἀτελείωτες καὶ ἀδυστάχτες, μέσα στὸν κλειστὸν χώρον τῆς καλύβας μας, ἐνῷ γύρω μας ἡ πόρα καὶ ἡ βροχὴ ἐκαλύπταν μετὰ τὴν βοή τους τὴν ζούγκλα. Ἡ μικρὴ μαϊμουδίτσα, ποὺ εἶχε γίνῃ τὸσον ἀπρόβλεπτος σύντροφός μας ἔκαμε ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ μᾶς διασκεδάσῃ, εἶχε γίνῃ δὲ τόσο φρόνιμος καὶ πεθνηνὸς ζῖον, ὥστε ἀρχίσαμε νὰ τὴν θεωροῦμε ὡς τρίτο μέλος τῆς παρέας μας. Παρὰ τὴν βροχὴ, δὲν ἐδίσταζε νὰ βγαίνῃ ὅδω, γιὰ νὰ μαζεύῃ μόνον τὴν τροφὴν τῆς καὶ κάπου - κάπου μάλιστα μᾶς ἐφέρνηε καὶ μᾶς ἀπὸ καμμιὰν Ἰνδικὴν καρδιά, εἰς ἐνδεικτῆς ἐγνώμοσύνης τῆς γιὰ τίς τόσας περποιήσεις μας. Ὁ μικρὸς αὐτὸς πιθήκος

Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Το εμπόριον αποτελεί ένα εκ των κυριωτέρων κλάδων της κυκλοφορίας, αποτελεῖται δὲ τοῦτο ἀπὸ τὰς εισαγωγὰς καὶ τὰς ἐξαγωγὰς. Ἡ ἀξία τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου κατὰ τὰς στατιστικὰς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν (εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή) κατὰ τὸ ἔτος 1938 ἀνῆλθεν εἰς 26.202.000.000 χρυσὰ δολάρια, δηλαδὴ 3.640.000.000 δρχ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν τὸ διεθνὲς ἐμπόριον ἐξευλιχθῆ ὡς ἑξῆς:

Τὰ παρὰ ἀντιπροσωπεύουν χρυσὰ δολάρια εἰς ἑκατομμύρια.

Ἔτη	Εἰσαγωγὰ	Ἐξαγωγὰ
1936	12.422	11.945
1937	15.483	14.749
1938	13.440	12.762

Δι' ἑκάστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐτῶν

τὸ σύνολον τοῦ εἰσαγωγικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου ἀντιπροσωπεύει τὰ ἑξῆς ποσά:

1936	24.368.000.000
1937	30.232.000.000
1938	26.202.000.000

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ἡ ἀξία τοῦ διεθνούς ἐμπορίου ἐμειώθη κατὰ 13,37 ἰσο. Ἡ μείωσις ὀφείλεται τὸσον εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ποσότητος, ὅσον καὶ τὴν μείωσιν τῶν τιμῶν. Σημειωτέον ὅμως ὅτι ἡ πτώσις τῶν τιμῶν ἔθιξε κυρίως τὰς πρώτας ὕλας, ἐνῶ τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ἐθίγησαν ὀχι τὸσον ἰσχυρῶς.

Ἐκ τῶν γεωργικῶν προϊόντων τὴν μεγαλύτεραν πτώσιν ἐσημείωσεν ὁ σίτος. Ἡ ἐξέλιξις τῆς κινήσεως τοῦ διεθνούς ἐμπορίου κατ' ἀξίαν καὶ κατ'

τὰ ἔτη 1929 μέχρι τοῦ 1938 συμπεριλαμβανομένου διαγράφεται εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα:

Ἔτη	ἀξία εἰς χρυσὸν	ὄγκος
	%	%
1929	100	100
1930	80,8	92,8
1931	57,6	85,4
1932	39,0	73,9
1933	35,1	74,8
1936	37,4	85,9
1937	46,3	97,0
1938	40,2	88,6

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ πίνακος, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ 1933 μέχρι τοῦ 1937 εἰχομεν ἀξιόλογον ἀνάρρωσιν τοῦ διεθνούς ἐμπορίου, κατὰ τὸ 1938 σημειοῦται καὶ πάλιν πτώσις ὀφειλομένη εἰς τὴν ὑπερπαραγωγήν.

ΤΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΠΤΗΝΑ ΤΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΗΠΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 243)

τὰς περιστεριῶν καὶ διακρίνονται γιὰ τὸ ἰδιόρρυθμον σχῆμα τοῦ σώματός της, ποὺ εἶναι σχεδὸν ὀρθοῖον καὶ ἰδίως γιὰ τὴν φουσκωμένη γκούσα της. Τὸ ἀρσενικὸ κυρίως γεμίζει τὴν γκούσα τοῦ με ἀέρα καὶ τὴν φουσκώνει σταυροειδῶς, μὲν δὲ νὰ τὴν διατηρήσῃ ἔτσι φουσκωμένη ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Αὐτὸ τὸ φουσκωμὰ τῆς γκούσας φαίνεται ὅτι εὐχαριστεῖ τὰ περιστέρια αὐτά, γιὰτὶ παρατηρήθη ὅτι ὅσα πουλὰ δὲν μποροῦν νὰ τὸ κατορθώσουν, γίνονται μελαγχολικά.

Πολὺν καιρὸν ἡ ράτσα αὐτὴ, λόγῳ τῆς ἰδιόρρυθμης κατασκευῆς τοῦ κεφαλοῦ της, ἀποτελεῖ ἕνα ἀπ' τὰ διακοσμνητικώτερα πουλὰ τῶν κήπων μας. Τὸ μήκος της εἶναι μέτριον καὶ τὸ χρῶμα της πάντοτε δμοιόχρωμον εἰς δλόκληρον τὸ σῶμα.

Ζευγαρώνοντας κόκκινο ἀρσενικὸ με κίτρινο θηλυκὸ, θγάζετε θαυμασιὰ χρυσοκίτρινα περιστέρια. Τρέφονται ὅπως καὶ τὰ κοινὰ περιστέρια καὶ εἶναι πολὺ σκληραγωγημένα πουλὰ.

Ρωμὰνὰ ἢ μαλτέζικα. —Εἶναι τὸ μεγαλύτερον περιστέρι ἀπ' ὅλες τὶς ράτσες, γιὰτὶ τὸ μήκος τοῦ ἀνοιγματος τῶν φτερῶν του φθάνει τοὺς 115 πόντους καὶ τὸ θῆρος τοῦ ἀρσενικοῦ 1.300 γραμμάρια, δηλαδὴ πάρα πάνω ἀπὸ μιά ὀκά καὶ τοῦ θηλυκοῦ φθάνει τὰ 1.100 γραμμάρια. Κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἰταλία ἢ τὴν Ἰσπανία.

Παρὰ τὸ εὐρωστο σῶμα της, χρειάζεται ἰδιαίτερη προσοχὴ γιὰ τὴν διατήρησίν της, γιὰτὶ εἶναι εὐπαθὲς πουλὶ καὶ ἰδίως κατὰ τὴν μικρὴν τοῦ ἡλικίας.

Ἐπειδὴ τὸ πέταγμα της εἶναι βαρὺ, τὶς φωνήες της τὶς τοποθετεῖτε σὲ

ἀπόστασι 40-50 τὸ πολὺ πόντων ἀπὸ τῆ γῆ.

Ἀπ' τὶς πολλὰς ποικιλίες αὐτῆς τῆς ράτσας, καλλίτερες εἶναι ἡ ξανθιά καὶ ἡ γαλαζόασπρη.

Καλὸ εἶναι τὰ περιστέρια αὐτὰ νὰ διατηρεῖτε σὲ ἰδιαίτερον διαμέρισμα τοῦ περιστερεῶνός σας.

Ρωσσικὰ. —Ἐχει μέτριον μέγεθος, σκούφια γύρω ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ φτερά στὰ πόδια. Τὸ χρῶμα του εἶναι ὁμοιόμορφο σ' ὅλο τὸ σῶμα του, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σκούφια του.

Ὑπάρχουν ρωσσικὰ περιστέρια μαῦρα, κατάμαυρα, μαῦρα με χρυσοπράσινες ἀποχρώσεις, ἀσπροασμιά, ἀσπροασμιά με μαῦρες καὶ χρυσοπράσινες ραβδώσεις, ἀσπρα, ἀσπρα με ἀσημένιες θούλες καὶ ραβδώσεις.

Ἀπὸ τὰ ὠραιότερα εἶναι τὰ κόκκινα με ἀσπρη τὴν κορυφὴν τοῦ κεφαλοῦ τους.

Τρέφεται ὅπως καὶ τὰ κοινὰ περιστέρια καὶ μπορεῖ νὰ διατηρηθῇ μαζί μ' ἄλλες ράτσες περιστεριῶν γιὰτὶ ἔχει ἥσυχον χαρακτῆρα.

Ταξιδικὰ. —Εἶναι λίγο μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ κοινὸν περιστέρι, με σῶμα εὐρωστότερον, ράμφος θραχύτερον καὶ κοντότερα κατακόκκινα πόδια.

Τὸ συνηθέστερον χρῶμα του εἶναι τὸ στακτὶ ὁμοιόμορφο ἢ στακτὶ στή ράχη καὶ τὴν κοιλιά, ἀνοιχτότερον εἰς τὴν κοιλίαν, με κεφάλι, λαιμὸν καὶ ἄκρες τῶν περὺγων καὶ τῆς οὐρᾶς καφετιά με ποικιλίες ἀποχρώσεις, χρυσοπρασινολίτρινες ἰδίως καὶ δύο καφετιῆς κυρτὲς λουρίδες στὶς ἄκρες ἀπ' τὰ μεγάλα φτερά τῆς ράχης του. Καμμιά ἰδιαίτερα περιποίησις εἰς τὴν τροφήν καὶ τὴν διατήρησίν του.

Δ. Ν. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΣΑΣ

Πῶς διαρρυθμίζεται μία καλαθοειδὴς πρασιά

Τὴν ὀνομασία καλαθοειδὴς σημαίνει ὅτι ἡ πρασιά (κορυμπέτυ), δίνου, συνήθως, σὲ ἀνωρθωμένες ηφουσκάτες) ἐκτάσεις, ποὺ στολίζονται με δάφορα φυτὰ διαφοροτρόπως διατεταγμένα.

Συνηθέστερα, στὶς καλαθοειδεῖς πρασιὲς δύνουν ὠσειδῆ, στρογγυλά, καρδιόμορφα, ἡμικαλαθοειδῆ καὶ σταυροειδῆ σχήματα καὶ τὶς τοποθετοῦν στὴν πρόσφιν τῶν διαδρόμων καὶ μπροστὰ ἀπὸ τὶς συστάδες τῶν διαφόρων διακοσμνητικῶν θάμνων καὶ δεινυρῶν.

Αἱ διαστάσεις τῶν διαφέρουν ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τοῦ περιβολιοῦ σας. Γιά ἕνα περιβόλι μετρίας ἐκτάσεως, ἡ ἔλλειψις πρέπει νὰ εἶναι 5 - 6 μέτρα κατὰ τὸν μεγάλο ἄξονα καὶ νὰ ἔχῃ πλάτος 2,50 - 3 μέτρα.

Σχεδιάσματα καὶ προπαρασκευὴ. — Τὸ σχεδιάσμα τῆς καλαθοειδοῦς ἑλλειπτικῆς πρασιάς γίνεται με ἕνα σχοινί, τοῦ ὁποῦ τοῦ δύο ἄκρα στερεώνονται στὰ δύο ἄκρα τῆς ἐλλείψεως με δύο ξυλαράκια ἢ κορφοῦ καὶ ὑστερα χαράσσεται ἡ ἔλλειψις με ἕνα τρίτο ξυλαράκι ἢ καρφί, προσέχοντας πάντοτε νὰ ἔχετε τὸ σχοινὶ καλὰ τεταμένο.

Ὅταν χαραχθῇ ἡ περιφέρεια θγάζετε τὸ χῶμα ποὺ καταλαμβάνει ἡ ἔλλειψις σὲ βάθος 70 - 80 πόντους καὶ γεμίζετε τὸν σχηματισθέντα λάκκο με χῶμα κοσκινισμένο καὶ ἀνακατεμένο με ξερὰ φύλλα καὶ κοπριά.

Ὑστερα με τὸ ἴδιο χῶμα σχηματίζετε ἕνα λοφίσκο (φούσκωμα) μὰ ὅχι καὶ πολὺ ψηλὸ καὶ ἀπότομο, γιὰτὶ τότε θὰ γίνετα δύσκολα τὸ πότι-

σμα τῶν φυτῶν καὶ δὲν θὰ συγκρατεῖται καθόλου τὸ νερό.

Σύνθεσις. — Ἡ σύνθεσις τῆς καλαθοειδοῦς πρασιάς πρέπει νὰ εἶναι καλὰ λογαριασμένη. Ἰδίως πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ὕψος τῶν φυτῶν ποὺ πρόκειται νὰ φυτέψετε καὶ ἡ ἀντίθεσις τῶν χρωμάτων της. Γιά νὰ δύνουν καλὴ ἐντύπωσι καὶ ἀνακουφίζουν τὸ μάτι, τὰ φυτὰ ποὺ εἶναι μαζεμένα σὲ μιά καλαθοειδῆ πρασιά, πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὰ ὑψηλότερα νὰ τοποθετηθοῦν στὸ κέντρον καὶ τὰ ἀναστῆμα τους νὰ γίνετα χαμηλότερα ἐφ' ὅσον προχωρεῖτε ἀπὸ τὸ κέντρον πρὸς τὴν περιφέρειαν. Τώρα, ὅσον ἀφορᾷ τὰ χρώματα, πρέπει νὰ προσπαθήσετε νὰ εἶναι ἀντίθετα γιὰτὶ ἡ γειννίασις χρωμάτων ποὺ λίγο διαφέρουν μεταξὺ τους προκαλοῦν στὸ μάτι δυσάρεστη ἐντύπωσι. Τὰ ἀπλὰ χρώματα κόκκινο, κίτρινο, μπλε, δύνουν μεταξύ τους μεγάλη ἀντίθεση. Ὁ ἐπιτυχημένος συνδυασμὸς εἶναι ἡ γειννίασις ἀπλοῦ χρώματος με τὸ συμπληρωματικὸ του, ὅπως π.χ. τοῦ μπλε με τὸ πορτοκαλλί κτλ.

Φύτιμα. —Γιά τὸ φύτευμα ἀρχίζετε ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῆς πρασιάς. Τὰ διάφορα φυτὰ φυτέψετε σὲ διάφορα βάθη (ἀναλόγως τῶν διαφόρων εἰδῶν), καὶ γύρω ἀπὸ κάθε φυτὸ κάνετε μιά μικρὴ λακκούβα γιὰ νὰ στεκῇ μέσα τὸ νερό καὶ ἔτσι νὰ ποτίζονται καλὰ οἱ ρίζες. Μετὰ λίγες μέρες σκαλίζετε ἐλαφρὰ καὶ γύρω γύρω τὰ φυτὰ καὶ σκεπάζετε τὶς λακκούβες με λίγη κοπριά.

Τὶ φροντίδες πρέπει νὰ λαμβάνετε γιὰ τὰ πουλερικά σας

Προσέχετε τὶς κόττες σας γιὰτὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τὰ αὐγά ἀρχίζουν νὰ λυσοστεύουν καὶ νὰ γίνωνται ἀκριβώτερα.

Ἀμα ἀρχίσῃ τὸ κρὺο δίνετε τους ὡς πρωτὴν τροφήν, ψιλὸ πύτουρο ἀνακατεμένο με χλιαρὸ νερό, γιὰτὶ οἱ κόττες θέλουν νὰ φάνε καλὰ ὑστερα ἀπὸ δεκατέσσαρες ὥρες ποὺ μένουν νηστικές.

Τὸ μεσημέρι τοὺς δίνετε μερικὸ ψιλοκομμένο χορτάρι καὶ ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα ἀφθονοὺς σπόρους, δηλαδὴ ἀραποσίτι, στάρι, κριθάρι.

Ἐπίσης διατηρεῖτε πάντοτε ἕνα δοχεῖο με μισοθρεγμένο πύτουρο γιὰ νὰ ποικίλουν τὸ φαγὶ τους.

Καλύτερη ἀπὸ τὶς πράσινες τροφές εἶναι ἡ βρώμη ποὺ μόλις ἀρχίζει νὰ θλαστάνῃ. Γιά αὐτὸ θουτίζετε τὴν θρόμην σ' ἕνα κουδὸ γεμάτο νερό ἐπὶ εἰκοσιτέσσερες ὥρες καὶ μετὰ τοποθετῆτε τοὺς σπόρους σ' ἕνα δίσκο τὸν ὁποῖον θάζετε ἐπάνω στὸ τζάκι τῆς κουζίνας σας. Σὲ μερικὲς μέρες σκάζουν οἱ σπόροι. Ὅταν βγῇ τὸ φῆτρο 2-3 πόντους, τότε τὸ δίνετε στὶς κόττες σας.

Κάνετε τὴν ἐπιλογὴ τῶν πουλερικῶν σας καὶ σφάζετε ὅσες κόττες δὲν πρόκειται νὰ σὰς ἀποδώσουν σὲ αὐγά.

Ἄν θέλετε νὰ ἔχετε παχειὰς κόττες τὰ Χριστούγεννα, ξεχωρίστε τὶς πιὸ γερὰς καὶ τρέφετέ τις πολὺ καὶ με ἐκλεκτὸ φαγί.

Μὴ δίνετε στὶς κόττες λαχανικά παρὰ μιά φορά τὴν ἡμέρα.

Καὶ γιὰ τὰ κουνέλια σας

Μερικὲς ράτσες κουνελίων, ὅπως π.χ. τὰ Πολωνικά κουνέλια ὑποφέρουν πολὺ ἀπὸ τὸ κρὺο. Γιά αὐτὸ εἶναι προτιμότερον νὰ μεταφέρετε τὶς κουνελοφωλῆς σὲ κλειστὸ μέρος ἢ νὰ τὶς προφυλάσσετε γύρω με τζάμια.

Προσέχετε τὴν ὑγρασσία. Γιά αὐτὸ στρώνετε τὶς κουνελοφωλῆς με ἄχυρο ἀπὸ στάρι ποὺ ἀφαίρει τὴν ὑγρασία. Τὸ ἄχυρο νὰ τὸ ἀλλάζετε συχνά.

Ἄν τυχὸν μερικὰ ἀπὸ τὰ κουνέλια σας προσβληθοῦν ἀπὸ κόρριζα, τότε ἀμέσως τὰ ἀπομονώνετε, καθαρίζετε τὰ ρουθούνια τους καλὰ καὶ τοὺς ρίχνετε με ἕνα μπαμπάκι θουτηγμένο σὲ ζεστὸ νερό, δύο ἢ τρεῖς σταγόνες τῆς ἐξῆς διαλύσεως: 10 γραμμάρια ἀργυρόλης σὲ 150 δράμια νερό.

ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΣΑΣ

Πῶς νὰ διατηροῦν τὰ ὑψηλὰ χρώμα

Γιά νὰ διατηροῦν οἱ σαλάτες σας τὸ ὠρεῖο χῶμα τους, πρέπει νὰ τὶς βράζετε σὲ πλῆθος νερό ἐλαφρὰ ἀλατιμένο ἢ καὶ σὲ σκέτο νερό, στὸ ὁποῖο προσθέτετε μιά κουταλιά τοῦ γλυκοῦ διττανθρακί, ἢ σόδα.

Πάντοτε τὸ δοχεῖο ποὺ βράζετε τὶς σαλάτες σας πρέπει νὰ σκεπάζετε ἀπ' ἐπάνω.

Προτιμότερον τὰ σαλατικά νὰ θρᾶζονται σὲ πηλὶνα δοχεῖα (τσουκάλια) ἢ ἐμαγιέ καὶ ὀχι σὲ χάλκινα.

Ὅτι εἶπαμε παραπάνω, θὰ κάνετε καὶ γιὰ νὰ μὴ μαυρίζουν με τὸ θρᾶσιμο οἱ ἀγκινάρες, προσθέτοντας στὸ νερό καὶ λίγο λεμόνι ἢ ξυδι.

Πῶς νὰ διατηρήτε τὴν ρεζεντά

Ἄν θέλετε νὰ διατηρήσετε πάντοτε ὠρεῖα τὴν ρεζεντά φυτέψετε ἕνα γερό τέτοιο λουλούδι σὲ μιά γλάστρα καὶ κάθε φορά ποὺ ἀναφαίνεται καὶ ἕνα μάτι κόβετε τὸ ἀμέσως.

Κατὰ τὸ φθινόπωρο κόβετε τὰ χαμηλὰ κλαδάκια της καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπο, ὥστε τὸ φυτὸ νὰ πάρῃ μορφή δένδρου. Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τὴν τοποθετεῖτε σὲ μεγαλύτερη γλάστρα ἀναεώνοντας καὶ τὸ χῶμα της.

Τὴν προσεχὴ ἀνοιξὴ θὰ δῆτε πῶς ὁ τρυφερός κορμὸς της θὰ γίνῃ κυλῶδης, τότε κόβετε τὰ χαμηλότερα κλαδιά της καὶ τὴν κλαδεύετε κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε ἡ κορυφὴ της νὰ πάρῃ στρογγυλὸν σχῆμα.

Στὸν τρίτον χρόνον ἡ ρεζεντά θὰ σχηματίσῃ στὸ ἐξωτερικὸ μέρος τοῦ κορμοῦ της παχὺ φλοιὸ (φλούδα), τότε μὴ ξανακόψετε τὰ μάτια ποὺ τυχὸν θὰ φανερωθοῦν. Σὲ μερικὲς μέρες ἡ ρεζεντά θὰ ξεπετάξῃ πολλὰ, ὠρεῖα καὶ ἀρωματισμένα λουλούδια.

Πῶς διατηροῦνται τὰ φρούτα στὸ ξυδι

Τὰ φρούτα ποὺ διατηροῦνται, ἐν εἰδει κονσερβας, στὸ ξυδι, τρώγονται ὡς ὀρεκτικά καὶ ἰδίως με κρὺα κρέατα.

Βράζετε μιά ὀκά καλὸ ἀσπρο ξυδι ἀνακατεμένο σὲ μιά ὀκά ζάχαρη, γιὰ νὰ χάσῃ τὴν οξύτητά του.

Ἀφοῦ θρᾶσῃ καλὰ, τὸ τραβάτε ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ τὸ ρίχνετε μέσα σὲ γυάλινα δοχεῖα, ὅπου ἔχετε ἤδη τοποθετήσῃ τὰ φρούτα, ἀφοῦ τὰ ἔχετε καθαρίσει καὶ πλύνει καλὰ καὶ κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ σκεπάζονται ὁλόκληρα ἀπὸ τὸ ζαχαρωμένο ξυδι.

Κλείστε ἐρμητικά τὸ δοχεῖο καὶ μετὰ ἑξῆς μῆνες τὰ φρούτα θὰ εἶναι κατάλληλα γιὰ φάγωμα.

ποὺ μὰς συνώδευσε σὲ ὅλες τὶς κατοπινὰς περιπλανήσεις μας ἔγινε μάλιστα ἀφορμὴ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς γυναιμίας μας νὰ ἀποφύγῃ ἕνα σοβαρὸν καὶ ἰσως θανάσιμον κίνδυνον.

Μιὰν ἡμέρα, εἶχα κατεβῆ ὡς τὸ πλημμυρισμένο ποτάμι, γιὰ νὰ ἐπιθεωρήσω τὴν πηρόγα μας. Ἡ βροχὴ ἔχε σταματήσει, ἐπειδὴ δὲ ὅλη τὴν νύχτα εἶχε κάμει ὠσετὸ καταιγισμό, ἐφοβηθήκαμε μήπως τὰ νερά ὑψωνόμενα ἐπὶ μάλλον φθάσουν ὡς τὸ σημεῖον ὅπου εἶχα σύρει τὸ πλοιάριόν μας καὶ τὸ παρασύρουν ἐκ νέου. Πλησιάζοντας πρὸς τὸ μέρος, διεπίστωσα με ἐυχαρίστησιν ὅτι ἡ πηρόγα μας ἦτο ἐν ἀσφαλείᾳ, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ καλὸ ὅμως μοῦ ἦλθε ἡ ἰδέα νὰ δέσω ἄλλη μιά περιμάτσα σ' ἕνα δένδρον, ὥστε νὰ τὴν συγκρατήσω καλύτερα. Τὴν στιγμήν ἀκριβῶς ποὺ ἐσκυβα γιὰ νὰ πάρω τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὴν πλώρη, ἀκούσα τὸν μικρὸν μας πῆληγο ποὺ με εἶχε συνοδεύσει, νὰ φωνάξῃ τρομαγμένος. Περιέργως ἐγύρισα καὶ ἐκνύτταξα τὸ ζῶον ποὺ ἐχοροπτοῦσε ἀνήσυχον καὶ με τραβούσε ἀπὸ τὸ πόδι, ὡσάν νὰ ἦθελε νὰ με προειδοποιήσῃ γιὰ κάποιον κίνδυνον. Ἐκνύτταξα γύρω μου χωρὶς νὰ ἰδῶ τίποτε τὸ ὑποπτον, ὅταν ἔβλεπα, ἐνοίωσα ἀπὸ πάνω μου κάτι σάν ἐλαδὶ νὰ χαμηλώνῃ. Ἐνστικτωδῶς ὠπισθοχώρησα καὶ με φρίκην μου ἀντέληφθην ὅτι κάποιος βόας ποὺ εὐρίσκειτο προηγουμένως πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου ποὺ προετοίμαζε μιὰν ἀπὸ ἐκεῖνας τὰς τρομερὰς περιπτώσεις του, ἀπὸ τὰς ὁποίας σχεδὸν δὲν γλυτώνουν τὰ θύματά του. Δίχως νὰ χάσω καιρόν, ἐσήκωσα τὸ ὄπλον μου, ὠπισθοχώρησα μερικὰ βήματα ἀκόμη καὶ ἐπυροβόλησα. Ἡ σφαῖρα εὐεργησε τὸ ἐρπετὸν στὸ κεφάλι, τὸ ὁποῖον καὶ συνετρίβη καὶ ὁ βόας ἐσωριάσθη κατὰ γῆρας.

Αὐτὴ ἦταν ἡ δεύτερη περιπέτειά μου με τὸν ἐπιφοβὸν συσφιγντήρα. Τὴν πρώτην φορὰν με εἶχε σώσει ὁ Τζάμ με ἕνα εὐστοχον καὶ ἐπίκαιρον πυροβολισμόν, τώρα με εἶχε σώσει ὁ μικρὸς μας πῆληγος.

Ὁ βόας ποὺ εἶχα σκοτώσει δὲν ἦταν τοῦ εἶδους τῶν «μονοστρίκτων», ἀλλ' ἦτο βόας τοῦ νεροῦ, ἔξ ἴσου ἐπικίνδυνος με τὸν πρώτον. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἶδη ζοῦν εἰς τὴν τροπικὴν ζώνην τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια

Κ. Π. ΚΑΡΥΔΗΣ Α.Ε.

Ο ΔΑΝΙΗΛ ΕΝ ΤΩ ΛΑΚΚΩ ΤΩΝ ΛΕΟΝΤΩΝ